

ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА“

КРАГУЈЕВАЦ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС

ЗА ПЕРИОД ШКОЛСКЕ 2026/2027-2029/30. ГОДИНЕ

Председник Школског одбора

Владимир Лојаница

САДРЖАЈ

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	10
Пети разред.....	14
А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	15
Српски језик и књижевност	15
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	28
Историја	38
ГЕОГРАФИЈА	42
БИОЛОГИЈА.....	47
МАТЕМАТИКА	53
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	58
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	63
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	71
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	77
Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности.....	86
Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	94
Верска настава	94
Грађанско васпитање	95
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	100
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	102
ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА.....	141
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	141
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	141

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	146
Животне вештине	150
ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	154
Цртање, сликање, вајање	159
Медијска писменост.....	163
ДОПУНСКА НАСТАВА	168
Српски језик и књижевност	168
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	170
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	171
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	174
ДОДАТНА НАСТАВА.....	212
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	212
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	213
МАТЕМАТИКА	254
Историја	260
БИОЛОГИЈА.....	265
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ	267
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	267
Шести разред.....	270
А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	272
Српски језик и књижевност	272
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	289
Историја	299
ГЕОГРАФИЈА	306
БИОЛОГИЈА.....	314
МАТЕМАТИКА	320

Физика	328
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	335
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	340
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	345
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	351
Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности.....	357
Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	366
Верска настава	366
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	368
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	373
РУСКИ ЈЕЗИК	381
ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА.....	385
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	385
Медијска писменост.....	385
Животне вештине	391
ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	395
МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	401
Цртање, сликање, вајање	405
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	408
ДОПУНСКА НАСТАВА	412
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ.....	413
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	416
МАТЕМАТИКА	417
БИОЛОГИЈА.....	423
Историја	424
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	426

РУСКИ ЈЕЗИК	429
ДОДАТНА НАСТАВА	434
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	434
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	437
МАТЕМАТИКА	440
ФИЗИКА	447
БИОЛОГИЈА	451
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ	461
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	461
Седми разред	465
А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	466
Српски језик и књижевност	466
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	479
ЛИКОВНА КУЛТУРА	487
МУЗИЧКА КУЛТУРА	491
Историја	494
ФИЗИКА	502
МАТЕМАТИКА	510
БИОЛОГИЈА	517
ХЕМИЈА	523
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	532
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	537
Физичко и здравствено васпитање	544
Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	551
Верска настава	551
Грађанско васпитање	553

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	559
Руски језик	566
ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА.....	572
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	572
ПРЕДУЗЕТНИШТВО	572
ДОМАЋИНСТВО	578
ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ.....	591
УМЕТНОСТ.....	594
ДОПУНСКА НАСТАВА	596
Српски језик и књижевност	596
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	600
МАТЕМАТИКА	602
БИОЛОГИЈА.....	606
Историја	608
ХЕМИЈА.....	614
РУСКИ ЈЕЗИК.....	625
ФИЗИКА	630
ДОДАТНА НАСТАВА.....	634
Српски језик и књижевност	634
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	639
МАТЕМАТИКА	643
БИОЛОГИЈА.....	649
Историја	651
ГЕОГРАФИЈА	659
ФИЗИКА	662
ХЕМИЈА.....	665

РУСКИ ЈЕЗИК	675
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ	680
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	680
Осми разред	684
А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	685
Српски језик и књижевност	685
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	699
Историја	707
ГЕОГРАФИЈА	714
БИОЛОГИЈА.....	722
МАТЕМАТИКА	727
ФИЗИКА	737
ХЕМИЈА.....	749
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	757
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	763
ЛИКОВНА КУЛТУРА.....	771
МУЗИЧКА КУЛТУРА.....	777
Физичко и здравствено васпитање	780
Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	792
Верска настава	792
Грађанско васпитање	794
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	799
Руски језик	808
ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА.....	814
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	814
УМЕТНОСТ.....	814

ПРЕДУЗЕТНИШТВО	817
ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ.....	823
ДОПУНСКА НАСТАВА	827
Српски језик и књижевност	827
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	832
МАТЕМАТИКА	833
Историја	838
БИОЛОГИЈА.....	846
ФИЗИКА	847
ХЕМИЈА.....	851
РУСКИ ЈЕЗИК	859
ДОДАТНА НАСТАВА.....	864
Српски језик и књижевност	864
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	871
МАТЕМАТИКА	875
Историја	879
ГЕОГРАФИЈА	889
БИОЛОГИЈА.....	892
ФИЗИКА	894
ХЕМИЈА.....	897
ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	902
РУСКИ ЈЕЗИК.....	905
ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ	910
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	910
ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I.....	913
ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I I	914

БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I.....	916
БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I I.....	918
САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ.....	921
МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА	929

НАСТАВНИ ПЛАН ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Фонд часова по предметима и разредима:

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик_____језик ¹	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Српски језик као нематерњи ²	3	108	3	108	3	108	2	68
3.	Страни језик-Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54 ³	2	72+54 ³	3	108	3	102
УКУПНО: А		24-27*	915-1026*	25-28*	954-1062*	28-31*	1008-1116*	28-30*	952-1020*
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ⁴	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Други страни језик ⁵ -Француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Други страни језик ⁵ -Руски језик	/	/	2	72	2	72	2	68
4.	Други страни језик ⁵ -Немачки језик	2	72	/	/	/	/	/	/
5.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁶	2	72	2	72	2	72	2	68
6.	Српски као страни језик ⁷	2	72	2	72	2	72	2	68

УКУПНО: Б	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	108-180*	3-5*	102-170*
УКУПНО: А + Б	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни предмети и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-30*	1026-1134*	28-31*	1062-1170*	31-34*	1116-1224*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ⁸	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ⁹	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1. Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
2. Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
3. Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање(за 5 и 6 разред).
4. Ученик бира један од понуђених изборних програма.
5. Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса.
6. Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

7. Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

8. Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

9. Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

Други страни језик-Немачки језик биће у понуди од школске 2026/2027. године прво за пети уместо Руског језика и мењаће се сваке наредне године за 6,7,8 разред уместо Руског језика.

У понуди могу и бити СНА програми које је припремио Завод који могу да се изучавају од 5-8 разреда по потреби.

ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЈЕ ПРИПРЕМИО ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И СТРУЧНА ДРУШТВА

Фонд часова по предметима и разредима:

Ред. број	В. СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.	нед.	г.
1.	Животне вештине	1	36	1	36	-	-	-	-
2.	Цртање, сликање и вајање	1	36	1	36	-	-	-	-
3.	Сачувајмо нашу планету	1	36	1	36	-	-	-	-
4.	Вежбањем до здравља	1	36	1	36	-	-	-	-
5.	Чувари природе	1	36	1	36	-	-	-	-
6.	Музиком кроз живот	1	36	1	36	-	-	-	-
7.	Медијска писменост	1	36	1	36	-	-	-	-
8.	Вредности и врлине као животни компас I	1	36	1	36	-	-	-	-
9.	Боравак у природи и планинарење I	1	36	1	36	-	-	-	-
10.	Моја животна средина	-	-	-	-	1	36	1	34
11.	Уметност	-	-	-	-	1	36	1	34
12.	Предузетништво	-	-	-	-	1	36	1	34
13.	Домаћинство	-	-	-	-	1	36	1	34
14.	Филозофија са децом	-	-	-	-	1	36	1	34

15.	Вредности и врлине као животни компас II	-	-	-	-	1	36	1	34
16.	Боравак у природи и планинарење II	-	-	-	-	1	36	1	36
	УКУПНО: В	1	36	1	36	1	36	1	34

Пети разред

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 180
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Српски језик и књижевност

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност је да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	ЛИРИКА Лектира 1. Народна песма: Вила зида град 2. Народне лирске песме о раду(избор); народне лирске породичне песме (избор) 3. Бранко Радичевић: Певам дању, певам ноћу 4. Милица Стојадиновић Српкиња: Певам песму 5. Душан Васиљев: Домовина/ Алекса Шантић: Моја отаџбина 6. Војислав Илић: Зимско јутро 7. Милован Данојлић: Шљива / Десанка Максимовић: Сребрне плесачице 8. Пеђа Трајковић: Кад књиге буду у моди Књижевни термини и појмови Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, оноματοпеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме

о раду (посленичке) и породичне.

ЕПИКА

Лектира

1. Народна песма: Свети Саво

2. Народна песма: Женидба Душанова (одломак о савладавању препрека заточника Милоша Војиновића)

3. Еро с онога свијета

4. Дјевојка цара надмудрила

5. Милован Глишић: Прва бразда

6. Стеван Сремац: Чича Јордан (одломак)

7. Бранко Ћопић: Поход на Мјесец

8. Иво Андрић: Мостови

9. Данило Киш: Дечак и пас

10. Горан Петровић: Месец над тепсијом (први одломак приче „Бели хлеб од претеривања” и крај приче који чине одељци „Можеш сматрати да си задобио венац славе” и „Мрави су вукли велике трошице тишине”)

11. Антон Павлович Чехов: Шала

КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ

Писац и приповедач.

Облици казивања: приповедање у првом и трећем лицу.

Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља.

Карактеризација ликова – начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака.

Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка (народна и ауторска), новела (народна и ауторска), шаљива народна прича.

Врста стиха према броју слогова: десетерац.

ДРАМА

Лектира

1. Бранислав Нушић: Кирија

2. Душан Радовић: Капетан Џон Пиплфокс

3. Љубиша Ћокић: Биберче

Књижевни термини и појмови

Позоришна представа и драма.

Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија.

Драмске врсте: једночинка, радио-драма.

НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ

(бирати до 2 дела)

1. Вук Ст. Карацић: Моба и прело (одломак из дела Живот и обичаји народа српскога)

	2.Доситеј Обрадовић: О љубави према науци 3.М. Петровић Алас:У царству гусара (одломци) 4.Милутин Миланковић: Успомене, доживљаји, сазнања (одломак) 5.Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА: 1.Епске народне песме (о Немањићима и Мрњавчевићима – преткосовски тематски круг) 2.Народне бајке, новеле, шаливе народне приче (избор); кратке фолклорне форме (питалице, брзалице, пословице, загонетке) 3.Бранислав Нушић: Хајдуци 4.Данијел Дефо: Робинсон Крусо (одломак о изградњи склоништа) 5.Марк Твен: Доживљаји Хаклберија Фина / Краљевић и просјак / Доживљаји Тома Сојера 6.Избор ауторских бајки (Гроздана Олујић; Ивана Нешић: Зеленбабини дарови (одломци)) 7.Игор Коларов: Аги и Ема 8.Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Мирослав Антић, Драгомир Ђорђевић, Владимир Андрић, Дејан Алексић...) Допунски избор лектире (бирати до 3 дела) 1.Јован Јовановић Змај: Песмо моја (из Ђулића) 2.Стеван Раичковић: Велико двориште (избор) / Мале бајке (избор) 3.Иван Цанкар: Десетица 4.Љубивоје Ршумовић: Ујдурме и зврчке из античке Грчке (избор) / Густав Шваб: Приче из старине 5.Џон Р. Р. Толкин: Хобит (одломци) 6.Никол Лезије: Тајна жутог балона 7.Корнелија Функе: Господар лопова(одломак) 8.Вида Огњеновић: Путовање у путопис (одломак) 9.Владислава Војновић: Приче из главе (избор, осим приче Позориште) 10.Дејан Алексић: Музика тражи уши (избор) / Кога се тиче како живе приче (избор) 11.Јован Стерија Поповић: Лажа и паралажа (одломак о Месечевој краљици) и Едмон Ростан: Сирано де Бержерак (одломак о путу на Месец) Дело завичајног аутора по избору.
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује књижевни и некњижевни текст; -упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности; -чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела; -чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова;

	–одреди род књижевног дела и књижевну врсту; –разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности; –разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији; –анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава); –разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; –разликује облике казивања; –увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; –одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; –процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шалјив, ведар, тужан и сл.); –развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела; –одреди тему и главне и споредне мотиве; –анализира узрочно-последично низање мотива; –илуструје особине ликова примерима из текста; –вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; –илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости писане у књижевним делима; –уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину; –наведе примере личне добити од читања; –напредује у стицању читалачких компетенција; –упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;
Активности ученика	-слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; -мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. Ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Проучавање књижевноуметничког дела у настави је сложен процес који започиње наставниковим и учениковим припремањем (мотивисање ученика за читање, доживљавање и проучавање уметничког текста, читање, локализовање уметничког текста, истраживачки припремни задаци) за тумачење дела, своје најпродуктивније видове добија у интерпретацији књижевног дела на наставном часу, а у облицима функционалне примене стечених знања и умења наставља се и после часа: у продуктивним обнављањима знања о обрађеном наставном градиву, у поредбеним изучавањима књижевноуметничких дела и истраживачко-интерпретативним приступима новим књижевноуметничким остварењима. Средишње етапе процеса проучавања књижевноуметничког дела у настави јесу методолошко и методичко заснивање интерпретације и њено развијање на наставном часу. Обрада књижевног дела треба да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну локализацију, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквири, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом тумачења текста ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуметнички) проблеми. Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима првог основношколског циклуса, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем (компарацијом) и персонификацијом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду; појму приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање)... Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност. Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова. Приликом повезивања књижевних (фикционалних), граничних, односно нефикционалних текстова (путописна и аутобиографска проза) и некњижевних текстова (енциклопедије, речници, часописи и сл.), треба реализовати исходе везане за уочавање разлике између фикционалне и нефикционалне књижевности (засноване на личном сведочењу и
--	---

	проверљивим подацима), као и књижевног и некњижевног текста и упућивати ученика да увиде разлику у књижевном поступку између наведених врста. Иако ученик усваја појмове народне и ауторске бајке у претходним разредима, сада треба да буде у стању да детаљније познаје одлике народне бајке и њене разлике у односу на ауторску бајку (композиција, (не)постојање стереотипног почетка и завршетка, ликови – човек као главни лик народне бајке и животиње и натприродна бића као јунаци ауторске бајке, поремећај равнотеже као узрок потраге јунака у народној бајци / потрага за идентитетом и животном срећом у ауторској бајци, коришћење (и измена) мотива народне бајке у ауторској бајци), као и у односу на драмску или сценску бајку (адаптација мотива, односно прилагођавање радње драмском облику). Такође, ученик треба да уочава разлике у особеностима народне и уметничке новеле на примерима из лектире. Загонетке и пословице уводе се у наставу српског језика и књижевности од првог разреда, па се знања о овим врстама обнављају и проширују. Исто важи и за причу о животињама и њену дистинкцију у односу на басну – наставник се наслања на знање из првог циклуса образовања, обнавља га и проширује. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. У петом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела. Нужно је да наставник увек има на уму пресудну улогу умесних и систематских вежбања, односно да наставно градиво није усвојено док се добро не увежба. То значи да вежбања морају бити саставни чинилац обраде наставног градива, примене, обнављања и утврђивања знања.
--	---

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с напоменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непроменљиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа (с предлозима и без предлога): номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица себе, се. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (глаголски; именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (за место, за време, за начин; за узрок и за меру и количину); апозиција. Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања. Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе; речца нај у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору). Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи).
Исходи	– разликује променљиве речи од непроменљивих; – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају дефлексију; – разликује основне функције и значења падежа; – употребљава падежне облике у складу са нормом; – употребљава глаголске облике у складу са нормом; – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима);

	–доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова; –користи правопис (школско издање); –правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице;
Активности ученика	-слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; -мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Језичке појаве не треба наводити нити приказивати као изоловане (нпр. неповезане речи и смисаоно некореспондентне реченице), већ их увек ваља контекстуализовати везивањем за говорне ситуације у којима се могу јасно препознати, издвојити и објаснити њихове карактеристике и функције. Наставни приступ падежима и вежбе усмерене на утврђивање знања о употреби правилних облика именских речи треба повезивати с одступањима од књижевног језика, колебањима и типичним грешкама које се јављају у усменом и писменом изражавању ученика. Стога се садржај вежбања падежа у настави мора одређивати на основу континуираног праћења језичког испољавања ученика (нпр. током дијалога на часу, а такође и на примерима из домаћих и писмених задатака ученика). Тако ће настава језика бити у функцији оспособљавања ученика за правилно комуницирање савременим књижевним српским језиком. Обрада предлога не може се сматрати окончаном на једном часу, указивањем на њихову непроменљивост, већ

	основна знања треба поступно проширивати током обраде падежа, и то наводећи најфреквентније примере и њихову типичну употребу. Исто важи и за прилоге, чију поделу по значењу треба повезати са прилошким одредбама, а функцију показивати у реченици и у тексту. И променљиве врсте речи треба повезивати са њиховим типичним функцијама у реченици да би ученици уочили реч као јединицу на морфолошком и синтаксичком нивоу. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак Правописа на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање). Наставник стално треба да указује на важност правилног говора, који се негује спровођењем одређених ортоепских вежби. Ортоепске вежбе не треба реализовати као посебне наставне јединице, већ уз одговарајуће теме из граматике: нпр. уочавање места акцента у речи може се повезати са обрадом и утврђивањем знања о падежима (именице време, раме, теме и сл. у генитиву једине и номинативу множине немају акценат на истом слогу итд.); реченична интонација може се с једне стране повезати са правописом, а са друге са синтаксом итд. Уз коришћење аудио снимака, ученике треба навикавати да препознају, репродукују и усвоје правилно акцентован говор, а у местима где се одступа од акценатске нормe, да разликују стандардни акценат од свога акцента, тј. од дијалекатске акцентуације. Неке ортоепске вежбе могу се спроводити и уз одговарајуће теме из књижевности: нпр. артикулација се може вежбати изговарањем брзалица, онда када се оне обрађују као део народног стваралаштва; акценат речи, темпо, ритам, реченична интонација и паузе могу се вежбати гласним читањем одломака из изборне лектире (по избору наставника или ученика) итд. Као ортоепску вежбу треба спроводити и говорење напамет научених одломака у стиху и прози (уз помоћ аудитивних наставних средстава).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоa знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваког вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом.

	Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције. Домаћи писмени задаци. Четири школска писмена задатка.
Исходи	– говори јасно поштујући књижевнојезичку норму; – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; – користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог; – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста); – саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште; – проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту; – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке;
Активности ученика	– слушају; дискутују; активно слушају (усмеравају пажњу, питају); решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); организују (свој рад, простор, време...); процењују свој рад и напредак; сарађују са другима; – мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; – повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено.
Активности наставника	изражајно чита текстове; кратко излаже; даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; усмеравање интеракције међу ученицима тако да она буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу); похваљивање напретка ученика; пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. адекватна употреба метода учења и наставе

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>What's your name?/ I'm... /What's your phone number?/ Two bins. (Plurals, regular –s) /a door, an apple (a vs an) This is an umbrella. What's that? It's a chair. (this/that) /What colour is this? It's... / Open your books. (Imperative)</i> Именовање предмета и боја.
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - разумеју и користе исказе који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; - поздраве и отпоздраве, представе себе и другог користећи једноставна језичка средства; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - уз дуже паузе, описују предмете из непосредног окружења - разумеју једноставнији опис живих бића, предмета и места и положаја у простору; - опишу жива бића, предмете и места и положаја у простору, користећи једноставнија језичка средства; - постављају и одговарају на 2-3 повезана питања, о познатим темама - разумеју и реагују на једноставне молбе.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и

садржаја (методе, технике, облици)	ндивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Наставна тема/област:	2. Школа, школски живот, спорт (Комуникативне функције у оквиру теме: представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; давање информа-ција о себи и другима; изражавање интересовања, допадања/недопадања; изражавање хронолошког времена)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>Family members, animals, parts of the body / I'm... You're... My, yourWhere... from? / am, is, are (the verb be), How old...? Who? What? /</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену у ширем комуникативном контексту - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; -уочавају сличности и разлике у култури становања у ВБ и САД.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови

остварености исхода	вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панoa, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

\

Наставна тема/област:	3. Породица, пријатељи, љубимци <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре – <i>My best friend's name is Anya. (possessive case) Whose? Whose bag is that? Is that your brother? (possessive adjectives) He's got dark brown hair. (the verb have got) These are caps. (these/those), The children have got lots of bikes. (plurals, regular/irregular)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - разумеју једноставнији опис живих бића, предмета и места и положаја у простору; - питају и кажу шта неко има / нема и чије је нешто; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне и уобичајене радње/активности; - уочавају сличности и разлике у култури становања.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	4. Слободно време - забава разонода, хобији (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; изражавање допадања/недопадања; тражење/давање основних информација о себи и другима)
Садржаји:	Речи и изразе који се односе на тему; језичке структуре <i>My brother rides his bike every day. Do you like comedies? We don't play basketball every day. (The Present Simple Tense) at the weekend (prepositions of time), I love listening to pop music. (like, love, hate, enjoy + noun/-ing form) Helen is often late for school. (adverbs of frequency)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне и уобичајене радње/активности; - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опишу сталне, уобичајене радње/активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју, траже и дају једноставнија обавештења о хронолошком времену у ширем комуникативном контексту; - у неколико везаних исказа саопште информације о себи и другима; - опишу дневни / недељни распоред активности; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	5. Становање - форме, навике, комшије (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање карактеристика места; описивање способности у садашњости; описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање молби, захтева; исказивање предлога)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>The TV is on the table. (prepositions of place) There's a cinema in the city. There are two banks near my house. (There is.../There are...) There is a fire station in my town. The fire station is in Bond Street. (a/an vs the) She can swim. (the verb can) Let's go to the zoo. (Let's...).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе живих бића, појава и места и опишу их користећи једноставна језичка средства; -упореде и опишу карактеристике живих бића, појава и места, користећи једноставнија језичка средства; - разумеју једноставније предлоге и одговоре на њих; - упуте једноставан предлог; -разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости; - размене информације које се односе на способности; - опишу сталне способности у садашњости користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	6. Исхрана и гастрономске навике (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање потреба, осета и осећања; изражавање присуства/одсуства нечега; изражавање допадања/недопадања; изражавање молби, захтева, захвалности; исказивање количина)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>There are some apples, too. (countable and uncountable nouns), There's an orange and some ice cream in the fridge. (a(n)/some) There is some bread on the table. Is there any milk in the fridge? (some/any) Would you like some soup? (would like + noun) How much water do you drink? How many eggs have we got? (How much... / How many...) Can you see him? (object personal pronouns).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју и реагују на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама и осећањима; - изразе, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разумеју једноставне исказе који се односе на присуство/одсуство нечега и реагују на њих; -разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на описивање допадања и недопадања; - изразе допадање и недопадање - упуте једноставне молбе и захтеве; - затраже и пруже кратко обавештење; - разумеју једноставније изразе који се односе на количину нечега; - питају и кажу колико нечега има/ нема - на једноставан начин наруче јело и/или пиће у ресторану; - уоче сличности и разлике у начину исхране у различитим земљама света.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну

	подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	7. Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани и празници) (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости – тренутних и сталних/уобичајених догађаја/ активности; изрицање обавеза; исказивање метеоролошког времена; описивање и честитање празника и рођендана)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>They are sitting outside in the garden. (Present Progressive Tense) Why are you wearing that old jacket? Because I like it. (Why...? / Because...) I usually read comics in my free time. I'm reading a great book now. (Present Simple Tense vs Present Progressive Tense) Police officers have to wear a uniform. (have to).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- разумеју једноставније текстове у којима се описују тренутне радње; - размене информације које се односе на тренутне радње/активности; - разумеју и размене информације које се односе на тренутне и сталне /уобичајене радње/активности - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на своје и туђе обавезе; - размене једноставније информације које се односе на своје и туђе обавезе и правила понашања; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на жеље, интересовања и изражавање допадања и недопадања; - упуте пригодну честитку; - опишу начин прославе рођендана - опишу метеоролошке прилике и климатске услове.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак

Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Наставна тема/област:	8. Временско искуство и доживљај времена, природа, транспорт (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја и способности у прошлости претеритом правилних и неоравилних глагола)
Садржаји:	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>He visited his grandparents last week. We went swimming yesterday. (Past Simple Tense – regular and irregular verbs), Where was Charlie two days ago? He was at the cinema. (time expressions) They travelled by car. (by+ means of transport) I lived in France in 2015. (in+years) .</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; - размене информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађај из прошлости; - опишу неки историјски догађај
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за стране језике

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ, ПРАИСТОРИЈА
Садржаји:	Историја – прошлост и наука; Историјски извори, Време и простор, Прве људске заједнице – човек као део природе и друштва
Исходи	-Разликује основне временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, – разврстава историјске изворе, именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; – користи основне историјске појмове; – наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење. Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

садржаја (методе, технике, облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Наставна тема/област:	СТАРИ ИСТОК
Садржаји:	Стари исток – настанак првих држава, Култура народа Старог истока,
Исходи	– лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; – разликује врсте писама цивилизација Старог истока; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма, упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Оцењивањем мотивише ученике за учење Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	АНТИЧКА ГРЧКА
Садржаји:	Најстарији период грчке историје, Успон грчких градова-држава, Грчка култура – религија и филозофија, Одбрана, процват и криза грчког света, Грчка култура – уметност и наука. Хеленистичко доба и његова култура
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; – израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; користи основне историјске појмове.
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима ,упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога

	негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	АНТИЧКИ РИМ
Садржаји:	Рим – од оснивања до највеће силе старог века, Држава и друштво Рима, Рим у доба царства, Културна достигнућа старог Рима, Хришћанство, Пропаст Западног римског царства, Римско наслеђе на тлу Балкана и Србије
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; – наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; – лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма

	– упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

ГЕОГРАФИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Ученик треба да изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА
Садржаји:	-Ширење географских хоризоната и велика географска открића; - Одговорност човека према планети Земљи,;
Исходи	Ученик уме да: - повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно – техничким прогресом; - на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека;

	- разликује одговорно од неодговорног понашања човека прем природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи;
Активности ученика	Користи знања стечена у нижим разредима, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, препознаје, записује, дефинише.
Активности наставника	Организује и реализује наставне активности у функцији учења, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика и сопствени рад
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грод, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмено одговарање, вршњачко оцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ВАСИОНА -Облик Земље и структура њене површине
Садржаји:	-Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа. - Сунчев систем: Сунце, планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори. - Облик и димензије Земље, распоред копна и воде на Земљи; - Сила Земљине теже, глобус, екватор, полови.
Исходи	- разликује појмове васиона, гакаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; - разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; - помоћу глобуса опише облик Земље и наводи доказе о њеном облику; - помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана - примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;
Активности ученика	Користи знања стечена у нижим разредима, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, анализира, активно учествује у раду групе, примењује стечена знања у решавању проблемских задатака
Активности наставника	Дефинише активност на часу, усклађује циљеве са оним што жели да постигне на часу, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика, прати и вреднује рад сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративна, грозд, Венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, експериментална, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмено одговарање, вршњачко оцењивање
Место извођења наставе	учионица

\

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Земљина кретања, Унутрашња грађа и рељеф Земље, Ваздушни омотач Земље, Воде на Земљи, Биљни и животињски свет на Земљи
Садржаји:	-Ротација Земље и последице ротације:смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време. - Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, календар, топлотни појасеви. - Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне поче: кретање плоча, померање положаја континената. - Вулканизми и земљотреси, елементи, настанак, зоне појава у свету и Србији, последице и шта радити у случају земљотреса. - Стене: магматске, седиментне, метаморфне. - Постанак рељефа процесима набирања и раседања, планине, низије, надморска и релативна висина. Обликовање рељефа дејством воде (радом река, таласа, леда, растварање стена), ветра. - Човек и рељеф, (позитивни и негативни утицаји). - Атмосфера (састав, структура и значај). - Време и клима: климатски елементи и појаве (температура, притисак, влажност ваздуха, падавине, облачност, ветар). - Климатски чиниоци, основни типови климе. - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Светско море и његова хоризонтална подела, својства морске воде, (саност, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, цунами, плима и осека, морске струје). - Воде на копну: подземне воде и извори, реке, језера и ледници. - Човек и вода -поплаве и бујице, заштита вода од загађења. - Распростирање биљног и животињског света на Земљи. - Угроженост и заштита живог света.
Исходи	-наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); уочава и разликује на географској кари океане, већа мора, заиве, мореузе; наведе и опише својства морске воде; зна да помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); разликује типове језрских басена према начину постанка; - наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; - наведе поступке које ће предузети за време поплава и након ње; - наводе примере утицаја човека на загађење вода и предвиђа пследице таквог понашања; - помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; - помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; - опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; -наводи примере за заштиту живог света на Земљи;

Активности ученика	Размењује мишљења, анализира и повезује претходно стечена знања са новим на основу изложеног материјала, дискутује и закључује, користи знања из свакодневног живота за спознају одређених географских појмова, активно учествује у групном раду , извођњеу експеримената и прављењу модела, користе географску карту
Активности наставника	-Дефинише активност на часу, усклађује циљеве са оним што жели да уради на часу, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава и прати рад ученика, пушта кратке филмове и анимације о револуцији, ротацији Земље и настанку рељефа, изводи оглед о ротацији и револуцији Земље, прати и вреднује рад сваког ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, Венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, експериментална, за и против, ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови(иницијални, самопроцене, тематски, годишњи,. петоминутни), практични радови, пројектни задаци активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмено одговарање, вршњачко оцењивање
Место извођења наставе	учионица

БИОЛОГИЈА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	Порекло и разноврсност живота
Садржаји:	Жива бића, нежива природа и биологија. Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми. Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особине важне за класификацију. Формирање скупова карактера који се уклапају једни у друге (груписање живих бића). Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. Дисање као размена гасова у различитим срединама. Излучивање. Надражљивост. Покретљивост-кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Дужина живота. Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.
Исходи	Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; Групише жива бића према њиховим заједничким особинама; Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	Јединство грађе и функције као основа живота
Садржаји:	Живот у воденој и копненој средини- изглед, прилагођености на начин живота Живот у води- изглед, прилагођеност на начин живота. Живот на копну- изглед, прилагођеност на начин живота. Живот под земљом- изглед, прилагођеност на начин живота.
Исходи	Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; Једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Ботаничка башта

\

Наставна тема/област:	Наслеђивање и еволуција
Садржаји:	Преношење особина са родитеље на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике бесполог и полног размножавања у настанку варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују (варијабилност) – узроци варијабилности: наслеђивање и утицај средине на развиће сваке јединке. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију.
Исходи	Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке; Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота; Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате; Користи доступну икт и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	Живот у екосистему
Садржаји:	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци-да или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње).
Исходи	Доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; Нарави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; Предлаже акције бриге о животињама и биљкама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин; Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет Школско двориште, ботаничка башта -Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	Човек и здравље
Садржаји:	Здрава храна и унос воде. Енергетски напаци. Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.
Исходи	Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, мери, разврстава, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, црта стрип, прави плакат у групи
Активности наставника	Посматра, запажа, бележи, закључује, црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, посматра, процењује, оцењује образлаже оцену
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

МАТЕМАТИКА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концепцијама, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечана знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
Садржаји:	Први део: Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_0. Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост $a=bq+r$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама; 4 и 25; 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део: Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и НЗД. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и НЗС. Веза између НЗД и НЗС.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; - одреди и примени НЗС и НЗД; - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; - правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко логичком смислу.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава.

облици)	Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалoшка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Наставна тема/област:	ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЈСКИ ПОЈМОВИ
Садржаји:	Тачке и праве; односи припадања и распореда.Однос правих у равни;паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи.Кружница и круг.Кружница и права; Преношење и надовезивање дужи.Централна симетрија.Вектор и транслација.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; - опише основне појмове у вези са кругом (центар,полупречник, тангента,тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; - нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; -упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; - преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; - правилно користи геометријски прибор.
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалoшка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалoшка метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

\

Наставна тема/област:	УГАО
Садржаји:	Угао, централни угао, једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење угла, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; - нацрта праву нормалну на дат праву користећи геометријски прибор; - измери дати угао и нацрта угао задате мере; - упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; - реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и углова).
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЗЛОМЦИ
Садржаји:	Први део: Појама разломка a/b. Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b. Упоређивање бројева у децималном броју. Заокруживање бројева. Други део: Основне рачунске операције са разломцима у оба записа и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине са разломцима. Трећи део: Примена разломака (проценти, размера и аритметичка средина).
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други; - одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; - заокружи број и процени грашку заокруживања; - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; - реши једноставни проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - одреди проценат дате величине; - примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; - примени аритметичку и средину датих бројева.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНА СИМЕТРИЈА
Садржаји:	Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре.Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.
Исходи По завршеној области/ теми ученик ће бити у стању да:	-идентификује основносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; - симетрично преслика тачку,дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; -конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој.
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (9)
Садржаји:	Предмет изучавања информатике и рачунарства. ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера. Подешавање радног окружења. Организација података. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијом. Рад са презентацијама.
Исходи	– наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања – креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања – креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања – примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа – креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања – сачува и организује податке – разликује основне типове датотека
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, подешавају радно окружење, уносе и коригују текст, израђују ММ презентације, едитују слику, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (5)
Садржаји:	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин. Правила безбедног рада на интернету. Претраживање интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података. Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом.
Исходи	– реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја – доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај – информацијама на интернету приступи критички – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету – разуме значај ауторских права – препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем – рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (16)
Садржаји:	Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, „ако...онда”. Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање, множење, дељење с остатком, Еуклидов алгоритам. Увод у тему програмирања. Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком и видеом. Програм – категорије, блокови наредби, инструкције. Програмске структуре (линијска, циклична, разграната).
Исходи	– изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке – схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сва ки”, „неки”, израза „ако...онда” – зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски – наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема – креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу – сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби – користи математичке операторе за израчунавања – објасни сценарио и алгоритам пројекта – анализира и дискутује програм – проналази и отклања грешке у програму
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезује и примењује стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (6)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима. Представљање резултата пројектног задатка.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и предста вљању резултата и закључака – одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта – наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен – поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно учествују, сарађују, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, представљају резултате рада, вреднују, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, вреднује њихове активности, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, групни/ рад у пару
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, залагање, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: - описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање,

остварености исхода	самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (14)
Садржаји:	Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћај. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају – рачунарска симулација и саобраћајни полигон. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – процени како би изгледао живот људи без саобраћаја – класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени – наводи професије у подручју рада саобраћај – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија – разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила – правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика – одговорно се понаша као путник у возилу – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају – анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, демонстрирају, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и

стандарда постигнућа, остварености исхода	самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (16)
Садржаји:	Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет – правилно чита технички цртеж – преноси податке између ИКТ уређаја – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима – користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима – преузима одговорност за рад – представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, цртају, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање,

остварености исхода	самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повезује својства природних материјала са применом – објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета – правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) – направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом – самостално израђује једноставан модел
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (16)
Садржаји:	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: - самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; - самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; - креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; - припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; - израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; - одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују, вреднују, предлажу, унапређење модела, развијају предузетнички дух.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање,

стандарда постигнућа, остварености исхода	самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ЛИКОВНА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавања проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Наставна тема/област:	РИТАМ
Садржаји:	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине. Материјал из природе, вештачки материјал, материјал за рециклажу, рециклирани материјал, импровизовани прибор, школски прибор и материјал, професионални прибор. Ритам у природи (смена дана и обданице, смена годишњих доба, таласи, падавине...). Ритам у простору (распоред тродимензионалних облика у природи, урбаним срединама и у ближем окружењу ученика). Ритам у структури (грађи) облика. Ритам у текстури природних и вештачких материјала. Врсте ритма. Правилан и неправилан ритам. Слободан ритам. Спонтани ритам (ритам линија, облика, мрља). Функције ритма – понављање боја, линија и/или облика да би се постигла динамичност (живост)или ред. Утисак који различите врсте ритма остављају на посматрача. Субјективни утисак кретања и оптичка илузија кретања. Ритам као принцип компоновања у делима ликовних уметности. Ритам у другим врстама уметности. Примена визуелног ритма у свакодневном животу. Различити ритмови као подстицај за стваралачки рад – звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, плес.... Уметничко наслеђе – значај праисторијског наслеђа на простору Србије и у свету
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – опише ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима; – пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма;

	– гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером; – користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; – разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ЛИНИЈА
Садржаји:	Врсте линија и изражајна својства линија. Линије у природи и окружењу. Линија као ивица тродимензионалних облика. Изражајна својства линија у односу на прибор, материјал, притисак и угао под којим се држи прибор/материјал. Савремена средства за цртање – дигитална табла и оловка за цртање, 3Д оловка, апликативни програми за цртање...Својства линије у апликативном програму за цртање. Цртање светлом; Уметнички цртеж, аматерски цртеж, дечји цртеж, схематски цртеж, технички цртеж, научне илустрације... Врсте уметничког цртежа – скица, студија, илустрација, стрип, карикатура, графити... Занимања у којима је неопходна вештина слободоручног цртања. Поступци грађења цртежа додавањем и одузимањем линија. Лавирани цртеж. Линеарни цртеж. Цртеж у боји. Текстура (ликовни елемент). Поступци грађења текстуре линијама. Ритам линија. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, текст, писмо...). Читање (декодирање) цртежа, стрипа, карикатуре, графита, рекламних порука... Уметничко наслеђе – значај наслеђа првих цивилизација.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; – гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; – користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; – црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; – разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова

	у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полуугодишту четири пута и у другом полуугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ОБЛИК
Садржаји:	Дводимензионални и тродимензионални облици. Правилни геоме тријски облици (геометријске фигуре и тела). Правилни облици уприроди и у ликовној уметности. Неправилни облици. Својства облика. Величина облика. Боја облика. Реална и имагинарна функција облика. Карактеристични детаљи и својства по којима је облик препознатљив. Светлост као услов за опажање облика. Изглед облика посматраног из различитих углова. Стилизовање облика. Статични облици. Кретање облика (кретање статичних облика помоћу ветра и воде, карактеристично кретање бића и машина). Распоред облика у простору и њихово дејство на посматрача. Положај облика у равни – линија хоризонта, планови и величина облика у односу на растојање од посматрача. Преклапање, прожимање, додиривање облика. Поступци грађења апстрактних и фантастичних облика (превођење реалних облика у апстрактне одузимањем карактеристичних детаља, превођење реалних облика у фантастичне додавањем неочекиваних детаља, грађење имагинарних и апстрактних облика на основу једне, две и три информације...). Луминообјекти. ЛЕД технологија у савременој уметности. Обликовање простора светлом. Обликовање (дизајн) употребних предмета. Преобликовање материјала и предмета за рециклажу. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, кретање у природи и окружењу, уметничка дела, етно наслеђе, садржаји других наставних предмета...). Орнамент и орнаментика. Функција орнамента. Симетрија. Ритам линија, боја и облика у орнаменту. Уметничко наслеђе – наслеђе етно културе. Значајни римски споменици на тлу Србије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; – гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; – наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; – обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; – преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; – комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; – објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; – разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијн, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе,	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни

технике, облици)	рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Различите врсте комуникације од праисторије до данас. Невербална комуникација – читање информација. израз лица и карактеристичан положај тела. Читање визуелних информација (декодирање). Визуелно изражавање. Уметничко наслеђе – значај наслеђа за туризам и за познавање сопственог порекла.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; – обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу; – изрази исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; – тумачи једноставне визуелне информације; – објасни зашто је наслеђе културе важно.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту четири пута и у другом полугодишту четири пута
Место извођења наставе	Учионица

МУЗИЧКА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова :72
Наставни предмет: МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења *музичке културе* је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И МУЗИКА
Садржаји:	Улога музике у првобитном друштву; Елементи музичког тока: покрет, ритам коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Примери различитих инструмената и музичких облика Улога и место музике
Исходи	• објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичкогизражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислуритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи,наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања,праћење уредности школске свеске,доношење прибора за рад, самооценивање.

Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ
------------------------	-----------------

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈЕМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација на инструментима или покретом;
Исходи	• пева самостално и у групи; • примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); • кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; • користи различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • искаже своја осећања у току извођења музике; • примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; • учествује у школским приредбама иманифестацијама; • користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.

Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ
------------------------	-----------------

Наставна тема/област:	ЧОВЕК ПРАИСТОРИЈЕ И АНТИКЕ
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Човек Антикe Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;
Исходи	• наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и

стандарда постигнућа, остварености исхода	стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичани; Удараљке – настанак, првобитни облик и развој; Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске удараљке;
Исходи	• класификује инструменте по начину настанка звука; • опише основне карактеристике удараљки; • препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; • користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким • инструментима (коришћење доступних апликација);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	ЧОВЕК ПРАИСТОРИЈЕ И АНТИКЕ
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Човек Антикe Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;
Исходи	• наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • искаже своје мишљење о значају • и улози музике у животу човека; • реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; • идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ исл.);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и

стандарда постигнућа, остварености исхода	стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	СЛУШАЊЕМ УПОЗНАЈЕМО НОВА ДЕЛА И КОМПОЗИТОРЕ
Садржаји:	Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално- инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича;
Исходи	• изражава се покретима за време слушања музике; • вербализује својдоживљај музике; • идентификује ефекте којима различити елементимузичке • изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; • анализира слушано дело у односу на извођачки састави инструменте; • илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); • критички просуђује лошутцај прегласне музике наздравље; • понаша се у складу са правилима музичког бонтона; • користи могућности ИКТ-а за слушање музике;
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72+54
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности	Недељни фонд часова: 2+1.5

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ / АТЛЕТИКА
Садржаји:	Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упоређи резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи постигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе на тлу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Вежбе у вису. Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте). Висока греда. Трамболина. Прескок. Коњ са хватаљкама. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).
Исходи	Ученик ће бити у стању да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималноих програмских захтева. Колут напред, колут назад, став на шакама, мост, ниска греда, гимнастички полигон, прескоци
Место извођења наставе	Место извођења: спортска сала

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГРА Рукомет-мини рукомет:
Садржаји:	Основни елементи технике и правила: – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирање на гол -финтирање – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила рукомета-мини рукомета. Препоручени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: -хватање котрљајућих лопти, – дриблинг, – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - користи елементе технике у игри -примењује основна правила рукомета у игри -учествује на унутародељењским и међуодељењским такмичењима
Активности ученика	Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Организује уводни део часа, приказује технику, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева.

стандарда постигнућа, остварености исхода	Вођење лопте, хватање и додавање, финтирање, принципи индивидуалне одбране, правила рукомета, спортски полигон, кретање, игра, шутирање
Место извођења наставе	Спортска сала и терени у школском дворишту

Наставна тема/област:	ПЛЕС И РИТМИКА
Садржаји:	Основи садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу. Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Препоручени садржаји Вежбе са обручем. Вежбе са лоптом. Сложени скокови кроз вијачу
Исходи	Ученик ће знати да: -изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом.
Активности наставника	Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба бе Без реквизита, скокови кроз вијачу, Моравац, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Спортска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА / ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ
Садржаји:	-Основна правила вежбања. Основна правила Рукомета-мини рукомета и правила Малог фудбала. -Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). -Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. -Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. -Облици насиља у физичком васпитању и спорту. -„Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). -Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. -Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). -Повезаност физичког вежбања и естетике. -Значај вежбања у породици. -Планирање вежбања у оквиру дневних активности. Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице неправилне исхране, прекомерног уношења енергетских напитака и последице конзумирања дувана. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.
Исходи	По завршетку наставе, ученик ће бити у стању да: -објасни својим речима сврху и значај вежбања -користи основну терминологију вежбања -поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама -примени мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторијама за вежбање -примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама

	-навија и бодри ученике на такмичењима и решава конфликти на социјално прихватљив начин -користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности. -наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у случају повреде -чува животну средину током вежбања.
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, даје идеје, анимира, исправља грешке
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска такмичења, активност на часовима, учествовање у дискусији и разговору
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени, градски спортски терени

Наставна тема/област:	АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ
Садржаји:	Крос, пешачење
Исходи	Ученик ће знати -технику и тактика трчања кроса -ферплеј -коришћење и практиковање крос трчања у свакодневном животу, организација рекреације
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се, трче.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, учествовања на кросу. (формативно и сумативно оцењивање)
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Верска настава

Циљ учења предмета: Ученици треба да уоче да Бог није напустио свет после греха првог човека; да стекну свест о томе да Бог никад не напушта човека ма какав грех он учинио; да Бог није одустао од првобитног циља због кога је створио свет; уоче сличност у структури старозаветне и новозаветне Цркве.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века. Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу. Припремити ученике за сусрет са Откровењем Истинитог Бога. Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање; Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама; Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја; Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује.
Исходи	Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света.
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалогска, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

Грађанско васпитање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Наставна тема/област:	1.ЉУДСКА ПРАВА Права детета
Садржаји:	Потребе и права Потребe и жеље. Потребe и права. Права и правила у учионици. Правила рада у учионици, доношење групних правила. Права детета у документима о заштити права Посебност права детета и људска права. Конвенција о правима детета. Врсте права. Показатељи остварености и кршења дечјих права. Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу
Исходи	-разликује жеље од потреба и наведе примере везе између потреба и људских права; препознаје своје потребе, као и потребе других и да их уважава; штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; наводи примере и показатеље остварености и кршења дечијих права; наводи чиниоце који утичу на остварење дечијих права; поштује права и потребе ученика који су у инклузији у његовом одељењу/школи; препознаје ситуације кршења својих права и права других; идентификује кршење људских права на примеру неког историјског догађаја;
Активности ученика	Различити облици групне дискусије, симулација и играње улога; часови се реализују у радионичарском раду, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; уче коришћење интерактивних и истраживачких метода рада, рад у малим групама, тимски рад; презентују рад
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно; Упућује ученике на самостално размишљање; Семантизује нове речи; Активно учествује; Поставља питања; Коригује и активише; Организује; Мотивише; Подстиче; Анализира; Објашњава; Повремено активно учествује у игровним активностима,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Уводи ученика у наставни предмет и упознаје са значајем грађанског васпитања; упознаје ученика са садржајем наставног програма и даје јасна упутстава за рад; повезује постојеће знање са новим; упознаје са Конвенцијом о правима детета у документима која се односе на школу; препознаје своја права и права других, идентификације кршење истих;
Начин провере остварености	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа, дебата. Вредновање препознавања и уочавања примера

стандарда постигнућа, остварености исхода	кршења дечијих права и повезивање са акцијама које су ученици спроводили; Вредновање активности анализе тема, сагледавања проблема, ставова и вештина:
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	2. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Школа као заједница
Садржаји:	Права и функционисање заједнице; Моје заједнице; Школа као заједница; Одлучивање у учионици и школи; Гласање и консензус као демократски начини одлучивања; Одговорности и обавезе у заједници; Одговорност деце; Одговорности одраслих (родитеља, наставника); Кршење и заштита права; Шта могу и коме да се обратим у ситуацијама насиља;
Исходи	Поштује правила одељенске заједнице и правила на нивоу школе; поступа у складу са моралним вредностима грађанског друштва; исказује свој став о значају правила у функционисању заједнице; понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; наводи начине демократског одлучивања; препознаје одговорност одраслих у заштити права деце; објашњава улогу појединца и група у заштити дечијих права; реално процењује сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ;
Активности ученика	Сви часови се реализују у оквиру радионичарског рада, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад; користе интерактивне и истраживачке методе рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; учествују у различитим облицима групне дискусије;
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и активише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	часови се реализују кроз радионице, тимски рад, израду панoa и рад у малим групама кроз прецизно дефинисање правила функционисања одељенске заједнице и правила школе; кроз разумевање значаја правила у функционисању заједнице; примену различитих интерактивних облика рада, као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада;
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исх ода	У оквиру исказа ученика, презентација, израде панoa и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	3. ПРОЦЕСИ У СВРЕМЕНОМ СВЕТУ Права детета
Садржаји:	Наши идентитети; Наше сличности и разлике (раса, пол, национална припадност, друштвено порекло, вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет); Стереотипи и предрасуде; Дискриминација; Толеранција; Сукоби и насиље; Сукоби и начини решавања сукоба; Предности конструктивног решавања сукоба; Врсте насиља: физичко, активно и пасивно, емоционално, социјално, сексуално, дигитално; Реаговање на насиље; Начини заштите од насиља
Исходи	Препознаје и анализира сличности и разлике између ученика у групи; прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; препознаје и објашњава врсте насиља; прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; уме да се заштити од дигиталног насиља; анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу; аргументује предности конструктивног начина решавања сукоба;
Активности ученика	Сви часови се реализују у радиониичарском раду где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад
Активности наставника	Наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и активише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Осмишљавање и реализација различитих активности: радионица, симулација примера из свакодневног живота - предрасуде, стереотипи, дискриминација и нетолеранција по различитим основама; играња улога, дебата, дискусија, истраживања, промоција; коришћење филмова, интернета, као и разговор о говору мржње, нетолеранцији и дигиталном насиљу;
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање је у оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ
Садржаји:	Планирање и извођење акција у школи у корист права детета; Учесће ученика у школи; Избор проблема; Тражење решења проблема; Израда плана акције; Анализа могућих ефеката акције; Планирање и извођење акције; Завршна анализа акције и вредновање ефеката; Приказ и анализа групних радова;
Исходи	Препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе; идентификује проблеме у својој школи; прикупља податке о проблему користећи различите изворе и технике; осмишљава акције, процењује њихову изводљивост и предвиђа могуће ефекте; активно учествује у тиму, поштујући правила тимског рада (у групној дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин);
Активности ученика	Сви часови се реализују у радионичарском раду, где сваки појединац учествује износећи своје ставове, мишљења, предлоге и идеје, дискутује, учествује у избору идеја за реализацију; ученици раде тимски, у групним активностима, учествују у дебатама, презентују рад
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање; повремено активно учествује у игровним активностима; поставља питања; коригује и активише; организује; анализира,
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Идентификација примере грађанског активизма у школи и неговања позитивног става према томе; прикупља податке о проблему на основу различитих извора и техника; реализује одабране акције, након реализације, исте анализира; негује тимски рад; вреднује ефекте спроведених акција у школи.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање је у оквиру исказа ученика, презентација, дебата, израде паноа, као и дискусија након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене од стране наставника
Место извођења наставе	Учионица

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Упознавање ученика са предметом, планом рада, научити их правилном изговарању речи, научити их да се представе и поздраве неког . Научити их бројеве, да идентификују и именују особе, животиње, боје, да траже и дају обавештења о времену на часовнику. Оспособити ученике за исказивање просторних односа и величина, за именовање делова тела, давање и тражење информација о себи и другима. Оспособити ученике за комуникацију, разумевање текста, препричавање познатог текста.

Наставна тема/област:	1. Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји:	Представљање, алфавет, симболи Француске, препознати речи на француском Qu est ce que c est? C est? Поздравити, поставити питање, уписати се у библиотеку, глаголи бити и имати, акценти, изразити припадност, школски систем у француској Представити некога
Исходи	Разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и давање информација -Поздрави и отпоздрави и представи себе -Постави и одговори на једноставнија питања личне природе -Разуме једноставнији опис биљака, особа, животиња, предмета
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалoшка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Породица, пријатељи, љубимци (Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)
Садржаји:	Описати неку особу,породица,негација,род и бој именица Дани у недељи,месеци у години,бројеви до 100,постављање питања,просторије у кући Описати одлазак у куповину,одећу,глаголи купити и носити,боје,делови тела,мода Превозна средства, кретати се у простору,прилози
Исходи	- Разуме честитку и одговори на њу - опише специфичне,просторне односе и величине једноставним исказима -описује дневни распоред активности,метеоролошке прилике -описује своја и туђа интересовања -састави списак за куповину,изрази количину у мерама
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМА ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ

Напомена: Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда другог циклуса основне школе. Наставници бирају и обрађују теме у складу са интересовањима ученика и актуелним збивањима у свету.

- 1) Лични идентитет.
- 2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.).
- 3) Географске особености.
- 4) Становање – форме, навике.
- 5) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине, еколошка свест.
- 6) Историја, временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност).
- 7) Школа, школски живот, школски систем, образовање и васпитање.
- 8) Професионални живот (изабрана – будућа струка), планови везани за будуће занимање.
- 9) Млади – деца и омладина.
- 10) Животни циклуси.
- 11) Здравље, хигијена, превентива болести, лечење.
- 12) Емоције, љубав, партнерски и други међуљудски односи.
- 13) Транспорт и превозна средства.
- 14) Клима и временске прилике.
- 15) Наука и истраживања.
- 16) Уметност (нарочито модерна књижевност за младе; савремена музика).
- 17) Духовни живот; норме и вредности (етички и верски принципи); ставови, стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија; брига о другоме.
- 18) Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници).
- 19) Слободно време – забава, разонода, хобији.
- 20) Исхрана и гастрономске навике.
- 21) Путовања.
- 22) Мода и облачење.

- 23) Спорт.
 24) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења.
 25) Медији, масмедији, интернет и друштвене мреже.
 26) Живот у иностранству, контакти са странцима, ксенофобија.

Наставна тема/област:	Поздрављање
Садржаји:	Guten Morgen/Guten Tag/Guten Abend/Hallo! Gute Nacht/Auf Wiedersehen/Auf Wiederschauen/Tschüs! Bis dann. Bis später. Wie geht`s? Wie geht es Ihnen? Danke, gut. Und dir?/Und Ihnen?/Und selbst/selber? (Интер)културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости, име и презиме, надимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).
Исходи	- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним

	животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу,

	вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима
Садржаји:	Mein Name ist Petra Novak. Ich heiße Petra (Novak). Ich bin Petra (Novak). Wie heißt du? Wie heißen Sie? Wie heißt ihr? Wer ist das? Das ist Markus. Das ist meine Lehrerin, Frau Simin./Freut mich. Meine Eltern heißen Zorica und Drago. Woher kommst du? Woher kommt ihr? Woher kommen Sie? Ich komme aus Serbien. Ich wohne in Smederevo. Wo wohnst du? Wie ist deine Adresse/Telefonnummer? Презент слабих глагола и најфреквентнијих јаких глагола (schlafen, fahren, essen, lesen, geben, nehmen, sprechen). Употреба одређеног, неодређеног, негационог, присвојног члана у номинативу и акузативу. Употреба нултог члана. Употреба упитних заменица и прилога (wer, was; wo, wie, wann). Употреба показне заменице das. Исказна и упитна реченица - положај глагола/ред речи. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање, именовање сродства, име и презиме, земље немачког говорног подручја. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).
Исходи	- представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у

	саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне

	активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Разумевање и давање једноставних упутстава и налога
Садржаји:	Komm her! Kommt an die Tafel! Setz dich! Setzt euch! Mach(t) das Buch auf/zu! Lies/Lest vor! Hör(t) zu! Sing(t) mit! Sprich/Sprecht nach! Hör/Hört zu! Steh(t) auf! Pass(t) auf! Gib dein Buch an Petra! Gebt mir eure Hausaufgaben! Kannst du mir dein Heft geben? Kann ich dein Heft bekommen? Императив - потврдни и одрични облици 2. лица једнине и множине. Употреба негационе партикуле nicht. Императив глагола са наглашеним префиксом

	(рецептивно). Модални глаголи у љубазно формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици - упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).
Исходи	- разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краких реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и

	систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми

	- статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање правила понашања
Садржаји:	Kann ich mich hier hinsetzen? Leider nicht, es sit besetzt. Hier darf man nicht sprechen. Du musst dein Handy ausschalten. Die Teire darf man nicht füttern. Неодређена заменица man у номинативу и акузативу. Презент модалних глаголи у формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и

	темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације,

	предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности
Садржаји:	Spielen wir Fußball/Tischtennis/ Monopoly? Komm, wir spielen Schach! Wir spielen Basketball. Spielst du mit? Möchtest du zu meiner Party kommen? Komm zu mir! Gehen wir ins Kino? Ja, gerne./Leider kann ich nicht. Ich muss lernen./Nien, ich habe keine Lust. Употреба глагола кретања са акузативом. Употреба предлога (an, in, auf). (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.
Исходи	- разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној

	интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање молбе, захтева и захвалности
Садржаји:	Kann ich dir/Ihnen helfen?/Ich habe eine Bitte. Möchtest du eine Orange? Kannst du mir bitte eine Orange geben? Ich möchte eine Tasse Tee. Kannst du mir ein Stück Torte geben? Danke. Vielen Dank. Ich danke dir./Bitte. Nichts zu danken./Gern geschehen. Употреба неодређеног члана у номинативу и акузативу.

	Употреба модалних глагола у презенту (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; - упутује кратке и једноставне молбе и захтеве; - искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе

	информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социалингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и

	спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Честитање
Садржаји:	Alles Gute zum Geburtstag! Liebe Lina, zum Geburtstag Viel Glück... Ich gratuiere dir/Ihnen zum Jubileum. Frohe Weihnachten/Ostern. Употреба личних заменица у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања/прославе. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; учавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; учавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у

	учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. - Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...)

	- писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Описивање живих бића, предмета, места и појава
Садржаји:	Meine Schwester ist groß und schlank. Wie sind deine Augen? Blau oder grün Ihr Hund ist 2 Jahre alt, klein und schwarz. Er frisst gern Kekse. Das ist mein Zimmer. Es ist klein aber schön. Es gefällt mir sehr. Anna ist meine beste Freundin. Sie ist nett und freundlich. Sie hilft mir gern. Ich wohne in Bonn. Bonn ist eine schöne Stadt am Rhein. Употреба придева и прилога као именског дела предиката уз глагол sein. Присвојни детерминативи у номинативу, дативу и акузативу. Ред речи у исказаној и упитној реченици. Предлози уз глаголе мировања. (Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава.
Исходи	- разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; - опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада;

	- припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација;

остварености исхода	- усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности
Садржаји:	Was machst du jetzt/heute Nachmittag? Ich mache meine Hausaufgaben. Ich wohne ganz oben im Haus/im fünften Stock. Hast du eine Wohnung oder ein Haus? Wann gehst du schlafen? Hast du freitags immer Deutsch. Ich gehe dreimal der Woche zum Training. Употреба прилога за време и место (donnerstags/da, dort, hier). Ред речи у исказној, упитној и узвичној реченици. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима.
Исходи	- разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; - опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; - опише шта уме/не уме да (у)ради
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова;

	уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у

	друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање потреба, осета и осећања
Садржаји:	Ich bin durstig. Ich habe Hunger. Mir ist kalt/heiß. Ich bin müde/tautrig/froh. Möchtest du schlafen? Etwas Wasser trinken? Möchtest du ein Käsebrötchen? Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикаулација; употреба емотикона. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.
Исходи	- разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање

	одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима

	тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање просторних односа и величина
Садржаји:	Wo ist dein Sportzeug? Wo liegt die Schweiz auf der Landkarte? Wo ist die Bank? Ich bin vor/neben/hinter der Garage. Meine Mutter ist auf dem Markt/im Supermarkt/bei ihrer Frisörin. Die Bäckerei ist neben der Schule. Meine Stadt ist in Nordserbien. Entschuldigung, wie kommen ich zum Theater? - Gehen Sie nur geradeaus, etwa 50 m.? Употреба датива и акузатива уз глаголе мировања и кретања у простору.

	Прилози за место: geradeaus, links, rechts (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп).
Исходи	- разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - опише непосредни простор у којем се креће;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције

	наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)
Садржаји:	Wie spät ist es? Es ist Viertel nach neun. Es ist einundzwanzig Uhr fünfzehn. Wann beginnt die Schule? Am ersten September. Am Donnerstag. Um 8 Uhr. Wie ist das Wetter? Es regnet/scheit. Die Sonne scheint. Es ist kalt/warm/heiß. Употреба фразе за званично и незванично исказивање сатнице. Употреба предлога (am, um, nach, vor). Безлични глаголи (рецептивно). (Интер)културни садржаји: клима, разговор о времену, географске дестинације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на утобуској/железничког станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.
Исходи	- разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; - тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања
Садржаји:	Ist das deine Katze? Nein, das ist Marias Katze. Mein Hund ist nicht da. Das ist das Haus von meinen Eltern. Mimi ist die Katze von Barbara. Hast du einen Kugelschreiber? Ich brauche einen Regenschirm. - Hier ist mein Kugelschreiber. Употреба присвојних чланова. Изражавање припадности предлогом von+ датив. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.
Исходи	- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се

	заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање допадања/недопадања
Садржаји:	Ich mag Rockmusik. Ich liebe meine Familie und meine Freunde. Ich schwimme gern. Mein Lieblingssport ist Volleyball. Skifahren finde ich doof. Wie findest du die neue Mathelehrerin? Ich finde sie nett. Презент модалног глагола mögen. Сложенице - род и грађење: (рецептивно). Глагол finden за изражавање допадања/недопадања. (Интер)културни садржаји: уметност

	(књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/ неслагања, допадања/недопадања
Исходи	- разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују

	стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социјалистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање количине и бројева
Садржаји:	Wie viele Menschen stehen da? Wieviel Butter brauchst du für den Kuchen? 200 Gramm. Gibt es etwas Butter im Kühlschrank? Nein, wir brauchen Butter. Ich kaufe vier Flaschen Öl, eine Packung Salz, einen Becher Joghurt, zwei Schachteln Pralinen. Was kostet das? Das macht 15,50 Euro. Meine Einkaufsliste: zwei Kilo Äpfel, drei Liter Milch, ein Pfund Kaffee. Употреба језичких средстава квантификације. Употреба лексике којом се именује амбалажа. Исказивање количине и цене. Бројеви до 100. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.
Исходи	- разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; - тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; - изрази присуство и одсуство некога или нечега;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ
 ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја

Наставна тема/област:	УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ
Садржаји:	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста
Исходи	Прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња Употреба једноставних кључева за одређивање група организама. Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који популаришу живи свет окружења. Истраживање на терену, мапирање врста животиња, биљака и гљива. направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Учионица, Ботаничка башта, Шумаричко језеро, Шумарице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА
Садржаји:	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке. Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.
Исходи	Препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. Користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; Вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом.
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији). Теренски рад на упознавању самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке, Индивидуално и групно истраживање аутохтоних раса животиња и сорти биљака локалног подручја. Огледи: спирање земљишта, температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина. Мерења (кишомер и анемометар), израда графика и табела
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти (гајене биљке у школској башти), фотохербаријуми, панои, фотографије, кратки видео снимци.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ
Садржаји:	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.
Исходи	Активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља;
Активности ученика	Праћење стања, прикупљање података, сагледавање проблема, презентовање и извештавање, планирају, осмишљавају, израда вештачких станишта, садња дрвећа
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Рад на терену - утврђивање стања (присуства и бројности) у околини (школско двориште, парк, башта...) птица, опрашивача, јежева и др, индивидуални и групна истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа, практичан рад на изради станишта и садњи дрвећа
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Пројекти (засађено дрвеће, вештачка станишта), фотографије, кратки видео снимци, информативне рекламе и лифлети.
Место извођења наставе	Школско двориште, хол школе, учионице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ
Садржаји:	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.
Исходи	Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; Одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; Аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; Критички се односи према употреби и злоупотреби природе.
Активности ученика	Планирају, истражују, активно раде на примени мера штедње енергије, обилазе заштићена подручја осмишљавају, предлози ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом,
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Индивидуални и групни рад на изради графикана и сликовних панова и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. Формирање еко-патроле. вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блоговима, дебате и сл.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица, домаћинство ученика
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област	1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји	Проширивање знања о музичким елементима. Изражајна својства динамике. Врста, карактер и примена темпа. Тон: боја и текстура Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити. Повезивање звука и ритма. Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања; Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас. Индивидуално и групно свирање.
Наставна тема/област	2. ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ
Садржаји	Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.

Наставна тема/област	3.КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ
Садржаји	Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења. Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – препознаје елементе динамике у свакодневном животу; примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела; – анализира врсте такта и ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу са садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама; – користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном животу; – препознаје говор тела, свој и своје околине; – контролише покрете користећи концентрацију; – сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – искаже свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог – примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима;

	– самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;
--	---

Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

Животне вештине
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: Животне вештине	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понашасе у складу са културом безбедности

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ
Садржаји:	Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама;

	– образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учење у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ
Садржаји:	Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење; Сарадња; Решавање проблема Одговорноучешће у демократском друштву; Рад са подацима и информацијама

ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА
Садржаји:	Појам здравља, начини његовог праћења и чувања. Утицај вежбања на здравље, раст и развој. Људско тело и вежбање – кости, зглобови, мишићи. Специфичности вежбања у и ван спорта. Правилно и неправилно вежбање. Мотивација за вежбање и фактори који утичу на одустајање. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље; – упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта; – разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима; – има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања, начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како аргументују, које ставове изражавају. Поуздани показатељи напретка су квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ
Садржаји:	Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати. Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење, Комуникација – Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД
Садржаји:	Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравственим методама. Ученичку способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ
Садржаји:	Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима.
Исходи	На крају програма ученик ће знати да: – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, о равноправности полова, о схватању значаја вежбања код оба пола и једнакости и правима деце на здравље, раст, развој и вежбање
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Цртање, сликање, вајање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Наставна тема/област:	ЦРТАЊЕ
Садржаји:	Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два

	пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење; Естетичка компетенција; Комуникација; Решавање проблема; Рад са подацима и информацијама; Одговоран однос према здрављу; Одговоран однос према околини; Сарадња; Дигитална компетенција; Предузимљивост и оријентација према предузетништву; Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	СЛИКАЊЕ
Садржаји:	Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

	Сарадња Дигитална компетенција и предузимљивост и оријентација према предузетништву Одговорно учешће у демократском друштву
--	---

Наставна тема/област:	ВАЈАЊЕ
Садржаји:	Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација

	Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Предузимљивост и оријентација према предузетништву Сарадња и одговорно учешће у демократском друштву
--	---

Медијска писменост
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Медијска писменост	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи у даљем когнитивном, емоционалном и социјалном развоју; развијање способности читања, тумачења, процењивања медијских садржаја из различитих углова, развијање свесности изложености медијима и утицају садржаја на ставове, понашање и разумевање стварности; развој способности идентификације и критичког преиспитивања различитих видова медија и порука које они пласирају.

Наставна тема/област:	1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА
Садржаји:	• Медији и публика (корисници). • Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). • Улога и место медија у савременом друштву. • Медијске навике (Мој медијски дан).
Исходи	– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;
Активности ученика	Активности могу да подразумевају колективну анализу медијских навика ученика и самовредновање, уписивањем у одговарајућу табелу свог избора медија и медијског садржаја, као и времена утрошеног уз медије у току једног дана. Активност има за циљ да ученицима помогне у стицању увида у сопствене медијске навике и утрошено време уз медије.

Активности наставника	Подстицање ученика за усвајање основних знања о медијима, која ће бити полазиште за све будуће активности из медијске писмености. Због тога је важно усмерити наставне активности које прате ову тему ка следећим закључцима ученика. Подстицање интересовања ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развијање одговорног понашања ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Анализа медијских садржаја – дебата – традиционални или савремени медији (штампа, радио, телевизија, филм) и дигиталне (оне за које је потребан интернет); Које су основне функције медија? Шта је најбитније - информисање јавности, образовање и ширење културних вредности или забава? Да ли медији учествују у креирању ставова друштва о разним појавама и људима?
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ученик кроз задатке и израде табела објашњава значење појмова: штампа, радио, телевизија, медијски садржаји на интернету; Препознаје различита медијска изражајна средства; Уочава да медији различито утичу на ставове Наводи и описује функцију медија – информативну, образовну, друштвену (забавну) и комерцијалну Препознаје ризик зависности од технологије и медија и доводи га у везу са својим здрављем
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење; Комуникација; Рад са подацима; Дигитална компетенција
Наставна тема/област:	2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ
Садржаји:	- Медијски садржаји као конструкти стварности. - Деконструкција и конструкција медијских порука.
Исходи	– деконструише једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје. – критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ;
Активности ученика	Методички је пожељно сваку критичку анализу и деконструкцију медијских садржаја заокружити активностима конструкције медијских порука. Такве активности обухватају групно или индивидуално креирање медијских садржаја на основу стеченог знања о деконструкцији медијских порука. Задаци за ученике као почетни корак подразумевају јасно дефинисање циља поруке и публике којој се обраћају. Пожељно је да ученици индивидуално или групно одаберу одређени медијски садржај и припреме га за час.
Активности наставника	За обраду теме одговарајућа активност је анализа новинског текста или другог медијског садржаја (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.).
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Све наставне активности требало би да воде ка следећим закључцима ученика: – медијски садржаји нису стварност, већ конструкт стварности – приказ стварности који је неко са одређеним циљем осмислио; – тај приказ стварности може бити близак истини или далеко од ње; – медијске садржаје не разумеју сви примаоци на исти начин; – сви медијски садржаји имају циљну групу (публику) којој су намењени, што одређује њихова изражајна средства, облик, начин на који су упућени публици итд.;

	– медијски садржаји се стално морају преиспитивати и проверавати.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вођени од стране наставника, ученици на примеру одабраног медијског садржаја одговарају на питања кључна за деконструкцију медијске поруке, у форми која је усклађена са њиховим когнитивним могућностима у том узрасту: – Ко је осмислио и упутио овај медијски садржај публици? Ко је та особа/група људи? – Која средства су употребљена да би се привукла моја пажња? Што сте у том медијском садржају одмах уочили? – На који начин ће људи другачији од мене разумети исту медијску поруку? Како би је разумели моји родитељи, а како моји најстарији чланови шире породице? – Зашто је та порука послата? Шта се њеним упућивањем постигло? – Како су представљени догађаји, простор и људи? Шта је представљено као посебно лепо/ружно, а шта није поменуто, а могло је да буде? Какав начин живота се овом медијском поруком представља као бољи од других?
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	3. ОГЛАШАВАЊЕ
Садржаји:	• Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). • Профит као циљ оглашавања. • Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.
Исходи	– Ученици наводе примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликују функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификују недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознају сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;
Активности ученика	Реализација пројекта – анализа телевизијске рекламе. Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Активности наставника	Обрада теме на различите начине: разговором, планираним активностима, малим истраживачким задацима. Кључно је утврдити колико су ученици изложени рекламним порукама.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Мали истраживачки задаци - Колико су ученици изложени рекламним порукама. Исписивање исказа ученика на папирићима. Анализа резултата.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према менталном здрављу.

Наставна тема/област:	4.МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ
Садржаји:	• Комуникација у дигиталном окружењу. • Поузданост и веродостојност информација на интернету. • Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. • Вредновање и селекција доступних информација. • Персонализована претрага на Гуглу. • Анализа апликација на мобилном телефону. • Зависност од мобилних телефона.
Исходи	– вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.
Активности ученика	Разговор са ученицима на тему зашто су им корисни и занимљиви медијски садржаји – размена информација са вршњацима, договарање, дружење. Пожељно је да се развије разговор о томе да ли мобилне дигиталне платформе могу да буду од користи за процесе учења, да ли су им нешто значиле у периоду пандемије када се није ишло сваки дан у школу. Други део дискусије треба да иде у правцу уочавања негативних страна мобилних дигиталних платформи.
Активности наставника	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Пожељно је да се отвореним питањима подстакне дискусија о томе које мобилне дигиталне платформе ученици познају и како их користе. Наставници могу да поставе питање колико времена проводе на платформама а колико у непосредном дружењу. Шта им причињава већу радост – када се друже и размењују поруке на платформама или када се виде и разговарају, играју се, баве се спортом или неком другом активности. Потребно је покренути и питања зависности од мобилних дигиталних платформи, тако да ученици најпре освесте тај појам, разумеју шта значи а онда промисле о свом коришћењу платформи, времену које ту проводе. Са ученицима треба разговарати и о томе да ли на платформама ступају у контакт само са вршњацима које познају или и са непознатим особама. Питати их да ли знају какви ризици постоје ако прихватају за пријатеље особе које иначе не познају, да ли знају шта су то лажни профили, скренути пажњу да никако не треба да пристају да размењују фотографије или да се налазе уживо са особама које су упознали на дигиталним платформама. Ученици треба да усвоје став да нису све информације које добијају са интернета поуздане/веродостојне. Који год претраживач или агрегатор да изаберу, важно је да разумеју да претраживање појмова и прикупљање података у дигиталном окружењу мора да буде повезано са разграничењем објективних и проверених чињеница од нетачних информација, личних ставова, предрасуда и дезинформација. На понуђене резултате у претрагама могу утицати различити утицаји као и алгоритми који се ослањају на понашање корисника уређаја у дигиталном окружењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Активности подразумевају могућност увида да су медијски садржаји креирани са одређеном сврхом – да се утиче на оне који их перцепирају, како би се остварио профит или моћ.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Анализа медијских садржаја. Препознавање примера комерцијалних медијских садржаја користећи актуелне друштвене мреже.

Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Рад са подацима; Дигитална компетенција; Решавање проблема; Сарадња; Одговорно учешће у демократском друштву

ДОПУНСКА НАСТАВА

Српски језик и књижевност ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Српски језик и књижевност- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оценое и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Грамматика, језик и правопис
Садржаји:	- Реченице по саставу - Врсте речи (именске речи) - Служба речи - Главни реченични чланови - Зависни реченични чланови - Падежи, значење и функција - Глаголи, глаголски вид и глаголски род - Глаголске основе (инфинитивна и презентска) - Велико слово у вишечланим географским називима, у називима институција, предузећа, установа, организација(типични примери).

	- Велико и мало слово у писању присвојних придева - Заменица Ви из поштовања - Одрична речца не уз именице, придеве и глаголе - Речца нај у суперлативу - Писање вишечланих основних и редних бројева - Интерпункцијски знаци: запета, наводници, црта - Писање придева на –ски, -чки, -ов, -ев,-ин; - Извођење именица од придева који имају Ј у основи (армија-армијски)
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује променљиве од непроменљивих речи; -разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; -употребљава падежне облике у складу са нормом; -употребљава глаголске облике у складу са нормом; -разликује основне реченичне чланове(у типичним случајевима); -доследно примењује правописну норму у употреби великог слова, састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис(школско издање)
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано износе своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	- планира, припрема час и усмерава његов ток; мотивише ученике за рад; објашњава, саветује и даје упутства; прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; похваљује њихов наредак; учествује у припреми и одабиру наставног материјала; упућује ученике на додатне изворе знања; организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методe : дијалoшкa, монолошкa, текстуална, демонстрaтивнa,игровнa, истраживачкa, аналитичкo-синтетичкa, проверa
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је битно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	-Одлике књижевних родова -Одлике књижевних врста и примери за њих -Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) -Карактеризација ликова
Исходи	Ученик ће умети да: -разликује лирику, епiku и драму;

	-препозна родољубиву, љубавну, описну песму; -разликује врсте стиха, строфе, риме; -издвоји особине ликова и механизме њиховог деловања у задатом тексту.
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; усвајају нова знања; читају; записују; анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; аргументовано износе своје ставове и образлажу их; размењују мишљења; решавају проблемске задатке; редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	- планира, припрема час и усмерава његов ток; мотивише ученике за рад; објашњава, саветује и даје упутства; прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; похваљује њихов наредак; учествује у припреми и одабиру наставног материјала; упућује ученике на додатне изворе знања; организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монологска, текстуална, демонстративна, игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је битно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет, уже друштвено окружење, школа, школски живот, спорт Породица, пријатељи, љубимци Слободно време - забава разонода, хобији Становање - форме, навике, комшије Исхрана, рођендани и празници Временско искуство и доживљај времена, природа, транспорт
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања; описивање чланова породице и пријатеља

	- Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Искривљање просторних односа; поређење предмета, бића и појава - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; казивање датума - Описивање радњи у садашњости и прошлости једноставним језичким средствима
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова - представи себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика – садашње просто и садашње трајно време (основне употребе) - препозна и разликује основне граматичке (личне заменице, присвојни придеви, глагол „to be“, бројеви, можина именица, итд.) и лексичке (кључне појмове у оквиру дате наставе теме) садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (метод, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета; Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње времефреквентних глагола

	Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (plus grand, meilleur). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне. Питање
Исходи	разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздрав и отпоздрав, представ себе и другог користећи једноставнија језичка средства; размени једноставније информације личне природе; у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица оп. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir iêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајући и повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Il y a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалoшкa (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологшкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМА ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	Поздрављање
Садржаји:	Guten Morgen/Guten Tag/Guten Abend/Hallo! Gute Nacht/Auf Wiedersehen/Auf Wiederschauen/Tschüs! Bis dann. Bis später. Wie geht`s? Wie geht es Ihnen? Danke, gut. Und dir?/Und Ihnen?/Und selbst/selber? (Интер)културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости, име и презиме, надимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).
Исходи	- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из

	свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; - битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. - вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социоллингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима
Садржаји:	Mein Name ist Petra Novak. Ich heiße Petra (Novak). Ich bin Petra (Novak). Wie heißt du? Wie heißen Sie? Wie heißt ihr? Wer ist das? Das ist Markus. Das ist meine Lehrerin, Frau Simin./Freut mich. Meine Eltern heißen Zorica und Drago. Woher kommst du? Woher kommt ihr? Woher kommen Sie? Ich komme aus Serbien. Ich wohne in Smederevo. Wo wohnst du? Wie ist deine Adresse/Telefonnummer? Презент слабих глагола и најфреквентнијих јаких глагола (schlafen, fahren, essen, lesen, geben, nehmen, sprechen). Употреба одређеног, неодређеног, негационог, присвојног члана у номинативу и акузативу. Употреба нултог члана. Употреба упитних заменица и прилога (wer, was; wo, wie, wann). Употреба показне заменице das. Исказна и упитна реченица - положај глагола/ред речи. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање, именовање сродства, име и презиме, земље немачког говорног подручја. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).
Исходи	- представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у

	саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне

	активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Разумевање и давање једноставних упутстава и налога
Садржаји:	Komm her! Kommt an die Tafel! Setz dich! Setzt euch! Mach(t) das Buch auf/zu! Lies/Lest vor! Hör(t) zu! Sing(t) mit! Sprich/Sprecht nach! Hör/Hört zu! Steh(t) auf! Pass(t) auf! Gib dein Buch an Petra! Gebt mir eure Hausaufgaben! Kannst du mir dein Heft geben? Kann ich dein Heft bekommen? Императив - потврдни и одрични облици 2. лица једнине и множине. Употреба негационе партикуле nicht. Императив глагола са наглашеним префиксом

	(рецептивно). Модални глаголи у љубазно формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици - упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).
Исходи	- разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краких реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и

	систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми

	- статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање правила понашања
Садржаји:	Kann ich mich hier hinsetzen? Leider nicht, es sit besetzt. Hier darf man nicht sprechen. Du musst dein Handy ausschalten. Die Teire darf man nicht füttern. Неодређена заменица man у номинативу и акузативу. Презент модалних глаголи у формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и

	темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације,

	предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности
Садржаји:	Spielen wir Fußball/Tischtennis/ Monopoly? Komm, wir spielen Schach! Wir spielen Basketball. Spielst du mit? Möchtest du zu meiner Party kommen? Komm zu mir! Gehen wir ins Kino? Ja, gerne./Leider kann ich nicht. Ich muss lernen./Nien, ich habe keine Lust. Употреба глагола кретања са акузативом. Употреба предлога (an, in, auf). (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.
Исходи	- разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној

	интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање молбе, захтева и захвалности
Садржаји:	Kann ich dir/Ihnen helfen?/Ich habe eine Bitte. Möchtest du eine Orange? Kannst du mir bitte eine Orange geben? Ich möchte eine Tasse Tee. Kannst du mir ein Stück Torte geben? Danke. Vielen Dank. Ich danke dir./Bitte. Nichts zu danken./Gern geschehen. Употреба неодређеног члана у номинативу и акузативу.

	Употреба модалних глагола у презенту (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; - упутује кратке и једноставне молбе и захтеве; - искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе

	информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социалингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и

	спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Честитање
Садржаји:	Alles Gute zum Geburtstag! Liebe Lina, zum Geburtstag Viel Glück... Ich gratuiere dir/Ihnen zum Jubileum. Frohe Weihnachten/Ostern. Употреба личних заменица у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања/прославе. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у

	учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. - Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...)

	- писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Описивање живих бића, предмета, места и појава
Садржаји:	Meine Schwester ist groß und schlank. Wie sind deine Augen? Blau oder grün Ihr Hund ist 2 Jahre alt, klein und schwarz. Er frisst gern Kekse. Das ist mein Zimmer. Es ist klein aber schön. Es gefällt mir sehr. Anna ist meine beste Freundin. Sie ist nett und freundlich. Sie hilft mir gern. Ich wohne in Bonn. Bonn ist eine schöne Stadt am Rhein. Употреба придева и прилога као именског дела предиката уз глагол sein. Присвојни детерминативи у номинативу, дативу и акузативу. Ред речи у исказаној и упитној реченици. Предлози уз глаголе мировања. (Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава.
Исходи	- разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; - опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада;

	- припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација;

остварености исхода	- усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности
Садржаји:	Was machst du jetzt/heute Nachmittag? Ich mache meine Hausaufgaben. Ich wohne ganz oben im Haus/im fünften Stock. Hast du eine Wohnung oder ein Haus? Wann gehst du schlafen? Hast du freitags immer Deutsch. Ich gehe dreimal der Woche zum Training. Употреба прилога за време и место (donnerstags/da, dort, hier). Ред речи у исказној, упитној и узвичној реченици. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима.
Исходи	- разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; - опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; - опише шта уме/не уме да (у)ради
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова;

	учавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; учавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у

	друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање потреба, осета и осећања
Садржаји:	Ich bin durstig. Ich habe Hunger. Mir ist kalt/heiß. Ich bin müde/tautrig/froh. Möchtest du schlafen? Etwas Wasser trinken? Möchtest du ein Käsebrot? Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикалација; употреба емотикона. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.
Исходи	- разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање

	одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима

	тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање просторних односа и величина
Садржаји:	Wo ist dein Sportzeug? Wo liegt die Schweiz auf der Landkarte? Wo ist die Bank? Ich bin vor/neben/hinter der Garage. Meine Mutter ist auf dem Markt/im Supermarkt/bei ihrer Frisörin. Die Bäckerei ist neben der Schule. Meine Stadt ist in Nordserbien. Entschuldigung, wie kommen ich zum Theater? - Gehen Sie nur geradeaus, etwa 50 m.? Употреба датива и акузатива уз глаголе мировања и кретања у простору.

	Прилози за место: geradeaus, links, rechts (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп).
Исходи	- разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - опише непосредни простор у којем се креће;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције

	наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)
Садржаји:	Wie spät ist es? Es ist Viertel nach neun. Es ist einundzwanzig Uhr fünfzehn. Wann beginnt die Schule? Am ersten September. Am Donnerstag. Um 8 Uhr. Wie ist das Wetter? Es regnet/scheit. Die Sonne scheint. Es ist kalt/warm/heiß. Употреба фразе за званично и незванично исказивање сатнице. Употреба предлога (am, um, nach, vor). Безлични глаголи (рецептивно). (Интер)културни садржаји: клима, разговор о времену, географске дестинације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на утобуској/железничког станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.
Исходи	- разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; - тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања
Садржаји:	Ist das deine Katze? Nein, das ist Marias Katze. Mein Hund ist nicht da. Das ist das Haus von meinen Eltern. Mimi ist die Katze von Barbara. Hast du einen Kugelschreiber? Ich brauche einen Regenschirm. - Hier ist mein Kugelschreiber. Употреба присвојних чланова. Изражавање припадности предлогом von+ датив. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.
Исходи	- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се

	заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање допадања/недопадања
Садржаји:	Ich mag Rockmusik. Ich liebe meine Familie und meine Freunde. Ich schwimme gern. Mein Lieblingssport ist Volleyball. Skifahren finde ich doof. Wie findest du die neue Mathelehrerin? Ich finde sie nett. Презент модалног глагола mögen. Сложенице - род и грађење: (рецептивно). Глагол finden за изражавање допадања/недопадања. (Интер)културни садржаји: уметност

	(књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/ неслагања, допадања/недопадања
Исходи	- разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују

	стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање количине и бројева
Садржаји:	Wie viele Menschen stehen da? Wieviel Butter brauchst du für den Kuchen? 200 Gramm. Gibt es etwas Butter im Kühlschrank? Nein, wir brauchen Butter. Ich kaufe vier Flaschen Öl, eine Packung Salz, einen Becher Joghurt, zwei Schachteln Pralinen. Was kostet das? Das macht 15,50 Euro. Meine Einkaufsliste: zwei Kilo Äpfel, drei Liter Milch, ein Pfund Kaffee. Употреба језичких средстава квантификације. Употреба лексике којом се именује амбалажа. Исказивање количине и цене. Бројеви до 100. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.
Исходи	- разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; - тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; - изрази присуство и одсуство некога или нечега;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

ДОДАТНА НАСТАВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на садржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Школа, школски живот, спорт Породица, пријатељи, љубимци Слободно време идоживљај времена, природа, транспорт Становање – форме, навике, комшије Исхрана и гастрономске навике Обичаји и традиција Временско искуство
Садржаји	- <i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних радњи. <i>Have got</i> за изражавање поседовања. Личне заменице (<i>subject and object case</i>). Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/these, that/those</i>. Питања са <i>Who/What/Where/When/How(old)...</i> Основни и редни бројеви (1–1000). Временски и меси предлози <i>in, on at</i>. Поређење придева. Императив. Модални глаголи <i>can, could, may, must, would</i> - <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних и планираних радњи. Предлози за описивање начина кретања – <i>by (car), on (foot)...</i> Саксонски генитив са именицом у једнини и множини - <i>my friend's/friends'/children's books</i> - Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на <i>-y, -f/fe: strawberries, shelves, knives...</i> Множина именица које се завршавају на <i>-o: kilos, potatoes...</i> Синкретизам једнине и множине: <i>sheep, fish...</i> Најчешћи облици нешавилне множине (<i>men, women, children, people, feet, teeth, mice....</i>) – <i>some, any, no</i>. Квантификатори – <i>much, many, a lot of</i>. Питања са <i>How much/many</i> - <i>The Past Simple Tense</i> правилних и неправилних глагола. Изражавање будућности - <i>The Present Continuous Tense, to be going to, will</i> - Интеркултурни садржаји: устаљена правила учтивости, титуле уз презимена, географске карактеристике Велике Британије, биљни и животињски свет, породични и школски живот, распусти и путовања, традиционална јела, историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости, друштвено окружење, локална заједница, локална мерне јединице и валуте, намирнице и производи специфични за циљну културу, значајни празници
Исходи	Ученик ће бити у стању да:

	- Правилно казује множину именица и изрази припадност и пооседовање - Правилно користи заменице, детерминаторе и квантификаторе у датом комуникативном контексту - Пореди људе, појаве и предмете у односу на неку особину - Правилно казује бројеве и датуме - Описује садашње, прошле и будуће радње, одговара и поставља питања везана за садашњост, прошлост и будућност - Опише људе, места, појаве описним придевима - Изрази обавезу, забрану, пита за дозволу, учтиво замоли користећи одговарајуће модалне глаголе - Разуме општи смисао прочитаних текстова на различите теме и издвоји кључне инфорамције у њима - Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексики у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монологска, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панела, презентација, зидних новина, постера и сл.). Вежбе слушања Игре примерене узрасту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Поддршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	Поздрављање
Садржаји:	Guten Morgen/Guten Tag/Guten Abend/Hallo! Gute Nacht/Auf Wiedersehen/Auf Wiederschauen/Tschüs! Bis dann. Bis später. Wie geht`s? Wie geht es Ihnen? Danke, gut. Und dir?/Und Ihnen?/Und selbst/selber? (Интер)културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости, име и презиме, надимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у).
Исходи	- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним

	животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу,

	вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и и тражење основних информација о другима
Садржаји:	Mein Name ist Petra Novak. Ich heiße Petra (Novak). Ich bin Petra (Novak). Wie heißt du? Wie heißen Sie? Wie heißt ihr? Wer ist das? Das ist Markus. Das ist meine Lehrerin, Frau Simin./Freut mich. Meine Eltern heißen Zorica und Drago. Woher kommst du? Woher kommt ihr? Woher kommen Sie? Ich komme aus Serbien. Ich wohne in Smederevo. Wo wohnst du? Wie ist deine Adresse/Telefonnummer? Презент слабих глагола и најфреквентнијих јаких глагола (schlafen, fahren, essen, lesen, geben, nehmen, sprechen). Употреба одређеног, неодређеног, негационог, присвојног члана у номинативу и акузативу. Употреба нултог члана. Употреба упитних заменица и прилога (wer, was; wo, wie, wann). Употреба показне заменице das. Исказна и упитна реченица - положај глагола/ред речи. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање, именовање сродства, име и презиме, земље немачког говорног подручја. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читање кратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично).
Исходи	- представи себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у

	саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне

	активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самовалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Разумевање и давање једноставних упутстава и налога
Садржаји:	Komm her! Kommt an die Tafel! Setz dich! Setzt euch! Mach(t) das Buch auf/zu! Lies/Lest vor! Hör(t) zu! Sing(t) mit! Sprich/Sprecht nach! Hör/Hört zu! Steh(t) auf! Pass(t) auf! Gib dein Buch an Petra! Gebt mir eure Hausaufgaben! Kannst du mir dein Heft geben? Kann ich dein Heft bekommen? Императив - потврдни и одрични облици 2. лица једнине и множине. Употреба негационе партикуле nicht. Императив глагола са наглашеним префиксом

	(рецептивно). Модални глаголи у љубазно формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици - упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).
Исходи	- разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и

	систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми

	- статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање правила понашања
Садржаји:	Kann ich mich hier hinsetzen? Leider nicht, es sit besetzt. Hier darf man nicht sprechen. Du musst dein Handy ausschalten. Die Teire darf man nicht füttern. Неодређена заменица man у номинативу и акузативу. Презент модалних глаголи у формулисаним молбама, упутствима и предлозима (рецептивно). Ред речи у реченицама са императивом. (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања.
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и

	темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације,

	предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности
Садржаји:	Spielen wir Fußball/Tischtennis/ Monopoly? Komm, wir spielen Schach! Wir spielen Basketball. Spielst du mit? Möchtest du zu meiner Party kommen? Komm zu mir! Gehen wir ins Kino? Ja, gerne./Leider kann ich nicht. Ich muss lernen./Nien, ich habe keine Lust. Употреба глагола кретања са акузативом. Употреба предлога (an, in, auf). (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења.
Исходи	- разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној

	интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање молбе, захтева и захвалности
Садржаји:	Kann ich dir/Ihnen helfen?/Ich habe eine Bitte. Möchtest du eine Orange? Kannst du mir bitte eine Orange geben? Ich möchte eine Tasse Tee. Kannst du mir ein Stück Torte geben? Danke. Vielen Dank. Ich danke dir./Bitte. Nichts zu danken./Gern geschehen. Употреба неодређеног члана у номинативу и акузативу.

	Употреба модалних глагола у презенту (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; - упутује кратке и једноставне молбе и захтеве; - искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе

	информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и

	спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Честитање
Садржаји:	Alles Gute zum Geburtstag! Liebe Lina, zum Geburtstag Viel Glück... Ich gratuiere dir/Ihnen zum Jubileum. Frohe Weihnachten/Ostern. Употреба личних заменица у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања/прославе. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику.
Исходи	- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у

	учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. - Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...)

	- писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе)
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Описивање живих бића, предмета, места и појава
Садржаји:	Meine Schwester ist groß und schlank. Wie sind deine Augen? Blau oder grün Ihr Hund ist 2 Jahre alt, klein und schwarz. Er frisst gern Kekse. Das ist mein Zimmer. Es ist klein aber schön. Es gefällt mir sehr. Anna ist meine beste Freundin. Sie ist nett und freundlich. Sie hilft mir gern. Ich wohne in Bonn. Bonn ist eine schöne Stadt am Rhein. Употреба придева и прилога као именског дела предиката уз глагол sein. Присвојни детерминативи у номинативу, дативу и акузативу. Ред речи у исказаној и упитној реченици. Предлози уз глаголе мировања. (Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава.
Исходи	- разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; - опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада;

	- припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација;

остварености исхода	- усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности
Садржаји:	Was machst du jetzt/heute Nachmittag? Ich mache meine Hausaufgaben. Ich wohne ganz oben im Haus/im fünften Stock. Hast du eine Wohnung oder ein Haus? Wann gehst du schlafen? Hast du freitags immer Deutsch. Ich gehe dreimal der Woche zum Training. Употреба прилога за време и место (donnerstags/da, dort, hier). Ред речи у исказној, упитној и узвичној реченици. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима.
Исходи	- разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; - опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; - опише шта уме/не уме да (у)ради
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова;

	уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у

	друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комункативна функција: Исказивање потреба, осета и осећања
Садржаји:	Ich bin durstig. Ich habe Hunger. Mir ist kalt/heiß. Ich bin müde/tautrig/froh. Möchtest du schlafen? Etwas Wasser trinken? Möchtest du ein Käsebrötchen? Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу. (Интер)културни садржаји: мимика и гестикалација; употреба емотикона. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа.
Исходи	- разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање

	одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима

	тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање просторних односа и величина
Садржаји:	Wo ist dein Sportzeug? Wo liegt die Schweiz auf der Landkarte? Wo ist die Bank? Ich bin vor/neben/hinter der Garage. Meine Mutter ist auf dem Markt/im Supermarkt/bei ihrer Frisörin. Die Bäckerei ist neben der Schule. Meine Stadt ist in Nordserbien. Entschuldigung, wie kommen ich zum Theater? - Gehen Sie nur geradeaus, etwa 50 m.? Употреба датива и акузатива уз глаголе мировања и кретања у простору.

	Прилози за место: geradeaus, links, rechts (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп).
Исходи	- разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; - опише непосредни простор у којем се креће;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције

	наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)
Садржаји:	Wie spät ist es? Es ist Viertel nach neun. Es ist einundzwanzig Uhr fünfzehn. Wann beginnt die Schule? Am ersten September. Am Donnerstag. Um 8 Uhr. Wie ist das Wetter? Es regnet/scheit. Die Sonne scheint. Es ist kalt/warm/heiß. Употреба фразе за званично и незванично исказивање сатнице. Употреба предлога (am, um, nach, vor). Безлични глаголи (рецептивно). (Интер)културни садржаји: клима, разговор о времену, географске дестинације. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на утобуској/железничког станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама.
Исходи	- разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; - тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања
Садржаји:	Ist das deine Katze? Nein, das ist Marias Katze. Mein Hund ist nicht da. Das ist das Haus von meinen Eltern. Mimi ist die Katze von Barbara. Hast du einen Kugelschreiber? Ich brauche einen Regenschirm. - Hier ist mein Kugelschreiber. Употреба присвојних чланова. Изражавање припадности предлогом von+ датив. (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања.
Исходи	- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; - тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање;

	препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се

	заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање допадања/недопадања
Садржаји:	Ich mag Rockmusik. Ich liebe meine Familie und meine Freunde. Ich schwimme gern. Mein Lieblingssport ist Volleyball. Skifahren finde ich doof. Wie findest du die neue Mathelehrerin? Ich finde sie nett. Презент модалног глагола mögen. Сложенице - род и грађење: (рецептивно). Глагол finden за изражавање допадања/недопадања. (Интер)културни садржаји: уметност

	(књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања/ неслагања, допадања/недопадања
Исходи	- разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање краћих реченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.
Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују

	стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативнио и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	Комуникативна функција: Изражавање количине и бројева
Садржаји:	Wie viele Menschen stehen da? Wieviel Butter brauchst du für den Kuchen? 200 Gramm. Gibt es etwas Butter im Kühlschrank? Nein, wir brauchen Butter. Ich kaufe vier Flaschen Öl, eine Packung Salz, einen Becher Joghurt, zwei Schachteln Pralinen. Was kostet das? Das macht 15,50 Euro. Meine Einkaufsliste: zwei Kilo Äpfel, drei Liter Milch, ein Pfund Kaffee. Употреба језичких средстава квантификације. Употреба лексике којом се именује амбалажа. Исказивање количине и цене. Бројеви до 100. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања. Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100.
Исходи	- разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; - тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; - изрази присуство и одсуство некога или нечега;
Активности ученика	активно слушање; понављање; реаговање на инструкције; читање и писање; постављање питања и давање одговора; тражење и давање информација везаних за обрађене теме; рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); мануелне активности; класирање и упоређивање; препознавање везе између група слова и гласова; уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности; попуњавање формулара / табела; превођење / декодирање кракихреченица / језичких исказа (употреба познатих лексичких садржаја и коришћење помоћних средстава); активно учествовање у разговору; слушање текстова са аудио-записа; повезивање претходно стечених знања са новим; учествовање у понављању градива; мисаоно ангажовање; коришћење постојећих знања и искустава; решавање задатака и проблема; активност у саопштавању и преношењу својих опажања; формулисање и размена идеја са другима; уочавање, дефинисање и прецизирање проблема; сагледавање примене стечених знања на примерима практичних ситуација из свакодневног живота.

Активности наставника	- планирање и остваривање процеса наставе и учења, праћење и вредновање постигнућа ученика, процеса наставе и учења и сопственог рада; - припрема плана и програма наставног рада; планирање корелације са другим предметима и свакодневним животом; врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; обавештава, предлаже и подстиче; учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак; - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; читање; појашњавање одређених фраза; кратка информативна објашњења граматичких садржаја са тежиштем на употреби у комуникацији; давање примера са употребом одређених граматичких садржаја у контекстима; постављање питања, давање одговора; омогућавање примене стечених знања; повезивање претходних знања са стеченим; давање примерене повратне информације; - мисаоно активирање и мотивисање ученика; навођење примера корелације са сродним предметима; праћење тока ученичких активности на часу; процена рада ученика и сопственог рада; подстицање интеракције наставник- ученик; развијање интересовања код ученика; упућивање ученика да користе различите изворе информација (литература, часописи, проспекти, интернет); помагање ученицима да организују и систематизују стечена знања;
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери; говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика; наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе; битно је значење језичке поруке; знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности - узор није изворни говорник; са циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто. Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	- континуирано праћење ученичких постигнућа и напредовања (формативно и сумативно вредновање); самоевалуација; - усмено испитивање (кроз уобичајене активности на часу, вредновање индивидуалног рада ученика, вредновање рада и ангажовања ученика у групи, у пару, вредновање самосталне припреме и презентације, предавања ученика...) - писмене провере (писмени задатак, контролне вежбе, иницијалне контролне вежбе, тестови знања) - ученички радови (пројектни задаци, посебни задаци, наступи, приредбе) - анализа постигнућа оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социолингвистичких норми - статистичка и квалитативна обрада и анализа постигнућа (обрада и анализа резултата писмених провера, постигнућа ученика на крају класификационог периода, иницијалних тестова, резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада школе).
Место извођења наставе	учионица

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет:	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљиње и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ
Садржаји:	Први део: Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост $a=bq+r$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама; 4 и 25; 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део: Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и НЗД. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и НЗС. Веза између НЗД и НЗС.
Исходи	- израчуна вредност бројевног израза и реши линеарну једначину или неједначину; - реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; - изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; - правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко логичком смислу.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оргинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЈСКИ ПОЈМОВИ
Садржаји:	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права; Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.
Исходи	- анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; - опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг; - нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; - упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; - преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; - правилно користи геометријски прибор.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

\

Наставна тема/област:	УГАО
Садржаји:	Угао, централни угао, једнакост углова. Надовезивање углова. Мерење глова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
Исходи	- идентификује врсте углова и примени њихове узајамне односе; - нацрта праву нормалну на дат праву користећи геометријски прибор; - упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; - реши задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и углова).
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оргинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЗЛОМЦИ
Садржаји:	Први део: Појама разломка a/b. Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b. Упоређивање бројева у децималном броју. Заокруживање бројева. Други део: Основне рачунске операције са разломцима у оба записа и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине са разломцима. Трећи део: Примена разломака (проценти, размера и аритметичка средина).
Исходи	- израчуна вредност бројевног израза и реши линеарну једначину и неједначину; - реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; - одреди проценат дате величине; - примени размеру у реалним ситуацијама; - примени аритметичку средину датих бројева.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе: дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОСНА СИМЕТРИЈА
Садржаји:	Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.
Исходи	-конструира симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; - конструира праву која је нормална на дату праву или паралелна датој правој.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ, ПРАИСТОРИЈА
Садржаји:	Прошлост, материјали за писање, Праисторија-налазишта у Србији
Исходи	– разврстава историјске изворе, именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; – наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба, наводи и лоцира на историјској карти праисторијска налазишта у Србији
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога, негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СТАРИ ИСТОК
Садржаји:	Стари исток – настанак првих држава, Култура народа Старог истока, Чуда Старог Египта, Еп о Гилгамешу, Велики владари Старог Истока
Исходи	– лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; – користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; – одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; – наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; – идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; – разликује врсте писама цивилизација Старог истока; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога, негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
--	--

Наставна тема/област:	АНТИЧКА ГРЧКА
Садржаји:	Најстарији период грчке историје, Успон грчких градова-држава, Грчка култура – религија и филозофија, Одбрана, процват и криза грчког света, Грчка култура – уметност и наука. Хеленистичко доба и његова култура
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – истражи основна обележја и значај религије старих Грка; – разликује легенде и митове од историјских чињеница; – наведе значај и последице освајања Александра Великог; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; – израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализованом приступу ученика, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим

	предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Наставна тема/област:	АНТИЧКИ РИМ
Садржаји:	Рим – од оснивања до највеће силе старог века, Држава и друштво Рима, Рим у доба царства, Културна достигнућа старог Рима, Хришћанство, Пропаст Западног римског царства, Римско наслеђе на тлу Балкана и Србије
Исходи	– користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; – изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; – пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; – наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; – лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада, упознаје их са критеријумима оцењивања по областима, упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,, редовно прати рад и залагање ученика на часу, води рачуна о индивидуализаованом приступу ученика, подстиче код ученика развој мишљења и разумевања, менторска улога негује позитивну климу у одељењу, омогућава подстицајну средину за рад и учење, охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке, подстиче ученике на учење Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада. Инсистира на практичној

	примени стечених знања. Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ додатне наставе : Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	Порекло и разноврсност живота; Јединство грађе и функције као основа живота; Наслеђивање и еволуција; Живот у екосистему; Човек и здравље
Садржаји:	Ћелија и груписање живих бића; Храна као извор енергије и градивних супстанци; Животни процеси: дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, раст и развој, размножавање; Живот на копну и води, живот под земљом—услови живота и адаптације организама; Наследни материјал и наследне особине; Утицај фактора средине на животиње и биљке, Утицај људи на друга жива бића; Правилна исхрана, енергетски напаци
Исходи	На напредном нивоу: истражује особине живих бића, уочава и објашњава прилагођености живих бића на услове животне средине, односе исхране и распрострањење; самостално прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте и идентификује елементе здравог начина живота.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке,

	Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује; Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице; Демонстрира; Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, Реализовани експерименти и пројекти; остварени резултати на такмичењима
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ПЕТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости.

Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања
Наставна тема/област	УЧИОНИЦА БЕЗ НАСИЉА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <i>Посебног протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i> : појам и врсте насиља, права, обавезе и одговорности. Превентивне радионице* - <i>Појма и врсте насиља, ЈА говор, Реаговање на насиље, Не љутим се, Мостови и зидови, Чуvari осмеха, Решавање конфликтних ситуација, Правила успешне комуникације, Учионица добре воље, Дигитални бонтон</i> , итд. Обележавање Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица). <i>*теме радионица се усклађују са Програмом заштите од насиља, злостављања и злостављања који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Лична хигијена Хигијена школског простора Одговоран однос према здрављу (радионице) Значај менталног здравља

	Обележавање Светског дана здравља (7. април)
Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРАЗНИКА И ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА
Садржаји	Дан школе и школска слава Свети Сава Велики школски час Божих, Ускрс, Нова година
Наставна тема/област	ВАСПИТАЊЕ У СЛОБОДНО ВРЕМЕ
Садржаји	Спорт и спортске активности Музика, филм, позориште Интернет и друштвене мреже: добре и лоше стране, предности и ризици Хобији Ђачке екскурзије и излети
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице) и образложе своје

	критеријуме - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
--	--

Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учење у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

Шести разред

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Српски језик и књижевност
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност су да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика Лектира 1.Обредне лирске народне песме (избор) 2.Ђура Јакшић: Вече 3.Јован Дучић: Село 4.Мирослав Антић: Плава звезда 5.Вељко Петровић: Ратар / Алекса Шантић: О, класје моје 6.Десанка Максимовић: Грачаница / Војислав Илић: Свети Сава 7.Стеван Раичковић: Хвала сунцу, земљи, трави 8.Милован Данојлић: Овај дечак зове се Пепо Крста 9.Сергеј Јесењин: Песма о керуши Књижевни термини и појмови Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола.

	Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). Епика Лектира 1. Народна песма: Смрт Мајке Југовића 2. Народна песма: Марко Краљевић укида свадбарину 3. Петар Кочић: Јаблан 4. Исидора Секулић: Буре (одломак)/Бранко Топић: Чудесна справа 5. Иво Андрић: Аска и вук 6. Антон Павлович Чехов: Вањка/Итали Калвино: Шума на ауто-путу (из збирке прича Марковалдо или годишња доба у граду) 7. Светлана Велмар Јанковић: Сирото ждребе (из Књиге за Марка) Књижевни термини и појмови Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. Смрт Марка Краљевића) Драма Лектира Коста Трифковић: Избирачица (одломак) Миодраг Станисављевић: И ми трку за коња имамо (одломак) Бранислав Нушић: Аналфабета (одломак) Књижевни термини и појмови Драмске врсте: пе драмске ракомедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етадње (заплет и расплет). Научнопопуларни и информативни текстови (бирати 2 дела) 1. Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: Божић (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, прпоруше и чароце (одломци) 2. Владимир Хулпах: Легенде о европским градовима (избор) 3. Никола Тесла: Моји изуми (поглавље по избору) 4. Жан-Бернар Пиј, Серж Блок, Ан Бланшар: Енциклопедија лоших ђака, бунтовника и осталих генијалаца (избор)
--	---

	5. Гроздана Олујић: Били су деца као и ти (избор) ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме о Косовском боју (избор) 2. Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) 3. Бранислав Нушић: Аутобиографија 4. Анђела Нанети: Мој дека је био трешња 5. Весна Алексић: Каљави коњ (Прича о богињи Лади – Звездана вода; Прича о богу Сварогу – Небески ковач и Прича о богу Стрибору – Сеченско светло) 6. Бранко Ћопић: Орлови рано лете 7. Ференц Молнар: Дечаци Павлове улице Допунски избор лектире (бирати 3 дела) 1. Добрица Ерић: Месечев миљеници (песме о свицима) (избор) 2. Бранислав Петровић: избор из антологија песама за децу (Морава, Влашићи, Дунав, Говор дрвећа, Грађење куће, Па шта, па шта и друге) 3. Владимир Стојиљковић: Писмописац (Писмо Бранку Ћопићу) 4. Владимир Андрић: Пустолов 5. Тиодор Росић: Приче старог чаробњака (једна прича по избору) 6. Борислав Пекић: Сентиментална повест Британског царства („Велика повеља слободе у земљи без устава” – одломци) 7. Вилијем Саројан: Зовем се Арам 8. Хенрик Сјенкијевич: Кроз пустињу и прашуму 9. Џејмс Крис: Тим Талир или Продати смех 10. Џек Лондон: Зов дивљине/Бели очњак 11. Реј Бредбери: Маслачково вино (избор) 12. Ивана Брлић Мажуранић: Приче из давнина (избор) 13. Владислава Војновић: Приче из главе (прича Позориште – одломци) 14. Јасминка Петровић: Ово је најстрашнији дан у мом животу 15. Александар Поповић: Снежана и седам патуљака, драмска бајка
Исходи	Ученик ће умети да: – повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; – чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; – одреди род књижевног дела и књижевну врсту; – прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера;

	– разликује ауторску приповетку од романа; – анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); – уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; – разликује заплет и расплет као етапе драмске радње; – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; – разликује облике казивања; – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; – анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; – анализира поступке ликова у књижевноуметничком делу, служећи се аргументима из текста; – уочава хумор у књижевном делу; – разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; – уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст
--	---

Активности ученика	- читају текст, подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; - издвајају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника - научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...
Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). - похваљивање напретка ученика. - пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.

	-адекватна употреба метода учења и наставе
--	--

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем <i>проблемских питања</i> која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну <i>локализацију</i>, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквире, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом <i>тумачења текста</i> ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуме-тничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуме-тнички) проблеми. Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификаци-јом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, оноματοпеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Обнављање и повезивање знања из првог циклуса образовања и петог разреда основне школе је обавезно. Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност. Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају
--	---

	што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова. Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона. Теоријско савладавање појма културноисторијско предање није обавезно. Предање <i>Смрт Марка Краљевића</i> уводи се као пример, уз описно образлагање ове врсте предања у оквиру категорије народне прозе. Обнављају се и проширују знања о родољубивој поезији, савладава се појава и смисао социјалних мотива у предложеним песмама или причама, уче се дитирамб и елегија као врсте лирске поезије. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у шестом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела. Повећан број допунског избора лектире указује на могућност обраде појединих предложених садржаја (књижевних дела) на часовима додатне наставе. Препоручује се да ученици у настави користе електронски додатак уз уџбеник, уколико за то постоји могућност у школи.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде

	процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а;промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусquamперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. ПРАВОПИС Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда (основна правила). Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваи</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика. Правилан изговор гласова <i>ч, ђ, џ, ч, р</i>. Дуги и кратки акценти.
Исходи	– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; – разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; – разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнोजезичку норму; – одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; – препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; – разликује реченице по комуникативној функцији; – доследно примењује правописну норму; – користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи;

	- правилно изговара гласове <i>ч, ћ, њ, ч, р</i>; - разликује дуге и кратке акценте ;
--	--

Активности ученика	- активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника - научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...
Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). - похваљивање напретка ученика. - пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодној прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Настава творбе речи подразумева пре свега поделу речи по настанку на просте и творенице (у оквиру твореница уочавају се речи настале суфиксацијом, префиксацијом и слагањем). На школским примерима (нпр. <i>певач, школски, школовати се, праунук, превелик, научити, Београд, пароброд</i>) ученици треба да уоче саставне делове твореница: творбене основе, префиксе и суфиксе. На примерима породице речи, ученици треба да уочавају корен речи. Тиме се поставља основ за проширивање знања из творбе речи у старијим разредима. На часовима утврђивања градива треба нагласити разлику између граматичке основе и граматичких наставака у поређењу са творбеном основом и суфиксима (нпр. <i>школ-а, школар-ац</i> и сл.). Ученици су се већ раније срили са појмом гласа, а сада проширују своја знања из фонетике основним информацијама о настанку гласова и говорним органима који у овом процесу учествују. На основу изговора гласови се деле на самогласнике и сугласнике (а сугласници на праве сугласнике и сонанте). Сугласници се деле по звучности и по месту изговора (овде је пожељно направити корелацију са наставом страних језика – нпр. различито место изговора неких гласова у српском и енглеском језику и сл.). Подела речи на слоге подразумева проширивање знања у односу на млађе разреде: треба увести и примере слогова који се завршавају на сонант, с посебним нагласком на позицију слоготворног <i>р</i>. Ово градиво треба повезати са основним правописним правилима за растављање речи на крају реда. Пошто се ученици у шестом разреду први пут срећу са термином гласовне промене, није потребно правити разлику у односу на гласовне алтернације. Ову разлику ће усвојити у градиву за средњу школу. Препорука је да се, ради лакшег анализирања примера, гласовне промене предају следећим редоследом: непостојано <i>а</i>, промена <i>л</i> у <i>о</i>, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника. Гласовне промене треба уочавати у грађењу и промени речи (а на одступања указати у примерима). Настава морфологије подразумева проширивања знања о заменицама (у петом разреду су биле обрађене само личне заменице). Сада се уводи подела заменица на именичке и придевске. У оквиру именичких обрађују се: односно-упитне, неодређене, опште и одричне; у оквиру придевских: присвојне (с нагласком на употребу заменице <i>свој</i>), показне, односно-упитне, неодређене, опште и одричне. Такође, треба указати и на граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Знања о глаголским облицима ученици проширују тако што усвајају грађење осталих глаголских времена изузев презента, перфекта и футура I, с тим што се имперфекат обрађује само на нивоу препознавања, а посебно се наводи имперфекат помоћног глагола <i>бити</i>. Препорука је да се глаголска времена уводе овим редоследом: аорист, имперфекат, плусquamпфекат. Посебно треба нагласити правописна решења у вези са писањем глаголских облика.
--	--

	Знања из синтаксе ученици проширују поделом независних предикатских реченица према комуникативној функцији. Потребно је посебно скренути пажњу на употребу знака узвика, као и на остале интерпункцијске знаке. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава грађија (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ђ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

\

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористцима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богатење речника: <i>лексичко-семантичке вежбе</i> (нпр. избегавање сувишних речи и туђица; фигуративна значења речи; проналажење изостављених реченичних делова); <i>стилске вежбе</i>: (нпр. текст као подстицај за сликовито казивање; ситуациони предлогачка за тражење погодног израза). Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Осам домаћих писмених задатака и четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање унапређене верзије састава).
Исходи	– употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; – разликује и гради аугментативе и деминутиве; – саставља обавештење, вест и кратак извештај; – разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; – проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; – драматизује одломак одабраног књижевноуметничког текста
Активности ученика	- активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - Решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавају проблеме на часу - научиће поступак решавања проблема - уочавају сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушају предавање наставника

	- научиће да слушају (с разумевањем); - научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице - научиће да примењују научено...
Активности наставника	- кратко излаже; - изражајно чита текстове; - даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; поставља питања; подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. -адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	започиње иницијалном проценом достигнутог нивоa знања. -Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник,

	поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Лични идентитет, породица и окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима;; тражење/давање основних информација о себи и другима; изражавање припадања и поседовања; изражавање хронолошког времена).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>How old...? / What...? Where... from? What.. ? When...? (Question words) What's your name? I'm... What year are you in? I'm in year 6 (The verb be) What's the time? Have you got any brothers or sisters? Yes, I've got... / No, I haven't. (The verb have got) Can you speak French? (The verb can) How many skateboards are there? (How many?) There are two skateboards? (There is/are, Plural forms) Look at the board.. (Imperative).</i> (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивне комуникације. Именовање чланова породице, држава, националности, дана и месеци.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање и представљање - препозна и именује појмове који се односе на тему; - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - размени једноставније информације личне природе; - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - изрази хронолошко време
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини

	дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Наставна тема/област	2. Становање, форме, навике (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности; тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања; постављање питања у вези са припадањем и одговарање на њих).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>Jack wakes up at 7 a.m. every morning (Present Simple), I usually play football on Friday afternoon. (Adverbs of frequency), How often do you do the washing-up? Once a day. What about you? (How often?), at the weekend (Prepositions of time), Sorry, I can't go out now. I'm doing my homework. (Present Progressive), My brother and I are going to a concert tonight. We go to a concert once a month. (Present Simple vs Present Progressive), see, like, love, hate, want, think, need, understand (Stative verbs), Have we got anything to eat? There isn't any food in the fridge. (Some / Any / No / Every), They are rollerblading. Look at them. (Subject pronouns, Object pronouns), Janet and I have got new bikes. My bike is red and hers is blue. (Possessive adjectives, Possessive pronouns), Whose computer is that? It's my parent's / parents'.</i> (Possessive case, Question words). Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - препозна и именује појмове који се односе на тему; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагују на њих; - изрази мишљење, слагање/неслагање и дају кратко образложење; - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; - пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну

	подршку.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панча. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панча, мини пројекти).
Наставна тема/област	3. Историја, временско искуство и доживљај времена (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости, способности у прошлости и навика у прошлости. Описивање једног прошлог догађаја. Описивање познатих историјских личности).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Where were you last night?</i> <i>B: I was at my cousin's house. You see, I couldn't sleep so I went there and we played computer games. (Past Simple, The verb could) It was raining and Sam was walking in the forest. (Past Progressive), While I was listening to music, my mum came home. I was walking in the forest when it started raining. (Past Simple - Past Progressive, Time clauses: when, while), She's a terrible singer. She sings terribly. They're very good artists. They paint well. (Adverbs of manner), I used to play football when I was a child (used to).</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препозна и именује појмове који се односе на тему - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа.

облици)	Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	4. Путовања, транспорт и превозна средства <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Can you help me with the cleaning? May I open the door? (can / could / may / might), in front of behind, opposite, between, next to (Prepositions of place), up, down, into, out of, through, across, along, from to around (Prepositions of movement), Let's... / Why don't we...? / Shall we...? / Would you like...? / Do you want...? / How about...? / What about...?, My room is cleaner than my brother's. (Comparative forms), Maria is as beautiful as her mother. (as + adjective + as), Geography is less interesting than history. (less + adjective + than), Which is the most expensive means of transport? (Superlative forms), This is the least interesting book of the three. (the least + adjective), Which sights can I visit? (Which...?)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на опис места у граду, радњи превозних средстава - препозна и именује појмове који се односе на тему; - разуме и следе једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота која се односе на сналажење у простору - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих; - затражи и разумеју обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; - пореди бића, предмете и појаве
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
--	--

Наставна тема/област	5. Наука и истраживања (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања); изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>If you eat a lot, you get fat. (Zero Conditional), What are you going to do tomorrow afternoon? (Future be going to), I can't find my cat anywhere. - I'll help you look for it. (Future will (offers, promises, requests, on-the-spot decisions, warnings, threats), I believe he will be late again. (Future will (predictions), If you come to the party, you'll have a great time. (Conditional Sentences Type 1),</i> текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагују на њих; - препозна и именује појмове који се односе на тему; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта они или неко други планира, намерава, предвиђа; - честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства; - опише у неколико краћих реченица етапе једног научног експеримента - опише нека од најзначајнијих научних достигнућа у неколико кратких реченица
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања

остварености исхода	прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	6. Живи свет (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање бића, предмета, места, појава: описивање радњи/искустава у прошлости).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Have you ever tried bungee jumping?</i> (Present Perfect Simple), <i>Have you ever visited Italy?</i> - <i>Yes, I have. I've visited Rome twice but I've never visited Venice.</i> (Time expressions <i>ever, never, before, always, just, so far, once, twice</i>), <i>I've visited Spain twice so far. I visited Spain two years ago.</i> (Present Perfect Simple vs Past Simple), <i>I have already bought the tent.</i> (Time expressions <i>(yet, already)</i>), <i>How long has he been a mechanic? For twenty years.</i> (How long?, for, since), текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; - опише жива бића, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Наставна тема/област	7. Облачење, уметност и технологија (Комуникативне функције у оквиру теме: изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање количине, бројева и цена; Описивање одеће, уметничких дела, технолошких справ).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>A new clothes shop opened last week. Steve bought an expensive car. The shop is in Park Street. (A/An, The), Can you give me my trainers?- Which ones? (One / Ones), How much / How many does this laptop cost? - €595.90.; I've got a lot of old CDs. Lots of people surf the Internet nowadays. (How much? / How many? / Much / Many / A lot of / Lots of / Loads of / A few / A little), That's the girl who/that lives next door. (Relative pronouns: who / which / that / whose), The building where he works is next to the library. (Relative adverb: where), You mustn't use your mobile phone on a plane. (Must / Have to / Should)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену; - пита и саопште колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; - пита/каже/израчунај колико нешто кошта; - разуме једноставније текстове који се односе на опис одеће, модерне уметности и технологије - контекстуализује лексику везану за облачење, уметност и технологију - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким

	играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Наставна тема/област	8. Здравље, спорт, исхрана (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета, промовисање здравих животних стилова).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>You should stay in bed. You shouldn't go to school. (Should), Running is good for your health. (-ing form), I've decided to visit Germany this year. We may get a hamster for a pet. (Full Infinitive / Bare Infinitive)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове који се односе на здравље, спорт и здраве навике у исхрани - изрази како се осећају (физички и емоционално) - опише у неколико кратких реченица здраве навике у исхрани - разуме уобичајене изразе у вези са интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; - изрази интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно

	учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	-основне одлике средњег века -историјски извори за историјусредњег века -рани нови век-појам историјски извори
Исходи	Разликује основне временске одреднице,лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости,разврстава историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима; – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу; – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење; – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење; –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика

стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА ,СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика сеоба народа -Франачка држава,Византија до 12.века,хришћанска црква,арабљани и ислам,феудално друштво,Стари Словени,српске земље и њихови суседи од 7-12.века,покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура.
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима; – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу; – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење; – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење; –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања. Оцењивањем мотивише ученике за учење. Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика, подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји
Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	Развој и структура феудалних држава -Крсташки ратови -свакодневни живот и опште одлике средњовековне културе -Србија од 12. До 14. века -Средњовековна Босна и Дубровник -Друштво, држава и привреда у српским земљама у средњем веку -Моравска Србија у борби против Турака -Српска деспотовина -Пад балканских земаља под османску власт Култура Срба у средњем веку
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти правац кретања крсташа, лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у средњем веку, наводи основне карактеристике средњовековне културе, разликује узроке од последица најважнијих догађаја, појава и процеса из овог периода и објашњава их. Прикупља и приказује податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему. Наводи српске средњовековне владаре и објашњава њихову улогу у развоју српске државе, користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај или личност из српске и опште средњовековне историје у одговарајући милениум, век или деценију. – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској напацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим

	областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Оцењивањем мотивише ученике за учење Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА,СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика географска открића -Промене у начину производње и успон градова -Хуманизам и ренесанса -Реформација и противреформација -Апсолутистичке монархије -Османско царство на врхунцу моћи -Положај Срба под османском влашћу -Срби у време слабљења Османског царства -Српски народ под хабзбуршком и млетачком влашћу
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти одређене догађаје ,појаве и процесе из националне и опште историје раног новог века , лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, разликује митове и легенде од историјских чињеница,разуме и објашњава узроке и последице великих географских открића ,разуме и објашњава значај нових културних покрета хуманизма и ренесансе као и њихов значај за савремени свет,разуме и објашњава појам апсолутистичка монархија,наводи најзначајније апсолутистичке монархије ,њихове карактеристике као и њихове најзначајније владаре.Наводе најзначајније чињенице и карактеристике Османског царства на врхунцу моћи током 16. века,наводе,објашњавају и разумеју какав је био положај српског становништва под турском влашћу на врхунцу његове моћи као и у време слабљења Османског царства.Наводе и објашњавају какав је био положај Срба под хабзбуршком и млетачком влашћу,сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контекступореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику

	– подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ГЕОГРАФИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова :72
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Ученик треба да појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету, уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Наставна тема/област:	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА
Садржаји:	Друштвена географија, предмет проучавања и подела
Исходи	-Успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФСКА КАРТА
Садржаји:	Географска/картографска мрежа. Географска ширина и географска дужина, часовне зоне. Појам карте и њен развој кроз историју Елементи карте (математички, географски и допунски). Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти. Подела карата према садржају и величини размера. Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.
Исходи	-Одређује математичко-географски положај на Земљи; -Анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; -Оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географије. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаја са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	СТАНОВНИШТВО
Садржаји:	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву. Број и распоред становништва на Земљи. Природно кретање становништва. Миграције становништва. Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске. Савремени демографски процеси у процеси у Србији, Европи и свету.
Исходи	Доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; -Анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света. - Анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	НАСЕЉА
Садржаји:	Појам и настанак првих насеља. Положај и географски размештај насеља. Величина и функције насеља. Типови насеља. Урбанизација. Град – унутрашња структура и односи са околним простором. Село и рурални процеси.
Исходи	Анализира географски положај насеља; -Објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; -Доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци, Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање

Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе
------------------------	---

Наставна тема/област:	ПРИВРЕДА
Садржаји:	Привреда, привредне делатности и сектори привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај, туризам и географски простор. Ванпривредне делатности. Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету. Концепт одрживог развоја.
Исходи	-Ученик уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; -Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; -Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Европи и свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ
Садржаји:	Појам и настанак првих држава. Географски положај државе. Величина и компактност територије државе. Појам и функција државних граница. Главни град. Облик владавине. Политичко-географска карта Европе после Другог светског рата. Политичко-географска карта света после Другог светског рата. Територијални интегритет и спорови. Интеграциони процеси.
Исходи	-Објасни политичко-географску структуру државе; -Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света.
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи
Начин провере остварености	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци

стандарда постигнућа, остварености исхода	Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица, школско двориште, околина школе

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ
Садржаји:	Географске регије и регионална географија. Положај и границе Европе. Природне карактеристике Европе. Становништво Европе. Насеља Европе. Привреда Европе. Географске регије Европе.
Исходи	--Објасни политичко-географску структуру државе; -Представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света. -Објасни како се издвајају географске регије; -Илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија. Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настане садржаје са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, праве географску мрежу, оријентишу се у простору уз помоћ карте, карте и компаса, Сунца
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких

програмских садржаја (методе, технике, облици)	обележја, текст метода, мапа ума, ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи,петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	Учионица

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета : Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. Откриће ћелије и микроскопа. Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије. Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.
Исходи	Упоредиће грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма, повезује грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма, одређује положај органа човека и њихову улогу, цртежом или моделом приказује основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама, користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата, хумано поступа према организмима које истражује, користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата, табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке, разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може да примени.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује; оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. Угрожавање живих бића и њихова заштита.
Исходи	Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора, осмишљава и реализује мале еколошке пројекте
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава, израда постера и лаката. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Еколошки пројекти, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

\

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. Пренос наследног материјала. Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). Индивидуална варијабилност. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.
Исходи	Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке, изведе одговарајуће закључке.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, анализира, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота“.
Исходи	Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;
Активности ученика	Посматра, истражује, бележи, доноси закључке, прикупља податке, сарађује, размењује знања и податке, прави моделе
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Школско двориште, ботаничка башта - Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.
Исходи	Прикупи податке о радовима научника који су допринели изучавању људског здравља и изнесе свој став о значају њихових истраживања; одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може да примени.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, анализира, закључује црта, обележава, поставља једноставне огледе, ради у пару, рад у групама са јасно дефинисаним задацима, истражује и прикупља информације са интернета, табеларно и графички приказује резултате.
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице посматра, процењује, оцењује, проналази изворе за учење.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, образовне игре, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

МАТЕМАТИКА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова: 4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израз; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Појам троугла.Обим троугла.Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). Други део: Основне конструкције троуглова.Појам подударности и ставови подударности.Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружнице троугла.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-класификује троуглове на основу њихових својстава; -конструише углове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; -уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; -утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; -конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); -примени својства троуглова у једноставнијим задацима; -одреди центар описане и уписане кружнице троугла; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; -правилно користи геометријски прибор
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: Други део: Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; -одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; -израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; -реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; -примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; -прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); -гумачи податке приказане табелом и графички.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-класификује четвороуглове на основу њихових својстава; -конструира паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); -примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; -сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задаци
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Појам површине фигуре,површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Физика

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Физика	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Увод
Садржаји:	Физика као природна наука и методе којима се она служи
Исходи	Ученик/ученица треба да стекне појам о начину како физика истражује природу Ученик/ученица зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање
Садржаји:	Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине које описују кретање Подела кретања према облику путање и брзини крета Зависност брзине и пређеног пута од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање.Средња брзина
Исходи	-Ученик/ученица ће моћи да: - зна врсте кретања и описује их помоћу појмова и физичких величина - зна математичку зависност брзине и уме да је израчуна - користи јединицу за брзину у SI систему: m/s - уме да измери и израчуна сталну брзину - разликује временски тренутак од временског интервала - користи јединице SI система набројаних физичких величина (m, s, ...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Место извођења наставе	Кабинет за физику
------------------------	-------------------

Наставна тема/област:	Сила
Садржаји:	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Процена интензитета силе демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже (тежина тела)
Исходи	Ученик/ученица ће моћи да. -на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром - користи јединицу силе у SI систему: N - зна да је сила векторска величина
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких

	писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Мерење
Садржаји:	Основне и изведене физичке величине и њихове јединице. Међународни систем мера Мерење дужине, запремине и времена Појам средње вредности мерене величине и грешке при мерењу Мерни инструменти. Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија малих тела лењиром са милиметарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром. 4. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 5. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром. 6. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.
Исходи	Ученик / ученица ће моћи да: - зна које су основне физичке величине и њихове мерне јединице - да повеже физичке величине са одговарајућим мерним јединицама - овлада мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине - уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нонијус мензуром.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума

Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Маса и густина
Садржаји:	Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању. Маса и тежина као различити појмови Мерење масе тела вагом Густина тела.Одређивање густине чврстих тела Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине Лабораторијске вежбе 1.Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика 2.Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине
Исходи	Ученик / ученица ће моћи да: -добе представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина - уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине - уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине - зна јединице масе и густине у SI систему: kg, kg/m³-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума

Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Притисак
Садржаји:	Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак. Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри Преношење спољашњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и примена. Лабораторијска вежба: 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде
Исходи	Ученик/ученица ће моћи да: - одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунавањем - користи јединицу притиска у SI систему: Pa - схвати преношење притиска у течностима и гасовима - разуме Паскалов закон - разуме атмосферски притисак
Начин и поступак	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару

остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. 9 Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Дигитални уређаји и кориснички програми. Управљање дигиталним документима. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијалним презентацијама које садрже видео и аудио садржаје.
Исходи	- правилно користи ИКТ уређаје; - креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама; - креира и обрађује дигиталну слику; - самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа; - уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје; - чува и организује податке локално и у облаку.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира и коригују табеле, уређује ММ презентације, едитују слику, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, креативност, уредност и самосталност у раду,

остварености исхода	индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин у мрежном окружењу. Интернет сервиси. Правила безбедног рада на Интернету. Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. Заштита приватности личних података и ауторских права.
Исходи	- одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; - разликује основне интернет сервисе; - примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи; - приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; - објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом; - објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, квизови, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (15)
Садржаји:	Основе изабраног програмског језика. Основне аритметичке операције. Уграђене функције. Ниске (стрингови). Структуре података. Гранање. Понављање. Основни алгоритми.
Исходи	- креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; - користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима; - објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље); - користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; - разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); - проналази и отклања грешке у програму.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самоиницијативност, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (7)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.
Исходи	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; - користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; - креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; - вреднује процес и резултате пројектних активности.
Активности ученика	Активно учествују, сарађују, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, вреднује њихове активности, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, групни/ рад у пару
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, залагање, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	-Значај и развој грађевинарства. -Просторно и урбанистичко планирање. - Култура становања у урбаним и руралним срединама. -Распоред просторија и уређење стамбеног простора. - Кућне инсталације (водоводна, канализациона и грејна).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; - анализира карактеристике савремене културе становања; - класификује кућне инсталације на основу њихове намене;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација,вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (8)
Садржаји:	- Саобраћајни системи. Грађевински објекти у саобраћају. - Коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима. - Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - класификује врсте саобраћајних објеката према намени; - повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају; - повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе; - демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	- Поступци и фазе у реализацији грађевинских објеката (планирање, пројектовање, извођење грађевинских радова) - Техничко цртање у грађевинарству. (прибор, котирање, размера, техничко писмо, симболи). - Графичко представљање грађевинских објеката (скица, ортогонално пројектовање, цртеж у перспективи, хоризонтални и вертикални пресек). - Рачунарске апликације за једноставно цртање грађевинских објеката и унутрашње уређење стана - Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - скицира просторни изглед грађевинског објекта; - чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола; - користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања; - самостално креира дигиталну презентацију и представља је;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	-Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала. - Конструктивни елементи грађевинског објекта. - Системи градње у грађевинарству. Врсте грађевинских објеката. - Техничка средства у грађевинарству. - Енергетика у грађевинарству. Обновљиви извори енергије. - Мере за рационално и безбедно коришћење топлотне енергије у грађевинарству. - Организација рада у пољопривредној производњи. Прехрамбена технологија у пољопривредној производњи. - Техничка средства у пољопривредној производњи. - Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине. Занимања у области грађевинарства и пољопривредне производње. - Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди или модела који користе обновљиве изворе енергије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и процењује могућности њихове примене; - повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину; - повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова; - реализује активност која указује на важност рециклаже; - образложи на примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије; - правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; - повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије; - повезује гране пољопривреде са одређеном врстом производње хране; - описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране; - изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (20)
Садржаји:	- Рад на пројектном задатку. Истраживање информација, долажење до идеје уз помоћ ИКТ-а. Планирање сопственог производа и израда техничке документације. - Креирање планске документације и израда техничке документације. - Организација радног места. Избор материјала и алата. Мерење и обележавање на материјалу. - Рад на пројектном задатку. Израда макете грађевинског објекта, модела техничког средства/уређаја у енергетици, грађевинарству или пољоприв. од различитих материјала. - Представљање производа (маркетинг). Одређивање тржишне вредности и продаја производа. Финансијски извештај.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - самостално/тимски врши избор макете/модела грађевинског објекта и образложи избор; - самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ; - креира планску документацију (листу материјала, редослед операција, процену трошкова) користећи програм за обраду текста; - припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује; - израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду; - учествује у успостављању критеријума за вредновање, процењује свој рад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела; - одреди реалну вредност израђене макете/модела укључујући и оквирну процену трошкова;
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ЛИКОВНА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	БОЈА
Садржаји:	Пигментне боје (хроматске и ахроматске боје; основне и изведене боје). Дејство боја (утисак који боја оставља на посматрача; топле и хладне боје; комплементарне боје). Светлост и боја (светлост као услов за опажање боје, разлике у опажању боја; валер; градација и контраст). Примена боја (технике и средства: акварел, темпера, мозаик, витраж, апликативни програми...; изражајна својства боја у керамици, скулптури, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу ученика). Уметничко наслеђе (музеји и експонати)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КОМУНИКАЦИЈА
Садржаји:	Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу). Уметничко наслеђе (уметност некад и сад)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једно ставних визуелних порука; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина.

	На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ТЕКСТУРЕ
Садржаји:	Текстура (врсте текстура – тактилна и визуелна; текстуре у природи и уметничким делима, материјали и текстура, облик и текстура, линија и текстура, ритам и текстура). Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликатив ном програму; – обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	УОБРАЗИЉА
Садржаји:	Стваралачка уобразиља (стварност и машта, значај маште; разноврсне информације као подстицај за стварање – снови, бајке, митови, легенде...) Уметничко наслеђе (необична уметничка остварења)
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; – повезује карактеристичан експонат и одговарајући музеј; – разматра са другима шта и како је учио и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ПРОСТОР
Садржаји:	Амбијент (елементи који чине амбијент – дизајн ентеријера, атмосфера, корисници; утицај амбијента на расположење, активност и учење; обликовање школског простора; поставка изложбе).
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; – опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; – идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

МУЗИЧКА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова :36
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа. Постизање активног и ангажованог слушања музике – континуирано у дужем трајању, препознавања инструмента, облика, жанра, стила (епохе). Развијање естетског укуса, критичких способности и могућности да процењују вредност слушане композиције; Разумевање музичког изражавања кроз певање и свирање. Неговање способности извођења музике и осетљивости за муз. вредности
 Подстицање стваралачког ангажовања и активно учешће у музичком животу своје средине.

Наставна тема/област:	Човек и музика
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији; – уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената
Активности ученика	Активно слуша; - Упознаје нове наставне садржаје, усваја нова знања; - Повезује претходно стечена знања са новим; - Учествује у обнављању градива; - Мисаоно се ангажује; - Користи своја постојећа знања и искуства; - Дефинише нове појмове; - Решава задатке и проблеме; - Активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - Формулише и размењује своје идеје са другима;

	- Уочава, дефинише и прецизира проблем; - Сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота.
Активности наставника	- Припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - Врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; - Обавештава, предлаже и подстиче; - Мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; - Прати ток ученичких активности на часу; - Процењује рад ученика и сопствени рад; - Развија интересовања код ученика; - Подстиче интеракцију наставник – ученик и интеракцију међу ученицима која је у функцији учења; - Поставља питања и одговара на питања; - Помаже ученику да прецизира своје исказе; - Пружа потребну помоћ ученицима, мотивише их, подстиче и подржава; - Прати напредовање сваког ученика и вреднује његово постигнуће и даје разумљиву повратну информацију о њиховом раду; - Учи ученике како да постављају циљеве у учењу и да процењују свој напредак.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: демонстрација , вербалне методе,игровне активности,показна метода Облици рада: фронтални,групни,индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања,праћење уредности школске свеске,доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Музички инструменти
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, жичани; дувачки, удараљке, Инструменти са диркама, Симфонијски оркестар
Исходи	Ученик ће бити у стању да -одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама;
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Слушање музике
Садржаји:	Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално- инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича;
Исходи	разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; – коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; – уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;
Активности ученика	Планира , организује , води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Извођење музике
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	Ученик ће бити у стању да -изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом
Активности ученика	Планира , организује , води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	Музичко стваралаштво
Садржаји:	
Исходи	Ученик ће бити у стању да -учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72+54
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање и обавезне физичке активности	Недељни фонд часова: 2+1.5

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ / АТЛЕТИКА
Садржаји:	-Моторичке вештине,спорт и спортске дисциплине /атлетика -Техника штафетног трчања, скок у даљ, бацање кугле од 2 кг, истрајно трчање-припрема за крос,скок у вис опкорачна техника, тробој.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту,рекреацији и различитим животним ситуацијама -упоређи резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите, дискутују, уче, дају предлоге
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате, мотивише..
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност, координација
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени,сала

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе на тлу, Прескоци и скокови, Вежбе у упору, Вежбе у вису, Ниска греда. Гимнастички полигон. Препоручени садржаји Вежбе на тлу (напредне варијанте), Висока греда, Трамболина, Прескок. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).
Исходи	Ученик ће бити у стању да: -Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се,трче.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималноих програмских захтева. Вођење лопте, хватање и додавање, финтирање, принципи индивидуалне одбране,правила рукомета,спортски полигон, кретање, игра, шутирање.
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГРА - Кошарка
Садржаји:	Основи садржаји Кошарка: Основни елементи технике и правила: – кретање у основном ставу у одбрани, – контрола лопте у месту и кретању, – вођење лопте, – дриблинг, – хватања и додавања лопте, – шутирања, – принципи индивидуалне одбране, – откривање и покривање (сарадња играча), – основна правила кошарке. Проширени садржаји Напредни елементи технике, тактике и правила игре: – дриблинг (сложеније варијанте), – финтирање. Основни принципи колективне одбране и напада.
Исходи	На крају школске године, ученик ће бити у стању да: -Користи елементе технике у игри -примењује основна правила кошарке у игри -учествује на унутародељењским такмичењима.

Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималноих програмских захтева. Вођење лопте, хватање и додавање, контрола лопте, принципи индивидуалне одбране, правила кошарке, спортски полигон, кретање, игра, шутирање.
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,
Наставна тема/област:	РИТМИКА И ПЛЕС
Садржаји:	Основи садржаји Вежбе са вијачом. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Проширени садржаји Састав са обручем. Састав са лоптом. Кратки састав са вијачом. Бечки валцер
Исходи	Ученик ће знати да изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму -изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, загревају се, раде вежбе, припремају се, трче. Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом и обручем
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину. Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба без реквизита, скокови кроз вијачу, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основна правила вежбања. Основна правила Рукомета-мини рукомета и правила Малог фудбала. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). Повезаност физичког вежбања и естетике. Значај вежбања у породици. Планирање вежбања у оквиру дневних активности. Основни садржаји Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања.

	Значај употребе воћа и поврћа у исхрани . Последице неправилне исхране и прекомерног уношења енергетских напитака. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање. Последице конзумирања дувана.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: - објасни својим речима сврху и значај вежбања -користи основну терминологију вежбања -поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама -примени мере безбедности током вежбања -одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторијама за вежбање -примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама -навија и бодри ученике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин -користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско рекреативних активности -прихвати сопствену победу и пораз у складу са ферплејом -примењује научен у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама -препозна лепоту кретања и покрета у физичком вежбању и спорту -направи план дневних активности. наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -разликује здраве и нездраве начине исхране -направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и после вежбања -препозна врсту повреде -правилно реагује у случају повреде -чува животну средину током вежбања.
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује , учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени

Наставна тема/област:	АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ
Садржаји:	Крос, пешачење
Исходи	Ученик ће знати технику и тактику трчања кроса -ферплеј -коришћење и практиковање крос трчања у свакодневном животу, организација рекреације
Активности ученика	Загревају се, раде вежбе, припремају се, трче.
Активности наставника	Организује, загревање, упознаје са Садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе,	Облик рада: групни Методе рада: вербална, демонстративна.

технике, облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, учествовања на кросу. (формативно и сумативно оцењивање)
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји: Развијање моторичких способности; Значај физичке активности за здравље. Бадминтон Оријентиринг, такмичење. Куглање Стреличарство. Последице неодржавања хигијене – хигијена пре и после вежбања. Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање.
Исходи	Ученик ће на крају године знати да наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и после вежбања -чува животну средину током вежбања. Аутоматизује елементарну технику датих спортских грана и побољша координацију и моторику у служби истих.
Активности ученика	Загревају се, раде вежбе, припремају се, трче.
Активности наставника	Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: групни Методе рада: вербална, демонстративна.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, правилну исхрану, хигијенско здравствене методе.
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени, школско двориште.

Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Верска настава

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Кроз библијску приповест објаснити рођење Христово и значај човекове слободе за његово вечно постојање и Богородичиног слободног пристанка да роди Христа. Објаснити да је лик Божији у човеку слобода. Бог – Спаситељ света усмерава човека, али не врши насиље над слободом коју му је дао. Кроз осврт на првог Адама и његову улогу у спасењу света и однос човека према природи објаснити значај човекове слободе за спасење света и улогу првосазданих у спасењу света. Објаснити суштину и значај страдања и Васкрсења. Указати на чињеницу да се Христос, па чак и као мало дете у наручју Богородице, приказује као Син Божији и као онај који благосиља и од кога зависи постојање свих.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Увод, Тајна Христова - јединство Бога и човека, Рођење Христово од Духа Светог и Марије Дјеве, Христос је Син Божији који је постао човек, нови Адам, да би сјединио створену природу с Богом, Улога Бога у спасењу света, Улога човека у спасењу света, Христово страдање и васкрсење, Христов живот у православној иконографији
Исходи	Да ученици схвате улогу човека (Пресвете Богородице) у Тајни спасења света
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалогска, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Развијање грађанске свести и демократског начина деловања, упознавање са основним принципима учења, интерактивно подучавање, конструкција знања, планирање активности, избор садржаја, одређивање циљева, прикупљање података, дискусија, осмишљавање техника самопроцене и вредновања оствареног. Сагледавање услова школског живота, избор проблемских ситуација и начин њиховог превазилажења, јавна презентација плана акције, евалуација програма.

Наставна тема/област:	Упознавање нових елемената програма
Садржаји:	Подсећање на досадашњи рад и упознавање са новим планом за седми разред Упознавање са основним елементима програма, сагледавање услова школског живота, подстицање међусобне сарадње, рада у групи, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима. Дискусија о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за остваривање програма грађанског васпитања. Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада. Избор проблема на коме ће се радити.
Исходи	-слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; -пажљиво слушају смернице које наставник даје; стварају атмосферу која ће погодовати даљем раду;
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноа, дебата, презентација

остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Уочавање проблема у заједници
Садржаји:	Оспособљавање ученика за активно учешће у школи и друштву, проширивањем знања о демократији. Заједничког разматрање проблема који се јављају у заједници и разматрање подела одговорности за уочене проблеме и њихово могуће решавање.
Исходи	- слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; унапређују вештину комуникације у различитим социјалним ситуацијама (у школи, на нивоу вршњачке групе и са наставницима, као и ван школе, са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице); развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноя, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

\

Наставна тема/област:	Избор проблема
Садржаји:	Коришћење интерактивних и истраживачких метода рада у избору Избор проблема на коме ће се радити, једнакост грађана, испуњавање општих потреба, плурализам и компромис, гарантовање основних слобода. Узорни грађани, слободни грађани, одговорни грађани, ефикасно образовање за демократију и грађанско друштво
Исходи	слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање, активноучествују у разматрању проблема и издвајању оних за које постоји могуће решење.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноя, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Сакупљање података о изабраном проблему
Садржаји:	Упознавање са тимским и појединачним радом у оквиру одељења Прикупљање података о изабраном проблему обрађујући се своји дриговима и запосленима у школи, упознавање са Конвенцијом о правима детета, ученичка права и одговорности, обезбеђивање услова у учионици у којима ће се поштовати дечја права, заједничко стварање услова у учионици, мерила за израду студије, упутства за студијске групе. Поштовање права, прихватање одговорности, уважавање културне и друштвене различитости, развијање вредности и ставова, преузимање одговорности и иницијативе, развијање солидарности, доступност информација, размена различитих мишљења, основне слободе, разредна студија.
Исходи	слободно изражавају мишљења и ставове о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали као значајне; разумеју и разматрају различите мере које се у школи/локалној заједници предузимају у циљу решавања проблема; унапређују вештину комуникације у различитим социјалним ситуацијама (у школи, на нивоу вршњачке групе и са наставницима, као и ван школе, са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локалне заједнице); развијају способности критичког мишљења, аргументовања и залагања за сопствене ставове; повезују властито искуство са потребама школске/локалне заједнице и активно ангажовање; умеју да одвоје битно од небитног, да одвоје проблем који би могли решавати од оног који им је због сложености недоступан за решавање.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноа, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Јавна презентација
Садржаји:	Евалуација стечених знања и вештина
Исходи	Ученици су оснажени за групни рад кроз бројне радионице и дебате које су током године имали тако да су спремни за јавну презентацију.
Активности ученика	Пажљиво слушају инструкције наставника ради коришћења интерактивних и истраживачких метода рада; активно и равноправно учествују у свим активностима; кооперативни рад у малим групама; развијају тимски дух у оквиру тимског рада; учествују у различитим облици групне дискусије, симулације и игрању улога; озбиљно приступају анализи проблема ради коришћења интерактивних и истраживачких метода, заједно долазе до могућих решења.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, поставља питања која упућују на могућа решења, коригује и активише, организује, мотивише, подстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, упоређује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности, групни и рад у паровима
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дискусија, анализа оствареног, писање извештаја и извештавање усменим путем, израде паноя, дебата, презентација
Место извођења наставе	Учионица

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији,

стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима француског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

а

Наставна тема/област:	Лични идентитет, уже друштвено окружење (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима; разумевање и коришћење молби и захтева)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>C'est Léa. Elle est française. C'est Manu. Il est français. Dans mon cartable il y a ...Quelle heure est-il ?</i> – Одређени и неодређени члан– Присвојни придеви.изразе и речи које се односе на тему: <i>Je vais m'inscrire ...</i>
Исходи	поздрави и представи себе и друге,именује и затражи школски прибор,опише свој радни дан, каже тачно време,објасни свој распоред часова,разуме кратки монолог у вези са школом,представи свој разред
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема,Организује,Прати,Објашњава,Дајеупутства,Усмерава,Мотивише,Подстиче,Контролише,Сарађује,Закључује Коригује,Анализира,Процењује,Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Породица, пријатељи, љубимци (Комуникативне функције у оквиру теме: описивање живих бића, предмета и места и положаја у простору; изражавање припадања и поседовања; давање информација о себи и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Il est petit / grand / mince.Elle set petite / grande / mince.J'aime ... Je n'aime pas ...</i> Сложени перфекатКомпаратив и суперлатив,Присвојни придеви
Исходи	говори о својим плановима за будућност,попуни формулар и упише се на курс или обуку,говори о својим хобијима провери и утврди усвојене садржаје,представи и опише своју породицу,опише чланове своје породице ,именује и опише животиње,упореди две различите животиње,говори о догађајима у прошлости
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани и празници) <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости – тренутних и сталних/ уобичајених догађаја/ активности; изрицање обавеза; исказивање метеоролошког времена; описивање и честитање празника и рођендана)</i>
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Tu as acheté tous les cadeaux ? Ils sont arrivés ? Oui. /Non. / Pas encore. J'ai fini. / J'ai écrit./ J'ai eu. / J'ai fait ...Tu aimes les films américains ? Oui, je les aime.</i> Le passé composé. Заменице директног објекта
Исходи	говори о прошлим догађајима,разуме и исказе једноставна упутства и захтеве,разуме и исказе једноставна упутства и захтеве,говори о божићним обичајима у својој земљи и у Француској,исприча како је провео божићне празнике
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава, даје упутства,усмерава, мотивише, подстиче, контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упуштава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Tu lui donne des cadeaux ? Maman leur prépare des biscuits. Nous allons lui téléphoner ...Il faut/ Il ne faut pas + infinitif</i> Вокабулар у вези са заштитом животне средине Глаголи 2. групе (le présent, le passé composé) Личне заменице у функцији индиректног објекта
Исходи	говори о рециклажи и заштити околине, истражује уопштена упутства и препоруке, говори о рециклажи, истражује препоруке у вези са екологијом и добрим навикама, говори о напуштеним животињама и, истражује емпатију, познаје и именује делове тела животиња,
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усне и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Исхрана и гастрономске навике (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање потреба, осета и осећања; изражавање присуства/одсуства нечега; изражавање допадања/недопадања; изражавање молби, захтева, захвалности; исказивање количина)
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>Il y a quelque chose à manger ? Qu'est ce qu'il y a à boire ?</i> Употреба партитивног члана. L'Imparfait. Постављање питања интонацијом, инверзијом, уз помоћ упитне речи.
Исходи	затражи храну и наведе састојке потребне за припрему сендвича, изрази неодређену количину, састави листу састојака, љубазно затражи помоћ, говори о навикама у прошлости, говори о навикама у прошлости, разуме текст са блага и говори о куповини, постави питање о теми која га занима, говори о навикама у куповини, разуме рецепт за десерт
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упуштава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	изразе и речи које се односе на тему: <i>On va faire le ménage. Tu rangeras ta chambre ... Dans ta rue il y a ... À gauche/ À droite / En face de</i> Le futur simple Le conditionnel présent Вокабулар: намештај и просторије у кући
Исходи	провери и утврди усвојене садржаје, наведе кућне послове које обавља, говори о будућим догађајима, опише крај у коме живи и именује продавнице и радње, опише крај у коме живи и именује продавнице и радње, на учтив начин затражи услугу у институцији или радњи, именује различите професије, наведе веће градове у Француској
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

РУСКИ ЈЕЗИК**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	Школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи, позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање, Препричавање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена.
Исходи	Разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих.
Активности ученика	Класирање, Препричавање, Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике, правилно акцентовање речи) и писмене вежбе.

Наставна тема/област:	III ЗИМА
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација.
Исходи	Разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања.
Активности ученика	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености	Писмено изражавање, познавање граматичких структура), писмени задаци, диктати (познавање правописа),

стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица
Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	Руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација.
Исходи	Разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време.
Исходи	Разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

садржаја (методе, технике, облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	Опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама.
Исходи	Разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи.
Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини – представе.
Место извођења наставе	учионица

ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Медијска писменост ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: Медијска писменост	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи у даљем когнитивном, емоционалном и социјалном развоју; развијање способности читања, тумачења, процењивања медијских садржаја из различитих углова, развијање свесности изложености медијима и утицају садржаја на ставове, понашање и разумевање стварности; развој способности идентификације и критичког преиспитивања различитих видова медија и порука које они пласирају.

Наставна тема/област:	1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА
Садржаји:	• Медији и публика (корисници). • Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). • Улога и место медија у савременом друштву. • Медијске навике (Мој медијски дан).
Исходи	– идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности;
Активности ученика	Активности могу да подразумевају колективну анализу медијских навика ученика и самовредновање, уписивањем у одговарајућу табелу свог избора медија и медијског садржаја, као и времена утрошеног уз медије у току једног дана. Активност има за циљ да ученицима помогне у стицању увида у сопствене медијске навике и утрошено време уз медије.
Активности наставника	Подстицање ученика за усвајање основних знања о медијима, која ће бити полазиште за све будуће активности из медијске писмености. Због тога је важно усмерити наставне активности које прате ову тему ка следећим закључцима ученика. Подстицање интересовања ученика за аналитички приступ медијским садржајима и развијање одговорног понашања ученика приликом креирања и објављивања медијских порука путем друштвених мрежа.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе,	Анализа медијских садржаја – дебата – традиционални или савремени медији (штампа, радио, телевизија, филм) и дигиталне (оне за које је потребан интернет); Које су основне функције медија? Шта је најбитније - информисање

технике, облици)	јавности, образовање и ширење културних вредности или забава? Да ли медији учествују у креирању ставова друштва о разним појавама и људима?
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Ученик кроз задатке и израде табела објашњава значење појмова: штампа, радио, телевизија, медијски садржаји на интернету. Препознаје различита медијска изражајна средства. Уочава да медији различито утичу на ставове Наводи и описује функцију медија – информативну, образовну, друштвену (забавну) и комерцијалну. Препознаје ризик зависности од технологије и медија и доводи га у везу са својим здрављем
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима. Дигитална компетенција

Наставна тема/област:	2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ
Садржаји:	• Медијски садржаји као конструкти стварности. • Деконструкција и конструкција медијских порука.
Исходи	– деконструирати једноставније примере медијских порука; – одговорно креира једноставније медијске садржаје. – критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ;
Активности ученика	Методички је пожељно сваку критичку анализу и деконструкцију медијских садржаја заокружити активностима конструкције медијских порука. Такве активности обухватају групно или индивидуално креирање медијских садржаја на основу стеченог знања о деконструкцији медијских порука. Задаци за ученике као почетни корак подразумевају јасно дефинисање циља поруке и публике којој се обраћају. Пожељно је да ученици индивидуално или групно одаберу одређени медијски садржај и припреме га за час.
Активности наставника	За обраду теме одговарајућа активност је анализа новинског текста или другог медијског садржаја (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.).
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Све наставне активности требало би да воде ка следећим закључцима ученика: – медијски садржаји нису стварност, већ конструкт стварности – приказ стварности који је неко са одређеним циљем осмислио; – тај приказ стварности може бити близак истини или далеко од ње; – медијске садржаје не разумеју сви примаоци на исти начин; – сви медијски садржаји имају циљну групу (публику) којој су намењени, што одређује њихова изражајна средства, облик, начин на који су упућени публици итд.; – медијски садржаји се стално морају преиспитивати и проверавати.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вођени од стране наставника, ученици на примеру одабраног медијског садржаја одговарају на питања кључна за деконструкцију медијске поруке, у форми која је усклађена са њиховим когнитивним могућностима у том узрасту: – Ко је осмислио и упутио овај медијски садржај публици? Ко је та особа/група људи? – Која средства су употребљена да би се привукла моја пажња? Што сте у том медијском садржају одмах уочили? – На који начин ће људи другачији од мене разумети исту медијску поруку? Како би је разумели моји родитељи, а како моји најстарији чланови шире породице? – Зашто је та порука послата? Шта се њеним упућивањем постигло? – Како су представљени догађаји, простор и људи? Шта је представљено као посебно лепо/ружно, а шта није поменуто, а могло је да буде? Какав начин живота се овом медијском поруком представља као бољи од других?
Место извођења наставе	Учионица

Међупредметне компетенције:	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву
-----------------------------	---

Наставна тема/област:	3.ОГЛАШАВАЊЕ
Садржаји:	• Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). • Профит као циљ оглашавања. • Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.
Исходи	– Ученици наводе примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликују функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификују недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознају сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја;
Активности ученика	Реализација пројекта – анализа телевизијске рекламе. Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Активности наставника	Обрада теме на различите начине: разговором, планираним активностима, малим истраживачким задацима. Кључно је утврдити колико су ученици изложени рекламним порукама.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученике поделити на групе где ће једна установити који се производи најчешће рекламирају, друга колико информација заиста можемо добити гледајући рекламу, а трећа колико је у рекламама заступљена машта, а колико стварност.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Мали истраживачки задаци - Колико су ученици изложени рекламним порукама. Исписивање исказа ученика на папирићима. Анализа резултата.
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према менталном здрављу.

Наставна тема/област:	4.МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ
Садржаји:	• Комуникација у дигиталном окружењу. • Поузданост и веродостојност информација на интернету. • Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. • Вредновање и селекција доступних информација. • Персонализована претрага на Гуглу. • Анализа апликација на мобилном телефону. • Зависност од мобилних телефона.
Исходи	– вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.
Активности ученика	Разговор са ученицима на тему зашто су им корисни и занимљиви медијски садржаји – размена информација са вршњацима, договарање, дружење. Пожељно је да се развије разговор о томе да ли мобилне дигиталне платформе могу да буду од користи за процесе учења, да ли су им нешто значиле у периоду пандемије када се није ишло сваки дан у школу. Други део дискусије треба да иде у правцу уочавања негативних страна мобилних дигиталних платформи.
Активности наставника	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Пожељно је да се отвореним питањима подстакне дискусија о томе које мобилне дигиталне платформе ученици познају и како их користе. Наставници могу да поставе питање колико времена проводе на платформама а колико у непосредном дружењу. Шта им причињава већу радост – када се друже и размењују поруке на платформама или када се виде и разговарају, играју се, баве се спортом или неком другом активности. Потребно је покренути и питања зависности од мобилних дигиталних платформи, тако да ученици најпре освесте тај појам, разумеју шта значи а онда промисле о свом коришћењу платформи, времену које ту проводе. Са ученицима треба разговарати и о томе да ли на платформама ступају у контакт само са вршњацима које познају или и са непознатим особама. Питати их да ли знају какви ризици постоје ако прихватају за пријатеље особе које иначе не познају, да ли знају шта су то лажни профили, скренути пажњу да никако не треба да пристају да размењују фотографије или да се налазе уживо са особама које су упознали на дигиталним платформама. Ученици треба да усвоје став да нису све информације које добијају са интернета поуздане/веродостојне. Који год претраживач или агрегатор да изабери, важно је да разумеју да претраживање појмова и прикупљање података у дигиталном окружењу мора да буде повезано са разграничењем објективних и проверених чињеница од нетачних информација, личних ставова, предрасуда и дезинформација. На понуђене резултате у претрагама могу утицати различити утицаји као и алгоритми који се ослањају на понашање корисника уређаја у дигиталном окружењу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Обрада теме са ученицима кроз разговор и истраживачке задатке. Активности подразумевају могућност увида да су медијски садржаји креирани са одређеном сврхом – да се утиче на оне који их перцепирају, како би се остварио профит или моћ.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Анализа медијских садржаја. Препознавање примера комерцијалних медијских садржаја користећи актуелне друштвене мреже.

Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Рад са подацима Дигитална компетенција. Решавање проблема. Сарадња. Одговорно учешће у демократском друштву

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Животне вештине

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: Животне вештине	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понашасе у складу са културом безбедности

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ
Садржаји:	Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – на одговоран начин брине о себи и околина и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;

Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотноучење Сарадња Решавањепроблема Одговорноучешће у демократскомдруштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

Наставна тема/област:	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ
Садржаји:	Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих техника рада са ученицима, као штосу: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције..
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.

Међупредметне компетенције	Одговоран однос према здрављу. Компетенција за целоживотноучење. Сарадња. Решавање проблема. Одговорноучешће у демократскомдруштву. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Комуникација. Одговоран однос према околини
----------------------------	--

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“
ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ, ЗДРАВЉЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА
Садржаји:	Појам здравља, начини његовог праћења и чувања. Утицај вежбања на здравље, раст и развој. Људско тело и вежбање – кости, зглобови, мишићи. Специфичности вежбања у и ван спорта. Правилно и неправилно вежбање. Мотивација за вежбање и фактори који утичу на одустајање. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – дефинише појам здравља, разликује физичко, ментално и социјално здравље и образлаже утицај вежбања на здравље; – упореди специфичности вежбања у спорту и ван спорта; – разликује правилно од неправилног вежбања и планира сопствене физичке активности у складу са потребама, могућностима и интересовањима; – има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања , у току извођења , за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања, начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како аргументују, које ставове изражавају. Поуздани показатељи напретка су квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема – Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ
Садржаји:	Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати. Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравствене методе, знања о начинима вежбања. Код неких садржаја могу се урадити иницијални и излазни тест којим ће се утврдити знања, вештине, ставови пре и после рада на неком садржају.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење, Комуникација – Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД
Садржаји:	Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу; – критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета;
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, знања о принципима здраве исхране, хигијенско здравственим методама. Ученичку способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице.
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ
Садржаји:	Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима.
Исходи	На крају програма ученик ће знати да: – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером.
Активности ученика	Уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, повезују чињенице, вежбају
Активности наставника	Организује, учи , преноси знање о здрављу, исхрани, учи принципима здраве исхране, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа, мотивише, исправља грешке, развија свест о значају физичког вежбања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: индивидуални, фронтално-групни Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењује знање о утицају вежбања на здравље, о равноправности полова, о схватању значаја вежбања код оба пола и једнакости и правима деце на здравље, раст, развој и вежбање
Место извођења наставе	Спортски терени, сала, излетишта, градска спортска инфраструктура
Међупредметне компетенције	– Компетенција за целоживотно учење – Комуникација – Рад са подацима и информацијама – Дигитална компетенција – Решавање проблема, Сарадња – Одговоран однос према здрављу – Одговоран однос према околини – Одговорно учешће у демократском друштву

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област	1. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ
Садржаји	Проширивање знања о музичким елементима. Изражајна својства динамике. Врста, карактер и примена темпа. Тон: боја и текстура Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити. Повезивање звука и ритма. Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања; Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас. Индивидуално и групно свирање.
Наставна тема/област	2. ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ
Садржаји	Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.
Наставна тема/област	3. КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ

Садржаји	Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња, препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења. Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: – препознаје елементе динамике у свакодневном животу; примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела; – анализира врсте такта и ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу са садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама; – користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном животу; – препознаје говор тела, свој и своје околине; – контролише покрете користећи концентрацију; – сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – искаже свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог

	– примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима; – самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;
Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

Цртање, сликање, вајање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Цртање, сликање, вајање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Наставна тема/област:	ЦРТАЊЕ
Садржаји:	Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полуугодишту два пута и у другом полуугодишту

	два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење. Естетичка компетенција. Комуникација. Решавање проблема. Рад са подацима и информацијама. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини. Сарадња. Дигитална компетенција. Предузимљивост и оријентација према предузетништву. Одговорно учешће у демократском друштву
Наставна тема/област:	СЛИКАЊЕ
Садржаји:	Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полуугодишту два пута и у другом полуугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција

	Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Сарадња Дигитална компетенција и предузимљивост и оријентација према предузетништву Одговорно учешће у демократском друштву
--	--

Наставна тема/област:	ВАЈАЊЕ
Садржаји:	Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.
Исходи	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута

Место извођења наставе	Учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Решавање проблема Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Дигитална компетенција Предузимљивост и оријентација према предузетништву Сарадња и одговорно учешће у демократском друштву

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја

Наставна тема/област:	УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ
Садржаји:	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста
Исходи	Прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња Употреба једноставних кључева за одређивање група организама. Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који

облици)	популаришу живи свет окружења. Истраживање на терену, мапирање врста животиња, биљака и гљива. направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блоговима, дебате и сл.
Место извођења наставе	Учионица, Ботаничка башта, Шумаричко језеро, Шумарице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА
Садржаји:	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке. Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.
Исходи	Препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. Користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; Вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета;
Активности ученика	Планирају, осмишљавају, ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом.
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији). Теренски рад на упознавању самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке, Индивидуално и групно истраживање аутохтоних раса животиња и сорти биљака локалног подручја. Огледи: спирање земљишта, температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина. Мерења (кишомер и анемометар), израда графика и табела
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти (гајене биљке у школској башти), фотохербаријуми, панои, фотографије, кратки видео снимци.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ
Садржаји:	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.
Исходи	Активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља;
Активности ученика	Праћење стања, прикупљање података, сагледавање проблема, презентовање и извештавање, планирају, осмишљавају, израда вештачких станишта, садња дрвећа
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује-
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Рад на терену - утврђивање стања (присуства и бројности) у околини (школско двориште, парк, башта...) птица, опрашивача, јежева и др, индивидуални и групна истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа, практичан рад на изради станишта и садњи дрвећа
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Пројекти (засађено дрвеће, вештачка станишта), фотографије, кратки видео снимци, информативне рекламе и лифлети.
Место извођења наставе	Школско двориште, хол школе, учионице
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

Наставна тема/област:	ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ
Садржаји:	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.
Исходи	Повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; Одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; Аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; Критички се односи према употреби и злоупотреби природе.
Активности ученика	Планирају, истражују, активно раде на примени мера штедње енергије, обилазе заштићена подручја осмишљавају, предлози ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације ураде и својим речима описују запажања и резултате које су добили, презентују резултате (усмено, писмено, графички, одговарајућом уметничком техником, итд.) пред одељењем или ширим аудиторијумом,
Активности наставника	Презентује, дефинише задатак и покреће дискусију, упућује, мотивише, одговара на питања, процењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Индивидуални и групни рад на изради графикана и сликовних панова и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. Формирање еко-патроле. вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење напретка ученика кроз учешће у акцијама. Изложбе, презентације, пројекти, панои, симулиране радио и ТВ интервјуи и наступи, кратки видео снимци, флајери о пројекту (нпр. коришћењем мобилног телефона), директно учешће у локалним радио и ТВ емисијама, подкастима, блогovima, дебате и сл.
Место извођења наставе	Школско двориште, учионица, домаћинство ученика
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Естетичка компетенција

ДОПУНСКА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова српског језика и књижевности нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом . Циљ одржавања ових часова је:

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не успевају да у довољној мери савладају основна правописна правила;
- рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше разликовање основних граматичких појмова;
- савладавање основних правила о гласовним променама и глаголским облицима;
- развијање љубави према матерњем језику и неговање навике читања.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	Граматика, Језик Подела речи по постанку, просте речи и творенице, породица речи. Настанак гласова и говорни органи: самогласници и сугласници. Подела сугласника по звучности и месту изговора. Гласовне промене, уочавање у грађењу речи: непостојано а, промена л у о, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника. Заменице, личне и неличне; придевске заменице. Граматичке категорије заменица: род, број и падеж. Глаголски облици: аорист, имперфекат плусквамперфекат (основни појмови). Независне предикатске реченице, појам комуникативне реченице и подела на обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне. Правопис Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда. Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице Ви и Ваш великим словом. Писање глаголских облика.
Исходи	Ученици ће знати да: - поделе речи по постанку, просте речи и творенице, породица речи; -разумеће настанак гласова и говорне органе који учествују у стварању гласова; -знаће поделу на самогласнике и сугласнике, као и поделу сугласника по звучности и месту изговора; -умеће да разликује гласовне промене на једноставним примерима (уочавање у грађењу речи: непостојано а, промена л у о, палатализација, сибиларизација, јотовање, једначење сугласника по звучности, једначење сугласника по месту изговора, губљење сугласника); -разликоваће заменице, именичке, личне и неличне; придевске заменице;

	-знаће граматичке категорије заменица: род, број и падеж; -знаће наставке за глаголске облике: аорист, имперфекат плусquamперфекат (основни појмови); -разликоваће појам независне предикатске реченице, појам комуникативне реченице и поделу на обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне; -савладаће правила за писање имена васионских тела; -умеће правилно да растави речи на крају реда; -примењиваће правописна решења у вези са гласовним променама; -умеће да прецизно напише именичке и придевске одричне заменице са предлозима; -тачно ће употребљавати заменице Ви и Ваш великим словом; -знаће правила за писање глаголских облика.
Активности ученика	-пажљиво слушају упутства и објашњења наставника; -обнављају и проширују раније стечена знања; -усвајају нова знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -сарађују у оквиру групе; -редовно раде домаће задатке.
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује ученике за сваки, макар и најмањи, напредак; -учествује у припреми и одабиру наставног материјала; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика; --предлаже изворе за вежбање код куће.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монологска, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе
Место извођења наставе	Учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне основна знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Становање - форме, навике Историја, временско искуство и доживљај времена Путовања, транспорт и превозна средства	Наука и истраживања Живи свет Облачење, уметност и технологије Здравље, спорт, исхрана
Садржаји	- Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему - Представљање себе и других и тражење/ давање информација о себи и другима - Изражавање припадања и поседовања; описивање чланова породице и пријатеља - Изражавање хронолошког времена и уобичајених активности; именовање предмета из непосредног окружења - Исказивање просторних односа; поређење предмета, бића и појава - Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета. - Описивање омиљене хране/спорта/животиње; казивање датума - Описивање уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности; описивање радњи у прошлости, Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова и уме да издвоји кључне информације и појмове - представља себе и друге, поздравља и отпоздравља - напише неколико основних информација о себи, својој породици, својим интересовањима - препозна форму основних глаголских облика и уме да их употреби у рестриктивном језичким вежбама (садашње просто и трајно време, прошло просто и трајно време, садашњи перфекат). - препозна и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију	
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, повезују, изводе закључке, учествују у језичким играма, прате сопствени напредак	
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу	

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ.Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног).

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА –допунска настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Скуп целих бројева (Z).Супротан број.Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој.Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу Z .
Исходи	-прочита, запише,упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; -израчуна вредности једноставнијих бројевних израза;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монолошка,текстуална,демонстративна
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид

Место извођења наставе	Математички кабинет
------------------------	---------------------

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Појам троугла.Обим троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Конструкције неких углова (60° , 90°). Други део: Основне конструкције троуглова.Центар описане и уписане кружнице троугла.
Исходи	-класификује троуглове на основу њихових својстава; -конструише углове од 90° и 60° ; -конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); -одреди центар описане и уписане кружнице троугла; -правилно користи геометријски прибор
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

\

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја. Основне рачунске операције у скупу Q . Једначине и неједначине: Други део: Координатни систем. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност.
Исходи	- прочита, запише, упореди ; - одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; - израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину ; - реши размеру и пропорцију; - тумачи податке приказане табелом и графички.
Активности ученика	- обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	- припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм.Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Делтоид
Исходи	-класификује четвороуглове на основу њихових својстава;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Грађа људског тела; Једноћелијски организми; Грађа и животни процеси биљака; Грађа и животни процеси животиња: исхрана и варење, дисање, транспорт, реаговање на дражи, кретање, излучивање, размножавање (човека); Животна средина и њени делови, основни чиниоци угрожавања живих бића Наследни материјал и наследне особине; Постанак и развој живота на Земљи; Пuteви преношења заразних болести, болести које преносе животиње; Болест зависности
Исходи	На основном нивоу: познаје особине живих бића, уочава прилагођености живих бића на услове животне средине, набраја чланове ланца исхране, набраја делове система органа (дисање, излучивање, варење), познаје елементе здравог начина живота и као да се заштити од заразних болести.
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажетци наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Наставна тема/област:	Основи проучавања прошлости,Европа,Средоземље и српске земље у раном средњем веку, Европа,Средоземље и српске земље у позном средњем веку,Европа,свет и српске земље у раном новом веку
Садржаји:	Садржаји допунске наставе одређују се у току школске године у зависности од потреба ученика
Исходи	Разликује основне временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, разврстава историјске изворе,усваја основне чињенице из овог историјског периода које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе,	-Мнолошко-дијалoшка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару

технике, облици)	-квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње време фреквентних глагола Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (plus grand, meilleur). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	Питање разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздрави и отпоздрави, представисебе и другог користећи јед- ноставнија језичка средства; размени једноставније информације личне природе; у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема, Организује, Прати, Објашњава, Даје упутства, Усмерава, Мотивише, Подстиче, Контролише, Сарађује, Закључује, Коригује, Анализира, Процењује, Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег

остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица on. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir иêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Ily a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема, Организује, Прати, Објашњава, Даје упутства, Усмерава, Мотивише, Подстиче, Контролише, Сарађује, Закључује Коригује, Анализира, Процењује, Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

РУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи .
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМА
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ДОДАТНА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ извођења часова додатне наставе српског језика и књижевности јесте да ученици овладају законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине. Ученици на овим часовима негују љубав према матерњем језику, схватају његово богатство и желе да га унапређују и негују, поштујући аутентичност његове естетске вредности у књижевној уметности.

Наставна тема/област:	
Садржаји:	КЊИЖЕВНОСТ Књижевна дела и писци који се обрађују на часовима српског језика и књижевности. Књижевни термини и појмови. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елeгија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске и божићне). Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: наратија (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Драмске врсте: комедија – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе (заплет и расплет). ГРАМАТИКА Подела речи према постанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; основа и граматички наставци у поређењу са творбеном основом и суфиксима. Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слоге; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена л у о; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности; једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице (односно-упитне, неодређене, опште, одричне); придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице.

	Грађење, основна значења на сложенијим примерима. основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат (само на нивоу препознавања; имперфекат глагола бити); плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и узвичне реченице. Правопис Писање имена васионских тела.. Растављање речи на крају реда. Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице <i>Ваш</i> великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.
Исходи	Ученик ће умети да: - уочава елементе композиције лирске песме(строфа, стих); -уме да разликује врсте строфе према броју стихова; -анализира сегменте епских и драмских дела; -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одређује стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива;; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања;; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -доследно и врло прецизно разликује променљиве речи од непроменљивих(сложенији примери); -разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију; -разликује основне функције и значења падежа ради са лакоћом;; -употребљава падежне облике у складу са нормом ; -разликује реченичне чланове (у сложенијим примерима); - сасвим лако одређује начине постанка речи , суфикс, префикс, породицу речи, корен речи;; -врло брзо разликује врсте заменица на сложенијим примерима реченице; -са лакоћом проналази им одређује гласовне промене у сложенијим примерима; - одређује глаголске облике, зна начине њиховог грађења;; - зна независне реченице и разликује их; -доследно примењује правописну норму у употребу великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова;; -користи правопис у свакодневном раду.
Активности ученика	- обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају: -записују;-анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке

	-редовно пишу домаће
Активности наставника	-врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -учествује у припреми и одабиру наставног материјала; - упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; - сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часовима и на тестовима за вежбање
Место извођења наставе	Учионица

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред: ШЕСТИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Лични идентитет, породица и окружење Становање - форме, навике Историја, временско искуство и доживљај времена Путовања, транспорт и превозна средства	Наука и истраживања Живи свет Облачење, уметност и технологије Здравље, спорт, исхрана
Садржаји	- <i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних радњи. <i>Have got</i> за изражавање поседовања. Личне заменице (<i>subject and object case</i>). Присвојни придеви – <i>my, your...</i> Показне заменице – <i>this/these, that/those</i>. Питања са <i>Who/What/Where/When/How(old)</i>... Основни и редни бројеви (1–1000). Временски и меси предлози <i>in, on at</i>. Поређење придева. Императив. Модални глаголи <i>can, could, may, must, would, should</i> - <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних, привремених и испланираних радњи. Предлози за описивање начина кретања – <i>by (car), on (foot)</i>... Саксонски генитив са именицом у једнини и множини - <i>my friend's/friends'/children's books</i> - Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на <i>-y, -f/fe: strawberries, shelves, knives...</i> Множина именица које се завршавају на <i>-o: kilos, potatoes...</i> Синкретизам једнине и множине: <i>sheep, fish...</i> Најчешћи облици нешправилне множине (<i>men, women, children, people, feet, teeth, mice....</i>)– <i>some, any, no</i>. Квантификатори– <i>much, many, a lot of</i>. Питања са <i>How much/many</i> - <i>The Past Simple Tense</i> правилних и неправилних глагола. Изражавање будућности - <i>The Present Continuous Tense, to be going to, will</i> - <i>The Present Perfect Tense</i> за описивање искустава ; <i>Zero and First Conditional</i> за изражавање чињеница и реалних услова; временске реченице (<i>time clauses</i>); <i>The Past Continuous Tense</i> за описивање трајних прошлих радњи - Интеркултурни садржаји: географске карактеристике САД, биљни и животињски свет, породични и школски живот у ВБ и САД, распусти и путовања, традиционална јела, историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости, друштвено окружење, локална заједница, локална мерне јединице и валуте, намирнице и производи специфични за циљну културу, значајни празници	
Исходи	Ученик ће бити у стању да:	

	- Правилно казује множину именица и изрази припадност и пооседавање - Правилно користи заменице, детерминаторе и квантификаторе у датом комуникативном контексту - Пореди људе, појаве и предмете у односу на неку особину - Правилно казује бројеве и датуме - Описује садашње, прошле и будуће радње, одговара и поставља питања везана за садашњост, прошлост и будућност - Описује искуства из прошлости и радње које још нису завршене - Опише радње које су трајале у прошлости - Изрази реалне услове и чињенице - Опише људе, места, појаве описним придевима - Изрази савет, обавезу, забрану, пита за дозволу, учтиво замоли користећи одговарајуће модалне глаголе - Разуме општи смисао прочитаних текстова на различите теме и издвоји кључне информације у њима - Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексики у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалошка, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Мануелне активности (израда панела, презентација, зидних новина, постера и сл.). Вежбе слушања Игре примерене узрасту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Поддршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљине и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу $\mathbb{Z}$ и њихова својства. Изрази са целим бројевима
Исходи	-упоређи и представи на бројевној правој целе бројеве; - одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; -израчуна вредности бројевних израза; -реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетому са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТРОУГАО
Садржаји:	Први део: Обим троугла.Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Други део: Конструкције троуглова.Појам подударности и ставови подударности.Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност.
Исходи	-уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; -утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; -конструира троугао на основу задатих елемената ; -примени својства троуглова задацима; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у задацима;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методe :дијалoшка,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

\

Наставна тема/област:	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Први део: Супротан број.Апсолутна вредност рационалног броја.Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоредивање рационалних бројева.Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине Други део: Размере,пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
Исходи	-упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; -одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; -израчуна вредности бројевних израза и реши линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; -реши проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; -примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЧЕТВОРОУГАО
Садржаји:	Углови четвороугла.Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм. Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез.Особине трапеза.Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид
Исходи	-конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената -примени својства четвороуглова у задацима; -сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; -примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у задаци
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПОВРШИНА ТРОУГЛА И ЧЕТВОРОУГЛА
Садржаји:	Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.
Исходи	- израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 20
Наставни предмет:ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Кретање
Садржаји:	Брзина код РПК-а, средња брзина, графички приказ брзине и пређеног пута код РПК-а
Исходи	Ученик ће самостално решавати задатке у вези средње брзине, графичких приказа брзине и пређеног пута
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење

остварености исхода	
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Сила
Садржаји:	Резултујућа сила, еластичност опруге, тежина тела
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Мерење
Садржаји:	Међународни систем мера и његово коришћење, Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (табеларно и графички).
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона

Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење

Наставна тема/област:	Маса и густина
Садржаји:	Маса, тежина и густина
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученик	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Притисак
Садржаји:	Хидростатички притисак (принцип рада водовода, фонтане), Кретање тела у флуидима (кретање подморнице, ваздушног балона). Примена Паскаловог закона. Хидрауличне машине.
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Грађа људског тела; једноћелијски организми; Грађа и животни процеси биљака Грађа и животни процеси животиња: исхрана и варење, дисање, транспорт, реаговање на дражи, кретање, излучивање, размножавање (човека); Животна средина и њени делови, основни чиниоци угрожавања живих бића Наследни материјал и наследне особине; Постанак и развој живота на Земљи; Пuteви преношења заразних болести, болести које преносе животиње; Болест зависности
Исходи	На напредном нивоу: истражује особине живих бића, Уочава и објашњава прилагођености живих бића на услове животне средине, односе исхране и распрострањење; самостално рикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте идентификује елементе здравог начина живота
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира; Посматра
Начин и поступак	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава,

остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дијагностички тестови; вежбе, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, Реализовани експерименти и пројекти
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	-основне одлике средњег века -историјски извори за историјусредњег века -рани нови век-појам историјски извори
Исходи	Разликује све временске одреднице, лоцира временску одредницу, разликује начине рачунања времена у прошлости, разврстава историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања;– менторска улога – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
--	--

Наставна тема/област:	ЕВРОПА ,СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика сеоба народа -Франачка држава,Византија до 12.века,хришћанска црква,арабљани и ислам,феудално друштво,Стари Словени,српске земље и њихови суседи од 7-12.века,покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура.
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу

	– омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји
Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Садржаји:	Развој и структура феудалних држава -Крсташки ратови -свакодневни живот и опште одлике средњовековне културе -Србија од 12. До 14. века -Средњовековна Босна и Дубровник -Друштво, држава и привреда у српским земљама у средњем веку -Моравска Србија у борби против Турака -Српска деспотовина -Пад балканских земаља под османску власт Култура Срба у средњем веку
Исходи	лоцира на карти правац кретања крсташа, лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у средњем веку, наводи основне карактеристике средњовековне културе, разликује узроке од последица најважнијих догађаја, појава и процеса из овог периода и објашњава их. Прикупља и приказује податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему. Наводи српске средњовековне владаре и објашњава њихову улогу у развоју српске државе, користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај или

	личност из српске и опште средњовјековне историје у одговарајући миленијум, век или деценију. – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима, такмиче се
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Оцењивањем мотивише ученике за учење Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА,СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ
Садржаји:	-Велика географска открића -Промене у начину производње и успон градова -Хуманизам и ренесанса -Реформација и противреформација -Апсолутистичке монархије -Османско царство на врхунцу моћи -Положај Срба под османском влашћу -Срби у време слабљења Османског царства -Српски народ под хабзбуршком и млетачком влашћу
Исходи	Користи основне историјске појмове, лоцира на карти одређене догађаје ,појаве и процесе из националне и опште историје раног новог века , лоцира временску одредницу, анализира визуелне и текстуалне информације, разликује митове и легенде од историјских чињеница,разуме и објашњава узроке и последице великих географских открића ,разуме и објашњава значај нових културних покрета хуманизма и ренесансе као и њихов значај за савремени свет,разуме и објашњава појам апсолутистичка монархија,наводи најзначајније апсолутистичке монархије ,њихове карактеристике као и њихове најзначајније владаре.Наводе најзначајније чињенице и карактеристике Османског царства на врхунцу моћи током 16. века,наводе,објашњавају и разумеју какав је био положај српског становништва под турском влашћу на врхунцу његове моћи као и у време слабљења Османског царства.Наводе и објашњавају какав је био положај Срба под хабзбуршком и млетачком влашћу,сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контекступореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику

	– подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Шести	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости.

Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања
Наставна тема/област	УЧИОНИЦА БЕЗ НАСИЉА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <i>Посебног протокола поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i> : појам и врсте насиља, права, обавезе и одговорности. Превентивне радионице* - <i>Појма и врсте насиља, ЈА говор, Реаговање на насиље, Не љутим се, Мостови и зидови, Чуvari осмеха, Решавање конфликтних ситуација, Правила успешне комуникације, Учионица добре воље, Дигитални бонтон</i> , итд. Обележавање Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица). <i>*теме радионица се усклађују са Програмом заштите од насиља, злостављања и злостављања који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ЗДРАВЉЕ
Садржаји	Лична хигијена Хигијена школског простора Одговоран однос према здрављу (радионице) Значај менталног здравља Обележавање Светског дана здравља (7. април)

Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРАЗНИКА И ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА
Садржаји	Дан школе и школска слава Свети Сава Велики школски час Божих, Ускрс, Нова година
Наставна тема/област	ВАСПИТАЊЕ У СЛОБОДНО ВРЕМЕ
Садржаји	Спорт и спортске активности Музика, филм, позориште Интернет и друштвене мреже: добре и лоше стране, предности и ризици Хобији Ђачке екскурзије и излети
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице) и образложе своје критеријуме

	- својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
--	---

Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учење у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Српски језик и књижевност
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

ЦИЉЕВИ УЧЕЊА ПРЕДМЕТА Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика 1. Јован Дучић: Подне 2. Милан Ракић: Божур 3. Владислав Петковић Дис: Међу својима 4. Милутин Бојић: Плава гробница 5. Десанка Максимовић: Крвава бајка 6. Стеван Раичковић: После кише 7. Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8. Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9. Вислава Шимборска: Облаци Епика 1. Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2. Стефан Митров Љубиша: Кањош Мацедоновић (одломак) 3. Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4. Петар Кочић: Кроз мећаву 5. Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6. Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7. Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8. Дневник Ане Франк (одломак) 9. Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору)

10. Афоризми (Душан Радовић и други)

Драма

1. Бранислав Нушић: Власт (одломак)

2. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана)

Научнопопуларни и информативни текстови

Обавезна дела

1. Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак)

2. Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава гробница” – одломак) Једно дело по избору 1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пеђа Милосављевић: Потера за пејзажима

2. Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана)

3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

1. Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору)

2. Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана)

3. Свети Сава у књижевности: – одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); – избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); – избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави) 4. Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор) 5. Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц

6. Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква

7. Душан Ковачевић: Свемирски змај

8. Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море

ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ

(бирати 3 дела)

1. Милорад Павић: Руски хрт (одломак)

2. Тургенев: Шума и степа

3. Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт

4. Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа)

5. Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге) 6. Урош Петровић: Загонетне приче

7. Александар Манић: У свитање света

8. Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим

9. Градимир Стојковић: Хајдук у Београду

	10. Корнелија Функе: Срце од мастила 11. Душица Лукић: Земља је у квару (избор) 12. Гордана Брајовић: из збирке песама Индија, Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја) 13. Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу
Исходи	Ученик ће умети да; – користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста; – уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу

	значење пословица и изрека са идејним слојем текста; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело
Активности ученика	-читају текст, -подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; -издвајају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; -читају и тумаче табелу; -процењују повезаност појаве са животом, предвиђају последице појаве на...; -пишу резиме; -слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) -процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-изражајно чита текстове -кратко излаже; - даје инструкције за критичко читање текста и рад у пару; -поставља питања; - подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду.

	- адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем <i>проблемских питања</i> која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају <i>локализацију</i>, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквире, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом <i>тумачења текста</i> ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуметничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуме-тнички) проблеми. Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификаци-јом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, ономатопеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Језичко-стилским изражајним средствима

	прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност. Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о поступцима ликова. Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у седмом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела. Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ђ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и

	учења.Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења.Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, Поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро , требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Ортоепија Дугоузлазни и дугосилазни акценат
Исходи	– разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат;
Активности ученика	- пажљиво слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема;

	- уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују науч
Активности наставника	-кратко излаже -поставља питања; - подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активно. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава графика (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ђ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак <i>Правописа</i> на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и

	учења.Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитоване); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полуугодишту
Исходи	– говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.
Активности ученика	- пажљиво слушају; - дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак. Сарађују са другима... - мисле (проњују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) - решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема;

	- уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; - повезују оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују науч
Активности наставника	- кратко излаже - поставља питања; - подстиче дискусију; - усмерава интеракције међу ученицима да буду у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). - похваљивање напретка ученика. - пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. - адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу. - коришћење различитих поступака за мотивисање ученика. - пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу. - адекватна употреба метода учења и наставе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, Поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све оно што није добро, требало би унапредити.

Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица
------------------------	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. СЛОБОДНО ВРЕМЕ, МОДА (Комуникативне функције у оквиру теме: поздрављање; представљање себе и других и тражење/ давање основних информација о себи и другима; изражавање припадања и поседовања; исказивање способности у садашњости. Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; описивање радњи у садашњости и прошлости).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: именовање чланова породице, школског прибора и израза који се односе на језик учионице језичке структуре Possessive case (<i>The girl's hair is brown</i>), Adjectives- Adverbs (<i>She is a terrible singer. She sings terribly</i>), the verb can (<i>Can you run fast?</i>), Personal Pronouns (<i>I'm Kelly.</i>) Possessive Adjectives (<i>My father's brother lives in Spain.</i>), Possessive Pronouns (<i>Is the notebook yours?</i>), Imperative (<i>Read the text.</i>) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтивости комуникације. Језичке структуре: Present Simple vs. Present Progressive Stative verbs, comparison of adjectives and adverbs , Past Simple , used to (countable and uncountable nouns some/any/no/every and their compounds)
Исходи	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости и прошлости; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости и прошлости; разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; опише и упоређи жива бића, предмете, места, појаве користећи једноставнија језичка средства;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста

програмских садржаја (методе, технике, облици)	у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Наставна тема/област	2. ПУТОВАЊА И ЖИВИ СВЕТ (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање будућих радњи, планова, намера, предвиђања); описивање чињеница, и могућности у садашњости; оријентација у простору)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: путовања и смештај, временске прилике, изрази који се односе на припремање хране, локације на мапи, животиње; језичке структуре: Relative pronouns who/ which/ that/ whose (Fred Aston is the student who/that did well in the test.), Relative adverb: where (The hostel where we stayed was really cheap.), Future be going to (I'm going to travel to Australia next summer.), Future will (I'll help you tidy your room.), Zero conditional (If you mix blue and yellow, you get green.), Conditional Sentences Type 1 (If you tell Bill your secret, everybody will find out.), Time Clauses (Present- Future) (I'll call you after I finish doing my homework.) all/both/neither/ none/ either (All my classmates went to Peter's party last night but none of them had a good time.); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и реагује на њих; - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа; - разуме и формулише једноставније исказе који се односе на описивање чињеница и могућности у садашњости; - разуме једноставније текстове који се односе на оријентацију у простору; - пита и саопшти где се неко налази или где се нешто дешава;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда

остварености исхода	постера, паноа, мини пројекти).
---------------------	---------------------------------

Наставна тема/област	3.ЗДРАВЉЕ, СПОРТ (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости, изражавање допадања и недопадања; описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања).
Садржаји	Речи и изразе који се односе на тему: спортови и такмичења, кућни послови, слободне активности, спортска опрема, фразални глаголи; језичке структуре Present Perfect Simple (<i>Henry has already bought a present for Anna but he hasn't given it to her yet.</i>), Time expressions (<i>Henry has already bought a present for Anna but he hasn't given it to her yet.</i>), Present Perfect Simple vs. Past Simple (<i>My best friend moved to a town by the coast last year but I haven't visited him yet.</i>), Present Perfect Simple: for - since (<i>We've been living in this house for six months. We've been living in this house since March.</i>), Clauses of result (<i>It was so hot yesterday that we went to the beach.</i>); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; - изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета, бића и места у простору и правац кретања и одговори на њих; - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета, бића и места у простору и правцу кретања; - опише правац кретања и просторне односе једноставнијим, везаним исказима - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно

	учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноя. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноя, мини пројекти).

Наставна тема/област	4. НАУЧНА ДОСТИГНУЋА И НЕОБИЧНЕ ПОЈАВЕ (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање радњи у прошлости; описивање појава).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на сујеверје, злочине, глаголи који се користе за наравију, грађење речи; језичке структуре Past Simple - Past Progressive (<i>Shewaswatching TV whenthephone rang.</i>), Time clauses: when, while, as, as soon as (<i>As soon as wesawthestrangelight, we ranaway.</i>), Question tags (<i>Youwent to the video arcade last night, didn'tyou?</i>), Prepositionsof time/place/movement (<i>We'releaving on 11th February.</i>); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости; – размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.; – разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих; – изрази допадање и недопадање уз једноставније образложење; – разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих; – изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак

Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	5. КОМУНИКАЦИЈА (Комуникативне функције у оквиру теме: Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање способности у садашњости и прошлости; изрицање обавеза и забрана)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: изрази који се користе у телефонском разговору, речи које се односе на гестикулацију, речи које се односе на компјутере, изрази са ‘way’; језичке структуре can/could/ may/ will/ would/ might (Would you do the washing-up?); must/ have to/ need (to) (I need to speak to Jane before she leaves.), full infinitive (I was happy to get an e-mail from Jim.), bare infinitive (Young children shouldn't watch TV all day.), -ing form (Can you buy a newspaper before coming home?); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осећањима и реагује на њих; - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа; - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе и реагује на њих;

	- размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Наставна тема/област	6. ЖИВОТНА СРЕДИНА (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање количине, димензија и цена; описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивањ).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на димензије, море, једрење, животну средину, бројеви преко 100; језичке структуре a/an (<i>There's an armchair and a sofa in the living room.</i>), the (<i>The Earth looks beautiful from the moon.</i>), so/ neither/ too/ either (<i>I went waterskiing on my holiday. - So did I.</i>), Passive Voice(Present Simple - Past Simple / Present Perfect Simple - Future 'will' - modal verbs) (<i>Old wrecks are visited by thousands of divers every year.</i>). Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - разуме једноставније исказе који се односе на количину, димензије и цене; - размени информације у вези са количином, димензијама и ценама - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава,

	радњи, стања и збивања; - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панова. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панова, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	7. УРГЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ. ПРОБЛЕМИ ТИНЕЈДЖЕРА. (Комуникативне функције у оквиру теме: Разумевање и давање упутстава; изражавање молби, захтева, обавештења).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему: речи које се односе на озледе и прву помоћ, изрази са ‘time’; језичке структуре Subject - Object Questions (Who saw the accident), Negative Questions (Haven't I seen you before?), Reflexive Pronouns (He did it by himself.), Should (You should go to the doctor.), Reported Speech (Commands, Requests) (My mother told me to clean my room and not to watch TV); Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:

	– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; – упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту уобичајене молбе и захтеве; – разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота; – пружи једноставнија упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

ЛИКОВНА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

Наставна тема/област:	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Композиција. Боје и емоције, стилизација облика. Композиција линија, композиција боја, композиција облика. Равнотежа, контраст, понављање и степеновање облика, варијације. Орнамент и арабеска. Пропорције. Пропорције главе и тела. Перспектива. Колористичка, ваздушна, линеарна перспектива.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; - изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - обликује композиције примењујући основна знања о пропорцијама и перспективи; - користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова

	у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КОМУНИКАЦИЈА
Садржаји:	Теме. Историјска, религијска и митолошка тема. Оригинал, копија и плагијат. Дигитална фотографија. Кадар, селфи и аутопортрет. Анимација. Процес креирања, стори борд. Сцена. Обједињавање покрета, игре и звука. Презентације.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - Користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; - изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; - користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; - уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; - учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; - прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; - представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; - предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; - разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад

садржаја (методе, технике, облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	УМЕТНОСТ ОКО НАС
Садржаји:	Уметничко наслеђе (грађевине, скулптуре и паркови). Уметност и технологија. Уметничка занимања и продукти. Савремена технологија и уметност. Уметност око нас. Уметничка рециклажа, уметнички пројекти, хуманитарне акције... Наслеђе.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; - прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације; - представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; - предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе; - разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова :36
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– пева самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Гронтални, групни, индивидуални Методе рада: Вербална, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и

стандарда постигнућа, остварености исхода	стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ
Садржаји:	Најстарији инструменти: тело, жичани; дувачки, удараљке, Инструменти са диркама, Симфонијски оркестар
Исходи	☐ класификује инструменте по начину настанка звука; ☐ подела инструмената ☐ опише основне карактеристике свих инструмената ☐ препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; ☐ користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментама (коришћење доступних апликација);
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТИЛСКА РАЗДОБЉА
Садржаји:	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Средњи век(црквена музика) Ренесансна музика Музика у бароку и композитори Музика класицизма, бечки класичари
Исходи	- наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античкомдобу; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичкогизражавања; - -искаже своје мишљење о значају - и улози музике у животу човека; - реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислуритуалног понашања и пантеизма; - -идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи,наступ исл.);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Уочава основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Познаје сторијске изворе за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и уочава њихову сазнајну вредност
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу

	– омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима

	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

\

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарави; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику

	– подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима

	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФИЗИКА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.
-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Кретање и сила
Садржаји:	Сила као узрок промене брзине. Појам убрзања Веза између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању Графичко представљање зависности брзине од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жлеб 2. Провера другог Њутновог закона помоћу покретних колика
Исходи	Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица уме да користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички Ученик/ученица уме да анализира зависност брзине и прећеног пута од времена код праволинијског кретања са

	сталним убрзањем Ученик/ученица зна да примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења Ученик/ученица уме да демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе и силе акције и реакције на примерима из окружења Ученик/ученица уме да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из кинематике и динамике кретања тела
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже. Сила трења
Садржаји:	Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед Слободно падање тела. Бестежинско стање Хитац наниже и хитац навише Сила трења Сила отпора средине Лабораторијске вежбе: 1.Одређивање убрзања тела које слободно пада 2.Одређивање коефицијента трења клизања
Исходи	Ученик / ученица зна да анализира зависност брзине и прећеног пута од времена код праволинијског кретања са сталним убрзањем Ученик / ученица зна да покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање Ученик / ученица уме да демонстрира појаву кретања тела под дејством силе Земљине теже и силе трења на примерима из окружења Ученик / ученица уме да примењује Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења Ученик / ученица зна да препозна неравномерно кретање Ученик / ученица уме да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење...)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и

	потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Деловање две силе на тело. Слагање и разлагање сила Појам и врсте равнотеже тела Полуга, момент силе Равнотежа полуге и њена примена Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закон Пливање и тоњење тела Лабораторијска вежба: 1.Одређивање густине тела применом Архимедовог закона
Исходи	Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица зна да покаже врсте и услове равнотеже чврстих тела на примерима из окружења Ученик/ученица зна да наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу Ученик/ученица уме да прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води Ученик/ученица зна да решава квалитативне, квантитативне задатке који се односе на равнотежу полуге и силу потиска
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник

	треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад. Рад силе Рад силе Земљине теже и силе трења Механичка енергија тела Кинетичка енергија тела Потенцијална енергија тела. Гравитациона потенцијална енергија Закон о одржању механичке енергије Снага. Коефицијент корисног дејства Лабораторијске вежбе: 1. Одређивање рада силе под чијим дејством се тело креће по различитим подлогама 2. Провера закона одржања механичке енергије помочу колица
Исходи	Ученик/ученица уме да повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења Ученик/ученица уме да разликује скаларне и векторске физичке величине Ученик/ученица уме да разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом Ученик/ученица зна да демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења Ученик/ученица зна да решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (применом закона одржања)
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака,

	пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Топлотне појаве
Садржаји:	Честични састав супстанције. Хаотично кретање молекула Топотно ширење тела Појам и мерење температуре Унутрашња енергија и температура Количина топлоте и топлотна равнотежа Агрегатна стања супстанције Лабораторијска вежба: 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде при успостављању топлотне равнотеже
Исходи	Ученик / ученица уме да разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса топлоте са једног тела на друго Ученик / ученица зна да анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења Ученик / ученица уме да наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености	Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих

стандарда постигнућа, остварености исхода	облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби. Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Месо извођења наставе	Кабинет за физику

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 144
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Сложенији примери и примена квадрата рационалног броја; решавања једначине $x^2 = a$; реални бројеви и бројевна права; квадратни корен; децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка; основна својства операција с реалним бројевима; функција директне пропорционалности $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; продужена пропорција.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; - одреди бројевну вредност сложенијег израза са реалним бројевима; - на основу реалног проблема састави и израчуна вредност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима; - одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; - нацрта график функције $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ - примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава

Место извођења наставе	Математички кабинет
------------------------	---------------------

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Сложенији примери и примена Питагорине теореме(директна и обратна).Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систем
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	-примени Питагорину теорему у сложенијим рачунским и конструктивним задацима;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома усређени облик полинома). Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- трансформише збир, разлику и производ полинома; - примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; - растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закони формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); - примени трансформације полинома на решавање једначина;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Појам многоугла.Врсте многоуглова.Збир углова многоугла.Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам,својства,конструкције). Обим и површина многоугла.Тежишна дуж троугла.Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; - примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π . Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ОБРАДА ПОДАТАКА
Садржаји:	Средња вредност, медијана и мод.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	- одређује средњу вредност, медијану и мод
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

БИОЛОГИЈА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Улога и значај једра у метаболизму ћелије. Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија). ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип) Прво Менделово правило, крвне групе, трансфузија и трансплантација. Наслеђивање пола. Наследне болести. Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања.
Исходи	Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; упореди бесполно и полно размножавање; идентификује разлике између митозе и мејозе на основну промене броја хромозома и њихове улоге у развићу и репродукцији; одреди однос између гена и хромозома и основну улогу генетичког материјала у ћелији; шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према првом Менделовом правилу;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

остварености исхода	
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Основни принципи организације живих бића. Појам симетрије – типични примери код једноћелијских и вишећелијских организама; биолошки значај. Симетрија, цефализација и сегментација код животиња. Присуство/одсуство биљних органа, (симетрија и сегментација код биљака). Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице...Грађа и улога ткива, органа, органских система и значај за функционисање организма. Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња – сличности и разлике у обављању основних животних процеса на методски одабраним представницима.
Исходи	Одреди положај организма на дрвету живота на основу прикупљених и анализираних информација о његовој грађи; упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомих кључева;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; користи микроскоп, прави привремене препарате; прави мапе ума, ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

\

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	Основни принципи систематике (Карл Лине, биномна номенклатура). Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе. Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили).
Исходи	Упореди организме на различитим позицијама на „дрвету живота“ према начину на који обављају животне процесе; користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива; разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста – фосила;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, закључује црта, обележава; користи микроскоп, прави привремене препарате; прави мапе ума, ради у пару, размењује, дискутује, истражује и прикупља информације са интернета и других доступних извора.
Активности наставника	Планира, Организује, Умерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет, Школско двориште, Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта.

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције). Абиотички фактори и биотички односи као чиниоци природне селекције (адаптације). Мреже исхране. Животне области. Конвергенција и дивергенција животних форми. Заштита природе. Заштита биодиверзитета.
Исходи	Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима; илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне селекције; упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области – биому са животним формама које га насељавају; анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране; предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима;
Активности ученика	Посматра, истражује, бележи, доноси закључке, прикупља податке, сарађује, размењује знања и податке, осмишљава и реализује мале еколошке пројекте
Активности наставника	Планира, Организује, Умерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе, еколошки пројекти.
Место извођења наставе	Школско двориште, ботаничка башта -Школски биолошки центар, Шумаричко језеро, Шумарице

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет, вакцине. Пулс и крвни притисак. Прва помоћ: повреде крвних судова (практичан рад). Принципи уравнотежене исхране и поремећаји у исхрани. Значај правилног чувања, припреме и хигијене намирница; тровање храном. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота (сан, кондиција, итд). Последице болести зависности – наркоманија.
Исходи	Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); планира време за рад, одмор и рекреацију; доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; аргументује предности вакцинације; примени поступке збрињавања лакших облика крварења; расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција, Учествоује у дебати.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује; Оцењује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, портфолио ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ХЕМИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ХЕМИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета:

је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Наставна тема/област:	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера, писмена провера
Место извођења наставе	Учионица, Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци.
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

\

Наставна тема/област:	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома, упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције.
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица, кабинет за наставу хемије

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова: 36
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Обележавање логичке структуре и генерисање прегледа садржаја текстуалног документа. Карактеристике рачунарске графике (пиксел, резолуција, RGB и CMYK модели приказа боја, растерска и векторска графика). Рад у програму за растерску графику. Рад у програму за векторску графику. Израда гиф анимација. Коришћење алата за снимање екрана.
Исходи	– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; – објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира векторску и растерску слику, гиф анимацију, видео – запис, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада:

	индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	URL, DNS, IP адреса. Хипервеза и хипертекст. Електронска пошта, креирање налога, слање и пријем поште. Електронска пошта (контакти, безбедност, нежељена пошта). Рад на дељеним документима (текстуалним документима / презентацијама / упитницима...) у облаку.
Исходи	– разликује појмове URL, DNS, IP адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.

остварености исхода	
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (14)
Садржаји:	Рад са изабраним текстуалним програмским језиком у области 2Д графике. Основне карактеристике изабране графичке библиотеке. Методе за исцртавање основних геометријских облика. Подешавање боја и положаја објеката. Примена петљи и случајно генерисаних вредности на исцртавање геометријских облика.
Исходи	– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; – проналази и отклања грешке у програму.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезује и примењује стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалошка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (8)
Садржаји:	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. Вредновање резултата пројектног задатка.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, сарађују, полемишу, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, анализирају и дискутују, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Појам, улога и развој машина и механизма. Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. Зависност очувања животне средине од технологије. Професије (занимања) у области производних техника и технологија.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; – повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; – анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; – истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; – повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим интересовањем.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање,

остварености исхода	самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (6)
Садржаји:	Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – разликује врсте транспортних машина; – повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; – провери техничку исправност бицикла; – демонстрира поступке одржавања бицикла или mopеда.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

\

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	Специфичности техничких цртежа у машинству. Ортогонално и просторно приказивање предмета. Коришћење функција и алата програма за CAD. Употреба 3D штампе у изради тродимензиона-лних модела и макета. Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса. Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; – користи CAD технологију за креирање техничке документације; – образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; – управља моделима користећи рачунар; – објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја; – објасни улогу и значај вештачке интелигенције и примену у свакодневном животу.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.). Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). Технологија обраде материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде). Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање). Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни). Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; – идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; – користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; – врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду; – објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; – образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; – објасни основе конструкције робота; – класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квивизи, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (22)
Садржаји:	Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Самосталан/тимски рад на пројекту. Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. Представљање идеје, поступака израде и производа. Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума. Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. Креирање рекламе за израђен производ.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; – изради производ у складу са принципима безбедности на раду; – тимски представи идеју, поступак израде и производ; – креира рекламу за израђен производ; – врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; – процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића

	Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Физичко и здравствено васпитање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 108
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој гипкости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
Исходи	На крају године ученик ће моћи да : -Примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упоређи резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи постигнуте ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове,

	Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	АТЛЕТИКА
Садржаји:	Обавезни садржаји Техника спринтерског трчања. Истрајно трчање - припрема за крос. Техника штафетног трчања Скок удаљ. Бапања кугле. Скок увис. Проширени садржаји Скок увис (леђна техника). Тробој.
Исходи	По завршетку наставе, ученик ће бити способан да - примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Вежбе на тлу, разбоју и вратилу Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Греда. Гимнастички полигон. Проширени садржаји На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби
Исходи	Ученик ће знати да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом, пазе се, разумеју значај асистенције.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке, мотивише и храбри ученике.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Мост из лежања на леђима и мост заклоном Став на шакама Вежбе на греди, разбоју и вратилу Коњ-разношка Коњ-згрчка

	Премет странце упором са окретом за 180 степени
Место извођења наставе	Место извођења: Школска сала,

Наставна тема/област:	ОСНОВЕ ТИМСКИХ И СПОРТСКИХ ИГАРА
Садржаји:	Одбојка: Основни елементи технике. тактике и правила игре. Футсал: Игра уз примену правила. Рукомет: Игра уз примену правила. Кошарка: Сложенији елементи технике. тактике и правила игре. Активност по избору.
Исходи	Ученик ће на завршетку школске године знати да: - изведе елементе одбојкашке технике; - примени основна правила одбојке; - користи елементе технике у игри; - примени основне тактичке елементе спортских игара; - учествује на такмичењима између одељења:
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Организује уводни део часа, приказује технику, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Одбијање лопте прстима и чекићем, смеч, сервис, блок, правила одбојке, игра

Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,
------------------------	-------------------------------

Наставна тема/област:	ПОЛИГОНИ
Садржаји:	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
Исходи	Ученик ће знати да: - сходно степену усвојених техника, пређе полигон састављен од елемената који су обрађени, уз захтеве испољавања и одрђених моторичких елемената (брзине, снаге, спретности, окретности) -вреднује утицај примењених вежби на организам; -процени ниво сопствене дневне физичке активности; -користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности
Активности ученика	Прате, уче , усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активност на часу, труд Учествовање у разговору и дискусији Самостални рад Рад у групи
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основни садржаји Основна подела вежби. Функција скелетно-мишићног система. Основна правила одбојке. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. Навијање, победа, пораз, решавање спорних ситуација. Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе. Повезаност физичког вежбања и естетике. Породица и вежбање. Планирање вежбања. Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина) Вежбање у различитим временским условима. Чување околине при вежбању.

	Последице конзумирања дувана и алкохола. Додаци исхрани - суплементи. Вежбање и менструални циклус. Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: -Схвати и испољи лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; - подстиче породицу на редовно вежбање; - повеже врсте вежби игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; - коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; - користи здраве намирнице у исхрани; - разликује корисне и штетне додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; - чува животну средину током вежбања; - препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; - води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања.
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ, тестови, презентације
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација

Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Верска настава

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Циљ верске наставе у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки живот (будућу димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Наставна тема/област:	
-----------------------	--

Садржаји:	УВОД, БОГ У КОГА ХРИШЋАНИ ВЕРУЈУ ЈЕСТЕ СВ. ТРОЈИЦА: ОТАЦ, СИН И СВЕТИ ДУХ , УЗРОК БОЖИЈЕГ ПОСТОЈАЊА ЈЕ ОТАЦ), ХРИШЋАНСКА ОНТОЛОГИЈА, АНТРОПОЛОШКЕ, ПОСЛЕДИЦЕ ВЕРЕ У СВ. ТРОЈИЦУ, КРОЗ ЛИТУРГИЈУ СЕ ПРОЈАВЉУЈЕ СВ. ТРОЈИЦА, СВ. ТРОЈИЦА У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ
Исходи	Ученици се упознају са односом фисиса и ипостаси у личностима и природи Св. Тројице
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Излаже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалогска, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,
Место извођења наставе	Учионица, Црква

Грађанско васпитање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је да се ученици упознају са социјалним правима што се логично надовезује на дискусију о правима и правди. Према Универзалној декларацији о људским правима и Пакту о економским, социјалним и културним правима, социјална права се третирају као елемент животног стандарда. Према таквој оријентацији, свако има право на стандард живота који обезбеђује здравље и благостање појединца и његове породице. У раду са ученицима требало би посебну пажњу посветити здрављу младих и то са становишта права и обавеза државе, родитеља али и самих ученика да сачувају своје здравље. Из тог разлога, програм садржи само један исход који је повезан са социјалним правима и односи се на личну одговорност ученика у заштити сопственог здравља јер су други аспекти овог права ученицима још увек недовољно блиски.

Наставна тема/област:	ЉУДСКА ПРАВА
Садржаји:	Карактеристике људских права, неotuђивост, недељивост. Опште добро и права појединца. Сукоб појединачних права и општег добра и могућа решења ситуације.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и панова, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и инструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	пројекти, израда панова, јавна презентација радова ученика, мини – представе

остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Демократско друштво
Садржаји:	Опште одлике демократског друштва и њихова слика у савременом друштву. Права и правда за појединца у друштву. Социјална правда и могућност њеног остваривања у демократском друштву.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и инструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

\

Наставна тема/област:	Процеси у савременом свету
Садржаји:	Политичке странке у вишепартијском систему –владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности, нивои власти. Народни посланици, посланичке групе. Процедуре у раду Народне скупштине. Скупштинске дебате. Предлагање и доношење закона.
Исходи	– образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; – препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује ,упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и иструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Грађански активизам
Садржаји:	Припадност групи. Групни идентитет као део идентитета младих. Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак. Конформизам. Приватност – обим и границе. Понашање људи у маси и угроженост права појединца Симулација Народне скупштине Одређивање улога и процедура у скупштини. Формирање посланичких група. Избор председника скупштине. Формулисање предлога закона. Скупштинска дебата. Гласање. Евалуација симулације и успешности њене реализације.
Исходи	– наведе и опише основне карактеристике људских права; – својим речима опише везу између права појединца и општег добра; – дискутује о односу права и правде и о сукобу права; – образложи личну одговорност у заштити свог здравља; – штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; – образложи сврху постојања политичких странака; – аргументује потребу ограничења и контролу власти; – наведе кораке од предлагања до усвајања закона; – образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; – препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; – препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; – учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; – у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; – проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора
Активности ученика	Пажљиво слуша објашњења и инструкције наставника, описује, упоређује, повезује речи и њихова значења, израда постера и паноа, писање извештаја и честитки, дебата, пројекти, дискусија, анализира урађено, активно учествује у долажењу до могућих решења.
Активности наставника	Даје објашњења и инструкције за рад, прати, слуша, говори полако и разговетно, упућује, семантизује нове речи, активно учествује, поставља питања, коригује и активише, организује, мотивише, подрстиче, анализира, објашњава, повремено активно учествује у игровним активностима, даје смернице за рад у пару или групи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	пројекти, израда паноа, јавна презентација радова ученика, мини представе
Место извођења наставе	Учионица

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику иа културном наслеђу

Наставна тема/област:	Путовања, транспорт и превозна средства (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање места, појава; разумевање и давање упутстава: Исказивање просторних односа и упутава за оријентацију у простору; изношење предлога и савета, поређење предмета, бића и појава).
Садржаји:	Quel est ton nom/ prénom/ surnom ? Quel est votre nom, Madame/ Monsieur ? Je te/ vous présente Julie. C'est Robert, il est nouveau dans notre classe. Bienvenu ! Où habites-tu/habitez-vous ? J'habite 72, rue François Mauriac. Tu habites à quel étage ? Au troisième étage. Je fais du football/ de la natation. Comment vas-tu à l'école. J'y vais à pieds. Je prends le bus.
Исходи	– разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи јед-ноставнија језичка средства; – размени једноставније информације личне природе;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Наука и истраживања (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања); изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности)
Садржаји:	Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peutimide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune.
Исходи	разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања;– опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства;– разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Живи свет (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање бића, предмета, места, појава: описивање радњи/искустава у прошлости)
Садржаји:	Comment est Pierre ? Il est plus petit que Paul, il a les yeux marron et les cheveux noirs. Et il est très sympathique, généreux et un peu timide. Il porte un jean bleu et un t-shirt jaune. L'éléphant est un des plus grands animaux sur terre. La tortue est plus lente que le lapin. La moto est moins économique que le vélo. La voiture de mon père est plus rapide que celle de notre voisin. Besançon est une ville plus tranquille que Marseille. Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (plus grand, meilleur). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	– упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; – затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих; – упути уобичајене молбе и захтеве; – честита, захвали и извини се користећи једноставнија језичка средства;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Облачење, уметност и технологија (Комуникативне функције у оквиру теме: изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање количине, бројева и цена; Описивање одеће, уметничких дела, технолошких справ).
Садржаји:	Je peux t'aider si tu veux. Oui, merci, c'est très gentil. Bonjour Madame, je cherche une jupe en coton. Quelle est votre taille, mademoiselle ? A quelle heure part le TGV pour Lyon ? A 9h05. Excusez-moi Monsieur, vous pourriez me dire comment venir à la gare ? Oui, vous continuez tout droit, elle est au fond de cette rue. Merci Monsieur. Je vous en prie. Où se trouve l'arrêt du bus 23 ? Il n'est pas loin d'ici. Питање интонацијом. Питања са упитним речима. Негација (ne/ n'... pas). Основни бројеви Интер)културни
Исходи	– опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости;– опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.– разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих;– размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима;– саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Здравље, спорт, исхрана (Комуникативне функције у оквиру теме:Исказивање интересовања, потреба, осета и осећања; изражавање мишљења; изношење предлога и савета, промовисање здравих животних стилова)
Садржаји:	J'ai envie de sortir/ de me reposer.J'ai besoin de dormir/ de manger.Je vais me coucher maintenant.Faites attention !Ne parlez pas !Oh, quel dommage ! Je suis désolée !Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir и êtreСадашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	– разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих; – затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; – опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима; – разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема,организује,прати,објашњава,дајеупутства,усмерава,мотивише,подстиче,контролише,сарађује,закључује коригује,анализира,процењује,помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања)
Садржаји:	Je suis chez Michel. Il habite près de chez moi. Pour venir chez nous, prenez la première rue à droite, puis la deuxième à gauche. Vous devez tourner à gauche au deuxième feu. Le cinéma se trouve à côté du supermarché. Où est-elle ? Je pense qu'elle est restée chez elle. Je vais à la bibliothèque. Elle se trouve entre le musée et le collège. Питање интонацијом. Презент фреквентних глагола.
Исходи	– разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих; – размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту; – разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност; – формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује

	коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Руски језик
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: VII	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: Руски језик	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	I Руски простори
Садржаји:	Диалоги: летние впечатления Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда выражают одобрение Выражение места и направления Интонация, мир путешествия Минутка для ума и сердца Повторяем грамматику: количественные Числительные Грамматика: Имя существительные типа весть
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге), Игра, Класирање, Препричавање.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.

остварености исхода	
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II У здравом телу здрав дух
Садржаји:	Дилаоги: на уроке физкультуры задание Так говорят русские, когда выражают запрет, неодобрение Тренировка выражение времени Повторяем грамматику: несклоняемые существительные, вид глагола и времена Спорт и спортсмены
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања.
Активности ученика	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе (само- евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III Култура облачења
Садржаји:	Диалоги: выражение образа действия Запомнили ли... Задания Модная хроника Давайте поговорим Так говорят русские, когда человекоде одет Повторяем грамматику: Прилагательные
Исходи	Затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности, разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности.

Активности наставника	Објашњава, Повремено активно учествује у игровним активностима.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Јавна презентација радова ученика, мини – представе.

Наставна тема/област:	IV Култура становања
Садржаји:	Диалоги: встреча гостей из России Запомнили ли... Задания Прогулка по Белграду, Санкт Петербургу Грамматика: глаголы движения Так говорят русские, когда разрешают запрещают Повторяем грамматику: существительные, типа россия
Исходи	Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости, опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова, Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упореджује с матерњим језиком.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.

Наставна тема/област:	V Слободно време
Садржаји:	Диалоги: кто чем Увлекается Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда выражают согласие, несогласие колебание Свободные время великиел люуди России Грамматика повелительное наколнение место имение
Исходи	размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Само- евалуација, писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI Породица – почетак свега
Садржаји:	Диалози: дети помогите Запомнили ли... Задания Задание минута и срдца дом, родители стихи Грамматика повелителное наклонение Так говорят русские, когда выражают предупреждение
Исходи	Затражи и разуме обавештења о оријентацији/ положају предмета и бића у простору и правцу кретања; опише правац кретања и просторне односе једноставним.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговарно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.

Наставна тема/област:	VII Обавезе у школи, кући и на јавном месту
Садржаји:	Диалози: разговор театралов Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда оценивают спектакл или фильм Выражение отрицание Грамматика глаголы и дети ходит
Исходи	Размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту.
Активности ученика	Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера, извештаја и честитки.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговарно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VIII Еколошка свест
Садржаји:	Диалоги: в зоо парке Запомнили ли... Задания Минутка ума и срдца Песенка про жирафа Из дневника скаутов Традиции и обичаи
Исходи	Изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих.
Активности ученика	Описивање, Упоредивање, Повезивање речи, Израда постера, извештаја и честитки.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Место извођења наставе	учионица

ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова: 36 или 34
Слободне наставне активности: ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА
Садржаји:	Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет

остварености исхода	постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; приhvатање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву
Наставна тема/област:	СВЕТ РАДА
Садржаји:	Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака;

	прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

Наставна тема/област:	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ
Садржаји:	Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, препознаје проблем, тражи решења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, организације из локалне заједнице
Међупредметне	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

компетенције:	Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
---------------	---

Наставна тема/област:	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА
Садржаји:	Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге. Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода практичног рада, пројектна метода, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, продајне изложбе, сајмови, базари

Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
-----------------------------	---

ДОМАЋИНСТВО
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: ДОМАЋИНСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: је да се интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да се унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Наставна тема/област:	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА
Садржаји:	Домаћинство. Организација домаћинства. Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање. Формирање здраве породице. Фазе породичног живота. Култура као начин живота и културно наслеђе.
Исходи	На крају програма ученик ће бити у стању да: одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; – преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; – користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; – разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; – планира буџет домаћинства и управља њиме;

	– планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА СТАНОВАЊА
Садржаји:	Породично домаћинство на селу и у граду. Породица и домаћинство. Функционалне целине домаћинства и њихове улоге. Технички апарати у домаћинству. Безбедност у домаћинству. Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. Уштеда енергије у домаћинству. Хемијска и микробиолошка исправност воде. Отпадне воде у домаћинству. Основни хигијенски захтеви домаћинства. Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице; -планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја,

	лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
--	---

Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА ОДЕВАЊА
Садржаји:	Улога одеће и обуће у животу човека. Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству. Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у домаћинству. Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала. Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће. Рециклажа кућног текстила и одеће.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини;

	– критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	КУЛТУРА ПОНАШАЊА
Садржаји:	Планирање и расподела буџета. План набавке и избор артикала. План и припреме за путовање. Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању. Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација.
Исходи	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)

Место извођења наставе	Учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА
Садржаји:	Значај воде за одржавање хигијене. Средства за личну хигијену. Козметичка средства. Кућна апотека. Материјали за опремање домаћинства Одржавање домаћинства Отпадни материјали у домаћинству.
Исходи	– одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; – преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика; – користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства; – правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора; – разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава; – планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у заједници/ домаћинству; – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;
Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања

	њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ
Садржаји:	Хранљиви састојци и животне намирнице. Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. Енергетска вредност намирница. Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. Рационална исхрана човека. Принципи рационалне исхране. Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране. Последице неправилне исхране. Припремање хране, начини обраде намирница. Хигијенски услови приликом припремања хране. Одлагање, чување и конзервисање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране, стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету.
Исходи	правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – процењује значај и утицај информација и извора информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини; – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу. – припрема и уређује простор за ручавање и формира културне навике приликом узимања хране;

--	--

Активности ученика	Програм учења се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени већ се ученици подстичу да користе што различитије информације и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развију осећај компетентности у раду са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабрити да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије и разговор са људима, староседеоцима, позивати у госте на часове родитеље који би могли учествовати у реализацији часа са више улога: презентовања њихове улоге у домаћинству, презентовања њиховог занимања. Такође, часовима могу присуствовати сведоци „минулих времена”, кустоси музеја, лекари, свештена лица који би разговарали и дебатовали са ученицима. Предлаже се, када год је то могуће, употреба ИКТ (алата за извођење образовно-васпитног процеса).
Активности наставника	Наставник има потпуну слободу да прилагоди наставу специфичностима друштвене заједнице и природног окружења у коме се школа налази. Такође, ученици могу у складу са својим интересовањима, разматрати нека питања, истраживати, правити презентације, пројекте, паное, симулирати тв/ радио емисије, организовати дебате итд.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У циљу развијања сарадничких способности и формирања вештина потребних у свакодневном животу, препоручује се да се настава реализује применом метода кооперативног учења у групама.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са <i>Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању</i> . На почетку сваког часа, наставник пружа ученицима могућност да сами себе процене у теми часа која ће се обрађивати (базирано на дотадашњим стеченим знањима у другим наставним предметима или свакодневном животном искуству)
Место извођења наставе	Учионица

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36 /34
Слободна наставна активност: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Наставна тема/област	
Садржаји	Појам добра / зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави
Исходи	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – јасно изрази сопствене мисли и осећања; – практикује интелектуалну отвореност и радозналост; – уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – исказе објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин

	– препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости
Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

УМЕТНОСТ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: УМЕТНОСТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА
Садржаји:	Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)
Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ
Садржаји:	Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа
Наставна тема/област:	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА
Садржаји:	Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју
Исходи	– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај;

	– прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

ДОПУНСКА НАСТАВА

Српски језик и књижевност

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Српски језик и књижевност- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета:

.Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оцено и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни глаголски придев, глаголски прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима . Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама. Зависне предикатске реченице . Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правопис Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Ортоепија Дугоузлазни и дугосилазни акценат.

	Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависнословеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке.
Исходи	Ученик ће знати да; -разликује начине грађења речи; -подели на просте и сложене глаголске облике; -разврста на личне и неличне глаголске облике; -разликује просте од сложених глаголских облика; -разликује личан од неличног глаголског облика; -да препознаје непроменљиве речи у задатој реченици; -разликује везнике и речце од осталих непроменљивих врста речи; -пронађе синтагму у реченици; -уочава врсте синтагми на основу главне речи у њој; -разликује граматички од логичког субјекта; -препозна сложени глаголски предикат; -разликује различите напоредне односе међу реченичним члановима и реченицама; -разликује реченични члан исказан речју, предлошко-падежном конструкцијом и синтагмом; -објасни основне појмове везане за конгруенцију; -примени правописне норме везане за обрађене глаголске облике; -правилно примењује знаке интерпункције када су у питању зависне реченице; -правилно пише скраћенице; -правилно пише глаголске облике; -разликује кратке од дугих акцената; -разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат у задатој речи; -примењује правила интерпункције приликом писања састава; -разликује технички и сугестивни опис; -напише кратку репортажу; -разликује графикон од табеле, легенде итд.; -препозна правописне грешке у тексту; -употреби запету у зависним реченицама.
Активности ученика	-обнављају и проширују раније стечена знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења; -редовно раде домаће задатке
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток;; -мотивише ученике за рад;; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре;; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал;

	-организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалошка, монологска, текстуална, демонстративна, игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе. вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Одлике књижевних родова Одлике књижевних врста и примери за њих Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) Карактеризација ликова Стилска изражајна средства Анализа и мотивација ликова Етапе развоја епског и драмског дела
Исходи	-разликују књижевне родове(лирику, епику и драму); -разликоваће лирске, епске и драмске књижевне врсте; -умеће да одреде врсту строфе, стиха и риме у задатој песми; -уочаваће разлику између ауторске и народне песме; -правиће разлику између народног епског и ауторског дела; -умеће да наведе особине ликова из дела; -препознаваће једноставне примере стилских фигура; -знаће да објасне шта покреће ликове; -знаће да наведу етапе развоја епског и драмског дела и да аргументују деловима текста.
Активности ученика	-обнављају и проширују раније стечена знања; -проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају;-записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размеђују мишљења; -редовно раде домаће задатке;
Активности наставника	-припрема час и усмерава његов ток; -изражајно чита; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару Методе : дијалогска, монологска, текстуална, демонстративна,игровна, истраживачка, аналитичко-синтетичка, провера
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Слободно време, мода Путовања и живи свет Здравље и спорт Начна достигнућа и необичне појаве Комуникација Животна средина Ургентне ситуације (повреде, прва помоћ)
Садржаји	Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему; описивање садашњих, прошлих и будућих радњи (<i>Present Simple/Progressive, Past Simple/Progressive, Present Perfect, will, be going to</i>); поређење придева и прилога; квантификатори; упитни привесци; модални глаголи; члан; пасив; заменице (личне, присвојне, повратне, односне); инфинитив; герунд; неуправни говор; предлози; нулти и први кодниционал; временске реченице;
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме основни смисао прочитаних текстова и да издвоји кључне појмове и информације - препозна форму основних глаголских облика и да их употреби у датом контексту - препознаје и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна.

остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	“Превођење” исказа у гест и геста у исказ Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања, редовно долажење на часове допунске наставе

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Квадрат рационалног броја и квадратни корен; функција директне пропорционалности $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; продужена пропорција.
Исходи	- израчуна квадрат реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата - нацрта график функције $y = kx, k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ - реши продужену пропорцију
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Питагорине теореме(директна и обратна)
Исходи	-примени Питагорину теорему
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број, степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома усређени облик полинома)
Исходи	- трансформише збир, разлику и производ полинома
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид

остварености исхода	
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Појам многоугла.Врсте многоуглова.Збир углова многоугла.Број дијагонала многоугла.Обим и површина многоугла.
Исходи	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга,број π . Дужина кружног лука. Површина круга,кружног исечка и кружног прстена
Исходи	- израчуна обим и површину круга и његових делова;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид

стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	Математички кабинет

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Ћелија - грађа, деоба ћелије Правила наслеђивања, наследне болести Једноћелијске еукарије, алге, гљиве и лишајеви Принципи систематике, разноврсност биљака и животиња Животни процеси биљака, размножавање Грађа и животни процеси животиња (телесни покривач, скелет, мишићи, циркулација, дисање, излучивање, нервни систем Докази еволуције Биоми, популације, односи исхране, еколошки фактори Вируси и вирусне болести, имунитет и вакцине
Исходи	На основном нивоу: разликује митозу и мејозу зна број хромозома код човека, разликује групе биљака и животиња на основу спољашње грађе идентификује односе у биоценози, идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране Познаје болести које изазивају вируси и значај вакцинације
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама

садржаја (методе, технике, облици)	
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажети наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Усваја основно чињенично знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника, на основу слике препознаје и класификује историјске изворе
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учioniца, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усвајање основног чињеничног знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика

остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усваја основно чињенично знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских	Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

садржаја (методе, технике, облици)	-квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе основе друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија, наводи најзначајније историјске личности у датом историјском контексту; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Усвајање основног чињеничног знања које репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење: – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења

остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ХЕМИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: јесте да се ученицима који нису савладали садржаје хемије омогући лакше укључивање у редовни васпитно-образовни процес, као и да им се развију упорност, самосталност и тачност у раду.

Наставна тема/област:	1.ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	2.ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома , упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалoшка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалошка, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	8.ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,

Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије
------------------------	---------------------------------------

РУСКИ ЈЕЗИК**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетких ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА - ПОРОДИЦА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМА - ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања,
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ - БИОСКОП
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	VI РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред:Седми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет:ФИЗИКА -допунска настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм физике у основној школи. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни

Наставна тема/област:	Сила и кретање
Садржаји:	Појам убрзања, Други Њутнов закон
Исходи	Да ученици знају појам убрзања, његову мерну јединицу, да знају Други Њутнов закон и нашта се односи
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада:Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже и силе трења
Садржаји:	Слободан пад, хитац навише и хитац наниже
Исходи	Да зна да наведе кретање тела под дејством гравитационе силе, да препозна ове врсте кретања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Равнотежа тела, полуга, Сила потиска и Архимедов закон
Исходи	Да зна да постоје две врсте равнотеже тела и да зна да их наведе, да зна да сила потиска делује и у течностима и у гасовима
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад, кинетичка и потенцијална енергија, снага
Исходи	Да зна ознаке за механички рад, кинетичку и потенцијалну енергију и за снагу, да зна њихове мерне јединице.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ДОДАТНА НАСТАВА

Српски језик и књижевност ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Српски језик и књижевност-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност на часовима додатне наставе јесте подстицање и праћење рада ученика који имају посебне афинитете према садржају који се обрађује на часовима редовне наставе, развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује, оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца), уочавање разлике између месног говора и књижевног језика; развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текст, развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске)

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Књижевна дела по избору деце. Књижевни термини и појмови. Врста строфе. Врста стиха. Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима ; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре. Врсте ауторске и народне лирске песме. Основна тема и кључни мотиви. Песничке слике. Карактеризација ликова. Облици казивања подела. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман, еп, спев. Драмске врсте – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе у развоју драмског дела. Драмска ситуација. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ: Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам.

	Пословице, изреке; питалице; загонетке.
Исходи	Ученик ће знати да: -уочава елементе композиције лирске песме (строфа, стих), врсте строфе према броју стихова, анализира сегменте епског дела у стиху и у прози (делови фабуле-поглавље, епизода;стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту, -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шаљив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -разликује драмске врсте и анализира; -уочава разлику између дијалога, монолога и унутрашњег монолога; -разликује драмске етапе и елементе драмске ситуације; -препозна опкорачење, рефрен, цезуру; -разликује везани од слободног стиха; -разликује врсте лирских песама на примерима; -препозна сложеније примере стилских фигура; -разликује песму у прози од прозног дела; -фабулу и сиже прецизно одређује; -разликује статичке од динамичких мотива; -разликује епизоду, композицију; -уочава примере ироније, сатире и хумора; -разликује врсте приповедања; -препозна дневник, путопис и аутобиографију; -проналази и записује легенде свог краја; -разликује различите форме народних умотворина; -разликује хронолошко и ретроспективно шриповедање; -истакне сатирични тон у делима;
Активности ученика	-обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -пажљиво слушају инструкције наставника; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења -решавају проблемске задатке -редовно пишу домаће -самостално трагају за изворима сазнања о чему дискутују међусобно и са наставником.
Активности наставника	-изражајно чита текстове; -врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне

	изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; - сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставе	Учионица, бинлиотека, мултимедијална учионица
Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Променљиве и непроменљиве речи. Именске речи. Падежи, значења и служба. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Служба речи. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Дугоузлазни и краткоузлазни, дугосилазни и краткосилазни акценат Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици;

	електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	Ученик ће умети да; -разликује променљиве од непроменљивих речи; -граматичке категорије речи; -издваја именске речи и зна одлике значења и службе падежног система; -препознаје и разликује глаголска времена и начине, личне и неличне глаголске облике и употребљава их у складу са нормом на сложенијим примерима; –уочи делове именичке синтагме и одређује јој врсте на сложеним примерима са две и више синтагми; –разликује граматички и логички субјекат; –разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; –препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; –искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; –доследно примени правописну норму; -одреди чланове који конгруирају међу собом; -разликује врсте зависних реченица на сложенијим примерима реченица у текстовима; -одреди конгруентне чланове у реченицама; -уме да правилно напише све глаголске облике; -зна правописна правила када је у питању инверзија; -правилно употребљава скраћенице; -правилно примењује страна имена у српском језику; -влада свим правописним правилима на сложенијим примерима глаголских облика; –разликује и зна правила за сва четири акцента, уме да их обележи у задатој реченици; -доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис у свакодневном раду.
Активности ученика	-пажљиво слушају упутста наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -пажљиво слушају инструкције наставника; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје -аргументовано износе своје ставове и образлажу их -размењују мишљења -решавају проблемске задатке -редовно пишу домаће -самостално трагају за изворима сазнања о чему дискутују међусобно и са наставником.
Активности наставника	- врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика;

	-припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; - сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалошка, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 15
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на саржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Именице и заменице Придеви и детерминатори Глаголи Прилози и предлози Бројеви и квантификатори Разумевање текстуалних и аудио – видео материјала
Садржаји	<i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи <i>The Past Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> и осталих глагола (правилних и неправилних) <i>The Past Continuous Tense</i> <i>The Present Perfect Tense</i> учесталијих глагола (правилних и неправилних) Питања са <i>Who/What/Which/Where/When/Why...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>The Present Simple Tense</i> и <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Past Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости Придеви са наставцима <i>-ed</i> и <i>-ing</i> <i>Too (adjective) to... / (not) enough (adjective) to...</i> Употреба одређеног члана код поређења придева/прилога Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река...) Релативне заменице <i>who, which, that, whose, where...</i> Неодређене заменице (<i>somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...</i>). Питања са <i>What...like, How, Why...</i> Негативни префикси <i>un-, im-, ir-...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>)

	Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>Should</i> за давање савета Изрази: <i>How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's...</i> Модални глаголи за изражавање предлога - <i>can/could/may/might</i> Заповедни начин <i>The Present Continuous Tense</i> за унапред договорене радње <i>Question tags</i> Индиректни предлози и савети Први кондиционал Повратне заменице Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – <i>can/could/may/will</i> Индиректне наредбе и молбе <i>Gerund/Infinitive</i> Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>The Future Simple Tense</i> за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања Модални глаголи за изражавање вероватноће: <i>could/may/might</i> <i>Going to</i> за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања Временске зависне реченице за изражавање будућности и одговарајући везници (<i>when, after, before, as soon as...</i>) <i>Stative verbs (promise, believe, think, hope...)</i> Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Future Simple</i>) Компаратив и суперлатив придева Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Present Perfect Simple, Past Simple, Future Simple</i>) (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји, особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.)
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична

	интересовања. - глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене и писане текстове (дијалоге, монологе, песме, писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне и научне научни садржаје и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања - говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње - изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом предвиђене. - сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима, користећи познату лексику и морфосинтаксичке стуктуре, описује догађаје и лична искуства, поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) - усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи, - писмено преноси поруке и објашњења - препричава садржај писаног или усменог текста користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом - поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости) - разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима - уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика и страних језика које учи - разуме значај употребе интернационализама, и примењује компензационе стратегије
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексике у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Вежбе слушања, читања, писања и говора.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.
---	--

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 25
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА - додатна настава	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику. Циљ организовања ове наставе је продубљивљине и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ
Садржаји:	Сложенији примери и примена квадрата рационалног броја; решавања једначине $x^2 = a$; реални бројеви и бројевна права; основна својства операција с реалним бројевима; продужена пропорција.
Исходи	- израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; - одреди бројевну вредност сложенијег израза са реалним бројевима; - на основу реалног проблема састави и израчуна вредност сложенијег бројевног израза са реалним бројевима; - примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оргинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА
Садржаји:	Сложенији примери и примена Питагорине теореме (директна и обратна). Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систем
Исходи	-примени Питагорину теорему у сложенијим рачунским и конструктивним задацима;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе: дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ
Садржаји:	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Полиноми и операције . Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата. Примене.
Исходи	- трансформише збир, разлику и производ полинома; - примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; - растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закони формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); - примени трансформације полинома на решавање једначина;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	МНОГОУГАО
Садржаји:	Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.
Исходи	- примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; - израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; - конструише ортоцентар и тежиште троугла; - примени ставове подударности при доказивању тврђења и у конструктивним задацима;
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	КРУГ
Садржаји:	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π . Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.
Исходи	- примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом
Активности ученика	- продубљује стечена знања - повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом - излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења - прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	- припрема час - мотивише ученике за рад - прати постигнућа ученика - предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе: дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Ћелија - грађа, деоба ћелије Правила наслеђивања, наследне болести Једноћелијске еукарије, алге, гљиве и лишајеви Принципи систематике, разноврсност биљака и животиња Животни процеси биљака, размножавање Грађа и животни процеси животиња (телесни покривач, скелет, мишићи, циркулација, дисање, излучивање, нервни систем. Докази еволуције Биоми, популације, односи исхране, еколошки фактори Вируси и вирусне болести, имунитет и вакцине
Исходи	На напредном нивоу: разликује митозу и мејозу на основну промене броја хромозома, одреди улогу генетичког материјала у ћелији одреди положај организма на дрвету живота; идентификује односе у биоценози, идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране аргументује предности вакцинације
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира; Посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености	Посматрање, дијагностички тестови; вежбе, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, Реализовани

стандарда постигнућа, остварености исхода	експерименти и пројекти, остварени резултати на такмичењима.
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).
Исходи	Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; Уочава специфичне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата. Познаје и анализира историјске изворе за изучавање периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата и уочава њихову сазнајну вредност
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности

програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (до средине XIX века)
Садржаји:	Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању

Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалoшка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

\

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА
Садржаји:	Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хабзбуршком и османском влашћу).
Исходи	Уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској наративи; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; – идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу: – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење

	–Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
--	--

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА
Садржаји:	Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању)
Исходи	Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању, идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу:

	– води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања; – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу;– омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ГЕОГРАФИЈА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА -додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА
Садржаји:	Географски омотачи
Исходи	анализира узрочно-последичне везе у географском омотачу на површини Земље
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошла, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	КАРТОГРАФИЈА
Садржаји:	Физичко-географска и политичко географска карта света
Исходи	самостално проналази на географској карти света географске објекте одређених регија -самостално решавањем проблемских задатака унесе у нему карту света одређене географске објекте
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА СВЕТА
Садржаји:	Природногеографске одлике свих континенета и њихов утицај на целокупни развој одређеног континента Друштвеногеографске одлике свих континенета и њихов утицај на целокупни развој одређеног континента
Исходи	објасни узроке и последице геотектонских процеса на свим континентима анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу свих континената -препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода -осмишљава пројекте за заштиту животне средине објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насељана свим континентима; -повезује размештај привредних делатности са лежиштима руда на континентима и квалитетом животне средине објашњава ефекте производње и коришћења
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 20
Наставни предмет: ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Сила и кретање
Садржаји:	Појам убрзања, Други Њутнов закон, графичко представљање брзине код РППК-а
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Кретање тела под дејством силе теже и силе трења
Садржаји:	Слободан пад, хитац навише и хитац наниже
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Равнотежа тела
Садржаји:	Равнотежа тела, полуга и услов равнотеже код полуге, Сила потиска и Архимедов закон
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима;

	проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Механички рад и енергија. Снага
Садржаји:	Механички рад, кинетичка и потенцијална енергија, снага и степен корисног дејства
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ХЕМИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатне наставе хемије јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Наставна тема/област:	1.ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС
Садржаји:	Развој хемије као науке. Хемија у савременом животу. Мерења у хемији
Исходи	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности ученика	– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу;
Активности наставника	Даје инструкције, припрема прибор, посуђе и материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални и групни Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	2.ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА
Садржаји:	Мерења у хемији. Рад у хемијској лабораторији. Лабораторијски прибор и посуђе. Физичке и хемијске промене супстанци
Исходи	– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама;
Активности ученика	Посматрају, растварају, мешају супстанце, изводе једноставније реакције, увежбавају основне лабораторијске технике
Активности наставника	Даје информације и инструкције, припрема посуђе, прибор и материјал. Подстиче, надгледа и усмерава, Припрема писани материјал
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални и групни Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена провера писмена провера, експерименти израда табела
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

\

Наставна тема/област:	3.АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ
Садржаји:	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи Грађа атома елемената Периодни систем елемената Врсте хемијских елемената
Исходи	– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента
Активности ученика	Цртају и праве моделе атома , упознају хемијске симболе користећи ПСЕ
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална , метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	4. МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА
Садржаји:	Атоми , молекули и јони Ковалентна веза Супстанце са ковалентном везом Јонска веза Супстанце са јонском везом Врсте хемијских формула Валенца
Исходи	– представља структуру молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
Активности ученика	Цртају и праве моделе кристалних решетки, упознају хемијске формуле , упоређују својства супстанси
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална , метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	5. ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ
Садржаји:	Смеше : хомогене и хетерогене Раствори Растварање и растворљивост Квантитативни састав смеше Ваздух и вода Раздвајање састојака смеше
Исходи	– објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора;
Активности ученика	Уочавају растворе у природи, упознају се са саставом ваздуха и заштитом од загађења испитују растворљивост супстанци ,раздвајају смеше различитим поступцима
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална ,метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	6.ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ
Садржаји:	Релативна атомска и релативна молекулска маса Количина супстанце. Моларна маса. Хемијске реакције
Исходи	– напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење;
Активности ученика	Састављају моделе реактаната и реакционих производа, састављају и уређују хемијске једначине, попуњавају табеле
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	7. ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ
Садржаји:	Закон одржања масе. Хемијске једначине Закон сталних односа маса Израчунавања на основу хемијских реакција
Исходи	– квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
Активности ученика	Врше једноставнија израчунавања, помоћу модела састављају моделе реактаната и реакционих производа
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална, метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

Наставна тема/област:	8.ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ
Садржаји:	Водоник и кисеоник Оксиди Хидроксиди(базе) и киселине Соли Мера киселости раствора – рН вредност
Исходи	– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
Активности ученика	Упознај се са неметалима и њиховим једињењима. Користи лабораторијске технике за испитивање својства супстанци
Активности наставника	Даје информације, припрема материјал. Подстиче, надгледа и усмерава. Изводи демонстрационе огледе. Вреднује напредак учен
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: Фронтални, групни и индивидуални Наставне методе: Монолошка, дијалогска, демонстрациона, експериментална ,метода практичних радова
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писмено проверавање, домаћи задаци,
Место извођења наставе	Учионица Кабинет за наставу хемије

РУСКИ ЈЕЗИК**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Седми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	летњи утисци, путовања, традиција и обичаји, знаменитости Сибира, исказивање места и правца, бројеви и именице, коришћење руских сајтова.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II У ЗДРАВОМ ТЕЛУ ЗДРАВ ДУХ
Садржаји:	дилеме о спорту, познати руски спортисти, непроменљиве именице, глаголска времена, забрана и упозорење.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III МОДА
Садржаји:	модна хроника, дискусија, одећа и обућа, комплименти, критике, начин вршења радње, придеви, традиција и обичаји.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	IV ГОСТИ ИЗ РУСИЈЕ
Садржаји:	шетња Београдом, екскурзија у Русију, глаголска времена, деklinација именица, честитање празника.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V МОЈ ЖИВОТ
Садржаји:	слободно време, хоби, обавезе у кући, здрава исхрана, тип родитеља, стара руска веровања, пословице, великани Русије, императив, припадност трећем лицу, исказивање количине.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалoшка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

остварености исхода	
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI ПРОЗОР У СВЕТ
Садржаји:	дечји фестивали, важни догађаји, позоришна представа, руска кинематографија, еколошка свест, човеков карактер, изражавање негације.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: СЕДМИ	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости.

Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА.
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања Упознавање ученика са програмом рада Ученичког парламента Одабир представника одељења у Ученичком парламенту
Наставна тема/област	ПОВЕЋАЊЕ РЕЗИЛИЈЕНТНОСТИ УЧЕНИКА У ОДНОСУ НА РАЗВИЈАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ПОРЕМАЋАЈА ПОНАШАЊА, ОДУПИРАЊА СОЦИЈАЛНОМ ПРИТИСКУ, ЕМОЦИОНАЛНОЈ ПИСМЕНОСТИ, КРИТИЧКОМ МИШЉЕЊУ И РАЗВОЈУ САМОПОУЗДАЊА
Садржаји	Школа без насиља Учионица добре воље Еликсир толеранције Чувари осмеха Вештине за адолесценцију Умеће одрастања Феномен трговине људима Обележављање 18. Октобра, светског Дана заштите од трговине људима и Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица)
Наставна тема/област	ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА И ПРЕВЕНЦИЈА. СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ

Садржаји	Пушење или здравље- <i>радионица</i> Вршњачко насиље- <i>радионица</i> ; Алкохол- <i>радионица</i> Дрога- <i>радионица</i> Физичка активност - <i>радионица</i> Комуникација између младих и одраслих- <i>радионица</i> HIV i AIDS– <i>радионица</i> Другарство, пријатељство, заљубљеност и љубав – <i>радионица</i> Пубертет– <i>радионица</i> Обележавање Светског дана здравља (7. април)
Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА
Садржаји	Упознавање ученика са програмом професионалне оријентације за седми односно осми разред кроз повезивање са кључним компетенцијама у образовању, вештинама за рад у одређеном занимању, и са садржајима и методама у програму професионалне оријентације. Реализовање радионица: У свету интересовања“ Графикон интересовања „У свету вештина и способности“ „У свету вредности“

	„У очима других/какав – а сам у тиму“ „Мој тип учења“ „Слика савременог света рада“ Посета средњим школама.
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице и представника у Ученичком парламенту) и образложе своје критеријуме - дефинишу која знања, вештине и способности су им потребни за школу/занимање за коју су заинтересовани - анализирају податке које су прикупили од других ученика - бити упознати са сврхом портфолија - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о

	усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације, демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу; Компетенција за целоживотно учење; Сарадња Решавање проблема; Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама; Дигитална компетенција: Комуникација: Одговоран однос према окоolini

Осми разред

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Српски језик и књижевност ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 136
Наставни предмет: Српски језик и књижевност	Недељни фонд часова: 4

Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Наставна тема/област:	КЊИЖЕВНОСТ
Садржаји:	Лирика 1.Ђура Јакшић: „Отаџбина” 2.Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3.Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4.Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5.Момчило Настасијевић: „Труба” 6.Иван В. Лалић: „Ветар” 7.Марина Цветајева: „Месечев сјај” Епско-лирске врсте 1.Бранко Радичевић: Ђачки растанак (одломак „Ој Карловци, место моје драго...”) 2.Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара Епика 1.Вук Стефановић Караџић: О народним певачима 2.Вук Стефановић Караџић: Житије Ајдук Вељка Петровића (одломак) 3.Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија (одломак) 4.Прота Матеја Ненадовић: Мемоари (одломак) 5.Петар Петровић Његош: Горски вијенац (одломак „Бадње вече”)

- 6.Симо Матавуљ: „Пилипенда”
- 7.Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити”
- 8.Милош Црњански: Сеобе (одломак) / Роман о Лондону („Пролеће је стигло у Лондон”)
- 9.Бранимир Тосић: Покошено поље (одломак из прве књиге „Читава једна младост”)
- 10.Дино Буцати: „Колумбар”
- 11.Херман Хесе: „Магија књиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотека, читања и сањарења” / Милорад Павић: Роман као држава (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакутаво читање или повратак фусноте”, „Романи без речи”)

Драма

- 1.Данило Киш: Ноћ и магла
- 2.Петар Кочић: Јазавац пред судом (одломак)
- 3.Жан Батист Поклен Молијер: Грађанин племић (одломак)
Научнопопуларни и информативни текстови
- 1.Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима”
- 2.Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове (одломак)
- 3.Хилда Дајч: Писма – одломак, (обавезна напомена о власнику права: ©Јеврејски историјски музеј)
- 4.Споменка Крајчевић: Кругом двојке (избор одломака: „Унутрашња пруга”: „Станица пристаниште” – „Почетак и крај”, „Одлазак”; „Станица Калемегдан” – „Гозбе”, „Теорија”; „Станица Браће Барух” – „Извесност”, „Тајна”; „Станица Вуков споменик” – „Простор”, „Булеварска бајка”)
- 5.Герман Титов: „25 сати у свемиру”

Са наведеног списка, обавезан је избор два дела за обраду.

ДОМАЋА ЛЕКТИРА

- 1.Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бој на Мишару”, „Бој на Чокешини”...)
- 2.Љубавне народне лирске песме („Српска дјевојка”, „Љубавни растанак”...); обичајне народне лирске песме (избор)
- 3.Избор из савремене српске поезије (нпр. Васко Попа: „Очију твојих да није”, Бранко Миљковић: „Критика метафоре”, Војислав Карановић: „О читању поезије”, Момчило Мошо Одаловић: „Ршуме, јеси ли знао Црњанског”, Ана Ристовић: „Гледајући у дрвеће”...)
- 4.Иво Андрић: Деца („Деца”, „Књига” и „Панорама”)

	5.Бранислав Нушић: Сумњиво лице 6.Клод Кампањ: Збогом мојих петнаест година 7.Давид Албахари, Мамац ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3–6 дела) 1.Милош Црњански: „Ја, ти и сви савремени парови” 2.Оскар Давичо: „Србија” / „Детињство” (избор) 3.Бранко Ћопић: Мала моја из Босанске Крупе 4.Станислав Винавер: Ратни другови („Аритон”) 5.Народна приповетка: Усуд 6.Вук Стефановић Караџић: Српски рјечник (избор, нпр. „Отмица”...); 7.Растко Петровић: Африка (одломци) 8.Радослав Братић: Мајсторова рука (одломак) 9.Милорад Павић: Хазарски речник, одреднице о Ћирилу и Методију (одломци) 10.Душан Ковачевић: Ко то тамо пева 11.Гроздана Олујић: Гласам за љубав 12.Џон Селинџер: Ловац у жити 13.Ричард Бах: Галеб Џонатан Ливингстон 14.Кајо Ритер: Дечко који није био из Ливерпула 15.Џон Бојн: Дечак у пругастој пиџами 16.Сју Таузенд: Дневник Адријана Мола. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Стилска средства: анафора и епифора, апострофа. Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска). Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев. Мемоари. Биографија.
Исходи	Ученик ће умети да: –чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања;

	–тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; –критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; –истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; –повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; –издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; –уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; –повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; –одреди временски оквир у којем је писац стварао; –разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; –препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; –учествује у избору књижевних дела
--	--

Активности ученика	- пажљиво читају текст, - подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвјају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-изражајно чита текстове; -кратко излаже; -даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; -поставља питања; -подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду; -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења

	на часу. -адекватна употреба метода учења и наставе
--	--

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Увођење ученика у свет књижевности, али и осталих, тзв. некњижевних текстова (популарних, информативних), представља изузетно сложен наставни задатак. Управо на овом степену школовања стичу се основна и врло значајна знања, умења и навике од којих ће зависити ученичка књижевна култура, али и естетске компетенције. Ученици треба да разумеју фикционалну природу књижевног дела и његову аутономност (односно да праве разлику између лирског субјекта и песника, приповедача и писца), као и чињеницу да књижевно дело обликује једну могућу слику стварности. При обради текста, примењиваће се у већој мери јединство аналитичких и синтетичких поступака и гледишта. У складу са исходима, ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова. Обрада књижевног дела пожељно је да буде проткана решавањем проблемских питања која су подстакнута текстом и уметничким доживљавањем. Многи текстови, а поготову одломци из дела, у наставном поступку захтевају умесну локализацију, често и вишеструку. Ситуирање текста у временске, просторне и друштвено-историјске оквири, као и обавештења о битним садржајима који претходе одломку – све су то услови без којих се у бројним случајевима текст не може интензивно доживети и правилно схватити. Приликом тумачења текста ученике треба навикавати да своје утиске, ставове и судове о књижевном делу подробније доказују чињеницама из самога текста и тако их оспособљавати за самосталан исказ, истраживачку делатност и заузимање критичких ставова, уз уважавање индивидуалног разумевања смисла књижевног текста и исказивање различитих ставова. У наставној интерпретацији књижевноуме-тничког дела, обједињавајући и синтетички чиниоци могу бити: уметнички доживљаји, текстовне целине, битни структурни елементи (тема, мотиви, песничке слике, фабула, односно сиже, књижевни ликови, смисао и значење текста, мотивациони поступци, композиција), форме приповедања (облици излагања), језичко-стилски поступци и литерарни (књижевноуме-тнички) проблеми. Књижевнотеоријске појмове ученици ће упознавати уз обраду одговарајућих текстова и помоћу осврта на претходно читалачко искуство. У програму нису наведени сви појмови и врсте књижевних дела предвиђени за усвајање у претходним разредима, али се очекује ће се наставник наклонити на стечено знање ученика, обновити га и продубити на примерима, сходно старијем узрасту. Такав случај је са стилским фигурама (поређењем/ компарацијом и персонификаци-јом) које се усвајају у трећем и четвртном разреду, а потом им се додају епитет, оноματοпеја, контраст и хипербола; са појмом приповедања и облицима казивања у епском књижевном делу (дијалог, монолог, описивање: портрет и пејзаж); са појмовима везаним за драмско дело којима се додају заплет и расплет, као елементи драмске радње. Језичко-стилским изражајним средствима прилази се с доживљајног становишта; полазиће се од изазваних уметничких утисака и естетичке сугестије, па ће се потом истраживати њихова језичко-стилска условљеност. Током обраде књижевних дела, као и у оквиру говорних и писмених вежби, настојаће се да ученици откривају што више особина, осећања и душевних стања појединих ликова, као и да изражавају своје ставове о
--	---

	поступцима ликова. Ученик се подстиче да уочава смисао смешног и хумористичног на примерима из лектире, као и да разликује хумористички или оптимистички, дитирамбски тон у певању/приповедању/драмској радњи од елегичног тона. Исходи везани за наставну област књижевност засновани су на читању. Кроз читање и тумачење књижевних дела ученик развија читалачке компетенције које подразумевају не само истраживачко посматрање и стицање знања о књижевности већ подстичу и развијају емоционално и фантазијско уживљавање, имагинацију, естетско доживљавање, богате асоцијативне моћи, уметнички сензибилитет, критичко мишљење и изграђују морално просуђивање. Разни облици читања су основни предуслов да ученици у настави стичу сазнања и да се успешно уводе у свет књижевног дела. И у седмом разреду негује се, пре свега, доживљајно читање, а ученици се поступно уводе у истраживачко читање (читање према истраживачким задацима, читање из различитих перспектива и сл.) и оспособљавају да искажу свој доживљај уметничког дела, увиде елементе од којих је дело сачињено и разумеју њихову улогу у изградњи света дела.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што буде процењено као недовољно делотворно, требало би унапредити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ГРАМАТИКА
Садржаји:	Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика. Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба. Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски језик. Вук Караџић – реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци). Основне језичке групе у Европи и место српског језика у породици словенских језика. Дијалекти српског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско- ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и источнохерцеговачки). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи: –основни модели: извођење, слагање, префиксација; –просте речи и творенице (изведенице, сложенице, префиксалне творенице); –састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике, морфологије и синтаксе. Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије. Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова. Правопис Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме). Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци. Ортоепија Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).
Исходи	–објасни настанак и развој српског књижевног језика; –разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; –сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; –именује дијалекте српског језика; –разуме постојеће језичке прилике у Србији; –издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења;

	–користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; –доследно примени правописну норму; –примени основна правила о распореду акцената; –уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; –пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; –уочи разлику између речи –препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију;
Активности ученика	подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвјају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују; - процењују повезаност појаве са животом - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају) - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...) - процењују свој рад и напредак ; - сарађују са другима... - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...) -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре; -повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-кратко излаже; -даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару и групи; -поставља питања; -подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; -пружање могућности ученицима да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу; -адекватна употреба метода учења и наставе.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Основни програмски захтев у настави граматике јесте да се ученицима језик представи и тумачи као систем. Ниједна језичка појава не би требало да се изучава изоловано, ван контекста у којем се остварује њена функција (у свакој погодной прилици могу се знања из граматике ставити у функцију тумачења текста, како уметничког тако и научнопопуларног). Један од изразито функционалних поступака у настави граматике јесу

	вежбања заснована на коришћењу примера из непосредне говорне праксе, што наставу граматике приближава животним потребама у којима се примењени језик појављује као свестрано мотивисана људска активност. Правописна правила се усвајају путем систематских вежбања (правописни диктати, исправка грешака у датом тексту, тестови са питањима из правописа итд.). У оквиру правописних вежби пожељно је повремено укључити и питања којима се проверава граfiја (писана слова: велико и мало ћирилично Ћ, Ћ; велико и мало латиничко Ћ, велико Г, С, Ш итд.). Такође, треба подстицати ученике да сами уочавају и исправљају правописне грешке у СМС комуникацији, као и у различитим типовима комуникације путем интернета. Поред тога, ученике треба упућивати на служење правописом и правописним речником (школско издање). Пожељно је да наставник доноси примерак Правописа на час кад год се обрађују правописне теме (тако би могао појединачно ученицима задавати да пронађу реч у правописном речнику и одреде њен правилан облик или правилно писање).
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што није, требало би променити.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА
Садржаји:	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Текстови писани различитим функционалним стиловима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина). Лексикологија: –једнозначност и вишезначност речи; –лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности;

	–синонимија, антонимија и хомонимија; –застареле речи; нове речи – неологизми; –речник, лексикон, енциклопедија. Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему. Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.). Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара. Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у независносложеним реченицама. Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полуугодишту
Исходи	-разуме значење застарелих речи и неологизама; –користи речник, енциклопедију и лексикон; –уочи манипулацију у пропагандним текстовима; –напише приказ, расправу и краћи есеј; -разликује делове текста и књиге , укључујући индекс, појмовник, библиографију и уме да их користи; -повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.
Активности ученика	- подвлаче/ уочавају и издвајају кључне речи и идеје; издвјају примере, смишљају нове који се не наводе у тексту; - читају и тумаче табелу; - процењују; - процењују повезаност појаве са животом; - предвиђају последице појаве на...; - пишу резиме; слушају; дискутују; - активно слушају (усмеравају пажњу, питају); - решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...); - учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...); - организују (свој рад, простор, време...); - процењују свој рад и напредак ; - сарађују са другима...; - мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују оно што већ знају са новим...); -решавајући проблеме на часу научиће поступак решавања проблема; - уочавајући сличности и разлике између две појаве научиће да упоређују; - слушајући предавање наставника научиће да слушају (с разумевањем); - примењујући процедуре научиће да примењују процедуре;

	-повезујући оно што уче на часу у ситуацијама које се могу десити ван учионице научиће да примењују научено...
Активности наставника	-кратко излаже; -даје инструкцију за критичко читање текста и рад у пару; -поставља питања; -подстиче дискусију; -усмерава интеракције међу ученицима буде у функцији учења (употреба питања, идеја, коментара ученика за рад на часу). -похваљивање напретка ученика. -пружање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду. -адекватно реаговање на међусобно неуважавање и конфликте у одељењу; -коришћење различитих поступака за мотивисање ученика; -адекватне методе за рад.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Језичка култура се негује спровођењем лексичко-семантичких и стилских вежби, које имају за циљ богаћење речника и развијање способности и вештине изражавања. Све врсте тих вежбања, чији је циљ развијање језичког мишљења, изводе се на тексту или у току говорних вежби. Када су у питању домаћи задаци, препоручује се да се четири задатка пишу ћирилицом, а четири латиницом (наизменично). Годишње се ради четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду задатка и два за анализу и писање побољшане верзије састава). Школске писмене задатке требало би писати ћирилицом, а два исправка латиницом. Приликом реализације програма предмета српски језик и књижевност наставници треба да користе и савремене технологије (нпр. видео-бим, паметну таблу и сл.). Осавремењивање часова може се постићи и коришћењем електронских уџбеника и других наставних средстава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваког вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су усвојене, а које нису, као и о ефикасности одговарајућих метода које је наставник применио ради остваривања циља. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и бројчаном оценом. Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања, праћења и вредновања. Важно је да наставник, поред постигнућа ученика, континуирано прати и вреднује властити рад. Све што се покаже добрим и ефикасним, наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а оно што није, требало би променити.

Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица
------------------------	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, моралних и естетских ставова стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвајање норми вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Наставна тема/област	1. Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања, мишљења, допадања/недопадања; изражавање молби и захтева).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>Colin enjoys cooking and cooks every Sunday. She travels abroad twice a month. (Present Simple Tense). He's making chicken with mushrooms today. (Present Progressive Tense) What time did you get home yesterday? I got home at 7 o'clock. My sister has travelled abroad twice. (Past Simple Tense) (Present Perfect Tense). She used to spend her time surfing the net. Dear Sophie... All the best.</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	На крају теме ученици ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње; - размењују информације које се односе на догађаје у садашњости; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложенија језичка средства; - опишу сталне, уобичајене и тренутне користећи сложенија језичка средства у неколико везаних исказа; -разумеју основне сличности и разлике између своје и циљних култура -пишу обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe,	Монолошка, дијалoшка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и

технике, облици)	разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	2. Путовања. Превозна средства. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја и обавеза у прошлости; описивање живих бића и предмета; тражење и давање/одбијање дозволе; изражавање предлога, молби извињења и захвалности; тражење и давање информација која се односе на путовање).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>While captain was sailing through the Mediterranean, a pirate ship attacked his ship. We were boarding the ship when we saw Ted. (Past Simple Tense- све ynompebe и ynopедно ca Past Progressive Tense), The flight was longer than I expected. It's the most exciting experience I've ever had. The more you study, the better you do at school. (Comparisons) Hello, how can I help you? I'd like to book a flight. How much will it cost?</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју сложеније исказе који се односе на описивање догађаја у прошлости; - размењују информације које се односе на искуства и догађаје у прошлости користећи сложнија језичка средства; - описују жива бића предмете користећи сложенија језичка средства; - размењују информације везане за дату комуникативну функцију; - разумеју и траже дозволе уз одговарајуће образложење и реагују на њих; - разумеју молбе и реагују на њих; - изражавају молбе користећи учтива језичка средства; - размењују информације, траже одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку.
Начин и поступак остваривања програмских	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. "Превођење" исказа у гест и геста у исказ. Слушање и реаговање на упутства на енглеском језику. Вежбе слушања, усменог и

садржаја (методе, технике, облици)	писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панча. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панча, мини пројекти).

Наставна тема/област	3. Живи свет. Спорт. Комуникација. (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова, намера, жеља и амбиција у будућности; изражавање мишљења, описивање живих бића и предмета).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре: <i>If you get lost, ask for directions. Max may be late for work if he doesn't take a taxi. What would you do if you won €100.000? If I were in your shoes I'd call a police. (Conditional Sentences Type 1 and 2), Don't worry, we'll win the race. Look at all those people at the bus stop. It's going to be crowded on the bus. (Future will/going to)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; - размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; - опишу планове, намере, амбиције, жеље, одлуке и предвиђања у будућности у неколико једноставнијих/сложенијих везаних исказа; - разумеју општи смисао и већину фраза и изрази у текстовима на темусавремене музике.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа.

облици)	Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	4. Спорт и уметност (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање мишљења, слагања и неслагања; описивање предмета; описивање радњи стања и појава).
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>Albert is given an activity gift by his parents every year. The stadium won't be completed in time for the cup final. Dinner had been served by the time we arrived at the party. Helmets should be worn at all times. (Passive Voice) (Verbs with two objects) The beach was so crowded that we couldn't sit anywhere.</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуге текстове који се односе на описивање предмета, као и краће и дуге текстове који се односе на описивање радњи, стања и појава у садашњости, прошлости и будућности; - опишу неколико везаних исказа предмета, као и радње, стања и појаве у садашњости, прошлости и будућности; - разумеју сложеније исказе који се односе на тражење и давање информација везаних за спортске догађаје и реагују на њих; - разумеју значај циљног језика у контексту комуникације на глобалном нивоу. -разумеју основни смисао и могу да издвоје главне информације из аутентичних телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама које слушају/гледају у смисленим целинама. -пруже одговарајуће информације које се односе на филмску уметност.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно

	учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).

Наставна тема/област	5. Норме и вредности. Стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање људи, њихових склоности навика и искустава; описивање обавеза и задужења; изражавање одлука, предвиђања и нереалних и жеља; исказивање савета)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>Jack may/might/could be at home now. Ring and see. Those red things can't be berries. They're too small. I must buy a new pair of jeans for the party. You mustn't/can't use the equipment in the gym unless you get permission from the instructor. You needn't have told everybody about the mistake I made! You should think carefully about which car to buy. (Modal verbs), I don't want to put the blame on anybody. (Verbs with prepositions)</i> текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: препознају и именују појмове који се односе на тему; -разумеју и саопштавају сложеније исказе који се односе на изражавање одлука и предвиђања -разумеју краће и дуже текстове који се односе на изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова и намера у будућности; -размењују сложеније информације које се односе на изражавање предвиђања и одлука; -разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање људи, њихових склоности, навика и искустава,

	као и на описивање обавеза и задужења; - размењују сложеније исказе који се односе на описивање људи, њихових склоности навика и искустава; - описују људе, њихове склоности, навике и искуства користећи сложенија језичка средства; - описују обавезе и задужења.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панона. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панона, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Наставна тема/област	6. Становање. Емоције. Уметност. <i>(Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у прошлости; преношење својих и туђих мишљења и исказа у садашњости и прошлости).</i>
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре <i>We want to paint the living room. Would you be willing to help? Judy might visit us tonight, so we should prepare something for dinner. (Full infinitive/Bare infinitive) Shopping is my idea of having fun. How about going out tonight? (-ing form) Lillian said that she had to buy some new make-up. (Reported speech - statements) The detective wondered where Jack was going. (Reported speech - questions) The police officer ordered the driver to stop the car. (Reported speech – commands, requests)</i> Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.
Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју краће и дуже текстове који се односе на описивање догађаја у прошлости;

	- опишу догађаје у прошлости користећи једноставнија/ сложенија језичка средства; - разумеју и саопште сложеније исказе који се односе на преношење својих и туђих мишљења и речи у садашњости и прошлости; - упоређују и уочавају сличности и разлике у начину живота у земљама циљне културе и код нас.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илустративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и ндививидулани. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и паноа. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, паноа, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енлески језик

Наставна тема/област	7. Потрошачко друштво (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање предмета; описивање радњи стања и појава; тражење и давање информација која се односе на куповину; изражавање количина и цена)
Садржаји	Речи и изрази који се односе на тему; језичке структуре - <i>legal –illegal, satisfaction-dissatisfaction, responsible-irresponsible, lead-mislead (opposites)</i> All the students have studied hard for the final exam. I liked both dresses, but in the end I bought neither of them. Would you like coffee or tea? Either, I don't mind. Neither Ben nor Carmen seem to understand what the problem is. (All/ Both / Neither / None / Either) What a great idea! This is such a great offer! (exclamatory sentences) Текстови и дијалози који се односе на тему и интеркултурни садржаји.

Исходи	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - препознају и именују појмове који се односе на тему; -разумеју сложенији опис предмета, радњи, стања и збивања; - опишу предмете, радње, стања и збивања користећи позната језичка средства; - разумеју сложеније исказе који се односе тражење и давање информација везаних за куповину и реагују на њих; - пруже одговарајуће информације које се односе на куповину; - разумеју и саопште исказе који се односе на изражавање количина и цена.
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, активно учествују у наставном процесу, анализирају, повезују, изводе закључке, пореде, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа. Вежбе слушања, усменог и писаног изражавања и разумевања прочитаног. Рад у пару, групи, фронтални и индивидуални. Мини дијалози. Игре по улогама, језичке игре примерене узрасту. Израда постера и панорама. Самостални ученички мини пројекти.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног, израда постера, панорама, мини пројекти).
Место извођења наставе	Кабинет за енглески језик

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: Историја	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност(материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства,дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају,анализира позицију аутора
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада;– упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу;– омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности
Начин провере остварености	

стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	2.ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу—нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе(југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету(либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,

	– редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Оцењивањем мотивише ученике за учење - Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика ,усмена и писана провера знања
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зараћене стране,савезништва,фронтови,најважније операције,нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини;крај рата, победаантифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз,окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини;устанак,антифашистичка борба и грађански рат;војне операције,живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене,миграције;уништавање културног наслеђа;суђења за ратне злочине; стварање ОУН.

	Истакнутеличности:ФренклинРузвелт,ВинстонЧерчил,ЈосифСтаљин,АдолфХитлер,Бенито Мусолини,цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.
Исходи	наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; поређи положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; образложи утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; препозна како су културне интеракције, и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот; наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва; идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; објасни значење појмова геноцид и Холокауст; изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова уследених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности; изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији; критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење

	–Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању,глобална димензија хладног рата,рат на жаришта и кризе, деколонизација,европске интеграције,покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата–изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем,однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање,несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденцијеукултури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, МахатмаГанди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, ГолдаМеир,ЕндиВорхол,ЈосипБроз,АлександарРанковић,МилованЋилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић,МираТраиловић,ДушанКовачевић.
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања ,користећиИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; – покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији.
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада<;– упознаје их са критеријумима оцењивања по областима

	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; – Оцењивањем мотивише ученике за учење; – Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; – Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата – пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. Српски народ на крају 20. и почетком 21. века – криза СФРЈ 80-тих година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура и спорт. Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања, користећи ИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима;

	препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада<; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство,; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке; – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Оцењивањем мотивише ученике за учење; Оцењивањем процењује ниво постигнућа ученика; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

ГЕОГРАФИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Ученик треба да појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету, уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Југоисточна Европа, интеграциони и дезинтеграциони процеси. Географски положај Србије. Историјско-географски развој Србије. Границе и проблеми пограничних крајева.
Исходи	-ученик ће бити у стању да одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географ-ским

	развојем; -анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије,.
Активности ученика	-Користи знања стечена у претходним разредима из наставних предмета географија,биологија ,ТТ и историја , препознаје, записује, дефинише,објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика ,евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи,петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Геотектонски процеси на територији Србије. Сеимизам Србије Тектонски облици рељефа. Падински процеси и рељеф настао деловањем воде. Рељеф настао деловањем леда, ветра и човека. Утицаји ерозивних и акумулативних процеса на човека. Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. Подземне воде у Србији. - Реке Србије -Језера Србије - Заштита вода и заштита од вода. -Земљиште Србије -Распрострањеност биљног и животињског света.
Исходи	опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора;
Активности ученика	Користи знања стечена у петом разреду из географија и биологије препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика ,евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалогска, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи, петоминутни) , практични радови, пројектни задаци

стандарда постигнућа, остварености исхода	Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Кретање броја становника и њихов просторни размештај. Природно кретање. Миграциони процеси. Структуре становништва. Демографски проблеми и популациона политика.. Прва насеља у Србији. Село и рурални процеси. Урбанизација и проблеми урбаног развоја. Београд Природни ресурси и привредни развој. Друштвени услови привредног развоја и промене у структури привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај и географски простор. Туризам и трговина. Делатности кварталног сектора.
Исходи	Објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;
Активности ученика	Користи знања стечена у шестом разреду из географије -Препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује настанке садржаја са искуствима из живота, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара, истражују и прикупљају податке са интернета и непосредног окружења, прешавају задатке и упоређују природно и механичко кретање становништва у одређеној регији, цртање и анализа полно –старосне пирамиде, износи своје идеје о могућностима развоја привреде и заштите животне средине у Србији, оријентација на карти Србије
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика, евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративно, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање

остварености исхода	оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ
Садржаји:	-Природна баштина Србије. -Културна баштина Србије. -Светска баштина под заштитом Унескоа у Србији.
Исходи	-описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије;
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи, ИКТ
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору, ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци

Наставна тема/област:	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА
Садржаји:	-Појам и географски положај завичаја. -Природне карактеристике. -Друштвене карактеристике.
Исходи	-Ученик уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; -Доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; -Вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Европи и свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише, објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе, организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монолошко-дијалошка, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума. ИКТ Фронтални, индивидуални, рад у пару / групи,
Начин провере остварености	Писмена провера (иницијални, тематски, годишњи, петоминутни), практични радови, пројектни задаци

стандарда постигнућа, остварености исхода	Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	Учионица, околина школе

Наставна тема/област:	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ
Садржаји:	-Срби у Црној Гори.; -Срби у БиХ – Република Српска; - Срби у Хрватској; -Срби у осталим суседним државама.; -Срби у дијаспори.
Исходи	-објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.
Активности ученика	Користи знања стечена у претходним разредима из географије, биологије и историје препознаје, записује, дефинише,објашњава, анализира, примењује и презентује рад, размењује мишљења, повезује на основу изложеног материјала, уочава, дискутује и закључује, повезује знање са искуствима из живота, оријентација на карти, активно учествује у раду групе/пара, самопроцена и вршњачка процена рада групе/пара
Активности наставника	Истиче циљ часа и исходе , организује и реализује наставне активности у функцији учења и остваривању исхода, подстиче размишљање код ученика, одговара на ученикова питања и дискутује, усмерава, прати и вреднује рад ученика ,евалуација часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	монологско-дијалогско, илустративно-демонстративна, грозд, мозгалица, венов дијаграм, анализа семантичких обележја, текст метода, мапа ума. ИКТ Фронтални, индивидуални , рад у пару / групи,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмена провера(иницијални, тематски, годишњи,петоминутни) , практични радови, пројектни задаци Квиз, активност на часу, домаћи задаци, проблемски задаци, усмена провера, вршњачко оцењивање оријентација на карти и у простору , ангажовање у групном раду/раду у пару, самооцењивање, писани задаци
Место извођења наставе	Учионица, околина школе

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења биологије је да ученик, изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА
Садржаји:	Улога и значај појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије: једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми. Матичне ћелије – ћелије програмиране за различите функције. Принцип економичности грађе и функције живих бића, Улога и значај ензима. Ендокрини систем и хуморална регулација. Регулаторна улога хормона биљака и животиња. Надражљивост, проводљивост, контрактилност. Чулно-нервни систем животиња. Рефлексни лук. Поремећаји функције ендокриног система, нервног система и чула. Неуротрансмитери, нервни импулси, драж, надражај. Хомеостаза – принцип повратне спреге. Фотосинтеза. Ћелијско дисање. Транспирација. Температурна регулација.
Исходи	Повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

остварености исхода	
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ
Садржаји:	Резултати стандардних лабораторијских анализа крви и урина. Биолошки смисао адолесценције (родни и полни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција. Одговорност за сопствено здравље.
Исходи	Одговорно се односи према свом здрављу; изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, ученички пројекти

Наставна тема/област:	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА
Садржаји:	„Календар живота“, еволуција различитих група организама кроз геолошка доба и велика изумирања. Значај алги (цијанобактерија) и биљака за продукцију O_2 и озонског омотача, као заштита од УВ зрака, и услов за развој осталих живих бића. Строматолити Излазак из воде на копно.
Исходи	Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; Истражи давно нестале екосистеме;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира одређује редослед израде задатака, посматра процењује оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, ученички групни пројекти, плакати

остварености исхода	
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА
Садржаји:	Улуткавање и пресвлачење инсеката. Пубертет и адолесценција човека. Цветање, плодношеће и сазревање плодова биљака. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека
Исходи	Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Наставна тема/област:	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Еволуција и развој екосистема. Концепт климаткса. Циклуси кружења основних супстанци у природи (H ₂ O, C, N) и њихова повезаност. Азотофиксација, микориза, симбиоза, симбионтски организми (лишајеви). Ограниченост ресурса (капацитет средине) и одрживи развој. Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.І.Р.Р.О. концепт). Типични екосистеми Србије. Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте. Последице глобалних промена.
Исходи	Повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом ретких и угрожених врста које насељавају простор Србије; истражи однос између климатских промена и броја инвазивних врста у својој околини; истражи стање природних ресурса и биодиверзитета на локалном подручју.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика, праве шеме лекција.
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалошка, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, комбинована настава – програмирана настава, ИКТ настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, групни ученички пројекти
Место извођења наставе	Природно-математички факултет, Акваријум, Ботаничка башта, Шумаричко језеро

МАТЕМАТИКА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова :136
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА	Недељни фонд часова:4

Циљ учења предмета: је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.Примене сличности.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА,ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве,тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни.Полиедар.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи решавања задатака; – уочи правоугли $\triangle$ у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Линеарна једначина.Решавање линеарних једначина с једном непознатом.Линеарна неједначина.Решавање линеарних неједначина с једном непознатом.Примена у реалним ситуацијама.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– реши линеарну једначину,неједначину; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину,неједначину ;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПРИЗМА ,ПИРАМИДА
Садржаји:	Призма: појам, врсте, елементи. Мрежа праве призме. Површина праве призме. Запремина праве призме. Пирамида; појам, врсте, елементи. Мрежа пирамиде. Површина пирамиде. Запремина пирамиде.
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– израчуна површини запремину праве призме четворостране пирамиде (основа правоугаоник) правилне тростране и шестостране пирамиде; - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција($y = kx + n$). График линеарне функције; нула и знак функције,монотоност.Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.
Исходи Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– нацрта и анализира график линеарне функције;
Активности ученика	Посматра,запажа,бележи,слуша,анализира,закључује,црта, чита,обележава,одговара на питања,ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима,коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира,организује,усмерава,подстиче,даје упутства,излаже нове чињенице,демонстрира, одређује редослед израде задатака,посматра,процењује,оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода,демонстрације,рад на тексту,интерактивна метода,проблемска настава,комбинована настава,програмирана настава. Рад у пару,групни рад,индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ
Садржаји:	Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графичка интерпретација система. Примена у реалним ситуацијама
Исходи Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– – реши систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА
Садржаји:	Ваљак и његови елементи. Мрежа ваљка. Површина и запремина правог ваљка. Купа и њени елементи. Мрежа купе. Површина и запремина праве купе. Појам лопте и сфере. Пресеци лопте (сфере) и равни. Површина и запремина лопте
Исходи по завршетку разреда ученик ће бити у стању да	– израчуна површини запремину ваљка, купе и лопте - примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује, црта, чита, обележава, одговара на питања, ради у пару, ради у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу одговоре других ученика
Активности наставника	Планира, организује, усмерава, подстиче, даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Дијалогска метода, демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, проблемска настава, комбинована настава, програмирана настава. Рад у пару, групни рад, индивидуализована настава
Место извођења наставе	Математички кабинет

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ФИЗИКА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.
-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје, облике рада, током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви, наставе физике буду у пуној мери реализовани;

Наставна тема/област:	Осцилаторно и таласно кретање
Садржаји:	Осцилаторно кретање. Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела Таласно кретање. Основни параметри којима се описује тал. кретање (тал. дужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. Лабораторијска вежба: Мерење периода осциловања клатна
Исходи	Ученик/ученица уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање Ученик/ученица зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању Ученик/ученица зна основне физичке величине које описују таласно кретање
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким

остварености исхода	физичким појавама и да то адекватно вреднује. На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Светлост. Праволинијско простирање светлости. Закон одбијања светлости. Равна огледала и конструкција ликова предмета. Сферна огледала и конструкција ликова предмета Брзина светлости у различитим срединама. Индекс и закон преламања светлости. Тотална рефлексација Преламање светлости кроз призму и сочива. Одређивање положаја ликова код сочива Оптички инструменти. Лупа и микроскоп Лабораторијске вежбе: 1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна основне особине звука и светлости Ученик/ученица зна како се прелама и одбија светлост Ученик/ученица уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје, конструише ликове код огледала и сочива; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке и конструише, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложенем) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне

	јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Наелектрисавање тела, проводници и изолатори. Елементарна количина наелектрисања. Закон о одржању . Узајамно деловање наелектрисаних тела. Кулонов закон Електрично поље. Рад силе ел поља. Напон. Веза напона и јачине електричног поља. Електричне појаве у атмосфери
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време Ученик/ученица зна да разликује електричне проводнике и изолаторе Ученик/ученица зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу Ученик/ученица уме да мери јачину струје и напон у електричном колу Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложене) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Електрична струја (једносмерна и наизменична) Услови за настајање електричне струје и извори струје (ЕМС) Мерење електричне струје и напона Електрична отпорност проводника Омов закон за део струјног кола и за цело струјно коло Рад и снага електричне струје. Цул- Ленцов закон Везивање отпорника Електрична струја у флуидима. Лабораторијске вежбе: 1. Зависност електричне струје од напона на проводнику 2. Одређивање електричне отпорности отпорника у килу помоћу амперметра и волтметра 3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно везаним отпорницима
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време Ученик/ученица зна да разликује електричне проводнике и изолаторе Ученик/ученица зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу Ученик/ученица уме да мери јачину струје и напон у електричном колу Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере.

	Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Магнетно поље
Садржаји:	Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље Магнетно поље електричне струје Дејство магнетног поља на струјни проводник .Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке
Исходи	Ученик/ученица уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе Ученик/ученица уме да препозна магнетне ефекте електричне струје Ученик/ученица уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења Ученик/ученица уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Елементи атомске и нуклеарне физике
Садржаји:	Структура атома. Нуклеарне силе Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење($\alpha\beta\gamma$) и њихово биолошко дејство на биљни и животињски свет Заштита од радиоактивности Вештачка радиоактивност. Фисија и фузија. Примена нуклеарне енергијеи радиоактивног зрачења
Исходи	Ученик/ученицауме да препозна елементарне честице атома, Објасни структуру атома, препозна дејство радиоактивног зрачења
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Физика и савремени свет
Садржаји:	Значај физике за развој других природних наука Допринос физике за развој савремене медицине Физика и савремене технологије
Исходи	/
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Поступност (од једноставног ка сложенем) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама. При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака се одвија на следећи начин, прво поставља задатак, преводи мерне јединице и на крају примењује образац и израчунава. Писмене провере: тестови, контролне вежбе, контролни наставни листићи, 15-то минутне провере. Самопроцењивање.
Место извођења наставе	Кабинет за физику

ХЕМИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ХЕМИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета:

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Наставна тема/област:	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Демонстрациони огледи: реакција Na, K, Mg и Ca са водом; реакција MgO и CaO са водом и испитивање својстава насталог раствора помоћу лакмус- хартије; испитивање електропроводљивости раствора натријум- хидроксида. Лабораторијска вежба I: испитивање физичких својстава метала; реакција метала са киселинама.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; – разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; – зна значење појмова хидроксид; – уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; – испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; – разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; – зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи;

	– уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – уме правилно да рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; зна и уме да изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет
Наставна тема/област:	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ
Садржаји:	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена. Демонстрациони огледи: добивање сумпор(IV) -оксида и испитивање његових својстава; разблаживање концентроване сумпорне киселине; добивање угљеник(IV)-оксида и испитивање његових својстава; испитивање електропроводљивости дестиловане воде и хлороводоничне киселине; доказивање базних својстава воденог раствора амонијака. Лабораторијска вежба II: испитивање физичких својстава неметала. Лабораторијска вежба III: доказивање киселости неорганских киселина помоћу лакмус- хартије.
Исходи	– зна о заступљености неметала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства неметала;

	– разуме хемијска својства неметала; – зна и уме да повезује својства неметала са положајем у Периодном систему елемената; – зна и уме да примењује правила писања формула оксида; – зна да представља хемијским једначинама реакције оксидације; – зна примене важнијих неметала и њихових једињења у свакодневном животу; – зна значење појмова оксид и оксидација; – зна значење појма киселина; – разуме начине добијања киселина; – разликује на основу формула оксиде и киселине; зна и уме да примењује начине доказивања киселина индикаторима.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет
Наставна тема/област:	СОЛИ
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли. Демонстрациони огледи: реакција неутрализације хлороводоничне киселине и раствора натријум-хидроксида; реакција између метала и киселине; хемијске реакције соли: између калцијум-карбоната и хлороводоничне киселине, раствора гвожђе(III)-хлорида и натријум-хидроксида, раствора сребро- нитрата и натријум-хлорида. Лабораторијска вежба IV: добијање соли и испитивање растворљивости различитих соли у води; добијање баријум- сулфата; доказивање угљеник(IV)-оксида и настајање калцијум- карбоната.
Исходи	– зна значење појма соли;

	– зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; зна рН вредност воде; зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет
Наставна тема/област:	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА
Садржаји:	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства органских једињења. Демонстрациони огледи: упоређивање својстава органских и неорганских једињења; доказивање угљеника у органским супстанцама
Исходи	– зна да су једињења угљеника, изузев оксида, угљене киселине и њених соли (карбоната и хидрогенкарбоната) органска једињења; – разуме да су различити начини повезивања угљеникових једињења узрок многобројности органских

	једињења; зна општа својства органских једињења.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица , хемијски кабинет

Наставна тема/област:	УГЉОВОДОНИЦИ
Садржаји:	Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас. Демонстрациони огледи: испитивање растворљивости и сагоревање п-хексана (медицински бензин); разликовање засићених и незасићених ацикличних угљоводоника (реакција са калијум-перманганатом). Вежба V: састављање модела молекула угљоводоника, писање структурних формула и именовање угљоводоника.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адисија); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас;

	– зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ
Садржаји:	Масти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глюкоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини. Демонстрациони огледи: сапонификација масти – сапуни. Лабораторијска вежба VII: испитивање растворљивост масти и уља, и угљених хидрата уводи; доказивање скроба; денатурација протеина.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкохоле као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкохоле на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; – разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Усмерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра, Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица, хемијски кабинет

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА
Садржаји:	Загађивачи, загађујуће супстанце и последице загађивања. Рециклажа. Зелена хемија
Исходи	– зна о загађивачима (неорганским и органским супстанцама) ваздуха, воде и земљишта и мерама заштите; – зна да рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи; – зна да придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; – зна да наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – зна да критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; зна да објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, Организује, Умерава; Подстиче; Даје упутства; Излаже нове чињенице, Демонстрира, Одређује редослед израде задатака, Посматра ,Процењује, Оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 34
Наставни предмет: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Наставна тема/област:	ИКТ (10)
Садржаји:	Радно окружење програма за табеларне прорачуне. Креирање радне табеле и унос података (нумерички, текстуални, датум, време....). Формуле и функције. Примена формула за израчунавање статистика. Сортирање и филтрирање података. Графичко представљање података. Форматирање табеле (вредности и ћелија). Рачунарство у облаку – дељене табеле (нивои приступа, измене и коментари).
Исходи	– унесе и мења податке у табели; – разликује типове података у ћелијама табеле; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – користи формуле за израчунавање статистика; – графички представи податке на одговарајући начин; – примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа; – приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа.
Активности ученика	Посматрају, активно учествују, усвајају, прате, полемишу, запажају, организују, креира и коригују табеле, повезује и примењује стечено знање, решавају проблеме, закључује.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни облик рада

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, тестови знања, креативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (4)
Садржаји:	Заштита личних података. Права детета у дигиталном добу Отворени подаци. Појам и примена вештачке интелигенције. Садашњост и будућност вештачке интелигенције – етичка питања.
Исходи	– наведе потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; – повеже ризик на интернету и кршења права деце; – објасни појам „отворени подаци”; – објасни појам вештачке интелигенције својим речима; – наведе примере коришћења вештачке интелигенције у свакодневном животу; – објасни утицај вештачке интелигенције на живот човека; – успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, приступају интернету, самостално проналазе и процењују информације и преузимају их на свој уређај, разликују безбедно од небезбедног понашања на интернету, решавају проблеме, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалoшка, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација вежби на рачунару, квизови, самоиницијативност, креативност, одговорност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	РАЧУНАРСТВО (12)
Садржаји:	Програмски језици и окружења погодни за анализу и обраду података (Jupyter, Octave, R, ...). Унос података у једнодимензионе низове. Једноставне анализе низова података помоћу библиотечких функција (сабирање, просек, минимум, максимум, сортирање, филтрирање). Графичко представљање низова података. Унос и представљање табеларно записаних података. Анализе табеларно записаних података (нпр. просек сваке колоне, минимум сваке врсте, ...). Обраде табеларно записаних података (сортирање, филтрирање, ...).
Исходи	– унесе серију (низ) података; – изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...); – графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); – унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их; – изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...).
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, повезују и примењују стечено знање, решавају једноставније логичке проблеме, креирају једноставан рачунарски програм, анализирају и дискутују програм, проналазе и отклањају грешке у програму, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, уводи нове појмове, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода, олуја идеја, метода грозда, мапа ума Облици рада: индивидуални, фронтални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, реализација једноставнијих програма на рачунару, квизови, тестови знања, самосталност и креативност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	дигитална учионица

Наставна тема/област:	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА (8)
Садржаји:	Онлајн упитник (креирање – типови питања, дељење – нивои приступа и безбедност). Онлајн упитник (прикупљање и обрада података, визуализација). Отворени подаци. Инфографик. Управљање дигиталним уређајима (програмирање уређаја). Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења.
Исходи	– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; – самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, запажају, организују, сарађују, полемишу, повезују и примењују стечено знање, решавају проблеме, анализирају и дискутују, представљају резултате рада, вреднују, критички процењују, доносе одлуке, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, објашњава, усмерава, обавештава, предлаже, демонстрира, прати ток ученичких активности, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, процењује рад ученика, прати напредовање ученика, вреднује њихова постигнућа, даје повратну информацију о њиховом раду.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: вербална, демонстративна, илустративна, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема, пројектна метода Облици рада: фронтални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, креативност у раду, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање, вредновање резултата пројектног задатка.
Место извођења наставе	дигитална учионица

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 72
Наставни предмет: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставна тема/област:	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6)
Садржаји:	Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику. Електрична инсталација-опасност и мере заштите. Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедна енергије и енергетска ефикасност. Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; – анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; – образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; – повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у

стандарда постигнућа, остварености исхода	разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	САОБРАЋАЈ (6)
Садржаји:	Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике. Хибридна возила. Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима. Основи телекомуникација.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима; – користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, демонстрирају, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

\

Наставна тема/област:	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (18)
Садржаји:	Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ. Основни симболи у електротехници. Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола. Израда и управљање електромеханичким моделом.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; – црта електричне шеме правилно користећи симболе; – користи софтвере за симулацију рада електричних кола; – састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемичу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, цртају, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА (20)
Садржаји:	Електроенергетски систем. Производња, трансформација и пренос електричне енергије. Обновљиви извори електричне енергије. Електроинсталациони материјал и прибор. Кућне електричне инсталације. Састављање електричних кола Коришћење фазног испитивача и мерење електричних величина мултиметром. Електричне машине. Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству. Основни електронике. Рециклажа електронских компоненти.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом; – класификује електронске компоненте на основу намене; аргументује значај рециклаже електронских компоненти.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду,

	индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

Наставна тема/област:	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ (18)
Садржаји:	Моделовање електричних машина и уређаја. Огледи са електропанелима. Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара. Израда и коришћење једноставног школског робота управљаним вештачком интелигенцијом. Рад на пројекту: – израда производа/модела; – управљање моделом; – представљање производа/модела.
Исходи	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља једноставним школским роботом уз примену вештачке интелигенције; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта.
Активности ученика	Прате, активно учествују, усвајају, полемишу, запажају, организују, повезује са свакодневним животом и примењује стечено знање, критички процењују, користе ИКТ, презентују, разумеју, размишљају, решавају проблем, доносе одлуке, препознају, анализирају, закључују, вреднују, предлажу, унапређење модела, развијају предузетнички дух.
Активности наставника	Припрема, планира, одабира, едукује, објашњава, усмерава, упућује, уводи нове појмове, демонстрира, прати, посматра, помаже, подстиче, мотивише, указује на практичну примену, координира, коригује, вреднује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, метода графичког рада, метода практичног рада, учење путем открића Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, квизови, тестови знања, креативност, залагање, самоиницијативност, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, самоевалуација, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	кабинет за технику и технологију, дигитална учионица

ЛИКОВНА КУЛТУРА
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: ЛИКОВНА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Наставна тема/област:	КОМПОЗИЦИЈА
Садржаји:	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута

Место извођења наставе	Учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	СПОРАЗУМЕВАЊЕ
Садржаји:	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; – разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	НАСЛЕЂЕ
Садржаји:	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостаљивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	СЦЕНА
Садржаји:	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.
Исходи	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
Активности ученика	(усмерено) опажање, упоређивање, описивање (вербално или ликовно), процењивање, бележење (графичко, симболичко бележење опажања), сликање, цртање, колажирање, практиковање, експериментисање и трагање за решењима, истраживање, сакупљање (колекцијњ, збирке, албуми)
Активности наставника	Мотивише, подстиче, сарађује, припрема изворе информација (шира литература), осмишљава и организује посете и излете, прикупља радове за изложбе и конкурсе, прати и вреднује рад ученика, показује-демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербални, илустративно-демонстративни, вербално текстуални, комбиноване методе, метода практичних радова, групни рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење и вредновање ученика је континуирано, уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са њиховим стваралачким радом и креативношћу, у циљу осамостављивања, у трагању различитих извора сазнања, проширивања и продубљивања умења и вештина. На часовима вежбања вршиће се естетска анализа, процењивање, вредновање и оцењивање ученичких радова у току школске године оцењиваће се радови ученика и то у првом полугодишту два пута и у другом полугодишту два пута
Место извођења наставе	Учионица

МУЗИЧКА КУЛТУРА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Осми	Годишњи фонд часова :34
Наставни предмет:МУЗИЧКА КУЛТУРА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Наставна тема/област:	ПЕВАЊЕМ И СВИРАЊЕМ УПОЗНАЈМО МУЗИКУ
Садржаји:	Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом;
Исходи	– пева самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудиоснимака...);
Активности ученика	Планира, организује, води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Гронтални, групни, индивидуални Методе рада: Вербална, монолошка, дијалогска, рад на тексту
Начин провере остварености	Усменом провером, краћом писаном провером (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и

стандарда постигнућа, остварености исхода	стваралачког ангажовања, праћење уредности школске свеске, доношење прибора за рад, самооценивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Наставна тема/област:	МУЗИЧКО СТИЛСКА РАЗДОБЉА
Садржаји:	<u>Музика и значај романтизма; како утиче музика 20.века на човека; значај забавне, рок, поп и музике на телевизији и радију; у Уметничка музика у србији у 19.и 20.веку.</u>
Исходи	• мишљења и значај опере , оперете, мјузикла, балета и џез музике • наведе начине и средства музичког изражавања у романтизму, музици 20.века, филмској музици, рок, поп и забавној музици • објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; • -искаже своје мишљење о значају • и уложи музике у животу човека;
Активности ученика	Планира Организује Води циљни разговор, демонстрира, мотивише ученике за самостални рад, учествује у анализи дела ради индивидуално и у групи повезује старо и ново градиво издваја битно од небитног критички се односи према градиву (анализира, поставља питања, износи лични став) примењује стечена знања
Активности наставника	Припрема, мотивише, усмено излаже; приказује, показује; демонстрира , усмерава активности Ученика, подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; води разговор
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни Методе рада: Вербалне, монолошка, дијалошка, рад на тексту
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање активности, ангажовања и сарадње, кроз закључивање и повезивање садржаја, учествовање у разговору и дискусији, реализација вежби, креативност, залагање, уредност и самосталност у раду, индивидуални одговори, разумевање презентованог, вршњачко оцењивање.
Место извођења наставе	МУЗИЧКИ КАБИНЕТ

Физичко и здравствено васпитање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 102
Наставни предмет: Физичко и здравствено васпитање	Недељни фонд часова: 3

Циљ учења предмета: је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
Исходи	Ученик ће знати да: -примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби -изведе вежбе и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама -упореди резултате тестирања са вредностима свога узраста и сагледа сопствени моторички напредак. -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу -доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама.
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.

остварености исхода	
Место извођења наставе	Школска сала, школско двориште и терени

Наставна тема/област:	АТЛЕТИКА
Садржаји:	Обавезни садржаји Истрајно трчање Спринтерско трчање. Штафетно трчање Скок удаљ. Бацања кугле. Скок увис (леђна техника). Бацање „вортекс-а“. Четворобој. Проширени садржаји Скок увис (леђна техника). Тробој
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - примени постигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;
Активности ученика	Стају у врсту, загревају се, раде вежбе, износе справе и реквизите, раде тестове, Враћају реквизите.
Активности наставника	Води загревање, вежбе обликовања, организује постављање справа, објашњава задатак ученика, мери и записује резултате.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Стање моторичких способности (физичких), брзина, снага, експлозивност, спретност и окретност.
Место извођења наставе	Место извођења: спортски терени, сала

Наставна тема/област:	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА
Садржаји:	Основни садржаји Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Вежбе на тлу, разбоју и вратилу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Греда. Гимнастички полигон. Проширени садржаји На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби
Исходи	Ученик ће знати да: -одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела -користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри -процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици.
Активности ученика	Трче, ходају, разгибавају се, уче елементе технике, придржавају и помажу један другом, пазе се, разумеју значај асистенције.
Активности наставника	Води загревање, вежбе, објашњава начин извођења елемента, помаже и исправља грешке, мотивише и храбри ученике.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: биологија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Мост из лежања на леђима и мост заклоном Став на шакама Коњ-разношка Коњ-згрчка Вежбе на разбоју и вратилу Премет странце упором са окретом за 180 степени
Место извођења наставе	Место извођења: Школска сала,

Наставна тема/област:	ПОЛИГОНИ
Садржаји:	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
Исходи	Ученик ће знати да: - сходно степену усвојених техника, пређе полигон састављен од елемената који су обрађени, уз захтеве испољавања и одрђених моторичких елемената (брзине, снаге, спретности, окретности) -вреднује утицај примењених вежби на организам; -процени ниво сопствене дневне физичке активности; -користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике разговарају, анализирају, проучавају, Загревају се, вежбају, формирају парове или групе, уче технике, праве екипе, такмиче се у игри.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину, објашњава, исправља, суди утакмицу.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна, практичног рада Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Активност на часу, труд Учествовање у разговору и дискусији Самостални рад Рад у групи
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Наставна тема/област:	ПЛЕС И РИТМИКА
Садржаји:	Основи садржаји Покрети уз ритам и уз музичку пратњу. Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу Вежба са вијачом, Вежбе са обручем, Вежбе са лоптом. Народно коло из краја у којем се школа налази Препоручени садржаји Сложени скокови кроз вијачу. Народно коло „Моравац“. Бечки валцер
Исходи	Ученик ће знати да : -Изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу -игра народно коло -изведе кретања у различитом ритму, изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура.
Активности ученика	Загревају се, разгибају, уче кораке, повезују са музиком, вежбају прескоке са вијачом.
Активности наставника	Објашњава, Организује загревање, упознаје са садржајем главног дела часа, обучава технике по деловима и повезује у целину. Води уводни део часа, формира парове и формације за обуку корака, изводи ритмичку вежбу, прескаче вијачу учи их кроз демонстрацију.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална , демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ Коорелација: историја, српски језик Место извођења: учионице, гимнастичка сала. Библиографија
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Оцењивање моторичких знања и умења на основу минималних програмских захтева. Техника и кораци народних игара, ритмичка вежба без реквизита, скокови кроз вијачу, друштвени плесови.
Место извођења наставе	Школска сала

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА, ФИЗИЧКО ВЕЖБАЊЕ И СПОРТ, ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Садржаји:	Основни садржаји Основна подела вежби и моторичких способности Функција срчано-дисајног система. Основна правила и тактика спортских игара. Понашање на такмичењима и осталим спортским манифестацијама (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Превенција физичком васпитању и спорту. Решавање спорних ситуација. Коришћење писаних и електронских извора информација из области физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај и улога физичког вежбања за професионална занимања у спорту, образовању, здравству, војсци, полицији и другим занимањима. Структура физичке културе (физичко васпитање, спорт и рекреација). Основни садржаји Утицај различитих вежбања на кардио-респираторни систем, скелетно-мишићни и организам уопште. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај правилне исхране. Енергетски напизи и њихова штетност. Прва помоћ након површинских повреда, уганућа у прелома. Значај вежбања у природи. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола и психоактивних супстанци Правилно конзумирање додатака исхрани. Мере заштите репродуктивног здравља у процесу вежбања. Основни садржаји Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем.

	Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина) Вежбање у различитим временским условима. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола. Додаци исхрани - суплементи. Вежбање и менструални циклус. Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.
Исходи	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: - Схвати и испољи лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; - подстиче породицу на редовно вежбање; - повеже врсте вежби игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; - коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; - користи здраве намирнице у исхрани; - разликује корисне и штетне додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; - чува животну средину током вежбања; - препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; - води рачуна о репродуктивним органима приликом вежбања.
Активности ученика	Прате, уче, усвајају нова знања и навике.
Активности наставника	Објашњава, упознаје, упућује, мотивише, разговара, иницира креативност ученика Организује, учи, преноси знање о здрављу, учинку физичког вежбања, у току извођења, за време часа, паузе и на крају часа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: фронтално-групни, фронтално индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, аналитичко, синтетичко објашњење и приказ, тестови, презентације Коорелација: историја, српски језик
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Однос према раду, Оцењивање познавања спортских игара и правила игре, понашања на терену, ферплеј, коришћење и чување реквизита, спортска и здравствена едукација
Место извођења наставе	Школска сала, школски терени,

Б. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Верска настава

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: Верска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљеви и задаци наставног предмета: Заједница слободе човека са Богом Оцем кроз Христа, Сина Божијег, у Светом Духу, која се пројављује на Литургији, има своју структуру. Та структура Литургије, која је уједно и структура читаве Цркве као заједнице, извире из будућег Царства Божијег, које ће доћи када Христос буде поново дошао. Царство Божије, према старозаветним очекивањима, представља вечно јединство изабраног народа око Месије (Христа) на једном месту (Јерусалим). Управо имајући у виду ту структуру, Црква је Царство будућег века схватила као заједницу крштених и спасених око Христа у Духу пред Оцем у Горњем Јерусалиму, будућем светом месту сабрања. Христос, окружен апостолима, анђелима, свима светима и свом природом у вечном загрљају љубави – Царство Божије. Ово исто се у икони види на Светој Литургији: на месту Христовом је епископ, на месту апостола свештеници, као анђели су ђакони, сабор свих светих иконизован је у лику сабраног народа који сву природу доноси на Литургију у виду дарова

Наставна тема/област:	
Садржаји:	УВОД, ХРИШЋАНСКО СХВАТАЊЕ ЛИЧНОСТИ, ЛИЧНОСТ УЗРОК ПОСТОЈАЊА ПРИРОДЕ, ХРИСТОС ИСТИНИТИ БОГ И ИСТИНИТИ ЧОВЕК, ЈЕДИНСТВО МНОГИХ У ХРИСТУ, КРОЗ ЛИТУРГИЈУ СЕ ПРОЈАВЉУЈЕ СВ. ТРОЈИЦА, СВ. ТРОЈИЦА У ПРАВОСЛАВНОЈ ИКОНОГРАФИЈИ
Исходи	Примена схватања фисиса и ипостаси Св. Тројице у литургијском контексту
Активности ученика	Слуша, поставља питања, уочава, илуструје
Активности наставника	Израже, усмерава, подстиче на питања, показује, планира, објашњава, упућује, мотивише, наводи примере
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербална, Дијалогска, Илустративна, посета цркви
Начин провере остварености	Бележење активности, праћење, слушање, процењивање, активност на часу,

стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица, Црква

Грађанско васпитање
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Грађанско васпитање	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Општи циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика осмог разреда основне школе. Програм пружа ученицима могућност за активно учешће у животу локалне заједнице, проширивање знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање. Ученици ће да стекну знања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву; разумевање концепта универзалности права детета, подстицање развоја критичког односа према појавама злоупотребе права детета, упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета, разумевање улоге и значаја грађанског активизма, као и процесе у савременом друштву.

Наставна тема/област:	Људска права
Садржаји:	-Припадност држави и нацији -Обесправљивање права и слобода других -Заједница културно различитих група
Исходи	-изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; -образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; -наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; -покаже интересовање за упознавање различитих култура; -наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају
Активности ученика	-сви часови реализују се кроз радионице С обзиром на узраст ученика и знања која су стекли у оквиру Грађанског васпитања, проучавајући историју, читајући књижевна дела и гледајући филмове, ученици могу самостално да проналазе примере тих појава и о њима критички да расправљају. Ове појаве се могу посматрати са становишта некад и сад и локално и глобално, чиме се добија целовитост увида. Рад у оквиру ове области захтева посебну пажњу наставника, јер у групи могу бити ученици који имају лично непријатно искуство по том питању, или га има неко у њиховој породици. За такве осетљиве теме погодне су радионице, и то посебно драмске, које пружају заштиту учесницима, јер се кроз играње улога слободније исказују мисли и осећања
Активности наставника	Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа и дебата као и дискусије након одгледаних клипова, сцена и делова емисија које су унапред припремљене.

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Од ученика се очекује да, кроз различите задатке радионичарског типа, уочавају разлику између мултикултуралности и интеркултуралности, као и да се залажу за интеркултурни дијалог као најбољи начин развоја и поштовања различитих култура и квалитета заједничког живота.
Место извођења наставе	Учионица
Наставна тема/област:	Демократско друштво
Садржаји:	-Пол и род -Родна перспектива -Родна равноправност -Родно засновано насиље
Исходи	-Важан очекивани исход рада у овој области јесте да ученици препознају карактеристике насилника и заштите се. Потребно је оспособити ученике да препознају и карактеристике жртве и обрете се за помоћ адекватној особи. – разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; –уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продукцијама културе на који начин се преносе родни образци; –указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; –дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; –наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; –препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; –наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;
Активности ученика	Ученици могу да дискутују о овој теми и да самостално проналазе примере из историје, свакодневног живота, књижевности, филмова, где се препознаје неравнотежа моћи и њена злоупотреба. -сви часови реализују се кроз радионице -писање есеја, квиз, прављење изложбе, дискусије, израда панора
Активности наставника	Активности фокусирати на идентификацију препрека родној равноправности и на очекивања у будућности – шта за њено постизање треба да уради држава, а шта организације цивилног друштва и сами појединци. Како у групи могу бити ученици који су жртве или сведоци таквог насиља, неопходна је пуна пажња наставника у вођењу активности. Објашњава, даје инструкције, подржава, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Ученици дискутују о овој теми и самостално проналазе примере из историје, свакодневног живота, књижевности, филмова, где препознају неравнотежу моћи и њену злоупотребу. -разговор, дијалог, истраживачке методе искуствено учење

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз истраживачке методе, од ученика се очекује да доводе у везу питања родне перспективе са квалитетом живота свих људи у једној заједници и једнаким могућностима за све, а ради развоја друштва. Ученицима су доступни бројни подаци који недвосмислено показују какво је стање када је у питању родна равноправност, код нас и у свету. Посебну пажњу захтева рад на истраживању о родно заснованом насиљу. Ученици ће врло лако на основу статистичких података схватити да је угроженост жена значајно већа.
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Процеси у савременом свету
Садржаји:	-Медији -Медијска писменост -Кодекс у медијима
Исходи	-наведе основне функције медија -образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; -образложи значај слободе медија за развој демократије; -ученик ће бити у стању да препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу. -ученик ће бити у стању да образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца. -у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; -препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; -проналази и користи информације из различитих извора, критички их разматра и вреднује; -препозна пример злоупотребе деце у медијима;
Активности ученика	-ученици, самостално у медијима, уз инструкције наставника, проналазе примере помоћу којих уочавају механизме манипулације који се користе у медијима (нпр. ускраћивање информације, дезинформисање, преплављивање селектованим информацијама, упрошћавање, претерано стручно информисање).
Активности наставника	-Објашњава, даје инструкције, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање. -Припрема изјаве, рекламе, сцене из филмова помоћу којих ученици препознају примере манипулације.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Кроз различите примере из медија ученици ће самостално, са развојем критичког мишљења, препознати примере манипулације као и презентовање лажних и полуистинитих информација. -разговор -дијалог -истраживачке методе -искуствено учење
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	У оквиру исказа ученика, презентација, израде паноа, дебата и рада на изради краћих медијских садржаја. Од ученика се тражи да, кроз примере, критички разматрају садржаје који су дати у медијима. Приступ информацијама од јавног значаја треба обрадити кроз примере и повезати са акцијама које су ученици спроводили, а у оквиру којих су им биле потребне одређене информације. За ову тематску област постоје велике могућности у коришћењу различитих информација које су актуелне и ученицима блиске
Место извођења наставе	Учионица

Наставна тема/област:	Грађански активизам
Садржаји:	-Снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва
Исходи	-у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; -учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма -учествује у избору садржаја и начина рада -разуме знаћење појма грађански активизам -схвата механизме деловања грађанског активизма
Активности ученика	-Задатак ченика је да у оквиру четврте целине осмисле и реализују кратки филм на тему по избору, а која се тиче кључних вредности грађанског друштва. -Договор ученика о томе којом темом ће се бавити и како ће јој приступити. -самопроцена
Активности наставника	-За овај осврт неопходно је планирати више часова и на тај начин и створити добру подлогу да ученици самостално изаберу тему клипа и напишу сценарио. -Припрема за задатак је интегрисање пређених садржаја и достигнутих исхода, како би ученици стекли бољи увид у развој кључних, односно међупредметних компетенција за одговорно учешће у демократском друштву. -Наставник објашњава, даје инструкције, мотивише, наводи ученике на самостално размишљање, промишљање и закључивање.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-тимски рад, симулација, дијалог
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	-Рекапитулација о томе шта се дешавало током њиховог сагледавања и изучавања грађанског васпитања и друштва, са посебним освртом на активности анализе тема, сагледавања проблема, ставова, вештина које су стекли током снимања клипа. -Процењивање компетенције за одговорно учешће у демократском друштву (знања, ставови, вештине. - Разговор о сарадњи у групним активностима - колико смо отворени за различитости, колико знамо о људским правима и проблемима неправедности, како решавамо сукобе, колико смо одговорни за сопствене поступке, колико исказујемо емпатије, колико смо критички промишљамо, колико смо толерантни и солидарни, да ли препознајемо опасности и знамо коме да се обратимо за помоћ, да ли у дискусији показујемо вештину активног слушања, да ли износимо свој став заснован на аргументима, да ли комуницирамо на конструктиван начин, како смо прикупљали и обрађивали податке, да ли имамо став да треба

	штитити и поштовати људска права,
Место извођења наставе	Учионица

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 68
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Живи свет. Спорт. Комуникација. (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање предвиђања и одлука; исказивање планова, намера, жеља и амбиција у будућности; изражавање мишљења, описивање живих бића и предмета).
Садржаји:	Je vous présente Monsieur Dupont. Tiens, je te présente Valérie, c'est ma meilleure amie. Moi, c'est René. Enchanté. Où est-ce que tu es né ? Je suis né à Rennes. Où est-ce que tu habites ? J'habite à la campagne avec mes parents. Pendant la semaine, du lundi au vendredi, je vis en internat car j'habite trop loin de mon lycée. Le week-end, je suis chez moi. Tu as des frères ou des sœurs ? Oui, j'ai un frère jumeau.
Исходи	– Разумевање текстова који се односе на представљање и тражење/ давање информација личне природе; – тражи, саопшти, пренесе информације личне природе или податке о себи и другима; – у неколико повезаних исказа представи себе, своју ужу/ширу породицу
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура

остварености исхода	
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	УРГЕНТНЕ СИТУАЦИЈЕ. ПРОБЛЕМИ ТИНЕЈДЖЕРА. (Комуникативне функције у оквиру теме: Разумевање и давање упутстава; изражавање молби, захтева, обавештења)
Садржаји:	<i>Qui est cette petite fille à côté de lui ? C'est sa sœur Hélène, elle est très gentille.</i> <i>Lucas et moi, nous habitons dans la même rue, mais nous ne sommes pas dans la même classe. Nous nous rencontrons souvent devant l'école.</i> Упитна морфема <i>n'est-ce pas?</i> . Предлози (<i>pendant, de ... à, avant, devant, à côté de..., près de ..., loin de...</i>) Везници: <i>mais, et, car, comme</i>
Исходи	Разуме информације из текстова који се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; – размени информације које се односе на опис бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; повеже неколико исказа у краћи текст којим се описују и пореде бића, предмети, места, појаве, радње, стања и збивања; – разуме краће низове исказа
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Млади и слободно време. Школски и професионални живот. Образовање и васпитање. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у садашњости; описивање догађаја у прошлости; изражавање осећања, мишљења, допадања/недопадања; изражавање молби и захтева).
Садржаји:	<i>Yves est le garçon le plus grand dans ma classe. Il joue au basket. Je le vois chaque jour sur le terrain de sport. Ma sœur ne me ressemble pas. Elle ne sort jamais. Elle ne voit personne parce qu'elle est très timide. Elle voudrait être plus ouverte comme moi. Je ressemble à notre mère. Je suis aussi curieuse qu'elle.</i>
Исходи	– разуме краће низове исказа који се односе на предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Спорт и уметност (Комуникативне функције у оквиру теме: Изражавање мишљења, слагања и неслагања; описивање предмета; описивање радњи стања и појава)
Садржаји:	<i>Celui-là est meilleur, mais il est plus cher.</i> <i>Pour se relaxer, ma mère fait l'exercice suivant: d'abord, elle se met debout, le dos au mur. Puis, elle lève les bras le plus haut possible.</i> Презент фреквентних глагола. Поређење придева (компаратив, суперлатив). Презентативи (<i>il y a, c'est, ce sont</i>). Изостављање одређеног члана испред назива занимања. Средства за исказивање аргумената и логичких односа: <i>d'abord, puis/ensuite, enfin ; mais, pour + infinitif, car, parce que, grâce à</i>
Исходи	– затражи и пружи детаљније информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; – разуме краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања и реагује на њих; – саопшти краће низове обавештења, молби и захтева који се односе на потребе и интересовања; – разуме и на прикладан начин одговори на честитку, захвалност и извињење;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Норме и вредности. Стереотипи, предрасуде, толеранција и емпатија. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање људи, њихових склоности навика и искустава; описивање обавеза и задужења; изражавање одлука, предвиђања и нереалних и жеља; исказивање савета)
Садржаји:	<i>Voulez-vous essayer cette robe ? Oui, pourquoi pas !/ Oui, bien sûr ! On pourrait participer à une action humanitaire cette année. C'est une bonne idée ! Ça te dit / Ça te dirait d'aller au cinéma ce soir ? Parfait ! / Avec plaisir. Désolé(e).</i> Презент фреквентних глагола. Модални глаголи: <i>pouvoir, devoir, vouloir</i> . Субјунктив/ императив глагола <i>avoir</i> и <i>être</i> у устаљеним изразима.
Исходи	– разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање радњи и ситуација у садашњости; – разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на описивање способности и умећа у садашњости; – размени неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости;
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалошка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монолошка (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Становање. Емоције. Уметност. (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање догађаја у прошлости; преношење својих и туђих мишљења и исказа у садашњости и прошлости).
Садржаји:	Упитна реченица. Индиректни говор (упитна реченица) <i>Novi Sad est une grande ville? C'est la plus grande ville de la Voïvodine avec presque 300.000 habitants.</i> <i>. J'ai autant d'amis que toi.</i> <i>Il a plus de temps libre que moi.</i> . Презентативи (<i>voilà, c'est</i>).
Исходи	– размени неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости; – опише искуства, догађаје и способности из прошлости повезујући неколико краћих исказа у смислену целину; – разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на одлуке, обећања, планове
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексики и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Потрошачко друштво (Комуникативне функције у оквиру теме: Описивање предмета; описивање радњи стања и појава; тражење и давање информација која се односе на куповину; изражавање количина и цена)
Садржаји:	<i>C'est possible / impossible / incroyable / inacceptable. À ton avis, quelle équipe a mieux joué? Selon/Pour moi, c'est l'équipe de mon école. À mon avis, il n'est pas possible de terminer tout en cinq minutes.</i> <i>Je propose une autre solution.</i> <i>Tu as aimé le film ? Non, il ne me plaît pas.</i> <i>Quel est ton acteur préféré ? Mon</i> <i>acteur préféré est</i>
Исходи	- разуме општи смисао и главне информације из текстова који се односе на жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; - размени неколико повезаних информација у вези са жељама, интересовањима, осетима и осећањима; - искаже и образложи жеље, интересовања, потребе, осете и осећања; - разуме краће низове исказа који описују просторне односе, оријентацију и правац кретања; - затражи и пружи обавештења о просторним односима,
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	дијалогска (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Руски језик**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 68
Наставни предмет: Руски језик	Недељни фонд часова: 2

Циљ учења предмета: Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Наставна тема/област:	I Школа
Садржаји:	Диалоги: Первое сентября Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда знакомятся Выражение места и направления Интонация Минутка для ума и сердца Повторяем грамматику: выражение вида Всё что было в школе Грамматика: Выражение вида, настоящее время
Исходи	Разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II Природа и ми
Садржаји:	Диалоги: Времена года ,задание Так говорят русские, выражение времени,прошедшее время Повторяем грамматику: наречия времени, вид глагола и времена Жёлтый свет Который час Именительный падеж А, вы знали...
Исходи	разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања.
Активности ученика	Игра, Класирање, Препричавање, Описивање, Упоредивање, Повезивање речи.
Активности наставника	Поставља питања, Коригује и активише, Организује, Мотивише, Подрстиче, Анализира.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмене вежбе, само- евалуација, правилно акцентовање речи.
Наставна тема/област:	III Породица и обавезе
Садржаји:	Диалоги: Юбилей,выражение образа действия Запомнили ли... Задания Звуки и буквы Давайте поговорим Так говорят русские, когда поздравляют с днём рождения Повторяем грамматику: Прилагательные,местоимения,родительный падеж, наречия меры и степени А, вы знали...
Исходи	затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености	Диктати (познавање правописа), пројекти, израда панона.

стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV Празници
Садржаји:	Диалози: Разговор по чату перед Новым годом Запомнили ли... Задания Сочинение , Мой брат играет на кларнете Грамматика: Безличные предложения Так говорят русские... Повторяем грамматику: существительные, прилагательныеБ степени сравнения Задания , дательный падеж А, вы знали...
Исходи	Размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.
Наставна тема/област:	V Култура становања
Садржаји:	Диалози: Знакомство с Москвой Запомнили ли... Задания Так говорят русские, в городском транспорте Свободное время,я шагаю по Москве Грамматика Наречия места и направления, глаголы движения,степени сравнений прилагательных,винительный падеж А, вы знали...
Исходи	Размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима; саопшти шта он/ она или неко други планира, намерава, предвиђа.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености	Писмено изражавање, познавање граматичких структура.

стандарда постигнућа, остварености исхода	
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	VI Култура очувања здравља
Садржаји:	Диалози: В детской поликлинике Запомнили ли... Задания, неудачная прогулка , родители стихи Грамматика Наречия образа действия, повелительное наклонение, творительный падеж Так говорят русские, когда выражают своё мнение
Исходи	Изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица
Наставна тема/област:	VII Екскурзија и путовања
Садржаји:	Диалози: Новост/ Перед отъездом Запомнили ли... Задания Так говорят русские, когда встречаются/ прощаются/перед/ после дороги Выражение отрицания, радости,удовольствия Грамматика Выражения времени датой Предложный падеж Синтаксис Сложные предложения По золотому кольцу России
Исходи	Изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење; разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих.
Активности ученика	Повезивање речи и слика, гласова и слова; Везивање речи и реченица.
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи, Активно учествује.

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне - монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе, разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено изражавање.
Место извођења наставе	учионица

ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

УМЕТНОСТ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Слободна наставна активност: УМЕТНОСТ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА
Садржаји:	Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)
Наставна тема/област:	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ
Садржаји:	Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике) Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...) Начини очувања културног наслеђа

Наставна тема/област:	МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА
Садржаји:	Савремене технологије и музика. Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност. Музичка критика и интервју
Исходи	– образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; – прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима; – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду.
Активности ученика	Учествују у активностима, прикупљају податке, предвиђају последице, критички промишљају, доносе одлуке, сарађују, комуницирају, презентују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	креативне радионице; презентације; анализа инсерата филмова, аудио-визуелних прилога, аудио и визуелних садржаја; рад на истраживачким и пројектним задацима; прављење досијеа, дигиталне збирке и сл.; студије случаја; играње улога; дискусије; рад у групи на платформама за учење; повезивање са вршњацима из других школа или држава; гостовања стручњака; учење у другим установама; посете разним културно-уметничким дешавањима; обликовање и организовање промоција и кампања; укључивање у акције у локалној заједници...

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентације, писањ аесеја и др.
Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова: 34
Слободне наставне активности: ПРЕДУЗЕТНИШТВО	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Наставна тема/област:	ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА
Садржаји:	Однос цене и квалитета производа/услуге. Декларација производа. Уговорна обавеза за услугу. Остваривање права потрошача.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица

Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву
Наставна тема/област:	СВЕТ РАДА
Садржаји:	Свет занимања некад, сад и у будућности. Професионална оријентација. Професионални развој. Форма и функција CV и мотивационог писма. Концепт целоживотног учења.
Исходи	– наведе основна права потрошача и начине њихове заштите; – на декларацији пронађе најважније информације о производу и одреди однос цене и квалитета; – посматра занимања из перспективе некад и сад и предвиди могућности њиховог развоја у будућности; – повезује одређена занимања и врсту и нивое образовања; – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања; – се укључи у иницијативе које се покрећу у школи.
Активности ученика	Анализира, промишља и критички процењује, повезује наставне садржаје са свакодневним животом, износи мишљење, дискутује, образлаже своје ставове, презентује, проналази информације, претражује одређене наставне садржаје на интернету, процењује.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; уводи нове појмове, указује на практичну примену, координира, мотивише, анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монологска, дијалогска, дискусија, рад са текстом, демонстративна, илустративна, метода учења путем истраживања, метода решавања проблема Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни облик рада
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица

Међупредметне компетенције:	Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву
-----------------------------	---

Наставна тема/област:	ПОКРЕНИ СЕБЕ И ДРУГЕ
Садржаји:	Покретање иницијативе. Менаџмент и лидерство.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, препознаје проблем, тражи решења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, организације из локалне заједнице
Међупредметне	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

компетенције:	Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
---------------	---

Наставна тема/област:	УЧЕНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА
Садржаји:	Појам предузећа (привредног субјекта). Производ и/или услуга. Појам тржишта. Људски и материјални ресурси. Пословна комуникација. Основни етички принципи у пословању. Процес производње и процес пружања услуга. Цена производа или услуге. Облици промовисања производа. Продаја производа или услуге.
Исходи	– разликује особине лидера и менаџера; – одговорно преузима задужења у тиму, сарађује са другим члановима тима и учествује у доношењу одлука; – планира, распоређује и управља ресурсима (знања и вештине, време, новац, технологије); – учествује у осмишљавању пословне идеје; – информише се о постојању сличних производа на тржишту; – комуницира са окружењем о креативним идејама свога тима; – примењује правила пословне комуникације; – поштује етичке принципе у пословању; – израчуна трошкове израде производа према датим инструкцијама; – прикупи информације о ценама сличних производа на тржишту и на основу њих одреди цену свог производа; – учествује у промоцији и продаји производа; – презентује рад свог тима.
Активности ученика	Анализира, истражује, одлучује, сарађује са члановима тима, преузима и извршава задужења, планира, управља ресурсима, осмишљава, информише се кроз разне доступне изворе информација, прикупља информације, промовише и продаје производе свог тима, презентује рад, критички размишља, просуђује и анализира.
Активности наставника	Подстиче радозналост код ученика; подстиче и упућује ученике на размишљање, истраживање, аргументовање, креативност, сарадњу, истрајност, одговорност; анализира, разговара, дискутује, вреднује.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Наставне методе и технике: монолошка, дијалогска, дискусија, демонстративна, илустративна, метода графичких радова, метода практичног рада, пројектна метода, метода учења путем истраживања, олуја идеја, мапа ума Облици рада: фронтални, групни, тимски рад
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање учествовања у активностима, комуникацији и сарадњи у тиму; начин прикупљања информација и података и њиховог аргументовања и евалуирања; начин представљања резултата рада и давања креативних решења; квалитет постављених питања; разликовање чињеница од интерпретације; извођење закључака; прихватање другачијих мишљења; способност промене мишљења у контакту са аргументима; примена наученог; предвиђање последица.
Место извођења наставе	учионица, дигитална учионица, продајне изложбе, сајмови, базари

Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према окоolini Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
-----------------------------	--

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Слободна наставна активност: ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности Филозофија са децом је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Наставна тема/област	
Садржаји	Појам добра / зла Појам уметности Појам правде Појам слободе Појам среће Појам толеранције Појам вршњачког насиља Појам истине/лажи Појам живота Појам времена и простора Појам пријатељства Појам храбрости Појам бога Појам човека Појам мудрости и знања Појам света Појам природе Појам једнакости и различитости Појам љубави
Исходи	– критички промишља и анализира питања и проблеме свог окружења – са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин – јасно изрази сопствене мисли и осећања;– практикује интелектуалну отвореност и радозналост

	– уважава релевантне аргументе – практикује толеранцију и разлике у мишљењу – искаже објективност и непристрасност у процени властитих и туђих становишта, поступака и постигнућа – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин – препозна проблеме у свом непосредном окружењу и дискутује о могућностима њиховог решавања – развије осетљивост за социјални и културни контекст – учествује у расправи која доприноси атмосфери отворености и узајамног уважавања – преузме одговорност за сопствене поступке, однос према природном и друштвеном окружењу, – усвоји интелектуалне врлине истинољубивости
Активности ученика	Учествују у активностима, раде на пројекту, покрећу акције, учествују у дискусији, дебати, играју по улогама, анализирају информације, истражују и анализирају резултате, презентују, критички промишљају, повезују
Активности наставника	Представља сваку тему, даје упутства, објашњава, усмерава, подстиче ученике на самостални рад, коригује, бира подстицаје којима ће ученике увести у тему и кључне појмове садржаја и изазвати њихову радозналост да о томе причају, постављају питања, истражују, уче
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Активности и методе које су погодне за реализацију овог програма су: креативне радионице, рад на пројекту, покретање акција, реаговање на одређене теме, дискусије, дебате, играње улога, анализа информација, истраживање и анализа добијених резултата, прављење досијеа, вртлог идеја, студије случаја, промоције, организовање кампања и сл. Погодне технике критичког мишљења које могу да се успешно користе, дрво проблема, грозд техника, brainstorming, шест шешира...
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Наставник континуирано прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова.
Међупредметне компетенције:	Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција

	Комуникација Одговоран однос према околини Естетичка компетенција
--	--

ДОПУНСКА НАСТАВА

Српски језик и књижевност
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Српски језик и књижевност-допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује по потреби као вид помоћи ученицима који након редовних часова нису савладали садржаје предвиђене програмом. На овим часовима ученицима ће бити детаљније објашњено оно што им је нејасно, посветиће се пажња појединостима важним за напредовање у учењу, а посебно ће им значити што на овим часовима могу што успешније доћи до позитивне оцено и унапредити своја знања.

- оспособљавање ученика који на редовним часовима не показују довољно способности за савладавање основних садржаја;
- увежбавање читања;
- рад на већ познатим, једноставним примерима за што лакше разликовање граматичких појмова;
- развијање љубави према матерњем језику и потреби да се он негује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика.

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Историја и дијалекти српског језика. Грађење речи. Одлике и препознавање променљивих и непроменљивих врста речи. Главни и зависни реченични чланови. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Напоредни односи међу реченичним члановима . Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама. Зависне предикатске реченице . Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Скраћенице. Дугоузлазни и дугосилазни акценат

	Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке.
Исходи	-зна фазе развоја српског књижевног језика; -разликује начине грађења речи ; -уме да разликује променљиве од непроменљивих речи; -уме да разликује и препознаје у примерима главне и зависне реченичне чланове; -препознаје и разликује једноставније примере глаголских облика; -зна поделу на просте и сложене глаголске облике; -зна поделу на личне и неличне глаголске облике; - уме да разликује просте од сложених глаголских облика; -уме да разликује личан од неличног глаголског облика; - уме да пронађе синтагму у реченици; -уочава врсте синтагми на основу главне речи у њој; -зна да разликује различите напоредне односе међу реченичним члановима и реченицама на основу типичних везника за сваки од њих; -уме да пронађе зависну реченицу у задатом једноставном примеру; -зна да одреди врсту зависне реченице у једноставном примеру; -уме да разликује реченични члан исказан речју, предлошко-падежном конструкцијом и синтагмом; -зна основне појмове везане за конгруенцију; -уме да примени правописне норме везане за обрађене глаголске облике; -правилно примењује знаке интерпункције када су у питању зависне реченице; -правилно пише скраћенице; -правилно пише глаголске облике; -зна правила за писање имена из страних језика; -уме да разликује кратке од дугих акцената; -разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат у задатој речи; -примењује правила интерпункције приликом писања састава; -разликује технички и сугестивни опис; -уме да напише кратку репортажу; -разликује графикон од табеле, легенде итд.; -уме да препозна правописне грешке у тексту; -зна да употреби запету у зависним реченицама;

	- разликује облике казивања; - разликује књижевне родове и врсте; - умеда препозна стилске фигуре на једноставним примерима.
Активности ученика	- пажљиво слушају инструкције наставника; - обнављају и проширују усвојена знања; - усвајају нова знања; - читају; - записују; - аргументовано износе своје ставове и образлажу их; - размењују мишљења; - редовно пишу домаће;

Активности наставника	- брижљиво припрема час и усмерава његов ток; - мотивише ученике за рад; - објашњава, саветује и даје упутства; - прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; - похваљује сваки труд и напредак ученика; - припрема и одабира наставни материјал; - организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монологска, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступао градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Одлике књижевних родова Одлике књижевних врста и примери за њих Основни књижевнотеоријски појмови (врста стиха, строфе, риме) Карактеризација ликова Стилска изражајна средства Анализа и мотивација ликова Етапе развоја епског и драмског дела
Исходи	-разликују књижевне родове(лирику, епику и драму); -разликоваће лирске, епске и драмске књижевне врсте; -умеће да одреде врсту строфе, стиха и риме у задатој песми; -уочаваће разлику између ауторске и народне песме; -правиће разлику између народног епског и ауторског дела; -умеће да наведе особине ликова из дела; -препознаваће једноставне примере стилских фигура; -знаће да објасне шта покреће ликове; -знаће да наведу етапе развоја епског и драмског дела и да аргументују деловима текста.
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; - обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -редовно пишу домаће задатке.
Активности наставника	-бриживо припрема час и усмерава његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује сваки труд и напредак ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -организује и координира рад ученика.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид наставе. Веома је важно да ученик на овим часовима стекне самопоуздање, да се оснажи његова воља и дух, како би другачије приступио градиву које се обрађује на часовима редовне наставе.

Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица
------------------------	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 12
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм енглеског језика у основној школи, али и да ученицима којима је то потребно пружи додатна појашњења садржаја обрађених на редовној настави.

Наставне теме/области	Заједничке активности и интересовања у школи и изван ње Путовања Вршњачка комуникација, тимски дух и спорт Уметност, медији, рекламе Људи некада и сада Уређење животног простора. Конзументско друштво у модерном друштву vs екологија
Садржаји	Текстови/дијалози/аудио/видео записи који се односе на тему; Изражавање допадања и недопадања; Описивање карактерних особина; Изражавање правила и забрана; Описивање садашњих и прошлих радњи; Употреба предлога; Поређење придева (бића, појава, предмета); Извођење речи. Изражавање реалних и хипотетичких услова; Изражавање будућности - планираних и непланираних будућних радњи; Изражавање пасивног/трпног стања; Употреба члана; Изражавање осећања;. Описивање спортова и филма; Доношење одлука; Изражавање способности, могућности, вероватноће, обавезе и забране модалним глаголима. Описивање стила живота људи некада и сада. Неуправни говор - наредбе, молбе, питања и изјавне реченице. Изражавање намере и сврхе. Описивање животног простора и животних стилова. Квантификатори. Бројиве и небројиве именице. Разговоро у куповању и продаји, ценама и новцу.
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - Разуме основни смисао прочитаних текстова и уме да издвоји кључне појмове и информације - Препозна форму глаголских облика и уме да их употреби у датом контексту - Препознаје и разликује основне граматичке и лексичке садржаје који су неопходни за успешну усмену и писану комуникацију
Активности ученика	Слушају, прате, постављају питања, одговарају на питања, сарађују, пишу, читају, раде у пару, групи, анализирају, повезују, изводе закључке, активно учествују у језичким играма примереним узрасту, прате сопствени напредак
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, пружа додатну подршку у учењу
Начин и поступак остваривања програмских	Монолошка, дијалогска, вербално - текстуална, аудитивна, демонстративна, илистративна. “Превођење” исказа у гест и геста у исказ

садржаја (методе, технике, облици)	Вежбе слушања, говора и примене лексичких и граматичких садржаја у датом контексту. Фронтални, индивидуализовани, у пару.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање и праћење, различите технике формативног оцењивања (вежбе говора, писања, читања, разумевања прочитаног). Редовно долажење на часове допунске наставе.

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 24
Наставни предмет: -МАТЕМАТИКА –допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учењапредмета: Допунска настава се организује за ученике који након редовних часова математике нису успели да савладају садржаје предвиђене програмом. Циљ одржавања ових часова је рад на једноставним, већ познатим примерима за што лакше савладавање основних појмова

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.
Исходи	– примени Талесову теорему у геометријским задацима; – примени сличност троуглова у геометријским задацима;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалошка,монологска,текстуална,демонстративна
Начинпровереостварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА,ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве,тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни.
Исходи	– анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи решавања задатака;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Линеарна једначина.Решавање линеарних једначина с једном непознатом.Линеарна неједначина.Решавање линеарних неједначина с једном непознатом.
Исходи	– реши линеарну једначину,неједначину;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час,мотивише ученике за рад,прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронтални,индивидуални Методе :дијалогска,монологска,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид

остварености исхода	
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ПРИЗМА ,ПИРАМИДА
Садржаји:	Призма: појам, врсте, елементи. Површина праве призме. Запремина праве призме. Пирамида; појам, врсте, елемент. Површина пирамиде. Запремина пирамиде.
Исходи	– израчуна површину запремину праве призме и четворостране пирамиде
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција ($y = kx + n$). Цртање графика линеарних функција.
Исходи	– нацрта график линеарне функције;
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА
Садржаји:	Површина и запремина правог ваљка, купе и лопте
Исходи	– израчуна површини запремину ваљка, купе и лопте
Активности ученика	-обнављају и утврђују раније стечена знања
Активности наставника	-припрема час, мотивише ученике за рад, прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре, предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални, индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите активности и задатке дате на часу и на тесту посебно припремљеном за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност(материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства,дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; -усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, анализира, поставља питања,изводи закључке,сарађује,учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал,упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика

Место извођења наставе	Учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступа раду, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару – квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, усмена и писана провера знања

остварености исхода	
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; стварање ОУН. Истакнут личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступа раду, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима изражава мишљење и ставове
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалогска, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
Исходи	– . смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада – Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалогска, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару - квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица, историјски локалитети, архив, музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата—пад Берлинског зида;слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе,стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила,процеси глобализације,Четврта индустријскареволуција(дигитални медији,интернет,друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције,савремени културни покрети. Српски народ на крају20.ипочетком21.века—кризаСФРЈ 80-тих година,међунационалне тензије,увођењевишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварањенових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене2000.године,РепубликаСрбија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије,односиу региону,српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији,култура и спорт. Истакнутеличности:Роналд Реган,Михаил Горбачов,Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, СлободанМилошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић,ВојиславКоштуница
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; -усваја основне чињенице које може да репродукује самостално или уз помоћ наставника
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал,уознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика
Начин и поступак остваривања	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности

програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА- допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава биологије се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво (ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави могу се прикључити и други ученици ако изразе жељу да на овај начин допуне редовну наставу.

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Улога ћелијских органела у метаболизму ћелије, Матичне ћелије, Улога и значај ензима. Ендокрини и нервни систем, хуморална регулација, поремећаји функције ендокриног и нервног система. Фотосинтеза, дисање, транспирација. Теорија еволуције Еволуција и развој екосистема. Ограниченост ресурса и одрживи развој Ретке и угрожене врсте Србије. Последице глобалних промена.
Исходи	На основном нивоу: повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; препознаје поремећаје у раду органа и система органа; Разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину и како то делује на жива бића у непосредном окружењу.
Активности ученика	Посматра, слуша, бележи, црта, поставља питања, закључује.
Активности наставника	планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска метода, рад на тексту, демонстративна, индивидуализована настава, рад у малим групама
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, мапе ума, сажети наставног градива, дијагностички тестови
Место извођења наставе	Биолошки кабинет

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред:Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ФИЗИКА -допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм физике у основној школи. Њу похађају ученици који у редовној настави нису били успешни

Наставна тема/област:	Осцилаторно и таласно кретање
Садржаји:	Осцилаторно кретање, таласи, звук
Исходи	Да ученик зна да наведе периодично и осцилаторно кретање, да зна период и фреквенцију, да зна шта је чујни звук
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Закон одбијања и преламања, праволинијско простирање светлости
Исходи	Да зна закон преламања и одбијања, да зна да се светлост протиче праволинијски
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, конструише, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Наелектрисање тела, елементарно наелектрисање, потенцијал, напон и рад ел.поља, електрична сила
Исходи	Да зна да постоје две врсте наелектрисања и да између њих делује електрична сила. Да зна вредност елементарног наелектрисања
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање

остварености исхода	
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Електрична струја као појава, јачина ел.струје, напон, електрична отпорност, Омови закони, рад ел.струје и утрошена ел. енергија, шема струјног кола, проводници и изолатори
Исходи	Да зна ознаке за напон, ел. струју и отпор, да зна њихове мерне јединице. Образац за Омов закон, рад ел. струје, снагу и утрошену енергију
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару, индивидуални Методе рада: Вербална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује и демонстрира, сарађује, учествује у раду групе
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Свакодневно праћење рада ученика - Разна усмена проверавања, активност ученика на часу. Самооцењивање
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ХЕМИЈА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Допунска настава организује се за ученике који имају тешкоћа при савладавању наставног градива, као и за ученике који су дуже време били одсутни с наставе. Програм допунске наставе садржи исте наставне теме и садржаје као програм редовне наставе. Допунска настава не сме се организовати само пред часове провере знања ученика. Она се организује током целе школске године, када се укаже потреба за њом, а најчешће од једног часа недељно.

Наставна тема/област:	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; – зна значење појмова хидроксид; уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – уме правилно да рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – зна и уме да изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира , одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе,	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару

технике, облици)	Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Наставна тема/област:	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ
Садржаји:	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености неметала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства неметала; – разуме хемијска својства неметала; – зна и уме да повезује својства неметала са положајем у Периодном систему елемената; – зна и уме да примењује правила писања формула оксида; – зна да представља хемијским једначинама реакције оксидације; – зна примене важнијих неметала и њихових једињења у свакодневном животу; – зна значење појмова оксид и оксидација; – зна значење појма киселина; – разуме начине добијања киселина; – разликује на основу формула оксиде и киселине; зна и уме да примењује начине доказивања киселина индикаторима.
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	СОЛИ
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли.
Исходи	– зна значење појма соли; – зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; – разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; – зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; – зна рН вредност воде; зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	УГЉОВОДОНИЦИ
Садржаји:	Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адисија); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас; – зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава; подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира, одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Излаже нове чињенице, Демонстрира Одређује редослед израде задатака, Посматра Процењује Оцењује
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална
Место извођења наставе	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
	Учионица хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Органска једињења са кисеоником
Садржаји:	Алкохоли. Карбоксилне киселине.Масти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глюкоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкоhole као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкоhole на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, слуша, анализира, закључује црта, чита, обележава, одговара на питања, поставља питања, прави шеме и мапе ума, ради у пару, рад у групама на јасно дефинисаним задацима, коментаришу
Активности наставника	Планира, организује, усмерава;подстиче; даје упутства; излаже нове чињенице, демонстрира ,одређује редослед израде задатака, посматра, процењује, оцењује
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалогска, експериментална
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји. Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самовалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе
Место извођења наставе	Учионица хемијски кабинет

РУСКИ ЈЕЗИК**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – допунска настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језака; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I ШКОЛА, ПОРОДИЦА
Садржаји:	школске обавезе, интересовања, поздрављање, исказивање захвалности, извињење, руска школа, врсте речи, школски предмети и секције, слагање и неслагање, род именица, падежи
Исходи	поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог, исказати захвалност, извињење
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II РОЂЕНДАН
Садржаји:	позивнице, прослава, промена придева, глаголски вид, времена
Исходи	разуме јасно постављена питања и одговара на њих, разуме упутства и налоге и реагује на њих;
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III ЗИМСКЕ РАДОСТИ
Садржаји:	Нова година у Москви, употреба акузатива и локатива, исказивање места и правца, личне заменице, садашње време прва коњугација
Исходи	разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања,
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ПОЗОРИШТЕ
Садржаји:	руска бајка, допадање и недопадање, опис лица, генитив, основни и редни бројеви, време по сату, садашње време друга коњугација
Исходи	разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих, исказује допадање и недопадање
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V ПРАЗНИЦИ
Садржаји:	стари руски празници и обичаји инструментал, глаголски вид и будуће време
Исходи	разуме и описује на једноставан начин опис живих бића, предмета, места и појава, старих руских празника и обичаја, разуме честитку и одговори на њу, опише начин прославе важних догађаја
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	VI МОСКВА/САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
Садржаји:	опис земље и града, знаменитости, стране света, датив, глаголи кретања, употреба императива, присвојне заменице, употреба бројева са именицама
Исходи	разуме и описује једноставне исказе о тренутним активностима и способностима, опише специфичније просторне односе једноставним везаним исказима, опише неки историјски догађај, историјску личност и слично, разуме жеље планове, намере, молбе и реагује на њих
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ДОДАТНА НАСТАВА

Српски језик и књижевност
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Српски језик и књижевност-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност на часовима додатне наставе јесте подстицање и праћење рада ученика који имају посебне афинитете према садржају који се обрађује на часовима редовне наставе, развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује, оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникативним ситуацијама (улога говорника, слишаоца, саговорника и читаоца), уочавање разлике између месног говора и књижевног језика; развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности, поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текст, развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске)

Наставна тема/област:	Књижевност
Садржаји:	Књижевна дела и писци који се обрађују на часовима српског језика и књижевности. Књижевна дела по избору деце. Књижевни термини и појмови. Врста строфе. Врста стиха. Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима ; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре. Врсте ауторске и народне лирске песме. Основна тема и кључни мотиви. Песничке слике. Карактеризација ликова. Облици казивања подела. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман, еп, спев. Драмске врсте – основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе у развоју драмског дела. Драмска ситуација. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и

	сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари. Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависнословеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	-уочава и елементе композиције лирске песме (строфа, стих), врсте строфе према броју стихова, анализира сегменте епског дела у стиху и у прози (делови фабуле-поглавље, епизода;стих); драмског дела (чин, сцена, појава); -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, ольфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту; -процени основни тон певања, приповедања или драмске радње(шалвив, ведар, тужан и сл.); -развија имагинацијски богате асоцијацијена основу тема и мотива књижевних дела; -одреди тему и главне и споредне мотиве; -анализира узрочно-последично низање мотива; -илуструје особине ликова примерима из текста; -вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове; -наводи примере личне добити од читања; -напредује у стицању читалачких компетенција; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст; -разликује драмске врсте и анализира; -уочава разлику између дијалога, монолога и унутрашњег монолога; -разликује драмске етапе и елементе драмске ситуације; -уме да препозна опкорачење, рефрен, цезуру; -разликује везани од слободног стиха;

	-разликује врсте лирских песама на примерима; -уме да препозна сложеније примере стилских фигура; -разликује песму у прози од прозног дела; -фабулу и сиже прецизно одређује; -разликује статичке од динамичких мотива; -разликује епизоду, композицију; -уочава примере ироније, сатире и хумора; -разликује врсте приповедања; -зна да препозна дневник, путопис и аутобиографију; -проналази и записује легенде свог краја; -разликује различите форме народних умотворина; -уме да разликује хронолошко и ретроспективно шриповедање; -уме да истакне сатирични тон у делима;
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке; -редовно пишу домаће; -трагају за новим изворима сазнања
Активности наставника	-изражајно чита текстове; -врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи рад и напредак у раду
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

Наставна тема/област:	Граматика, језик и правопис
Садржаји:	Променљиве и непроменљиве речи. Падежи, значења и служба. Грађење речи. Грађење и основна значења глаголских облика. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Служба речи. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене). Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова. Писање имена из страних језика. Дугоузлазни и краткоузлазни, дугосилазни и краткосилазни акценат. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге.
Исходи	-уме да разликује променљиве од непроменљивих речи; -зна граматичке категорије речи; -издваја именске речи и зна одлике значења и службе падежног система; -препознаје и разликује глаголска времена и начине, личне и неличне глаголске облике и употребљава их у складу са нормом на сложенијим примерима; – уочава делове именичке синтагме и одређује јој врте на сложеним примерима са две и виђе синтагми – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама; – идентификује врсте зависних реченица; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примењује правописну норму;

	-зна да одреди чланове који конгруирају међу собом-зна да одреди конгруентне чланове у реченицама -уме да правилно напише све глаголске облике; -зна правописна правила када је у питању инверзија; -правилно употребљава скраћенице зна да разликује врете зависних реченица на сложенијим примерима сложених реченица у текстовима; -зна примену страних имена у српском језику; -влада свим правописним правилима на сложенијим примерима глаголских облика; – разликује и зна правила за сва четири акцента; -доследно примењује правописну норму у употребу великог слова; састављеног и растављеног писања речи, интерпункцијских знакова; -користи правопис у свакодневном раду;
Активности ученика	-пажљиво слушају инструкције наставника; -обнављају и проширују усвојена знања; -усвајају нова знања; -читају; -записују; -анализирају и интерпретирају обрађене садржаје; -аргументовано износе своје ставове и образлажу их; -размењују мишљења; -решавају проблемске задатке; -редовно пишу домаће; -трагају за новим изворима сазнања.
Активности наставника	-врло брижљиво припрема час и његов ток; -мотивише ученике за рад; -објашњава, саветује и даје упутства; -прати постигнућа ученика и вреднује њихове одговоре; -похваљује напредак и труд ученика; -припрема и одабира наставни материјал; -упућује ученике на додатне изворе знања; -организује и координира рад ученика и подржава њихову сарадњу; -сугерисање ученицима на велики број сајтова на којима могу обогатити своја сазнања.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: индивидуални, фронтални, групни, рад у пару; Методе: дијалогска, монолошка, истраживачка, текстуална, демонстративна., игровна, стваралачка, аналитичко-синтетичка, радионице, истраживачки задаци, хеуристичка, програмирана настава, дигитална настава
Начин провере остварености	Вредновање кроз различите истраживачке задатке, задатке дате на часу и на тестовима. Веома је важно да ученици на овим часовима осете слободу да искажу своје мишљење и осећања у сваком тренутку и да буду мотивисани за даљи

стандарда постигнућа, остварености исхода	рад и напредак у раду
Место извођења наставе	Учионица, библиотека, мултимедијална учионица

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја свих ученика. Садржаје додатне наставе треба темељити на садржајима редовне наставе који ће се поступно продубљивати и проширивати. Додатна настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељније увођење у свет науке.

Наставне теме/области	Именице и заменице Придеви и детерминатори Глаголи Прилози и предлози Бројеви и квантификатори Разумевање текстуалних и аудио – видео материјала
Садржаји	<i>The Present Simple Tense</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи <i>The Past Simple Tense</i> глагола <i>to be</i> и осталих глагола (правилних и неправилних) <i>The Past Continuous Tense</i> <i>The Present Perfect Tense</i> учесталијих глагола (правилних и неправилних) Питања са <i>Who/What/Which/Where/When/Why...</i> Питања са препозиционим глаголима Употреба и изостављање чланова при ближем одређивању лица, у фиксним изразима (<i>go to school/by car/on foot...</i>), са основним географским појмовима (називима улица, градова, држава...) Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације; имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе. Већи градови у земљама циљне културе. <i>The Present Simple Tense</i> и <i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у садашњости, <i>The Past Simple Tense</i> и <i>The Past Continuous Tense</i> за изражавање појава, радњи, стања и збивања у прошлости Поређење прилога Придеви са наставцима <i>-ed</i> и <i>-ing</i> <i>Too (adjective) to... / (not) enough (adjective) to...</i> Творба и употреба прилога за начин (<i>beautifully, quickly, happily, well, badly, fast, hard...</i>) Употреба одређеног члана код поређења придева/прилога

	Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река...) Релативне заменице <i>who, which, that, whose, where...</i> Неодређене заменице (<i>somebody, something, anybody, anything, nobody, no one, nothing, everything...</i>). Питања са <i>What...like, How, Why...</i> Негативни префикси <i>un-, im-, ir-...</i> Модални глаголи за извођење закључака о садашњости (<i>must, can't, may...</i>) Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple</i>) <i>What (a/an) + adjective + noun</i> <i>Question tags</i> (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (знаменитости, географске карактеристике и сл.) <i>Should</i> за давање савета Изрази: <i>How about...? What about...? Why don't we...? Would you like...? Do you want...? Shall we...? Let's...</i> Модални глаголи за изражавање предлога - <i>can/could/may/might</i> Заповедни начин <i>The Present Continuous Tense</i> за унапред договорене радње <i>Question tags</i> Индијектни предлози и савети Први кондиционал Повратне заменице (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве. Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – <i>can/could/may/will</i> Индијектне наредбе и молбе <i>Gerund/Infinitive</i> (Интер)културни садржаји: правила учтивости комуникације, значајни празници и догађаји, честитања. Први и други кондиционал Заповедни начин Пасивни облик модалних глагола (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом. Питања са препозиционим глаголима Пасивни облик глагола у простим и трајним аспектима (<i>Present Simple/Continuous</i>) <i>Question tags</i>
--	---

	(Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји. <i>The Future Simple Tense</i> за изражавање одлука донетих у тренутку говора, обећања и предвиђања на основу знања, искуства и веровања Модални глаголи за изражавање вероватноће: <i>could/may/might</i> <i>Going to</i> за изражавање планова, намера и предвиђања на основу чулних опажања Временске зависне реченице за изражавање будућности и одговарајући везници (<i>when, after, before, as soon as...</i>) <i>Stative verbs (promise, believe, think, hope...)</i> Пасивни облик глагола у простим временима (<i>Future Simple</i>) <i>Question tags</i> <i>Will be able to</i> за изражавање способности у будућности Предлози за изражавање положаја и просторних односа: <i>in front of, behind, between, opposite, along, above, against...</i> Предлози са глаголима кретања: <i>onto, into...</i> Предлошки изрази са именицама за означавање страна света: <i>north of, south of, to the south, to the west...</i> Придеви изведени од именица за означавање страна света: <i>western, eastern...</i> Компаратив и суперлатив придева Заповедни начин Пасивни облик глагола у простим и трајним временима (<i>Present Simple/ Continuous, Present Perfect Simple/ Continuous, Past Simple/ Continuous/, Future Simple</i>) Употреба/изостављање одређеног члана са основним географским појмовима (називима градова, држава, река, планина, мора, океана...) Извођење речи
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разуме усмене текстове које исказују говорници различитих стандардних варијетета о темама из свакодневног живота ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања. - глобално, детаљно и селективно (у зависности од захтева комуникативне ситуације) разуме различите усмене и писане текстове (дијалоге, монологе, песме, писма, новинске чланке, јасна илустрована упутства, огласе, прилагођене књижевне и научне научни садржаје и слично) о темама из свакодневног живота и популарне науке, ближег и даљег учениковог окружења, а које се односе на узрасно специфична интересовања - говори о себи и свом окружењу, о догађајима и активностима у школи и изван ње - изрази своје утиске, осећања и аргументовано мишљење и ставове у вези са темама које су програмом

	предвиђене. - сруктурисане и кохерентне текстове дужине од 140 до 160 речи у којима, користећи познату лексику и морфосинтаксичке структуре, описује догађаје и лична искуства, поруке и писма (у електронској и традиционалној форми) различитог садржаја (захваљивање, позивање, извињење, тражење и давање информација) - усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи, - писмено преноси поруке и објашњења - препричава садржај писаног или усменог текста користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом - поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости) - разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима - уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика и страних језика које учи - разуме значај употребе интернационализама, и примењује компензационе стратегије
Активности ученика	Слушање и читање текстова, реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање и проширивање комуникације; постављање питања, повезивање са претходно наученим, употреба нове лексику у контексту, сарадња у пару и групи, активно учешће у раду, израда презентација, учешће у пројектима, анализа, извођење закључака
Активности наставника	Прати, подстиче, мотивише, објашњава, коригује, помаже, прати напредак ученика, организује, припрема ученике за такмичења
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Методе: Дијалогска, монолошка, вербално – текстуална, аудитивна, визуелна, илустративно-демонстративна. Рад у пару, групи и индивидуално. Технике: Слушање и реаговање на команде наставника на страном језику или са аудио записа (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности. Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.). Вежбе слушања, читања, писања и говора.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћење постигнућа и напредак у остваривању постављених образовних циљева додатне наставе мотивише ученике на даљи рад. Подршка коју наставник пружа током наставе доприноси развоју реалистичне слике ученика о себи и развија вештине самовредновања. Наставник бележи и прати оствареност исхода и напредак ученика.

МАТЕМАТИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 24
Наставни предмет: МАТЕМАТИКА -додатна	Недељни фонд часова:1

Циљ учења предмета: Додатна настава се организује за ученике који врло успршно садладавају наставне садржаје и имају изражену способност за математику.Циљ организовања ове наставе је продубљивљиње и примена стечених знања.

Наставна тема/област:	СЛИЧНОСТ
Садржаји:	Пропорционалне величине.Талесова теорема.Сличност троуглова.Примене сличности.
Исходи	– примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља,критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада:фронталнииндивидуални Методе :дијалошка,монолошка,текстуална,демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН
Садржаји:	Однос тачке и праве, тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни. Полиедар.
Исходи	– уочи правоугли $\triangle$ у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујете са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ
Садржаји:	Примена у реалним ситуацијама
Исходи	– реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину ;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Наставна тема/област:	ПРИЗМА , ПИРАМИДА
Садржаји:	Површина призме и пирамиде. Запремина призме и пирамиде.
Исходи	– примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалошка, монолошка, текстуална, демонстративна

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет
Наставна тема/област:	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА
Садржаји:	Линеарна функција($y = kx + n$). График линеарне функције; нула и знак функције, монотоност. Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.
Исходи	– нацрта и анализира график линеарне функције;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Наставна тема/област:	ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА
Садржаји:	Површина ваљка, купе и лопте. Запремина ваљка, купе и лопте.
Исходи	– примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
Активности ученика	-продубљује стечена знања -повезујетему са предходно наученим у разним областима и свакодневним животом -излаже своје идеје и износи оргинелна и креативна решења -прикупља, критички процењује и анализира идеје одговоре и решења
Активности наставника	-припрема час -мотивише ученике за рад -прати постигнућа ученика -предлаже изворе за вежбање код куће

Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облици рада: фронтални и индивидуални Методе : дијалогска, монолошка, текстуална, демонстративна
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Кроз различите активности и задатке дате посебно припремљене за овај вид
Место извођења наставе	Математички кабинет

Историја

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: Историја-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи

Наставна тема/област:	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
Садржаји:	Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални).
Исходи	– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају, анализира позицију аутора
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања

	– менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења

Наставна тема/област:	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА
Садржаји:	Последице Великог рата(демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу—нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе(југословенска идеја, процес и носиоци уједињења, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету(либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.
Исходи	– доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; – препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима

	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања - Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика - подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика ,усмена и писана провера знања
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

\

Наставна тема/област:	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ
Садржаји:	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; стварање ОУН. Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.
Исходи	наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба; илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу; образложи утицај различитих друштвено-економских система на свакодневни живот људи, анализирајући дате примере; препозна како су културне интеракције, и сарадња различитих етничких и социјалних група утицали на политички, друштвени и привредни живот; наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва; идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта; објасни значење појмова геноцид и Холокауст; изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова у условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и са знајне вредности; изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника; препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији; критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма

	– упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога ; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; –Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА
Садржаји:	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, рат на жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
Исходи	анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања, користећи ИКТ; образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији.
Активности ученика	Активно приступају раду, практично примењују стечена знања, самопроцењују свој напредак, запажају, упоређују, повезују, примењују, решавају проблеме, организују, повезују знање са другим областима.
Активности наставника	Припрема наставни материјал, упознаје ученике са циљевима и садржајима програма – упознаје их са правилима рада; – упознаје их са критеријумима оцењивања по областима – упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство; – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализованом приступу ученику; – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога; – негује позитивну климу у одељењу; – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике; – омогућава ученицима да сами изводе закључке – подстиче ученике на учење – Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада; – Инсистира на практичној примени стечених знања; Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Мнолошко-дијалошка, демонстрација, дебата, рад на непознатом тексту, дискусија, игровне активности -Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару -квиз, техника шест шешира, мапа ума, дрво проблема

Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања, петнаестоминутни тестови, самопроцена знања ученика, такмичења
--	---

Наставна тема/област:	СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА
Садржаји:	Свет после хладног рата–пад Берлинског зида;слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе,стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила,процеси глобализације,Четврта индустријска револуција(дигитални медији,интернет,друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције,савремени културни покрети. Српски народ на крају20.ипочетком21.века–криза СФРЈ 80-тих година,међунационалне тензије,увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене2000.године, Република Србија као самостална држава, Питање статуса Косова и Метохије,односи у региону,српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији,култура и спорт. Истакнуте личности:Роналд Реган,Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница
Исходи	– анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног изворног материјала; – осмисли, спроведе и презентује резултате истраживања ,користећиИКТ; – образложи смисао неговања сећања на важне догађаје и личности из историје савременог доба; – истражи меморијалне споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања; – покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа; – уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима; препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и Републици Србији
Активности ученика	Активно приступају раду,практично примењују стечена знања,самопроцењују свој напредак,запажају,упоређују,повезују,примењују,решавају проблеме,организују,повезују знање са другим областима.
Активности наставника	– упознаје ученике, процењује њихово претходно искуство, – редовно прати рад и залагање ученика на часу – води рачуна о индивидуализаованом приступу ученику – подстиче код ученика развој мишљења и разумевања – менторска улога – негује позитивну климу у одељењу – омогућава подстицајну средину за рад и учење – охрабрује, помаже и подстиче ученике – омогућава ученицима да сами изводе закључке

	– подстиче ученике на учење –Инсистира на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада –Инсистира на практичној примени стечених знања Идентификује напредак у учењу и постигнућима ученика подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују...
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	-Мнолошко-дијалошка,демонстрација,дебата,рад на непознатом тексту,дискусија,игровне активности -Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару -квиз,техника шест шешира,мапа ума,дрво проблема
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмена и писана провера знања,петнаестоминутни тестови,самопроцена знања ученика,такмичења
Место извођења наставе	Учионица,историјски локалитети,архив,музеји

ГЕОГРАФИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 18
Наставни предмет: ГЕОГРАФИЈА-додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина стечених на редовној настави, оспособљавање ученика за самообразовање, подстицање на стваралачки рад и упућивање на самостално коришћење различитих извора сазнања у учењу и истраживању; јачање самопоуздања и такмичарског духа кроз јавно представљање радова и учешћа на такмичењу.

Наставна тема/област:	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА
Садржаји:	Географски омотачи
Исходи	анализира грађу Земљине коре на простору Србије и уочава узрочно-последичне везе у географском омотачу
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица објекти у окружењу

Наставна тема/област:	КАРТОГРАФИЈА
Садржаји:	Географска карта Србије
Исходи	самостално проналази на географској карти Србије географске објекте одређених регија -самостално решавањем проблемских задатака унесе у нему карту одређене географске објекте
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошла, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица, објекти у окружењу

Наставна тема/област:	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Утицаји ерозивних и акумулативних процеса у географском омотачу на живот човека. Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији.
Исходи	- објасни узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; - анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; - препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода - осмишљава пројекте за заштиту животне средине
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошла, дијалогска, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације

стандарда постигнућа, остварености исхода	постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица. Географски објекти у окружењу

Наставна тема/област:	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ
Садржаји:	Демографски проблеми и популациона политика. Урбанизација и проблеми урбаног развоја. Привредне делатности и животна средина
Исходи	– објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; – изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; – повезује размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи и даје предлоге решења одређених проблема – објашњава ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине
Активности ученика	Активно прати, анализира, поставља питања, изводи закључке, сарађује, учествује у активностима, изражава мишљење и ставове, описује, примењује научено, повезује претходно научено са новим садржајима, учествује и писању и реализацији пројеката
Активности наставника	Припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује, коригује, анализира, процењује, помаже, промовише радове ученика
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Монолошка, дијалошка, илустративно-демонстративна, текст метода, хеуристички приступ, кооперативна, интерактивна, истраживачки рад, мапа ума, ИКТ Фронтани, рад у групи, пару/индивидуални
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Описно прати индивидуално напредовање ученика, разумевање и уочавање вертикалне и хоризонталне корелације постигнућа ученика на такмичењима самостални истраживачки радови пројекти
Место извођења наставе	Учионица, објекти у окружењу

БИОЛОГИЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: БИОЛОГИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за биологију и који су на редовним часовима биологије показали висок ниво савладаног градива, као и развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа, развијање способности самосталног планирања истраживања, постављања хипотеза, решавања проблема, анализе и синтезе, добијања и тумачења резултата истраживања

Наставна тема/област:	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА; ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ; ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА; НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА; ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ
Садржаји:	Улога ћелијских органела у метаболизму ћелије, Матичне ћелије, Улога и значај ензима. Ендокрини и нервни систем, хуморална регулација, поремећаји функције ендокриног и нервног система Фотосинтеза, дисање, транспирација. Теорија еволуције Еволуција и развој екосистема. Ограниченост ресурса и одрживи развој Ретке и угрожене врсте Србије. Последице глобалних промена.
Исходи	На напредном нивоу: повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; идентификује и испитује регулаторне механизме идентификује поремећаје у раду органа и система органа; Процењује критички расположивост природних ресурса Доводи у везу промене живих бића са променама услова живота
Активности ученика	Посматра, запажа, бележи, дискутује, анализира, закључује црта, поставља питања, решава проблемске задатке, Уочава и решава проблеме постављањем хипотеза, вршењем огледа и доношењем закључка.
Активности наставника	планира, организује, усмерава, подстиче; даје упутства, излаже нове чињенице, демонстрира, посматра
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Дијалогска, метода демонстрације, рад на тексту, интерактивна метода, практичан рада, проблемска настава, индивидуализована настава
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Посматрање, дневници рада, самоевалуација, практичне вежбе, тестови са свих нивоа такмичења, остварени резултати на такмичењима. Реализовани експерименти и пројекти

Место извођења наставе	Биолошки кабинет
------------------------	------------------

ФИЗИКА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 30
Наставни предмет: ФИЗИКА-додатни рад	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета је да програмски садржаји ове наставе обухвате:

- изабране садржаје из редовне наставе који се сада обрађују комплексније (користи се и дедуктивни приступ физичким појавама, раде се тежи задаци, изводе прецизнија мерења на сложенијим апаратима итд.),
- нове садржаје, који се наслањају на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес.

Редослед тематских садржаја у додатној настави прати редослед одговарајућих садржаја у редовној настави. Уколико у школи тренутно не постоје технички услови за остваривање неких тематских садржаја из додатне наставе, наставник бира оне садржаје који могу да се остваре. Поред понуђених садржаја, могу се реализовати и теме за које ученици покажу посебно интересовање као и припреме за такмичења.

Наставна тема/област:	Осцилаторно и таласно кретање
Садржаји	Фреквенција, период осциловања, таласи и звук
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Светлосне појаве
Садржаји:	Закон одбијања и преламања, конструкција ликова код огледала и сочива, оптичка моћ сочива
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона Технике: мапа ума
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрично поље
Садржаји:	Кулонов закон, јачина електричног поља, потенцијал и рад електричног поља
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа,	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење

остварености исхода	
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

Наставна тема/област:	Електрична струја
Садржаји:	Везивање отпорника, Кирхофова правила, Омови закони, Џул-Ленцов закон
Исходи	Ученик ће самостално да решава задатке напредног нивоа
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Фронтални, групни, рад у пару Методе рада: Вербална, експериментална, илустрациона
Активности наставника	Планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода
Активности ученика	Прати, записује поставља питања, решава задатке, учествује у извођењу огледа, демонстрира, сарађује, учествује у раду групе, прави презентације и постере.
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Израда тестова са предходних такмичења, решавања задатака напредног нивоа из збирки за такмичење
Место извођења наставе:	Кабинет за физику

ХЕМИЈА**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 21
Наставни предмет: ХЕМИЈА - додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета јесте проширивање и продубљивање знања ученика који се у већој мери интересују за хемију и који су на редовним часовима показали висок ниво савладаног градива, развијање способности и вештина ученика према њиховим интересовањима и склоностима и развијање такмичарског духа.

Наставна тема/област:	Хемијски елементи и једињења
Садржаји:	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена.
Исходи	– зна о заступљености метала и њихових једињења у природи; – зна физичка својства метала; разуме хемијска својства метала; – повезује својства метала са положајем у периодном систему елемената; зна значење појмова хидроксид; – уме да примењује правила писања формула хидроксида. – разуме начине добијања хидроксида; испитује физичка својства метала; – зна да примењује начине доказивања хидроксида индикаторима; – разликује на основу формула оксиде, киселине и хидроксида; – зна својства метала која одређују њихову практичну примену; – зна својства и примене важнијих легура; – зна да наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; уме да испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом
Активности ученика	Припрема посуђе, прибор и материјал, активно учествује, поставља питања, бележи резултате, дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке, описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка, дијалошка, експериментална, индивидуални рад

садржаја (методе, технике, облици)	Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка, ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика

Наставна тема/област:	Класе неорганских једињења
Садржаји:	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли.
Исходи	– зна значење појма соли; – зна и уме да саставља формуле соли на основу назива; – зна и уме да саставља називе соли на основу формуле; – разуме начине добијања соли; – уочава генетску повезаност оксида, киселина, хидроксида и соли; – зна физичка својства соли; – разуме хемијска својства соли. – разликује на основу формула оксиде, киселине, хидроксида и соли; – зна примене важнијих соли; – зна шта су електролити; – објашњава појам електролитичке дисоцијације; – разуме реакције електролитичке дисоцијације киселина, хидроксида и соли и представља их хемијским једначинама; – уме да тумачи рН-скалу; – зна рН вредност воде; - зна киселост неких супстанци из свакодневног живота (сапуна, кафе, итд.).
Активности ученика	Припрема посуђе, прибор и материјал, активно учествује, поставља питања, бележи резултате, дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке, описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике,	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Метод: Монолошка Дијалошка

облици)	Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка, ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоца хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Угљоводоници
Садржаји:	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства органских једињења Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас.
Исходи	– зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – зна и уме да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна састав, поделу и физичка својства угљоводоника; – разликује алкане, алкене и алкине на основу молекулске и структурне формуле и на основу назива; – зна да саставља формуле и називе једноставнијих угљоводоника; – зна да угљоводоници подлежу реакцији сагоревања у којој се ослобађа топлота; – разуме основне хемијске реакције алкана (супституција), алкена и алкина (адисија); – зна да су главни природни извори угљоводоника нафта и земни гас; – зна примене важнијих деривата нафте и земног гаса;
Активности ученика	Припрема посуђе, прибор и материјал, активно учествује, поставља питања, бележи резултате, дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке, описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка Дијалошка Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка, ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоца хемијски кабинет

Наставна тема/област:	Органска једињења са кисеоником
Садржаји:	Алкохоли . Карбоксилне киселинеМаси и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глюкоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини.
Исходи	– уочава хидроксилну групу алкохола као функционалну групу која карактерише алкоhole као класу органских једињења; – зна да примењује правила номенклатуре алкохола; – разликује алкоhole на основу различитих подела; – повезује добијање етанола са претходним знањима; разуме да су физичка и хемијска својства алкохола одређена присуством хидроксилне групе
Активности ученика	Припрема посуђе,прибор и материјал , активно учествује,поставља питања, бележи резултатае ,дискутује, сарађује
Активности наставника	Објашњава, задаје задатке,описује, образлаже, објашњава, приказује, презентације, моделе, шеме, скице, филмове, демонстрира
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Облик рада: Индивидуални, групни, рад у пару Методе: Монолошка Дијалошка Експериментална Индивидуални рад Средства: Уџбеник, радна свеска, збирка,ПСЕ,
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Праћењем и бележењем постигнућа ученика
Место извођења наставе	Учионоца хемијски кабинет

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК– додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета Циљ учења Другог страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Наставна тема/област:	Grammaire Lecture
Садржаји:	Садашње време фреквентних глагола Питања с упитним речима (comment, quel, où...) Личне заменице Присвојни придеви Бројеви (основни и редни) Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (plus grand, meilleur). Садашње време фреквентних глагола, рачунајући и повратне.
Исходи	Питање разуме једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/ давање информација личне природе; поздрав и отпоздрав, представисебе и другог користећи јед- ноставнија језичка средства; размени једноставније информације личне природе; у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	припрема, организује, прати, објашњава, даје упутства, усмерава, мотивише, подстиче, контролише, сарађује, закључује коригује, анализира, процењује, помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалoшкa (херуистички разгoвoр, дискусија, катихетички разгoвoр); монолошкa (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура

исхода	
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

Наставна тема/област:	Comprehension Ecriture
Садржаји:	Заповедни начин.Негација (ne/ n'...pas). Заменица on. Садашње времефреквентних неправилних глагола.Заповедни начин.Изрази са глаголима avoir иêtre. Садашње времефреквентних глагола, рачунајућии повратне. Qu'est-ce que vouspensez de... ? Наглашене личнезаменице. Негација. Садашње времефреквентних глагола. Combien d'enfants ya-t-il dans le parc ? Ily a quatre garçons et cinq filles.
Исходи	упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства; разуме једноставније предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење; упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; затражи и пружи додатне информације увези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности; разуме уобичајене молбе
Активности ученика	учествује у комуникацији уз примену социокултурних норми, примењује нови вокабулар у комуникацији и датом контексту, примењује научено
Активности наставника	Припрема, Организује, Прати, Објашњава, Даје упутства, Усмерава, Мотивише, Подстиче, Контролише, Сарађује, Закључује ,Коригује, Анализира, Процењује, Помаже
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методe, технике, облици)	дијалoшка (херуистички разговор, дискусија, катихетички разговор); монологска (описивање, причање); вербално текстуална, илустративна; демонстративна Облици рада: индивидуални; фронтални; у пару; групни
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене и писмене вежбе, диктати, писмени задаци у којима се евалуира: разумевање говора, разумевање краћег писаног текста, усмено и писмено изражавање, усвојеност лексике и граматичких структура
Место извођења наставе	класична учионица; мултимедијална; пољска учионица

РУСКИ ЈЕЗИК

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: ОСМИ	Годишњи фонд часова : 34
Наставни предмет: РУСКИ ЈЕЗИК – додатна настава	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Заснивање циља на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика његових моралних и естетских ставова стицање позитивниг односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика; усвајање основних знања за усмено и писмено споразумевање са људима из других земаља; усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима руског језика, као и да настави да на вишем новоу образовања и самостално учење истог или других страних језика.

Наставна тема/област:	I РУСКИ ПРОСТОРИ
Садржаји:	летњи утисци, путовања, традиција и обичаји, знаменитости Сибира, исказивање места и правца, бројеви и именице, коришћење руских сајтова.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	II ЗИМСКЕ РАДОСТИ
Садржаји:	разговор о празницима.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	III МОСКВА
Садржаји:	знаменитости руске престонице.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалошка (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	IV ГОСТИ ИЗ РУСИЈЕ
Садржаји:	шетња Београдом, екскурзија у Русију, глаголска времена, деklinација именица, честитање празника.
Исходи	Препознавање везе између слова и гласова, Повезивање речи и слика, гласова и слова.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

Наставна тема/област:	V МОЈ ЖИВОТ
Садржаји:	слободно време, хоби, обавезе у кући, здрава исхрана, тип родитеља, стара руска веровања, пословице, великани Русије, императив, припадност трећем лицу, исказивање количине.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитовање, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монолошка (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.

Место извођења наставе	учионица
------------------------	----------

Наставна тема/област:	VI ПРОЗОР У СВЕТ
Садржаји:	дечји фестивали, важни догађаји, позоришна представа, руска кинематографија, еколошка свест, човеков карактер, изражавање негације.
Исходи	Поздрави и отпоздрави примењујући најједноставнија језичка средства, представити себе и другог.
Активности ученика	Вежбе слушања, Рецитоване, Певање у групи, Мануелне активности, Симулација (улоге).
Активности наставника	Прати, говори полако и разговетно, Упућује, Семантизује нове речи.
Начин и поступак остваривања програмских садржаја (методе, технике, облици)	Вербалне (монологска (опис), дијалогска (хеуристички приступ, дискусија), демонстрације, игровне активности
Начин провере остварености стандарда постигнућа, остварености исхода	Усмене вежбе (разумевање говора, тразумевање краћег писаног текста, усмено изражавање, усвојеност лексике и граматике.
Место извођења наставе	учионица

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Осми	Годишњи фонд часова : 36
ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	Недељни фонд часова: 1

Циљеви: Подстицање и усмеравање процеса формирања одељенског колектива. Систематско праћење развоја ученика, њиховог успеха и помагање у разрешавању проблема. Успостављање сарадње ученик-наставник-родитељ у циљу побољшања успеха и развоја ученика. Обављање саветодавно – васпитног рада са ученицима. Богаћење интерперсоналних односа у одељењу. Развијање међусобне љубави, толеранције, поштовања и уважавања различитости.

Развијање свести о значају постојања правила понашања и важности придржавања истих. Усмеравање ученичких афинитета кроз слободне активности и подстицање да се укључе у различите општешколске манифестације и акције. Отклањање узрока евентуалног неуспеха појединих ученика. Координирање и усклађивање рада и захтева свих наставника према ученицима. Неговање и ширење опште културе.

Наставна тема/област	ФОРМИРАЊЕ ОДЕЉЕЊСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УЧЕНИКА.
Садржаји	Одабир представника одељењске заједнице ученика Договор о раду одељењског колектива и одељењског старешине Правила понашања Упознавање ученика са програмом рада Ученичког парламента Одабир представника одељења у Ученичком парламенту
Наставна тема/област	ПОВЕЋАЊЕ РЕЗИЛИЈЕНТНОСТИ УЧЕНИКА У ОДНОСУ НА РАЗВИЈАЊЕ РАЗЛИЧИТИХ ПОРЕМАЋАЈА ПОНАШАЊА, ОДУПИРАЊА СОЦИЈАЛНОМ ПРИТИСКУ, ЕМОЦИОНАЛНОЈ ПИСМЕНОСТИ, КРИТИЧКОМ МИШЉЕЊУ И РАЗВОЈУ САМОПОУЗДАЊА
Садржаји	Школа без насиља Учионица добре воље Еликсир толеранције Чувари осмеха Вештине за адолесценцију Умеће одрастања Феномен трговине људима Обележављање 18. Октобра, светског Дана заштите од трговине људима и Дана борбе против вршњачког насиља (Дана розих мајица)
Наставна тема/област	ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА И ПРЕВЕНЦИЈА. СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ

Садржаји	Пушење или здравље- <i>радионица</i> Вршњачко насиље- <i>радионица</i>; Алкохол- <i>радионица</i> ; Дрога- <i>радионица</i> Физичка активност - <i>радионица</i> Комуникација између младих и одраслих- <i>радионица</i> HIV i AIDS– <i>радионица</i> Другарство, пријатељство, заљубљеност и љубав – <i>радионица</i> Пубертет– <i>радионица</i> Обележавање Светског дана здравља (7. април)
Наставна тема/област	АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА КАО ИНСПИРАЦИЈА
Садржаји	Упознавање са основним појмовима, поступцима и процедурама у оквиру <u>Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</u> – појам дискриминације, најчешћи облици дискриминаторног понашања, шта су то лична својства, представљање концепта наших школа у којима право на образовање имају сви ученици без обзира на лична својства, упознавање ученика са њиховим правима и обавезама а, као и са начинима реаговања у случају дискриминаторног понашања понашања. Превентивне радионице* на тему предрасуда, стереотипа, равноправности, различитости, толеранције, емпатије итд. Обележавање Светског дана нулте толеранције дискриминације (1. март) <i>*теме радионица се усклађују са Програмом превенције дискриминације који сачињава Тим за заштиту на почетку сваке школске године и који је саставни део Годишњег плана рада школе, конкретним потребама и ситуацијама у одељењу, док се сценаријо радионица и избор материјала прилагођава узрасту ученика</i>
Наставна тема/област	ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА
Садржаји	Упознавање ученика са програмом професионалне оријентације за седми односно осми разред кроз повезивање са кључним компетенцијама у образовању, вештинама за рад у одређеном занимању, и са садржајима и методама у програму професионалне оријентације. Реализовање радионица: У свету интересовања“ Графикон интересовања „У свету вештина и способности“ „У свету вредности“ „У очима других/какав – а сам у тиму“ „Мој тип учења“ „Слика савременог света рада“

	Посета средњим школама.
Наставна тема/област	НАША ПОСТИГНУЋА
Садржаји	Анализа успеха ученика и предлози за остваривање бољих постигнућа Методе и технике ефикасног учења и праћења властитог напретка Учешће ученика у допунској настави, додатном раду и ваннаставним активностима
Исходи	Ученици ће бити у стању да: - креирају заједнички систем вредности сарађујући једни са другима - прихвате вредности других - дефинишу особине које чине доброг лидера (представнике одељењске заједнице и представника у Ученичком парламенту) и образложе своје критеријуме - дефинишу која знања, вештине и способности су им потребни за школу/занимање за коју су заинтересовани - анализирају податке које су прикупили од других ученика - бити упознати са сврхом портфолија - својим поступцима допринесу стварању и неговању климе прихватања, толеранције и уважавања; - комуницирају уз поштовање социо – културних норми - објасне шта је насиље и које врсте насиља постоје - објасне шта је дискриминација и које врсте дискриминаторног понашања постоје - конструктивно решавају конфликтне ситуације - пруже подршку друговима из одељења - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци насиља - адекватно реагују у ситуацијама када су жртве или сведоци дискриминаторног понашања - објасне предности и недостатке/ризике интернета и друштвених мрежа - самопрецене властити систем вредности
Активности ученика	Активно учествују у активностима одељенске заједнице и дају свој индивидуални допринос формирању одељенског колектива. Учествују активно у доношењу одлука битних за одељенски колектив. Закључују, изражавају властито мишљење, ставове, афинитете. Израђују презентације, учествују у дискусијама/дебатама. Доприносе стварању радне, толерантне атмосфере и раде на континуираном изграђивању позитивних интерперсоналних односа.
Активности наставника	Усмерава стварање ученичког колектива. Организује, прати, помаже, коригује, мотивише подстиче, води рачуна о усклађивању рада и захтева наставника према ученицима, пружа додатну подршку ученицима којима је то потребно, сарађује са стручним сарадницима, родитељима и школским тимовима, води прописану евиденцију, обавља саветодавни и појачан васпитни рад.
Начин и поступак остваривања	Комбиновање различитих метода и техника рада са ученицима, као што су: радионице, презентације,

програмских садржаја (методе, технике, облици)	демонстрације, симулације, играње улога, дискусије, дебате, рад у малим групама, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава, укључивање у акције.
Начин провере остварености исхода	Континуирано праћење напретка ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у свим активностима, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. У складу са исходима, тамо где се очекује знање или нека вештина (садржаји који се односе на превенцију насиља и дискриминације) прикладно је да се то провери у форми квиза, презентације, писања есеја.
Међупредметне компетенције:	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Пети и шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Тема и кључни појмови садржаја програма	Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ Живот. Породица. Здравље. Љубав. Образовање. Мир.	- Компетенција за целоживотно учење. - Решавање проблема. - Одговорно учешће у демократском	- наведе неколико универзалних животних вредности и људских врлина и доведе их у везу са понашањем особе;

Другарство. Заједништво. Опште добро. Социјална правда или једнакост. ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ Праведност. Истинољубивост. Одговорност. Захвалност. Поштење. Толеранција. Емпатија. Поверење. Солидарност. Самоприхватање. Одмереност. СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта. Одређивање приоритета. Критичко мишљење. ДОБРОЧИНСТВО Филантропија -појам и значај. Добročинитељи некад и сад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.	друштву. - Сарадња. - Комуникација. - Одговоран однос према здрављу. - Одговоран однос према околини. - Дигитална компетенција. - Рад с подацима и информацијама.	– идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; – препозна и именује врлине код блиских особа и ликова у књижевности, филму; – покаже саосећање са другим људима, препозна примере бриге за друге и покаже спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; – препозна и именује сопствена и туђа осећања; – разликује асертивну комуникацију од агресивне и пасивне; – образложи значај дружења и наведе како се другарство негује; - препозна примере негативног понашања где је лична добробит испред општег добра; – наведе неколико техника самоконтроле осећања; – прихвати одговорност за сопствено понашање; – образложи карактеристике конструктивног решавања конфликта; – наведе неколико глобалних и локалних организација које се баве хуманитарним радом; – искаже поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; – у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблем а не особу; – сарађује и буде члан тима.
--	---	---

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I I

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми и осми	Годишњи фонд часова : 36-7 разред и 34-8. разред
Наставни предмет: ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I I	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Тема и кључни појмови садржаја програма	Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЖИВОТНЕ ВРЕДНОСТИ Живот. Породица. Здравље. Љубав. Образовање. Мир. Другарство. Заједништво. Опште добро. Социјална правда или једнакост. ЉУДСКЕ ВРЛИНЕ Праведност. Истинољубивост. Одговорност. Захвалност. Поштење. Толеранција. Емпатија. Поверење. Солидарност. Самоприхватање. Одмереност. СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ Просоцијално понашање. Брига за себе и друге. Сарадња. Асертивна комуникација. Препознавање сопствених и туђих осећања. Самоконтрола. Волонтирање. Конструктивно решавање конфликта. Одређивање приоритета. Критичко мишљење. ДОБРОЧИНСТВО Филантропија -појам и значај. Доброчинитељи некад и сад. Црвени крст. Институт за трансфузију крви. Хуманитарне невладине организације. Добротворне фондације. Осмишљавање и реализација мање акције за добробит неког појединца, групе или заједнице.	- Компетенција за целоживотно учење. - Решавање проблема. - Одговорно учешће у демократском друштву. - Сарадња. - Комуникација. - Одговоран однос према здрављу. - Одговоран однос према околини. - Дигитална компетенција. - Рад с подацима и информацијама.	– доведе у везу вредности, врлине и осећања са понашањем људи; – критички разматра систем вредности у друштву; – препозна активности којима се промовишу људске врлине и вредности и изражава позитиван став према томе; – се одупре притиску вршњака да се понаша супротно сопственом систему вредности; – препозна примере бриге за друге и позитивно се о томе изјасни; – покаже саосећање са другим људима и спремност да помогне другоме у складу са својим могућностима; – идентификује код себе врлине које поседује и које жели да развије; – препозна и именује врлине код блиских особа и у примерима из живота, књижевности, филма; – препозна и именује сопствена и туђа осећања; – користи асертивну комуникацију; – образложи значај дружења и наведе шта другови једни другима не треба да раде; – препозна примере негативног понашања где се лично добро ставља испред општег добра и исказе свој негативни став према томе; – користи технике самоконтроле осећања; – прихвати одговорност за сопствено понашање; – конструктивно решава конфликте; – наведе неколико глобалних и локалних

		организација које се баве хуманитарним радом и исказује позитиван став према волонтирању; – исказе поштовање и захвалност према људима који чине добра дела за опште добро; – у дискусији покаже вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, напада проблем а не особу; – сарађује и буде члан тима.
--	--	---

Неки кључни појмови садржаја као нпр. сарадња већ се налазе у програмима више обавезних предмета, у програмима слободних наставних активности (нпр. Животне вештине и Филозофија са децом), у знатној мери у изборним програмима Верска настава и Грађанско васпитање, а кореспондирају и са активностима часа одељенског старешине.

БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I **ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“**

Разред: Пети и шести	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ програма је да се ученици кроз стицање знања, усвајање вештина, формирање ставовова и вредности мотивишу и оснаже за безбедан и одговоран боравак и кретање у природи.

Тема и кључни појмови садржаја програма	Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЧОВЕК И ПРИРОДА - Човек и природа - трајна и нераскидива веза. - Циљеви, смисао и значај боравка и кретања човека у природи. - Природа као место учења, примене научног и успостављања равнотеже духа и тела. - Очување природе човекова обавеза и одговорност. - Историја организованог планинарског покрета у свету и код	- Компетенција за - целоживотно учење. - Решавање проблема. - Одговорно учешће у демократском друштву. - Сарадња. - Комуникација. - Одговоран однос према здрављу. - Одговоран однос према околини. - Дигитална компетенција. - Рад с подацима и информацијама. - Естетичка компетенција.	– Аргументовано образложи смисао и значај боравка и кретања човека у природи; – Исказе интересовање за боравак и кретање у природи; – Очување природе посматра као обавезу и одговорност; – Разликује начине боравка у природи и врсте планинарских терена; - Доведе у везу правилан избор опреме са

нас. - Планинарски савез Србије и планинарски клубови. - Обележавање Међународног дана планина и Дан пешачења. - Знаменити планинари. БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ - Планинарски терени и објекти. - Начини боравка у природи - Опрема за боравак и кретање у природи. - Субјективне и објективне опасности у природи, превенција и начини реаговања. - Најчешће повреде у природи, прва помоћ и спасавање. - Јавне службе од значаја у опасним ситуацијама. - Припрема за боравак у природи. - Оријентација у природи. - Технике кретања. УТИЦАЈ ВРЕМЕНСКИХ УСЛОВА НА БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ - Утицај метеоролошких - елемента и појава на боравак и кретање у планини. - Предзнаци лепог и лошег времена. - Прављење заклона од невремена. ИСХРАНА И ХИГИЈЕНА ТОКОМ БОРАВКА И КРЕТАЊА У ПРИРОДИ - Правилна исхрана и хидратација у припреми за боравак у природи, током - боравка у природи и после напорне физичке - активности. - Отровне и штетне биљке у природи. - Хигијена током боравка и кретања у природи.		безбедношћу боравка и кретањем у природи; - Наведите принципе правилног паковања ранца; – Наведите најчешће опасности и повреде у природи, начине правилног реаговања и могућности да се опасност избегне; - Наведите препоруке Планинарског савеза Србије за безбедан боравак у планини; – Наведите бројеве хитне помоћи, полиције, ватрогасаца и горске службе спасавања; -Одреди стране света помоћу компаса, звезде северњаче и сунца и оријентише се у природи користећи дигиталну опрему и информационе технологије; – Исклаује позитиван став према физичкој припреми као предуслову за безбедан боравак и кретање у природи; – Наведите и опишите основне технике кретања у природи; – Опишите утицај метеоролошких елемената и појава на боравак и кретање у природи и препозна предзнаке лепог и лошег времена; ☐ Образложи како се у природи прави заклон од невремена; – Наведите и образложи примере правилне исхране и хидратације пре, током и након боравка и кретања у природи; – На сликама препозна и отровне биљке из природе; - Наведите основна правила одржавања хигијене током боравка и кретања у природи; – Дискутује о одговорном и неодговорном понашању према себи, другима и природи; – Образложи значај и начине и комуникације у групи која борави и креће се у природи;
---	--	---

КОДЕКС БОРАВКА И КРЕТАЊА У ПРИРОДИ - Одговоран однос према себи, другима и природи. - Сарадња, комуникација и решавање проблема у организованој групи која борави и креће се у природи. ОРГАНИЗАЦИЈА ИЗВОЂЕЊА ПЛАНИНАРСКИХ АКТИВНОСТИ - Припрема и израда плана акције. - Реализација акције. - Планинарски дневник. - Естетски доживљај боравка и кретања у природи.		– Искаже солидарност и спремност да реагује у ситуацији угрожености безбедности и здравља чланова групе; - Објасни значај планирања за боравак и кретање у природи – Наведите основне елементе дневника који се води током боравака у природи; – Доживи и забележи лепоту природе;
---	--	---

БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I I
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: Седми и осми	Годишњи фонд часова : 36-7. разред и 34-8. разред
Наставни предмет: БОРАВАК У ПРИРОДИ И ПЛАНИНАРЕЊЕ I I	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ програма је да се ученици кроз стицање знања, усвајање вештина, формирање ставовова и вредности мотивишу и оснаже за безбедан и одговоран боравак и кретање у природи.

Тема и кључни појмови садржаја програма	Опште међупредметне компетенције	Исходи По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
ЧОВЕК И ПРИРОДА - Човек и природа - трајна и нераскидива веза. - Циљеви, смисао и значај боравка и кретања човека у природи. - Природа као место учења, примене наученог и успостављања равнотеже духа и тела.	- Компетенција за целоживотно учење. - Решавање проблема. - Одговорно учешће у демократском друштву. - Сарадња. - Комуникација. - Одговоран однос према здрављу. - Одговоран однос према околини.	– Аргументовано образложи смисао и значај боравка и кретања човека у природи; – Искаже интересовање за боравак и кретање у природи; – Препозна школско знање које је применљиво током

- Очување природе човекова обавеза и одговорност. - Планинарење као покрет, спорт и привредна активност. - Историја организованог планинарског покрета у свету и код нас. - Планинарски савез Србије и планинарски клубови. Обележавање Међународног дана планина и Дан пешачења. - Знаменити планинари. БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ - Планинарски терени и објекти. - Начини боравка у природи - Опрема за боравак и кретање у природи. - Боравак у природи и ватра. Субјективне и објективне опасности у природи, превенција и начини реаговања. - Најчешће повреде у природи, прва помоћ и спасавање. - Јавне службе од значаја у опасним ситуацијама. - Припрема за боравак у природи. - Употреба карте и оријентација у природи. - Технике кретања. УТИЦАЈ ВРЕМЕНСКИХ УСЛОВА НА БОРАВАК И КРЕТАЊЕ У ПРИРОДИ - Утицај метеоролошких елемената и појава на боравак и кретање у планини. - Предзнаци лепог и лошег времена. - Прикупљање и анализа података о временским условима за боравак и кретање у природи. - Прављење заклона од невремена.	- Дигитална компетенција. - Рад с подацима и информацијама. - Естетичка компетенција.	боравка и кретања у природи; – Разликује планинарење као покрет, спорт и привредну активност; - Наведите планинарске дисциплине; – Разликује начине боравка у природи и врсте планинарских терена; - Доведе у везу правилан избор опреме са безбедношћу боравка и кретањем у природи; – На безбедан начин запали, користи и угаси логорску ватру; – Наведите најчешће опасности и повреде у природи, начине правилног реаговања и могућности да се опасност избегне; - Наведите препоруке Планинарског савеза Србије за безбедан боравак у планини; – Пружи елементарну прву помоћ себи и другима или ако то превазилази његове могућности потражи помоћ; – Наведите бројеве хитне помоћи, полиције, ватрогасаца и горске службе спасавања; – Користи географске карте, дигиталну опрему и информационе технологије за оријентацију у природи; одреди стране света помоћу компаса, звезде северњаче и сунца; – Исказује позитиван став према физичкој и психичкој припреми као предуслову за безбедан боравак и кретање у природи; – Наведите и опишите основне технике кретања у природи; – Опишите утицај метеоролошких елемената и појава на боравак и кретање у природи и препозна предзнаке лепог и
---	---	---

ИСХРАНА И ХИГИЈЕНА ТОКОМ БОРАВКА И КРЕТАЊА У ПРИРОДИ - Правилна исхрана и хидратација у припреми за боравак у природи, током - боравка у природи и после напорне физичке - активности. - Јестиве и лековите намирнице из природе. Отровне и штетне биљке у природи. - Хигијена током боравка и кретања у природи КОДЕКС БОРАВКА И КРЕТАЊА У ПРИРОДИ - Одговоран однос према себи, другима и природи. Манифест међународне планинарске асоцијације. - Национална и међународна документа која регулишу понашање у природи. - Руковођење, сарадња, комуникација и решавање проблема у организованој групи која борави и креће се у природи. ОРГАНИЗАЦИЈА ИЗВОЂЕЊА ПЛАНИНАРСКИХ АКТИВНОСТИ - Припрема и израда плана акције. - Реализација акције. Анализа и презентација акције. - Планинарски дневник. - Естетски доживљај боравка и кретања у природи.		лошег времена; – Прикупи податаке о временским условима из расположивих интернет извора и процени услове за боравак и кретање у природи; □ Образложи како се у природи прави заклон од невремена; – Наведите и образложи примере правилне исхране и хидратације пре, током и након боравка и кретања у природи; – На сликама препозна лековите, јестиве и отровне биљке из природе; – Искаже позитиван став о значају одржавања хигијене током боравка у природи и планинарским објектима и наведе основна правила одржавања хигијене током боравка и кретања у природи; – Дискутује о одговорном и неодговорном понашању током планинарења према себи, другима и природи; – Наведите основна међународна и национална документа која регулишу понашање у природи; – Образложи значај и начине руковођења и комуникације у групи која борави и креће се у природи; – Искаже солидарност и спремност да реагује у ситуацији угрожености безбедности и здравља чланова групе; - Објасни значај и начине планирања за боравак и кретање у природи и неопходност анализе реализованих активности; – Наведите основне елементе дневника који се води током боравака у природи; – Доживи и забележи лепоту природе; – Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора о боравку и кретању у природи.
---	--	---

Програм има природну везу са обавезним предметима, пре свега са предметима Физичко и здравствено васпитање, Географија, Биологија али и са Физиком, Математиком, Информатиком и рачунарством, Техником и технологијом, Историјом, Ликовном културом. Такође, програм има корелацију са слободном наставном активношћу Вежбањем до здравља, посебно ако ученик изабере нпр. у 6. разреду ту СНА, а у 7. или 8. разреду Боравак у природи и планинарење.

Смернице за реализацију програма наставник може наћи у Општем упутству за остваривање свих СНА као и у овом упутству које је детаљније и изражава његову специфичност.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: 5. или 6	Годишњи фонд часова : 36
Наставни предмет: САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек – природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја.

ОБЛАСТИ/ТЕМЕ	ИСХОДИ	ПРОГРАМСКИ /ПРЕДМЕТНИ САДРЖАЈИ
--------------	--------	-----------------------------------

ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Ученик ће бити у стању да: – наведе основне појмове о животној средини; – наведе примере утицаја човека на животну средину; – уочи узрочно-последичне везе и односе на релацији човек и животна средина; – препозна проблеме у локалној средини на основу концепта одрживог развоја; – активно и одговорно управља и решава интегративне пројектне задатке; – повезује хоризонтално и вертикално знања о одрживом коришћењу ресурса и користи холистички приступ у решавању проблема одрживог развоја; – развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету;	Основни појмови из области животне средине. Утицај човека на животну средину. Концепт одрживог развоја. Спровођење акција у заштити и очувању животне средине (мали пројекти). Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај. Обновљиви и необновљиви природни ресурси.
---	---	---

БИОДИВЕРЗИ ТЕТ И ГЕОДИВЕРЗИ ТЕТ	– емоционално реагује на проблеме локалног окружења; – схвати и разуме поделу и значај природних ресурса – разликује обновљиве од необновљивих природних ресурса; – препозна и наводи примере обновљивих и необновљивих природних ресурса; – критички се односи према нерационалном коришћењу необновљивих природних ресурса; – наведе изворе и последице загађења природне средине – разликује изворе и врсте загађења; – анализира из различитих углова утицај загађења на живи свет; – разврстава изворе загађења; – истражи изворе загађења у локалној средини; – наведе примере последица стварања озонских рупа и другихглобалних проблема на животну средину; – уочава узрочно последичне везе између глобалних и локалнихпроблема загађења и очувања природне средине; – уочи повезаност природних, социјалних и економских факторау очувању животне средине; – креира решења за смањење загађења од отпада у оквиру пројеката; – користи методе и алате истраживања на терену; – прикупља податке из различитих извора уз критичко сагледавање и доношење закључка; – разликује биодиверзитет од геодиверзитета; – идентификује и објашњава факторе који доводе до угрожавањабиодиверзитета и геодиверзитета; – процењује негативан утицај појединих фактора на биодиверзитет и геодиверзитет у локалној средини; – наводи примере заштите биодиверзитета и геодиверзитета; – креира истраживачке задатке;	Жива бића као природни ресурс (малипројекти). Одрживо коришћење ресурса. Појам, извори и врсте загађивања. Глобалне промене и глобалне последице. Озонске рупе и последице на животнусредину. Смањење загађења од отпада. Дефиниција биодиверзитета и геодиверзитета. Угрожавање биодиверзитета и геодиверзитета. Заштита биодиверзитета и геодиверзитета.
---	---	---

	– користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања о геодиверзитету и биодиверзитету; – ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине; – објашњава резултате истраживања повезаности геодиверзитетаи биодиверзитета.	
--	--	--

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА	Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа се темељи на целовитом (холистичком) приступу и подстицању индивидуалног развоја и развијање свих потенцијала ученика (когнитивни, афективни и психомоторички домен). Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, а успех се изражава описно (истиче се, добар и задовољава). Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Ученик је активни субјект у процесу учења, вредновања и самовредновања сопствених постигнућа. Сама природа и концепција предмета и потенцирање на активном, пројектном и истраживачком приступу у стицању ученичких компетенција наглашава формативно оцењивање. Оно се исказује кроз: опис постигнућа ученика, опис ангажовања ученика у настави и препоруке за даље напредовање.
--	---

ОБЛАСТИ/ТЕ МЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
------------------	---------------------------------------

ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА: Полазећи од принципа одрживог развоја, првенствено холизма и интердисциплинарности, програм слободне наставне активности је конципиран тако да се током наставе и учења преферирају стратегије које се заснивају на принципима одрживости као што су: стратегија интерактивног учења и рада на пројекту; стратегија интегративног учења и настава усмерена на деловање; стратегија кооперативних облика наставе; стратегија учења откривањем и решавања проблема, метакогнитивне стратегије, различити облици искуственог учења. Кроз рад на пројектима у различитим амбијентима (природног и социјалног) окружења, сарадњом са родитељима, локалном и широм заједницом постиже се отвореност, одговоран однос и понашање према окружењу са циљем постизања активног односа ученика, развој критичког и конструктивног мишљења и одговорност према себи, природи и социјалном окружењу. Стварају се везе између стеченог знања у школи, сопственог искуства и примене у свакодневном животу. Амбијентални приступ у настави и непосредни контакт и искуство са предметима сазнања се допуњује употребом савремене технологије (коришћење мултимедијалних ресурса и визуелних помагала како у настави тако и у размени информација). Потребно је укључивање средстава јавног информисања, организације цивилног друштва, института, истраживачких и образовних центара, удружења у циљу коришћења њиховог знања и искуства, ресурса (физички, људски, материјални) и дистрибуцијских канала. Једна од важних компетенција наставника је успостављање сарадње са локалним окружењем кроз извођење наставних активности ван учионице. Наставник има сложен задатак да одабиром савремених дидактичких стратегија за остваривање циљева и задатака наставне теме осмишљава и креира наставне ситуације у неформалним ванучионичким амбијентима у локалном окружењу. Како би се што боље остварила веза између садржаја програма и реалног живота пожељно је, кад год је то могуће, да се ученицима омогући истраживање проблема који се проучавају у реалном (локалном) контексту кроз коришћење проблемско-
---	--

**БИОДИВЕРЗИ
ТЕТ И
ГЕОДИВЕРЗИ
ТЕТ**

-истраживачког приступа у настави. Препоручује се употреба модификованих предавања (добро структурирано, систематично и кратко представљање најважнијих елемената теме/садржаја), затим различитих врста презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, цртање мапе ума, округли сто. Улога наставника је превасходно у подстицању ученика у настави на откривање, истраживање, доживљавање, проучавање, вредновање, креирање у процесу учења чиме им се омогућава самостално управљање процесом учења како у учионици тако и ван ње, да уведу ученике у тему, представе кључне појмове садржава и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују.

За сваку тему наставник треба да припреми што више различитих материјала који имају функцију подстицаја, мотивисања ученика за рад на њима. Поред материјала (филмови, слике, приче, новински текстови...), то могу бити гостовања стручњака за дату област или посета установама. Избор подстицаја треба да одговара теми, узрасту ученика и њиховим интересовањима. Програм се не базира на коришћењу уџбеника и дидактичких материјала који су специјализовано за њих направљени, већ се ученици подстичу да користе што различитије изворе информација и да имају према њима критички однос. Циљ је оснажити ученике да развијају своје компетенције у раду са подацима. Број часова по темама и редослед тема нису унапред дефинисани. За сваку тему и наставне јединице, потребно је формулисати исходе који су рефлексција исхода за крај разреда и индикатора међупредметних компетенција, а садрже специфичности везане за конкретну тему/проблем.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ

Човек има двоструку улогу у природи, јавља се као њен део, али и као фактор који утиче на њу и мења је. У првим фазама развоја људског друштва промене природе под утицајем човека сведене су на локалну средину. Са развојем друштва промене природе су све дубље и трајније, да би данас достигле глобалне размере. Те промене у природи настају под утицајем посредних или непосредних човекових активности и изазивају одговарајуће последице. Ту спадају: промене физичких услова и изгледа животне средине, промене састава живог света, стварање нових обрадивих површина, гајење биљака и животиња, уношење нових врста у крајеве у којима их није било, урбанизација, индустријализација, загађивање животне средине итд. Ученици у групама кроз истраживачке задатке анализирају по један од утицаја човека на природну средину као и последице тих утицаја на живот људи. Такође, могу да праве промотивне материјале који се односе на заштиту и очување природе и да осмишљавају различите активности везане за ту сврху.

ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ

Природни ресурси могу се дефинисати као разноврсна тела, материје и појаве које човек користи за задовољавање својих потреба. Функционисање савремених друштава у потпуности зависи од ресурса чије су основне карактеристике необновљивост и исцрпљивост, при чему потреба за њима рапидно расте док се њиховедоступне количине смањују. С обзиром на то, решавање питања недостатка ових ресурса у будућности биће једно од најважнијих за читаво човечанство. Један од начина превазилажења датог проблема је свакако одрживиразвој. Он подразумева коришћење ресурса у оквиру дугорочних ограничења планете уз максимално умањивањеутицаја који коришћење једног ресурса може да има на друге ресурсе, односно, коришћење ресурса од стране данашњих генерација на начин који неће угрозити могућности будућних генерација да располажу ресурсима. Стога је инсистирање на ефикасном коришћењу ресурса од суштинске важности за спречавање њиховог прекомерног коришћења. Ученици се деле у две групе тако да једна група ради истраживачки задатак везан за предности и недостатке коришћења обновљивих, а друга за коришћење необновљивих извора енергије, а своје резултате приказују путем паноа, ппт и сл.

ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Загађење животне средине јесте уношење загађујућих материја или енергије у животну средину изазвано људском делатношћу, или природним процесима које има или може имати штетне последице на квалитет животне средине и здравље људи. Загађење можемо поделити на оно које смањује квантитет и оно које смањује квалитет животне средине и природних ресурса. У прву групу спадају: појава киселих киша, хемијско загађење вода, емисија гасова стаклене баште итд. У другу групу спадају сва загађења која смањују биодиверзитет, здравље живог света, квалитет ваздуха, воде и земљишта итд. Загађење се још може поделити према компонентама животне средине, према начину загађивања, природи загађења и зони утицаја. Извори загађења животне средине могу се поделити према следећим критеријумима: начину постанка, мобилности, просторној расподели, итд. Загађујуће материје се деле према природи загађујућих материја, према могућности смањења загађења и физичком стању. Постојање великог броја различитих извора загађења као и великог броја и врста загађујућих материја, захтева препознавање, класификацију и систематизацију врста и извора загађења на једној територији, односно држави. Из тог разлога се саставља Интегрални катастар загађивача животне средине, који представља регистар систематизованих информација и података о загађивачима животне средине. То је јавна књига у којој се региструју све врсте загађивача са подацима неопходним за праћење стања, планирање и пројектовање и предузимање мера за заштиту животне средине. Из Интегралног катастра загађивача Републике Србије пронаћи податке о загађењу животне средине на локалном нивоу и након тога обавезно са ученицима разговарати како они виде проблем и што је још важније, како виде решење проблема загађења. С обзиром на то

да се као глобалне последице загађења животне средине издвајају ефекат стаклене баште, киселе кише, озонскерупе, ученици у групама путем паноа, стрипа или филма представљају њихове узроке.

	БИОДИВЕРЗИТЕТ И ГЕОДИВЕРЗИТЕТ Према Конвенцији о биолошкој разноврсности донетој на Конференцији УН о животној средини и развоју у Рио де Жанеиру 1992. године, биодиверзитет је дефинисан као „варијабилност међу живим организмима, укључујући између осталог копнене, морске, и друге водене екосистеме чији су они део; ово укључује диверзитет унутар врста, између врста и између екосистема”. Геодиверзитет је географска разноврсност предела која је исказана геолошком грађом и морфолошким елементима и процесима. Осим стена, геоморфолошких облика и земљишта, у геодиверзитет се укључују и разни хидролошки и климатолошки процеси, под чијим утицајем се они модификују. Појаве и облици од изузетног значаја који су издвојени из геодиверзитета, чине геонаслеђе, због чега се штите као природна добра. Ту спадају геолошке, геоморфолошке, хидролошке, педолошке и посебне археолошке вредности које су настале у току формирања литосфере, њеног морфолошког уобличавања и међузависности природе и људских култура. Уколико постоји могућност требало би организовати посету Заводу за заштиту природе Србије или организовати предавања, презентације, креативне радионице, еко-играонице, прилагођена истраживања на терену, излете у природна добра, изложбе цртежа и фотографија, пројекције филмова и слично, чиме се код ученика развија свест о вредностима и значају природних ресурса, њиховом очувању у циљу изграђивања знања и вештина еколошки активних и одговорних грађана.
ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА	Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа се темељи на целовитом (холистичком) приступу и подстицању индивидуалног развоја и развијање свих потенцијала ученика (когнитивни, афективни и психомоторички домен). Наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како предвиђају последице, како критички промишљају, чиме се руководе у процесу доношења одлука, како комуницирају. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, а успех се изражава описно (истиче се, добар и задовољава). Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Ученик је активни субјект у процесу учења, вредновања и самовредновања сопствених постигнућа. Сама природа и концепција предмета и потенцирање на активном, пројектном и истраживачком приступу у стицању ученичких компетенција наглашава формативно оцењивање. Оно се исказује кроз: опис постигнућа ученика, опис ангажовања ученика у настави и препоруке за даље напредовање.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ОШ „СВЕТИ САВА“

Разред: 7. или 8. разред	Годишњи фонд часова : 36-7. разред, 34- 8.разред
Наставни предмет: МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА	Недељни фонд часова: 1

Циљ учења предмета: Циљ учења је допринос развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

ОБЛАСТИ/ТЕМЕ	ИСХОДИ	ПРОГРАМСКИ /ПРЕДМЕТНИ САДРЖАЈИ
ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и	Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право.
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ		Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија.
РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА		Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. 3Р правила.
ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ		Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије.

	одрживом развоју;	
--	----------------------	--

	– повеже значај очувања животне средине са бригом сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	
--	---	--

ОБЛАСТИ/ ТЕМЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	-истражити појмове биокапацитет и еколошки дефицит на интернету и у литератури -упутити ученике у потешкоће које прате човечанство (како производити храну и како се снабдевати енергијом), путем стицање сазнања о томе шта се подразумева под еколошким дугом и зашто се обележава међународни еколошки значајан датум Дан еколошког дефицита -савладати са ученицима основне појмове о еколошком дефициту и о проблемима који настају услед еколошког дуга, кроз друштвену игру, у групама (https://www.dailymotion.com/video/x2z91xz) -обрадити појам еколошког отиска и његову сврху (које информације и увиде пружа појединцу, породици и друштву) -реализовати тему и рачунањем еколошки отиска на онлајн наменском калкулатору: https://www.footprintcalculator.org/; у паровима ученици праве табеле у које ће уносити податке за сопствени еколошки отисак, али и еколошки отисак замишљених личности, које ће разврставати по унапред осмишљеним критеријумима; податке до којих су дошли представљају одељењу табеларно и уз помоћ графика и сви заједно изводе закључке, али и предлоге како да се смањи еколошки отисак -кроз радионичарски рад, ученици у групама проналазе ликовне приказе еколошког отиска (пример: https://i.pinimg.com/564x/45/9d/d5/459dd5aa24b7c7136670b97564771b1f.jpg), а онда и сами осмишљавају и реализују своју идеју како да тај еколошки отисак смање (кроз корекцију сопствене исхране или избегавањем супстанци које изазивају болести зависности), свој рад могу да насликају и направе у виду панорама или да направе

	онлајн инфографик, попут: https://www.canva.com/design/DAEXi7I_bXk/oIvzsCio7wy_uJTxBKlq9jw/view?utm_content=DAEXi7I_bXk -презентовати ученицима основна сазнања о еколошком праву, користећи снимак https://rtsplaneta.rs/video/show/1426836/могу и упутити их у циљеве одрживог развоја које су прописале Уједињене нације, уз коришћење и приручника Зеленог пакета (GreenPack_SB_Dec2012); ученици треба да формирају парове и сваки пар треба да се определи за један од циљева и да истраже приче изживота или медија које су у вези са њим, потом ће представити ту причу целом одељењу и тада се организује дебата: једна половина одељења заступа став да су ту прекршена људска права, а друга заступа став да нису и аргументују своје ставове, групе могу да упореде развијеност циљева одрживог развоја једне високо развијене државе и ниско развијене државе, висок и низак животни стандард и дођу до сазнања који од циљева се најспорије развија у тим земљама.
УПРАВЉА ЊЕ ОТПАДОМ	-стимулисати ученике се баве темом решавања проблема отпада (депоније, мелиоризација земљишта, спаљивање отпада и рециклажа), истражујући литературу и претражујући интернет -обрадити класификацију отпада према: врсти материјала од којег је направљен (лим, пластика, стакло, органски...), према изворима настајања (кућни, индустријски, медицински...) или према критеријуму који ученици сами одреде, претходно информишући се о томе какве врсте отпада могу бити, а резултате представити табеларно - упутити ученике да сазнају шта се подразумева под појмом „управљање отпадом” и да представе нека решења како се отпадом управља у другим државама, самосталним истраживањем -упутити ученике да примене у свом домаћинству, уз подршку чланова своје породице, а касније реализују у школском простору стечена знања о управљању отпадом (посебну пажњу обратити на комунални отпад); своја искуства ученици могу да поделе са млађим ученицима школе, породицом и локалном заједницом, тако што ће направити пано са илустрованим ситуацијама (или фотографијама које су сами направили) како се правилно поступа са отпадом -обрадити тему и истраживањем које институције у локалној заједници су надлежне за решавања проблема отпада, остваривањем сарадње са тим институцијама, (прављење интервјуа са представницима тих институција и подкаста на Јутјубу или чланака за школски часопис) -разговарати са ученицима о значају класификовања отпада (органски, папир, пластика) и стимулисати их да осмисле кампању промовисања правилног поступања са отпадом у школи; у групама осмислити назив кампање, лого и паролу и то пропатити ликовним презентацијама, видео клиповима, презентацијама, стрипом, описивати циљ и реализацију своје кампање, заједно са другим групама анализирати колико је њихова кампања реална и колико може бити успешна, дискутовати о могућим потешкоћама да се кампања спроведе, као и о

	могућим позитивним ефектима које она може да произведе, у разговору са својим друговима ученици ће кориговати слабе стране своје кампање, те пронаћи нове начине како да она буде што успешнија и масовнија
РЕЦИКЛА ЖА, РЕМЕДИЈА ЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИН А	-реализовати тему представљањем свих могућности смањења отпада -формирати групе тако да свака има другачији задатак: једна да рециклира, друга да врши ремедијацију, а трећа да осмисли идеју како да поново употреби отпад за неку другу сврху (практичан рад је пожељан); све групе добијају исти материјал (папир, пластику, органски отпад итд.), односно исти отпад, али ће претраживањем интернета и литературе налазити начине како да га третирају у складу са активностима своје групе -поставити ученицима питања: На који начин можемо добити папир? Како на животну средину утиче бацање штампаног папира на депонију? Како настају уља која се користе у исхрани? Како употреба истог јестивог уља више пута у припремању хране утиче на здравље људи? Да ли се употребљено уље у домаћинству и ресторану може још једном користити и у које сврхе? Како добијамо текстил? Како на животну средину утиче производња папука? Шта су банке одеће? Како рециклажа текстила утиче на животну средину? Како настаје пластика? Како производња пластике утиче на животну средину? Зашто пластичне кесе мењамо биоразградивим? Где можемо употребити рециклирану пластику? Шта је ремедијација? Који су добри примери праксе ремедијације? Које су предности а који су недостаци поновне употребе добара и сировина? -организовати ученичке групе за израду паноа, стрипа или филма (https://www.youtube.com/watch?v=BXHPNggw5Q8) о „животу једне конзерве и за прављење паноа на тему: колико дуго одређени пластични производи остају у природи (https://www.wwf.org.au/Images/UserUploadedImages/408/img-lifecycle-of-plastics-infographic-1000px.jpg) уз упоређивање колико се воде и енергије утроши на израду новог папира и на његову рециклажу
ОБНОВЉИ ВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	-искористити већ стечена знања ученика о обновљивим и необновљивим изворима енергије, али и знања из географије и вештине стечене на техници и технологији за радионичарски рад о изворима енергије (неме карте) -иницирати дебату на тему колико су обновљиви извори енергије добри и лоши по животну средину, слепо претраживања интернета и литературе -обработити појам енергетске ефикасности и зашто је она значајна, радом у радионици а заједно са начинима штедње енергије тако да ђаци цртежима или фотографијама своје околине упоређивати одрживу и неодрживу потрошњу енергије -правити промотивне постере за активност коју организује WWF „Сат за нашу планету” (https://www.wwf.org/sr/ukljuci_se/sat_za_nasu_planetu/), као и осмишљавати активности (старе децје играчке су се играле пре појаве интернета, свирање гитаре и сл) које се тад могу упоређивати

	-истраживати енергетски ефикасне грађевине у свету, у корелацији са предметом „техника и технологија” израдити макете таквих грађевина (попут фонтане која никад не пресушује: https://www.youtube.com/watch?v=K49QOM_B8dA)
ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВА ЊЕ ПРОГРАМА	Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученициучествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведезакључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

Председник Школског одбора

Владимир Лојаница